

گھر دیمی کی سامی

۱۰
بیرہ و ہریہ کانم

۱۹۷۰ - ۱۹۷۱

بہرگت جوارہم

ستو گھنولم

إعادة التنسيق و الفهرسة
و تخفيض الحجم
منتدى إقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

منتدى إقرأ الثقافي

للكتب (كوردى - عربى - فارسى)

www.iqra.ahlamontada.com

بیش دستپیک

به تما نه بووم له سه ره تآی بهرگسی چواری بیره موریه کانم دا هیچ بنووسم چونکه شاعیر و نووسری بهریز ماموستا محمد رسول هاوار لوتقی کردومه پیشمکی بو نووسیوه . که وابوو نویسی من وه ک پیشمکی له زیادی دهبوو . بیجگه له وه شاعیری لاری خوشویست ، شاگرد و کورناموزای شاعیری معزن ماموستا هیمنی رحمتی کاک جمعفری شیخ الاسلامی وتاریکی له سر سه ره می بیره موریه کانم بو روزنامهی "سه ره می نوی" ناروده و - شریش له بهر شیرینی و شیوای قه له مه که ی و بو متفهرک پاشکوی شمم بهرگم پی رازاندوتهوه .

به لام دیسان نویسی چند دیریکم هر به پیوست زانی . شه م به شه بیره موریه کانم پیوستدی به میزوی تیکوستانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی شیرانه وه یه . (۱۹۷۰ - ۱۹۷۵) . منیش له ماوهیه دا له ریزی شه تیکوستانه دا بووم . شمگم وهک میزوی حیزبی دیموکرات بوو . سیبام ، دماویه شیوهیکی تر پایه و زوری لی زیاد بکم . راست و چموتی شه ماوه تیکوستانه هه لسنکیم و روویان کمممه . باسی گهلیک ناو و بو چوون و هه لویستیان بکم . به لام بهارته به بارو دوحی شیمت سالی تیکوستانه چومه سه سیندی باسی تاببستی و نصخی به شدار توانی تیکوستانی شه سه دمه .

له ماوهیه دا دوست و برادر و ناشنا و نیشتمانیرومرانی کوردستانی عراق ، له بهغدا یا له کوردستان شه پمیری ریر و برایستی و میوانداری و چاکمیان له ناست شیمه (نهدامانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی شیران) نیشان داوه . هر چه نده قه شه می من له توانای دا نه دهبوو که ناویسهی رنگی جوامیری و قهرد زانی برایانی کوردی عراق بنویتی ، به لام دیسان

شه گهر خوځم له قهره‌ی شو باسه دابايه، ده‌بوايه بهرگيځي سراري بس
 ترخان بکم - سبارت به هغل و مصرجي سياسي و بار و دوځي ئيستاي
 کوردستان له نووسيني ناو ويادي پياوړتې و جواميري دوست و برادر و ناشنا و
 هاورې و هاونيشتمانانې کوردستاني عيراق دستم پاراسته - بملام بي و صفا
 نيم و همتا مردن له جاوم دايه و به ناواتي شو روزم که ريکاي دمر بريني
 همموو بير و بو چونيك و نووسيني هه موو باسيك له کوردستان بگريتموه .
 لم پشمه شدا، همر و هک به شمکانې نيکې بيرموه ريمکانم ، و هک کيرا -
 نه‌وه‌ی رووداو مکان و شهوانه‌ی پتر پيوندئيان به خوځموه همموه توامرم کړدون .
 رنگه ديمان خوځنمرې ناواش همر پميدا بن که بيژن : کابرا فره باسي خوځي
 کړدوه . لايان و ابې کابراي که - مر گزشتي خوځي دمنووسې، شمې همر باسي
 خطکي تر بکات .

به داخموه چاپي شم بهرگه‌ی بيرموه ريمکانم، که و ته کات و زما نيک
 که دوکتور قاسلو سکر تيري حيزبي ديموکرات و هاو کاري ۲۰ سالي خصياتم
 به دستي دوزمنانې نارادي و ديموکراسي و مرو قايتمې شه هيد کرا . شه
 کارساته به نا چاري تا رادميگ کاري کرده سر نووسينه کاني من و به
 پيوستم نه زاني شمکوي بگه بينمه بني ديزه و به سر گمليک مه سه له
 دا بازدم دا - رنگه به شه کاني تري بيرموه ريه کانيشم ، سه بارت بهو کارم
 ساته تووشي کم و کوري بين .

همر چونيك بي شموه بهرگي چواري بيرموه ريمکانم دمخمه بهر دستي
 خوځنمراني به ريزي کورد . رنگه زور کمس سبارت به نيوه روکي نوو -
 سینه کانم بير و بو چوونې تابتمې هه بي و يا له رووداو مکانې نسيو
 حيزبي ديموکراتي کوردستاني ئيران پتر ناگادار بي، دستوانې له
 سرمان بنووسې و لي يان بگوليتموه و شمگر به چه وتبان دزمانې راستيان
 کاتموه و لهو ريگايتموه شمويش يارتمې به روونکر دنموه به شميکي ميژووي
 تيکو شاني نتمومکمان بکات . خواي تمعلا جزاي دمداتموه و شمريش
 که ليک سوپاسي دمکم .
 کهريمي حسامي

پيشه كسى

تومار كردنى ياد داشت يا خود بيره و مرى و چاپ كردن و بلاؤ كردنه و ميان كاريكى زور كرنك و به نرخه و سوديكي شيچار زورى همه و همدى جار نمديك لهو ياد داشت و بيره و هريانه نهن به به شيك له ميژوى روو دا و به سر هانسي سياسي و كومه لايه تي ميلهت لهو قوناخانهدا كه نووسه ري ياد داشت باسي كردوه و لبي دواوه . وه نهن به سر چاوه يه كي زور به نرخ بو شي كردنه وه و ليكو لينه وه بازن قزناخيك يا چند قزناخ له ميژوى شه و ميلهته .

• زوزى كزبه لايه تي و سياسي ميلهتان به زورن له كز كردنه وه و بهك خسترو به اورد كردنى كه ليك ياد داشت و بيره و مرى نووسه راني شه و ميلهته بيك مانه و بزوزن به سر چاوه يه كي به نرخ بو ناكادار بوون له ژباني شه و سر ده مهي كه نوسه ر ياد داشت و بيره و هريه گاني تبادا نوسه وه . به لام به داخوه ميله ته تي كردن ؟ ارل وه كه له هموو شيكي تردا چون كه م تر خم بوه و كورت بين و ذرا كه تر بوه ، له مهشدا هر كه م تر خم بزه و بايه خ نهدراوه به تومار كردنى به سر هات زور دواوه گاني رابردرومان كه به وه زور شتمان له كي چوه و زبانيكي زورمان بي كه ميشوه . بو نمونه : نه بوايه يه كي وهك شيخ عبيداللهي نه ري و بدرخان ياشا و به كيكي وهك شيخ محمودي مهزن و سمايل خاني شكاك و شهيد يكي نه مري وه كز قازن محمت و تيكو شه ريكي وهكو مصطفي بارزاني خويان يابه چاوديري خويان شه وانه ي كه لي يانه وه زور نيزيك بوون روودا و به سر هاته گرنگه كانسي سرده مي خويان تومار بكردايه و همتا شه كانه ي دهره تي چاپ كردن و بلاؤ كردنه . وه بان شهات همووي بپاريزرانيه و هر چي نه ييه كان و رووداوه نا شكر اگاني سرده مي خويان هموو تومار بكردايه و پيشكشي نه وه ي دوارو زي نه ته وه كسي شريان بكردايه .

خو شه كر چند كه سيكي وه كوو (به لهج شير كو جلدات بدرخان) وه يا (زيار .

سلوپی = قدری جمیل بگدا) نه‌بوونایه که هندی بیره‌وه‌ری و یاد داشتی خویان
 نووسیوه و بلآو کراونته‌وه ، شه‌گهر شه‌وانه نه بوونایه شه‌وا شمیر و باسی هندی
 رووداو به سر هاتی شه سمرده‌می شه‌وان لیپی دواون نه‌مان ده‌زانی و نه‌مان
 ده‌بیست - شه‌گهر بشمان بیستایه دوور نه‌بوو له هندی سر چاوه‌ی شیواوی بیگا-
 نه‌وه ده‌ستمان شه‌گه‌وت و شه‌مان خوینده‌وه که به زوری له سر چاوه‌کانی تارشیفی
 تورکیاوه هملگوزرا بوون که پرن له درو وده‌له‌سه و ده‌سه هله‌به‌ست که بو مه‌به‌ستی
 ناو زراندنی کور و زراندنی نرخی شورش و رایه‌ربنه‌کانی کورد تو‌مار کراون.
 هر چند به‌داخه‌وه شه سر چاوه درو زبانه تا راده‌په‌ک و تا ماوه‌په‌ک کاری خویان
 هر کرده وله شوینیکی وه‌کوو و لاتی سو‌فیت دا به‌لگه و سر چاوه‌ی بو چوونی
 زوربه‌ی روژ هه لاتناس و میژوو ناهه‌کانی سو‌فیت بریتی بوون له و درو وده‌له‌سانه
 تورک تا ماوه‌په‌ک لای شه‌وان شورشه‌کانی کوردستانی ژوورو به هاندانی انگلیز
 له قه‌لم دراون هه‌متا! شه‌سیم‌کان به دواوه ، به تایبمت له سالی شه‌سته‌کان به
 دواوه ورده ورده بو نووسه‌رانی سو‌فیت دهر که‌وتوه که شه بو چوونانه‌ی کون
 دهر باره‌ی شورشه‌کانی کورد هیچ جیاوازیه‌کی شه تو‌بان نه‌بوه له گه‌ل بو چوونی
 نووسه‌رانی بورجوازی ناو روژنامه‌ی تایمس و دیلی تلگراف .

هه‌ر وه‌ها شه‌گهر یاد داشته‌کانی رفیق حلمی و احمد تقی و احمد خواجا و چه
 که‌سیکی تر نه‌بوو شه‌سته تمنها په‌نامان ببردایه‌ته بهر شه کتیب و نوو-
 سینانه‌ی که سیاسی و شه‌فسره‌کانی انگلیز که له کاتی خو‌ی دا نووسیویانه‌وه
 زور به‌یان بریتین له درو وده‌له‌سه و پرن له قین و دژایه‌تی به‌رام‌به‌ر به کورد
 وه‌کوو نووسینه‌کانی مس بیل و ئهد موندس و میجر سو‌ن و گه‌لیگی تر
 وه زور راستی هه‌بوو شمیر و پی نه ده‌زانا و وون شه‌بوون . به‌لام به داخه‌وه
 نیمچه یاد داشت و بیره‌وه‌ریش هه‌به که نووسه‌ره‌کی تمنها ته‌قه‌لای شه‌وه‌ی داوه که
 پاکانه بو خو‌ی بکا و خو‌ی له وه دوور بخاته‌وه که هیچ تاوانیکی نه بوه له
 به‌شدار بوون له هه‌له و بو چوونه نا ریکانه‌ی که له ولاته‌که‌مانا رویداره .
 ماموستا که‌ریمی حسامی که‌ه‌متا شه‌سته (۳) زنجیره له بیره‌وه‌ریه‌کانی خو‌ی
 بلآو کردونه‌وه به که‌میان بریتیه له کاتی مندالی‌به‌وه هه تا سالی ۱۹۵۷ .

زنجیره‌ی دوههم له ۱۹۵۷ به دواوه همتا سالی ۱۹۶۵ و زنجیره‌ی سی‌ههم له سالی ۱۹۶۵ همتا سالی ۰.۱۹۷۰ .

زنجیره‌ی یه‌که‌می بریتیه له بیره‌وه‌ری خو‌ی له سه‌ره‌تای تافی کردنه‌وی ژبانیکی تال و نفتی ناو کوممه‌لگابه‌کی کورده‌واری دواکه‌وتوی دهرمه‌کابمتی ونیمچه خیلا. یه‌تی دور له شارسنانیه‌تی که می‌رده‌زمه‌ی نه خوینده‌واری بالی ره‌شی گی‌شا بوو به سه‌ر و لاته پارچه پارچه گراوه‌که‌ی کوردا ، له گی‌ژاوی ژبانی ئالوژی ناو شه‌و کوممه‌لگایدا چاوی کردوته‌وه و هه‌ر له مندالیه‌وه خو‌ی و که‌س و کاری تووشی دهرده سه‌ری و کویره‌و. ری بوه و هه‌ر روزه به جوژیک و له شوینیکدا په لاماری داوه که‌سه پاروه نانیکه‌ی به ئا‌وو‌ده‌بی بو خو‌ی و که‌س و کاری په‌یدا بکات ، به لام وه‌ک‌سوو زوربه‌ی زوری کوردی شه‌و سه‌ر ده‌مه که رژیمی داگیر که‌ری شاهمنشاهی سه‌ری کوردی وه‌گو ئا‌وه‌ل و ره‌شه و لاخ کردوه و له دادوشین به‌و لاوه هیج حسابیکه‌ی تری بو‌نه‌کراوه نه‌ی هیشتوه ته‌می مه‌ینه‌تی بره‌و‌یته‌وه و تروک‌که‌ی روناک‌بیری و خوینده‌واری تیا بلا‌و بیته‌وه . شه‌ویش له‌و گی‌ژاوه سه‌خته دا هه‌ر روزه له‌ه شوینیکه‌وه بو شوینیک کول به کول بوه و که‌س و کاری راو نراوه و لیک ترازاون و وه‌کوو هاو و لاتیه‌کی تر دهره‌فتی شه‌وه‌یان نه‌داوه که له شوینیکدا نیشته جی بی‌و بحه‌یته‌وه .

ماموستا که‌ریم له زنجیره‌ی یه‌که‌م و دوه‌میدا هه‌ولی داوه وه‌کو نووسه‌رانسی شه‌م سه‌رده‌مه‌ی روژ ئا‌وا‌ییم‌کان ژبانی خو‌ی به‌و په‌ری سه‌ر به‌ستی و به بی پی‌ح و په‌نا و شه‌رینه‌وه هه‌ندی که‌ل و قوژنه نه‌هینی و تاییه‌تیه‌کانی ژبانی خو‌ی با‌س بکا و هه‌ر چی بینویه به سه‌ریدا هاتوه به چاک و خه‌راپه‌وه گول بژی‌ری نه‌کردوه سه‌ر گوژه ره‌که‌ی لانه‌داوه و رپ و ره‌وان هه‌مووی‌یلاو کردوته‌وه . که شه‌مه به‌لای هه‌ندی که‌سه‌وه نازه بابه‌ته و له‌و ره‌وه هه‌ندی پلاری ناره‌واشی تی گیراوه .

له کورتایی زنجیره‌ی دوه‌مه‌ی به‌دواوه و له زنجیره‌ی سی‌ههمیدا هه‌ست به‌وه شه‌کری که به‌چاویکی تره‌وه سه‌یری دنهای کردوه و پی‌ی ناوته قوناخیکه‌ی نوی بی‌ر کردنه‌وه له ژبان و له دوا‌روژیکه‌ی پر له شادمانی بو‌که‌ل و نیشتمانه‌که‌ی له ری ره‌ویگه‌ی شه‌که‌وتووو خوازانه‌ی دور له کورت بینی و گوشه گیری و ره‌که‌ز په‌رستی له که‌هل

بەر پەرچدانەوهی هەندێ کەسی که لایان وابووه پێشکه و تنخوازی له وەداپه که ناوی کورد و کوردستان و مافه ره واکانی پشت گوی بخزیت و ودوا بخری .
 ئەو نامە و نووسراوانەیی که هەرقەدی هەندیکیان له زنجیره ی سی هەمی بیرەوه ریه کانیا بلاو کرا و نەتەوه که هەر یه کەدیانی پیۆندیان به روو داو و به سەر هاتیگه وه ههیه که داخی گرانم ئەگەر بیرەوه رری هەندێ کەسی تری ئەو سەر دەمانه بسللاو بکرینەوه که لای هەندی کەس ناختراونتە ناو فایله وه و یا هیشتا له ناو مێشک و - دلدا کەله کوپان کردوه و خاونه کەیی بیر له وه ناکاتەوه که تو ماریان بکا و بلاویان بکاتەوه . ئەگەر ئەوانه بکرایه ئێستە ئه توانرا له وانه له هه موویان که لیک باسی میژوویی پوخت ئاماده بکرایه و بیونایه به سەر چاو بو خۆینده واران و روشنیرا نی ئەو سەر دەمه .

کاشکی له زۆر لای تره وه ، ج له رۆژ هه لاتی کوردستاندا و ج له باکور و باشوری کوردستانیشدا زۆر کەسی تر کەم تەر خەمی نهکا و کەم و زۆر هەر چی له لایهتی بلاوی بکاتەوه و دەست و بردی لی بکا و له گەل خۆیدا نهی باته ناو گله وه - به مەر جیک هه ج شتیک دیزه به دەر خۆنه نه کری و گوی نه دریتە پلار و توانجی ئەم و- ئەو . له ناو چوون و بلاو نه کردنه وه ی بیرەوه رری هەندێ کەسی لی هاتوو مان ناوانیکی زۆر گه وره یه . چونکه ئەوانه هه مووی ئەمانه تی میلله ته و زاده ی فرمیسک و خوینی شه هیدانه و کەس و گاریانه و لام وایه ئەو نووسه ره ی که له باسه کانیا ئەگەر هه ول ئەمدا تمنها هەر پاکانه بو خوی بکا و دان به به شداری خۆیدا بهی نی له و هه لانه ی که روویدا وه ، لام وایه نهک تمنها به وه نلی خه لکیش له خوی پاک ئەکاتەوه ، به لکو ریزیکی به کجار زۆری لی ئەگیری و نووسینه کەیی ئەبیته هایه ی شانازی .
 ئومیدی سەر که وتنی ماموستا که ریمی حسامی ئەکەم له بلاو کردنه وه ی زنجیره ی چواره می بیرەوه ره کانی و ئەوانه ی داها تووش بو خزمه تی گەل و نیشتمان ه که مان .

هاوار

بادانموصيك بو دواوه

له كوردستاني ئيران مه شهووره ده ليين : له نيو مهنگوران بادانهوه عهيب نيه . هيندي مهسه له ههين : مرووف ناكري بويان بانهدانهوه . مهسه له كوشتن و بي سرو شوين كردني تيكوشه و زانا كاك سديقي شهخيري يهك لهو مهسه لانه به كه نابسي بخريته پشت گوي .

له بهر شهوي راسته خو ههيح پيوهندي به منهوه نهبوو . ههچيشم له سههه نه ده زاني ، له بهرگي سي بهمي بيروه ريه كانهدا باسي نه هاتبوو . پاش بلاو بوونه وهي بهرگي سي بهم ، چهند نامم بيگه يشتن ره خهنيان گرتبوو كه بو چي باسي كوشتني كاك سديق نه كراوه ؟ جار يكي ديكه رهش نووسي ياد داشته كانم پشكني نامه يكي دوكتور قاسملووم ديتهوه كه زستاني ٦٦ ١٩ بوي نووسي بووم .

دوكتور قاسملوله نامه كي دا پاش چاك و خوشي و رينويني بو نووسيني وتار . بو روژ نامه ي كوردستان ده نووسي : " كاكه خه بهر يكي روژ ناخوش و سهير . كاك نوري شه محمد ته ها ليبره بوو . باسي شهوي ده كرد كه چهند مانگ له مهو بهر له سه رايهت بوه . له وي تووشي بايي سديقي شهخيري بوه كه له كوره كه ي ده گه را .

پاش ماوه يهك له سليماني معيني پرسيوه . سليمان گوتوويه تي : بهلتي شهخيري چهند مانگه ون بوه و ديار نيه و ئيمه بو مان دهر كه وتوه كه شه محمد توفيق له سه بهيني بردوه . گويا سليمان روژ به پهرو شهوه شهو مهسه له ي باس كردوه . شه محمد توفيق ئيستا له لاي شهبه محمد ي بارزانه . "

پاشان كاك سهعيد كويسياني كه له نيو جهرگه ي تيكوشان دابوه و له سههه نيزي كه وه له گه ل كاك سديق و براده راني تر ژباوه ، له ته ريخي ١٥ / ١ / ١٩٨٩ له م باره وه نامه يكي بو ناردم كه وا ده قي نامه ي كاك سهعيد ليبردا بلاو ده كه مه وه .

پاش ديته وه ي نامه ي دوكتور قاسملو ، نامه ي كم بو كاك هه مده ميني سيرا جي نووسي و داوام ليكرد به سيفه تي شهوه كه شهو خوي له كوردستاني عيراق له نسيو

شورش بو و پیوندی به کاک سدیقه و همبو و له نیزیکه وه له جهره یان دا بو شهوی لهو باره وه دهیزانی و ئاگاداره بو بنوسی .

له گهل سوپاس بو وه لام دانهوی کاک همه ده مینی سیراجی شه ده قسی نووسراوه کهی شه که ۶ / ۱ / ۱۹۸۹ بوی ناردووم بلاوی ده که مه وه :

نامهی کاک همه ده مینی سیراجی: ۰۰۰۰ له باره ی مه له کانی داوات کسرد بوون . مه له ی کاک سدیق که چون لمانا و چوه :

" شهید سدیق له ، سالی ۱۹۶۴ چوه کوردستانی عیراق و لهو کاتدا ئه محمدی پی فیدل کاسترو بیک بوو . له کونگره ی ۲ به ئه ندای رابه ری هه لپزیردر ا و بو وتو ویز به مه به نتی به ککرته وه ، له گهل شهید سلیمان و شهید نوح پاشایی کاک شه میری قازی و ره شه له لایهن کونگره وه دیاری کران . پاش وت و ویز و ریک که وتن له سه ر چند خال ، ده سته ی نوینه رایه تی به گشتی و شهید سدیق و سلیمان به تایبه تی که وتنه بهر پلار و هیرشی ئه محمده وه . شهید سلیمان و کاک سدیق و نحو لیی دوور که وتنه وه و به لای ئیحه ، قولی پیشکه وتوو ی حیزب هاتن . ئه محمد وه ک توور به یی و زیز بوون ئه ستعفا ی کرد . هیندی له لایهن کرانی له گهل خو ی هه لگرت و بنکه ی شیخانی له نیزیک ده ر به ندی بآله کایه تی کرده نا وه ندی کار وباری . مه ودا ی نیوان دوسته کانی دوینی ئه محمد و بهر هه لستکاره کانی ئه مرو ی هه ر له زیاد ی ددا . راست لهو کاتدا به ره و گانی ماسی دوور خرایه وه . ئیحه هه ولکی به ستنی کونفرانسیکمان ددا که ده سه لاتی کونگره ی پی بدری و سه ر له نو ی رابه ری هه لپزیرته وه . کاک سدیق له لایه ک لهو هه وله دابوو ، پیونده ی به رابه ری پارتی به وه ده گرت (حبیب محمد کریم) و له لای تر نه خشه ی پیونده ی ساز کردنه وه ی له گهل دو ست و ناسیاره کانی ناو خو ی و لاتی هه بوو . دوای دوور خسته وه ی ئه محمد بنکه ی شیخان به کرده وه هی لایهن کرانی ئه محمد بوو . له ناو خو ی و لاتی ش مراد و چند نوینه ری ئه محمد توفیق به تایبه تی له لاجان خه ریکی کو کردنه وه ی یارمه تی و هه ره شه له م و لهو بوون . سواره سه کر به کیک لهو که سانه بوو که لهو پیونده ی ددا ده هات و ده چوو ، تفنگ و ته قه مضیش له بنکه ی شیخانه وه دابین ده بوو . گوپا کاک سدیق شه مه له ی له لای سدیق شه فندی و فرانسوا درکاندوه و هه ر له بهر شه هاش

سواره سکر گیراوه و دراوختهوه به شیران . نهم کاره به گویی نهمحمد دهگانهوه و
تمنووری تورهمی دههاروژینی و بریاری کوشتنی دصدا . همسنی برازای شه حمصد
جی به جی کردنی نهم کارهی دهخریته شهتو .

له هاوینی ۱۹۶۶ تنیا ۳ روژ دواى شهوه که له لیوژه به بهکهوه له گهل کاک
سدیق و سالار و مه لا سدید رحمان و سعید نانی نیوه رومان خوارد و شهو بو
دیتنی حمیب بهره و قهر ، چیکای رادیوی شورش چوو ، بوو به دنکو که کاک
سدیق نانی نیوه روی به جی هیشتهونه ونه گهراوتهوه . ماویهکی زور شایعمی سمیر
سمیر له مبارهوه بلآو دهکرایهوه . پهگیری و دوا کهوتن به دواى نهم رووداوه دا ،
نیشانی دا ، دواى شهوهی همسنی برازای نهمحمد توفیق له جهماعتهی رادیوی شور-
شی دوور خستوتهوه و بهره و " وهسان " هه لکشاون ، نیتر سدیق به زیندووپی نه
دیتراوتهوه . همسن گویا ، حاصل ، محه ممد حهرس و دوو سی کهسی تریشی له
گهل بوه . کاک هزار شهگه له بییری ما بی و حاشای لی نهکا : خوی سالی ۱۹۷۱ باسی
چاو پیکهوتنی نهمحمد و ههر شه و گوره شه شهوی کرد که شهگه وایی و وابکری .
وله سدیقی که " توپاندووپهتی " بهرهه لستکارانی تریشی دهتوپینی " .
چصد مانگد دواى بی شوین بوونی کاک سدیق : براده رانی " حشع " لاشهیهکی
سر براویان له چه دوزیمووه که پیان و ابوو دهبی کاک سدیق بی . "

نامی كاك سعید کوستانی :

برای به ریز كاك كه ریمی حسامی • و برای سلاو هیوا دارم هر شاد و کیف خوش بی • بهرگی سیاهی بیره و هر به کانت که پشته که شت امضا کرد بو و گمشت • سوپاست ده کم •

کاکه گیان له لاپهره می هوه لدا داوات کردوه که نه گهر که سیك له سر روودا یان شهید بوونی که سیك ناگاداری همیه بوم بغیری توماری ده کم و به چاپی ده گمینم • پیم خوشه وهك شتیکی زور پیوست له سر کاک صدیقی نه چیری نازر چند دیریك بنووسم هیوا دارم بتوانی یادیک له و برادره شور گتیر و تیکوشره بکهی • چونکه تا شستا له هیچ کتیب و نامیلگه و روزنامه هیکه دا یادی لی نه کراوه •

کاک صدیق کوردیکی تی گوشر و به تهوای دل سوزی کورد بوو • له سر مه سلی کورد و دیفاع له کورد زور جار له کاری سیاسی دا دهر جای لی داوه و مه سولیمتی نه چوته سر • کاک صدیق ماوهیه کی دور و دریز به تاوانی تی کوشین دزی رژیمی شاهنشاهی چوه زیندان و کاری ماموستایی دانشگیا یان لی شتاندوه • ناو سراو له ریگهی نووسین و هر گریان به شیک له زبانی خوی دابین کردوه • وه کتیبی " مرده های بی گفن و دفن " و هر گریای ناو براوه • دیاره شتی تریشی همیه به لام به داخوه ناویان نازانم •

سالی ۱۹۶۴ کاک سولهیمانی موعینی نامه یه کی بو نووسی که بیته کوردستان و تاران به جی بیلی و بی • له نامه که دا داوای لی کردوه که بیته به لکوه لسه سر دهمه میژوو بیته دا بتوانی نه خشی بنهرمتی هم بیته و نا کوکی نیو حیزب چار بکات • کاک صدیق دیته مه هاباد و له ویرا برادرانی حیزبی ده یگه بیته سوتی • من و مه لا ئاواره و هاشمی حق طلب (قادر شریف) له کوردستانی شیران به شاخانه وه له ناوچه کانی دور و نیزیکی کوردستان له نیو خه لک دا ده گه راین • به نیوی " کومیتهی ساخ کهره وه ی ح • د • ک " خه لکمان روون ده کرده وه • زوری پی نه چوو کونگره ی دوه می ح • د • ک له چیاگانی سوتی ده گیری • کومیتهی ناو مندی هه لده میژو دردی و هیندی کس له و کونگره میهدا دهر ده کرین • من و قادر شریف و مه لا ئاواره له و که سانه بووین که دهر کرا بووین •

به لّام پاش مانگيک همينه تيّک له لایمن ج. د. ک بو بانگ کرده و هو هاو کاری کردن کردن و دست به کار بوون به دوامان دا هاتن . که بریتی برن ۱ - ملاحسن رستگار ۲ - ملا رسول پیشنماز ، ۳ - منتقم قازی ، ۴ - قادر قازی و دوو که سی تر . من و مه لا ناواره و قادر شریف هاتینه وه کوردستانی عیراق . کومیتهی ناوئندی حیزب بریاری کونگره ی شکاند و مشاوه رمتی کومیتهی ناوئندیان داینی . کاک صدیق بوّ به کیمتی و پتهوی حیزب له همموو ده رفه تيّک که لکی وه ر ده گرت و - دلّوزانه خفیریکی کار و به ریوه بردنی شه رکه کانی حیزبی بوو . کاک صدیق بوّ شهوی هیئدیگ دهستی احمد توفیق کورت کاته وه هاته باله کابمیتی له گوندی ده ریمند له دولتیکا خانوبکمان گرت و دوور له پبش چاوی دوژمنان پیگه وه له وی ده زبایرو کادره کانی حیزبی و براده رانی کومیتهی ناوئندی جار و بار شه گهر کاریکی زهرورییا همبایه ده هاتنه دهر بمند و پاش وتو ویز ده گهرانه وه بو لای سونی .

هاوینی ۱۹۶۶ بوّ مه سه له یه مکی گرنگی دهر ون حیزبی که مه به ست پتهو کردنی حیزب و نیزیک بوونی زیاتر له یارتی بوو ، سه فریکمان به ره و لیوژه که ده فته ری سیاسی پارتی له وی بوو ریگ خست . له وی له گهل حمیب محمد و هیئدیگ له سه ئندامانی ده فته ری سیا سی قسه ی کرد و به ره دو گه راینه وه ، شه وی که به شتینه (مامه رووت) ، مامه رووت چند ته پکیکه له نیو جن گهل و چند شه شکه وتیکسی تی دایه . له وی ئیستگه ی رادیو کوردستانی لی بوو که ئیواران هه واله کانسی شورشیان لی بلاو ده گرده وه . له مامه روت شه وی میوانی کاک خالد حسامی بوین . بو شه وی کاک صدیق ئمنجیری ده موبایه بمیئته وه . چونکه به یانی قه رار بوو بجینه لای مسته فا بارزانی بوّ هیئدیگ وتوو ویز له مهر وه زعی حیزب و شه وه زعی که پیگ هاتبوو . وه مهر و مها له مهر شه و مترسیانه ی که روژ به روژ بو کادر و ئندا مانی حیزب پیگ ده هات . ده موبایه منیش بگه ریعه وه به ره وه ده ر بمند بوّ هیئدیگ شت که ده موبایه بگرین و ورده ورده جیگا کانمان بگوبزینه وه و نیزیک سنوور و جاده کان چول گمین . قه رار و ابوو کاک صدیق پاش دیتنی بارزانی بگه ریته وه بوّ ده ر بمند . به لّام تا سی روژ خمه ریکی نه بوو . من دوا ی سی روژ چوو مه وه مامه روت لای کاک خالد حسامی و پر سیاری کاک صدیق ئمنجیریم لی کرد . وه لای دامه وه

که چۆته لای بارزانی و هاتوتهوه ئیبره و نههاری خواردوه و کیسهکهه بو پر کردوه له توتن و رویشتهوه . وه پاش چمزد روز جاریکی دیکه چوومهوه بو پر سیار . ئسهو جار قسهکهی پیشوویله بیر نهما بوو گوتی : کاک صدیق لیباسهکانی خوئی له سر چۆمی شوستو و گوتی سفهریکی دوورم له پیشه و زۆرم بی دهچی زۆرم نان بو دانی . به ههر حال کاک صدیق له مامه روت سهری تیدا چوو وه تمنیا کاک خالد حسامی دهزانی قاتلی کاک صدیق کی به . .

له پاش مارویهک برادهرانی حیزبی شیوعی عیراق له چۆمی نیوان گه لاله و ده رگه که لاکیکی بی سهربان دیتبووه له نیو ونیشانهکانی دهر دهکهوت که دهبی کاک . صدیق بیت گوزرا بی . پیم خوشه شهوشت عهرز بکهه که کاک صدیق کهوتبووه بهر رق و تورهیی احمد توفیق چونکه به راستی پیلانهکانی ناو براوی به تهواوی تیک دا بوو و لیبی ههلهوه شاند بووه . بالی چهپی حیزبی هیندیگ به هیز کرد بوو . وه بهر بهر لهو ئالوژی و ناگوکی فیکریه دههاته دهر . به داخی گرانهوه له ماوه سالیگ دا کادرهکانی حیزبی یهک له دوا یهک ههر یهک به ناویگ و به هو یهک له ناو دهچوون و نکمهتی و نههاتی که له لایهن دوژمنانهوه بهرنامداریژی طرح ریز دهگرا روی تی گرد بووبن و ههر یهک به لایهکدا تهر و تونا دهکراین . کاکه گیان جا شهوه گوشهیهکی بچوک له به سر هاتی کاک صدیقه . هیوا دارم بیته مایه شهوه که شتیکی له سر بنووسی و یادیکی لی بکهی .

ئیتتر خوشیت . برات سعید کوستانی

۱۵ ژانویه ۱۹۸۹

شهوی ۱۹۸۹/۳/۲۶ له شاری لجن شوپینگ له مالی کاک حامیدی که وههاری بووم مه لا حصصی رستگار و که مالی که ریمی و حاجی ئهحممندی و دووبرادهری دیکه خاتنه شهوی . بهو سیفته که مه لاهه سمن کاتی شهید بوونی کاک صدیقی ئنجیر لهو ناوچهیه بووه و له گهل چهرمیانی سیاسی شهو دهم دابوه و دوستی کاک صدیق لره به دهرفصتم زانی که باسی بی سهرو شوین بوونی صدیقی ئنجیری له ویتی بهرم کاک مه لا حصمن له وه لایمی پرسیاری مندا گوتی : " که خصبری وون بوونی صدیقمان زانی وهدواي که وتم . چوومه لای خالیدی حسامی له رادیوی شورش .

چونکه سدیق له‌کن خالیدناغا نانی نیوه روی خوارد بوو. خالیدناغا گوتی :
 " سدیق لای مز بوه . دواي نانخواردن کتییکی وهر گرتوه، چوه لهو سه‌ره
 بیخوینیتهوه وئیتتر نه هاتوتهوه . به‌لام راستی نهمده‌گرد .
 باشان بلاو بوّه که جسمنی برازای عهولای ئیحقای کوشتوویمتی و گویا
 حاصل وئوانیش له گهل بوه . پیشتتر ده‌مانچه یه‌ک به جسمنی برازای عهولا
 ئیحقای (ئهممه‌د توفیق) بوه که ده‌مانچه‌ی مروئییکی به ریز و ناسراوی کورد
 بوه " .

لیم پرسی شه مروفه ناسراوه کی به . من‌ده‌ینام ؟
 مه‌لاحه‌من گوتی : " عهولای مام سه‌عیدی به . جاریک لیشم پرسی شه ده‌ما .
 نجه‌ی تو بو به جسمنی ئیحقای بوه ؟ چرزا ، تیگچوو، گوتی : " راسته
 ماوه‌یه‌ک دابووم به جسمنی ئیحقای "
 مه‌لاحه‌من له کوتایی‌دا گوتی : " بی شک خالیدی حامی ناگای له کوشتنی
 کاک سدیقی ئوئجیری هه‌یه " .

باش وون بوونی سدیقی ئهنجیری بابی به دواي سه‌رو شوینی دا وه‌دواي -
 که‌وتبوو بو کوردستانی عیراق و ناوچه‌ی شورش و چهند جار چوبوه لای مه‌لا
 مسته‌فا . به‌لام هه‌یج سوراخی نه‌گرد بوو تا ئیستاش به ته‌واوی روون نه‌بووه که
 کاک سدیقی ئهنجیری بو چی وله سه‌ر چی کوژراو سه‌ر به‌نیست کرا ؟

گمراڻهوه بونيو ڪوري تيكوشان

هر وهڪ له لاپرهڪاني ناخري بهرگي سي يهه دا باسڪرا ، به بي ئهوهي چاههرواني ئيجازهي ربيمرابهتي حيزبي توده يم ، يا بير له مانهوهي مندالهڪانم بگههوه ، روژي ۲۰ مارسي ۱۹۷۱ له بولغارستانهوه سواري فروكه بووم و بهره و بهغدا كهوتمه ري . پيشتر برادهراني حيزبم ئاگادار كردهو كه له فلان روژ دا دهگهريهوه . دوكنور ئاسلو ، ڪاك همدههيني سيراچي ، ماموستا هيمن ، مه لاهولاي حيااتي و يهڪ دوو برادهري تر هاتبوونه فروكهخانهي بهغدا . چاو پيگهوتن و خوش و بيبيشهني نه راده بهدري به تام و چيژ . سوار بووين بهرهه و مالي حيزب . له شهقامي (۵۲) برادهران خانويهكيان گرتبوو . حكومتهتي عيراق و ربيهراهيمتي شوڙشي كوردستاني عيراق ريگيايان دابوو نهو نهندا مانههي حيزبي كه پاش شڪاني راپهريني سالهڪاني ۱۷- ۶۸ له كوردستاني عيراق بلاو بپوونهوه ، ڪويان بگههوهو له باري ريگختنتي حيزبي يهوه ريگ و پيگيايان بگهن .

۰. ودهم كه من گهراهمهه برادهرانيان له ڪويه له بنكهيهڪدا ڪو ڪردبووه .

به ۱۴م ناتهبايي ڪون له نبيباندا هر ماپوو پيگهوه ريگ نهبوون .

نهو دهستهي له ئيران لهگهل ڪاك همدههيني سيراچي و ڪاك سمايلسي شريف زاده و ڪاك سولهيماني موعيني له خباتي چهڪدار دا بپوون و پاش شڪان چووبوونه بهكره جو لاي مام جه لال گيرسابوونهوه پاشانيش هاتبوونه ناوچهي ڪويه . دهستهي ديگه كه لهگهل ڪاك ئهيميري قازي و مه لاهولاي حيااڪسي و

ماموستا هيمَن له ناوچهي شورش مابوونهوه نهوانيش كوكرابوونهوهو له كوڙيو له قهلازى دهزيان و به ۶م لهگهډل دهستهكهى تر دانويان پيكهوه نمدهكولى .
ليږدا به بيويستى دهزانم توڙيك بو دوايه بگهريتموه .

پاشاى ۱۱ شازارى ۱۹۷۰ شهو دهستهى لهگهډل كاك شهميرى قازى —————
كوئفرانسى ۲ ي حيزبى ديموكراتى كوردستان پيگ ديگن . دياره كوڙيوونهوهكهسان
تضيا لهسر چوتبمى وهزى نيو خويان و كوكردنهويمان و وهزى شهيدعهولاى
شيسحاقى (نهمحمد توفيق) كه چوو بوډلاى حكومتى عيراق راويژ دهگن و به سى
شهوى پيرهو بروكراميك بو حيزب دابتن . چمد كه بو رښمرايمتى مهلدميزن
برياردمهن كه داوا له دوكتور قاسلو و له كاك حهمنى قزلجى و له كهريمى
حسامى بگن كه بگهريتهوه نيو شهوان ويتهوه خهريكى تيگوشانى سياسى بن .

پاشاى ۱۱ شازار دوكتور قاسلو كه دهگهريتهوه بدندا . دهچينه لاي سهروك
بارزانى و داواى لى دهكا كه رښكا بدا شهو شهذامانى حيزبى كه له لاي حهلال
تالمباني گهراونهوه ، بئنهوه ناوچهى زير دهسه لائى شورش .

لهو كاتندا كاك شهميرى قازى و ماموستا هيمَن و مهلا حهمنى رستگارو
مهلا عولاى حياكى لضاو پردان دهن . له ناميهك دا كه دوكتور قاسلو بو
مى نوويوه دهلى : " چوومه لاي مهلاستفنا شهميرى قازى و هيمَن و حهمدكس
لهوى بوون . دوكتور مهمود تومان زور ئيسارى دهيوو كه يك بگريتهوه .

ئيمهش لهسر قهه شهوان لهگهډيان دانيشتين . پاشا گلسمى و دهتفه به نايبت
لهگهډل حهمدههينى سيراچى بربارمان دا هتا كوئفرانسىكى حيزبى ۸ كه به
ناوى (كوميتهى سهركردايمتى كاتى حيزبى ديموكراتى كوردستان) بيسارى
بگين . شه ۸ كه شهانمن : (قاسلو ، شهمير قازى ، هيمَن ، سيراچسى ،
حهمنى رستگار ، عولاى حياكى ، يوسفى ريزوانى ، كهريمى حيسامى)
هروهها بربارمان داوه شهكهر كاك حهمنى قزلجى بگهريتهوه شهذامى كوميتهى
ناوهندى په ۴

له ولامى نامى دوكتور قاسلو دا بوئم نووسين كه كاريكى زور بى جى به
يوسفى ريزوانى به شهذامى رښمرايمتى ديارى بگن ، به لام —————

كاك حه‌مه‌نی قزڵجی شهرتی گه‌رانه‌وه دا‌بنین .

دوكتور قاسملو له نامه‌یه‌كی دیکه دا كه داواى لی كردبووم بى راوه‌ستان بو
عیراق بگه‌ریمه‌وه ، نووسیبووى : " نامه‌كه‌ی تو لیره كیشه‌ی بو ساز كردووین ،
یوسفی ریزوانی زیز بوه ، مه‌گه‌ر بو خوت بیه‌وه چاری بگه‌ی . گه‌رانه‌ومت بو
شیره زور پبویسته " پاشان نووسیبووى كه بانگه‌كراوم له كونگره‌ی هه‌شتی پارتی
دیموكراتی كوردستان دا به‌شداری بگه‌م . به‌لام ناتوانم بچم ، براده‌رانی دیکه
ده‌نیرم "

مه‌كته‌بى سیاسى پارتی دیموكراتی كوردستانی عیراق ، له حیزبى دیموكراتى
كوردستانی شیرانی گیرا بووه كه نوینهر بو به‌شداری له كونگره‌ی هه‌شتی پارتى
بنیرى . ده‌سته‌یه‌كی نوینه‌رایه‌تى حیزبى دیموكراتی كوردستانی شیران ، چوو بوه
ناو پردان . مه‌كته‌بى سیاسى پارتى دا‌ینا بوو كه ده‌سته‌ی نوینه‌رایه‌تى حیزبى
دیموكرات وتاری پیرۆز با‌یى بخوینیته‌وه . براده‌رانی حیزبى ئەم وتاره‌ی خواره‌وه-
یان ئاماده كرد بوو كه پیشكه‌شى بگه‌ن :

" سه‌روكى خۆشه‌ و‌بست كاك مسته‌فا بارزانی

به‌شدارانی به‌ریزى كونگره‌ی هه‌شته‌مى پارتى دیموكراتی كوردستان !

ئهن‌دامانى ده‌سته‌ی نوینه‌رایه‌تى ئەحزاب و منظماتى پیش كه‌وتوو ئازادىخوازى

به‌شدار له جهمه‌ه‌ی اقتحاحیه‌ی كونگره‌ی هه‌شته‌مى پارتى دیموكراتی كوردستان دا !

به‌نوینهرى له لایهن كومیتیه‌ی مه‌رکه‌زى حیزبى دیموكراتی كوردستان پیشه‌روه‌ی

گه‌لى گورد له گوردستانی شیراندا و واریسى افتخاراتى جمهورى دیموكراتى كورد

ستان كه له ماوه‌ی خه‌باتى بیست و پینج ساله‌ی پر له شانازى و گیانبازى خویدا

گه‌لیك لاپه‌رى زیرین و تروسكه‌ داری خستوته‌ سه‌ر میژوووى خویناوى و له میژینه‌ی

نمه‌وه سه‌ر به‌رزه‌كه‌مان و له پیناوى رزگارى كورد و كوردستاندا قوربانى زور به‌

نرخ و هیژای داوه ، پر به‌ده‌ل پیرۆز با‌یى به‌ستنى شه‌و كونگره‌ مه‌زنه به‌ پارتى دیمو-

كراتى كوردستان پیشكه‌ش ده‌كه‌ین و سه‌ر كه‌وتنى به‌ ئاوات ده‌خوازین .

شه‌و كونگره‌یه‌ له كاتێك دا ده‌به‌ستری كه‌ پتر له سی مانگه‌ به‌ سه‌ر ده‌رچووونى به‌یانه

مییژووپییه که یازدهمی ئازاری ئهنجومنی سهر کردایهتی شورشی ههفدهی ته موزدا تی دهپهری و کونده بومهی شومی شهر له عیراقی خوشه و بستی تهره بوه و کوتری سیی شاشتی و هیمنی بالی به سهر ئه و لاتهدا کیشاوه و میللهتی قارهمانی عیراق لسه زروفیک دا دهزی که له تاریخی ئه و میللمته دا ههر گبز و بنه ی نه بینراوه .

برانهوهی شهر براکوژی ساله گانی ۱۹۶۱ تا ۱۹۷۰ که به بیچهوانه ی بستی و دل خوازی ههر دوو نهنوه سهره کیه که ی کورد و عهره ب و به قازانجی ئیستعمار و ئیمیر بالیسم و کۆنه په رستی له لایهن حکومه ته مل هور و دیگنا توره گانی پیئشوری به غدا به زۆری زۆرداری به سهر ئه و دوو که له خهباتکه رهدا سه پینرا بوو ، کرانه وه ی لاپه ره بهکی تازه ی پر له شاشتی و ئاسایش و خوشه و بستی له میژوی خهباتی ها و به شسی کورد و عهره ب و که مایه تی هه گانی عیرا قدا یاش دان نانی حکومه تی نیشتمانی و حیز بی به عسی عهرمی ئیتراککی به مانی ئوتونومی کوردستان له جوار چیه ی عیرا - قیکی دیموکراتی دا ، روداوه یه کی ههره گرینگد و میژویی بو که وه گو دیتمانو بیستان له لایهن هه موو که لانی دیموکرات و ئازادیخوازی جیهانه وه به گهرمی پیئشوازی و پشتیوانی لی کرا .

چاره سهری ئاشتیخوازانهی کیشه ی کورد و ههنگاو نان بۆ حلی مه سه له ی نهنه وایه تی له عیرا قدا بی گومان سهره تایه بو ده ست پیکردنی ژهانیکی پر له بهختیاری و کامرانی له ناو خۆی و لاته که دا و کاریش ده کاته سهر جو لانه وه ی ئازادیخوازی له مه لمبندی رۆژ هه لاتی ناوه راست دا و ههر وه ها تهنسیریککی گهره ی هه به بو نه مان و له ناو چونی ده سه لاتی شومی ئیستعمار و ته رت و تونا بونی گۆنه په رستی و ده ره به گایه تی و بو دامه زرانندی سهر به خۆیی و دیموکراسی ته وا و له رناوچه پر پیت و - به ره که ته دا .

ده سته ی نوینهر ایه تی حیزبی دیموکراتی کوردستان، که له لایهن حیزب و که له ی کورد له کوردستانی ئیرانه وه افتخاری به شدار بونی له جه له سه ی افتتاحیه ی کونگره ی هه شته می یارتی دا هه به ، پیی سپیراه که ئه و په ری پی خوشبون و شادمانی که له که مان له گه میشتنی برا کورده گانی عیراق به مانی حوکمی زاتی رایگه مهنی و پیروز بابی ئه و سهر که وننه مه زنه مان لی بکا و چاوه روانه که ههر چی زوتر ههنگاوی به

كەلك و موئثر باوبۇزى بۇ جى بەجى كوردنى ھەمو بىندەكانى بىمانى ئاشتى تا ھەمو كەلپن و قوزبىك لە ئازاومچىھەكانى سەر بە ئىمىرىيالېزىم بگىرى و ھەمو پىناو پە- سىويك لە دوزمنانى ئاشتى و ئاسايش بېرىت و ئىتەر بە ھىچ بارىك ماوھ نەدرى بە بازىرگانانى شەر كە لە شەرى برا كوزى گە لانى عىراق كەلك وەر گرن .

حىزبى دىموكراتى كوردستان بەستنى كونگرەى ھەشتمەى پارتى دىموكراتى كورد ستان لە ھەل و مەرجى ئىستادا بە سەرەتاي قۇناخىكى تازەى خىباتى نەتەوھەكەمان دەزانى و ھىوا دارە كە كونگرەى ھەشتمەى پارتى ھاندەر بى . بۇ تىكوشان و ھەول و تەقەلای رۆلە دلسوزەكانى و لات ، لە بىناو چەسپاندنى ئوتۇنۆمى كوردستان و - پىك ھىنانى ئال و گۆرىكى بىنچىنەمى ئابورى و كۆمە لایەتى و دامەزاندنى بەرە- يەكى يە لك گرتوى دىموكراتى لە ھىزە نىشتەمانى و پىش كەوتوھەكانى عىراق .

حىزبى دىموكراتى كوردستان سىياسەتى رەكەزبەرستانەى حكومتەكانى ايران و توركىيا و سورىا كە بەدرىئايى مېژو لە دزى برا كوردەكانەمان بە كارپان ھىنساوھ زور بە توندى محكوم دەكا و بە ھەمو ھىز و توانا پشتكىرى لە خىباتى عادلانەى ئەو سى كەلە قارەمانە دەكا بۇ وەدەست ھىنانى سەر بەستى و دىموكراتى لىمو و لاتانەدا .

لېرەدا بەدەرەفتى دەزانىن پىر بەدل تشكر لە ھەلوئىستى انسانى پارتى دىموكراتى كوردى سورىاى برا مان بگەمىن كە لە كاتى ھېرش و پالامارى درندەنەى حكومتەسى بەكرقى گىراوى ايران بۇ سەر كەلى كوردەمان لە كوردستانى ايران لە سەرمان وە- جواب ھاتون و دەنگى اعتراضى خۇبان لە دنىادا بەرز كردوتەوھ .

ئىمە لەسەر ئىمان و برومان بەو حقیقەتە : كە ھاو كارى و تعاونى ئىوان احزابى دىموكراتى گەلەكەمان زامنى ھەرە گەورەى سەر كەوتن و ھۆى ھە رە گەورەى رزگار بونمانە . لە ھەمو حىزبە دىموكراتىيەكانى كوردستان داوا دەكەمىن كە زىاتەر لە ھەمو كات و زەمانىك لىك نىزىك بىنەوھ و يارمەتى يەكتر بەدن بىو ئەوھى گەلى كوردەمان لە ھەمو پارچەكانى كوردستان دا بە مافە رەواگانى حىوى بگات و كەلى ئىشەش جىگای خۆى لە ناو گە لانى ئازادى جىهان دا بگاتەوھ .

ئىتەر سەر كەوئى كونگرەى ھەشتمەى پارتى دىموكراتى كوردستان

محکمتر بی خالقهی برایمتی کورد و عمره ب و که مایه تیه کانی تر له عیرا قدا •
 بو پینک هیئانی عیرا قیکی سر به ست و دیموکراتیک •
 به هیتر تر بی برایمتی حیزبه دیموکراتیه کانی کوردستان بو هیئانه دی ته وای
 مافه ره واکانی نه ته و زور لیکرا وه کامان له هه مو پارچه کانی کوردستان •
 نه صری و سر به رزی بو شهیدانی ریگای رزگاری کورد و کوردستان
 ده سته ی نوینه رایمتی حیزبی دیموکراتی کوردستان

پاش چاوه روانیه کی زور که گوپا نورمیان دیت و وتاری پیروز بایی خ — خویان
 ده خویینه وه پی بیان راده که بیین لمهر هه ل و مهرجی تاییه تی نیوه وتار ناخوینته
 ده سته ی نوینه رایمتی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران له هه لوینته فره
 دلشکاو ده بی و نامیه که بو سه رو کایمتی کونگره دمنوسی و ناره زایی خوی له م
 هه لوینته ی ریه رایمتی پارتی دهرده بری • ئیمه لی ره دا بو مانه وه له میزوو دا ،
 ده قی نووسرا وه ی ده سته ی نوینه رایمتی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران
 یلا و ده کمینه وه :

پیویسته شهوش بلیم که ده قی وتاره که ی نوینه رایمتی حیزبی دیموکراتی
 کوردستانی ئیران به عه ر پی نووسرا وه • شهوش وهرگیرا وه ی کوردیه که یه تی :

بو لیژنه ی به ریوه به رایمتی کونگره ی هه شتمی پارتی دیموکراتی کوردستان !
 وپرای سلو : ده سته ی نوینه رایمتی حیزبی دیموکراتی کوردستان که له
 لایهن مه کته بی سیاسی پارتی یه وه به چه شتیکی ره می بو به شار بوون له
 جه له سی افتتاحیه ی کونگره دا ده عه مت کرابوو ، پیش کردنه وه ی کونگره پیوه مندی
 به مه کته بی سیاسی یه وه کردو رای گمیانده که وتاری خوی بو خویندنه وه له
 کونگره دا ناماده کردوه • له گه ل شه وشدا که موافقه ی خویان بو شه مه به سته
 نیشان دا له جه له سی کردنه وه ی کونگره دا به ئیمه را گمیندرای که لمهر خه شته
 پیش چاوی هیئدیله که بر شه وه مندی تاییه تی ، په یامی حیزبی دیموکراتی کوردستانی
 ئیران له بهر نامدا نه گونجا وه • سه ره رای هه ولدانمان بو خویندنه وه ی وتاره که

موافقه‌یان نه‌کردو پیشنیاریان کرد که خوځان له لایهن ئیمه‌وه شتیك به نساوی پیروزیایی بخویننه‌وه . ئاشکرایه له کاتیکدا خوځان له چه‌له‌مدا ئاماده‌بووین ئه‌و پیشنیاره‌مان دایه دواوه . ئیمه پاش دهرچوونی به‌یانی ای ئازاری میژویی چاوه‌روانی ئال و گۆریکی بنه‌ره‌تی بووین له موقفی پارتي دا به‌رانبه‌ر به‌هه‌ حیزمان . که‌چی زۆر به‌ داخه‌وه سرنج ئه‌مه‌بن ئه‌و ساردو سړیه‌ی پیشوو هیندیك ورده تییینی له هه‌لوێستی پارتي دا به‌رانبه‌ر به‌ حیزمان دهرماوه که ئهم کاره‌ی پارتي به‌لگه‌به‌کی زیندووی ئه‌ر حه‌قیقه‌ته تاله‌یه .

ئیمه له کاتیکدا سه‌رکه‌رتنی کۆنگره‌ی هه‌شته‌می پارتي به‌ ئاوات ده‌خوازین ناتوانین ناره‌زایی خوځان له‌و هه‌لوێسته تالباره به‌شارینه‌وه .

ده‌سته‌ی نوینه‌رایه‌تی حیزبی دیموکراتی

گوردستانه‌یی ئیـئـرـان

— وینه‌یۆ سه‌رۆك بارزانی بۆ ئاگاداری .

— وینه‌یۆ ده‌سته‌ی نوینه‌رایه‌تی ده‌موو حیزب و ریکخراوه‌کانی به‌شدار لسه‌ چه‌له‌سه‌ی افتتاحتیه‌ی کۆنگره‌ی هه‌شته‌می پارتي دا .

پاش گه‌رانه‌وه‌ی من بۆ عێراق له سه‌ره‌ناوه به‌شیکێ زۆری تیکۆشانه‌یی کۆمیته‌ی سه‌رکه‌ردایه‌تی کاتی بیوه پێ راکه‌یشتنی ئاکوکی براده‌رانی ئهم دوو ده‌سته‌یه . زبیر بوونی مه‌لا عه‌ولای حصیاکی و یوسفی ریزوانی و هیندی براده‌ری دیکه : به‌شیکێ دیکه‌ی کاری سیاسی کۆمیته‌گرتبوو .

له لایه‌کی دیکه‌وه حه‌کومه‌تی عێراقیش به‌ هۆی یارمه‌تی دان به‌ براده‌ران ده‌ستی خستبوه ناویان و ده‌یویست یه‌ك یه‌ك بۆ لای خوځان رابکشی . هه‌م‌ه‌و سه‌ری مانگان پیاویکی خۆی دهنارد بۆ کۆیه و دهر یه‌که‌ی یارمه‌تیه‌کی مادی پێ ده‌کردن . دیاره ئهم وه‌زعه نه‌ی ده‌توانی بۆ ئیمه‌ خپکای ره‌زامه‌ندی بی . له کۆبوونه‌وه‌یه‌ك دا کۆمیته‌ بریاری دا که یارمه‌تی حه‌کومه‌تی عێراق وه‌رنه‌گرین . ئه‌گه‌ر حیزبی به‌عس یارمه‌تی ده‌کا ده‌بی راسته‌و خۆ بیدا به‌ حیزب و حیزب خۆی ژیان و کارو باری ئه‌ندامانی خۆی به‌ریۆه ده‌با . نابێ پیاوی حه‌کومه‌ت پێوه‌ندی

هاوکاری لهگهڵ ئەو سازمانه بکهین من له حیزب دا نامینم . ئاخۆهکهی هاتینه
سەر ئەوه که ههمدهمین جارو بار بیان بینی و هەر مهسهلهیهک بێته گۆری که
پێوندهی به هاوکاری لهگهڵ ئەوانهوه ههیه ، کومینهی سهرکردایهتی کو بێتسهوهو
بریارى لهسهر بدا .

روژی ۱۹۷۱/۴/۲۹ کو بونوهوهی کومیتیهی سهرکردایهتی به بهرپرسانی
تهشکیلاتی حیزبی دیاری کردم . بریار درا ههمنی رهنگاریو ههمدهمین
سیراجی هاوکاریم بکهن . ههروهها به ئەندامی کومیسیونی تهلبیفات و
ئینتشاراتی حیزب ههلبژێردرام . ههركی قورسی تهشکیلاتی كهوته سهر شانه
که دهباوایه له نیو ئەو برادهرانهی که شارهزای کاری سیاسی نهبوون ، تهشکیلاتی
حیزبی پێک بینی . روژی ۱۹۷۱/۵/۱ کو بونوهوهی کومیتیهی سهرکردایهتی بریارى
دا که لاله پیرهو و پروگرامی حیزب که ناماده کرابوو چاپ بکری و بدری به
ئهندامانی حیزبی تا بیرو رای خویان به کومیتیهی سهرکردایهتی رابکهین .
سهبارت به خهبات و تیکۆشان له کوردستانی ئیران بیرو رای جیـاـواـز
ههههه . ههتدی کهس له ژێر تهئسیری بیرو باوهری چهوتی زه شوڕشگیژی دا ، له
سهر ئەو باوهره بوون ههر دهبی ئیستا بچینهوه ئیران و ههری پارتیزانی دهست
پێ بکهین . ههتدی کهس دهیانگوت به بی ریکخراوی حیزبی ، به بی تهشکیلاتی
ریک و بیک دهست دانه چهک کاریکی راست نیه . ئەو مهسهلهش له نیـسـیـ
برادهراتی حیزب دا باهیگی توندی ههلبگیرساندیوو . پاش باس و وتووێژیکی
زۆر روژی ۱۹۷۱/۵/۱۳ شه بریارهی خۆارهوه به زۆربهی دهنگله کومیتیهی
سهرکردایهتییدا پهسند کرا :

" سهبارت به جولانهوهی چهکداری "

- ۱- کومیتیهی ناوهندی نهزهری ئەوهیه که شوڕشی چهکدارانه زنگای ئەلسی
رزگاری ئیرانه له ژبو باری ریژیمی شاو ئیمپریالیزم .
- ۲- کومیتیهی ناوهندی لهو بروایهدهیه که خهباتی که لانی ئیران گهشتوتـ
قوتابخیکی تازهو زۆر کارهاتی ئەو چهند مانگهی دوایی ئەو راستیه ئیـسـپـات
دهکا .

٢- هیئدی شەرتی ئەسای وەك یەگگرتنی هێزه دیموكراتیهكانی ئیـــــران ،
شەرایەتی دەرەوهی لىبار بە تەواوی بۆ بەرپا كردنی شورشى چەكدار پىــــك
نەهاتوه . بە تايبەتى روون بوونی هەلۆپىتى سەروكایەتى شورشى كوردستانى
عیراق زۆر گرێنگە .

٤- دەست پى كردنى جولانەوهی چەكدار بەم چەشنە ، واتە بە بى ئامادەیی و بە
بى پىك هینانى تەشكىلاتى رىك و پىگى حیزبى و بە هۆى ئەو كەسانە كـــــــ
ناوبانگیان لە كوردستانى ئێران باش نیە ، بە راست نازانین .

٥- كۆمیتەى ناومندى لەو برۆایمدايە كە حیزب دەبى لە هەموو جولانەوهیـــــــك
كە كۆمەلانى خەلك پشتیوانى تى بكن بەشدار بى .

٦- كۆمیتەى ناومندى دەبى رىكخراوى حیزبى ئامادە بكات بۆ ئەوه بە هەمــــو
هیزیەوه لە بەرپا كردنى شورشى سەرتاەرى ئێراندا هاوبەشى بكات .

٧- كۆمیتەى ناومندى دەبى هەر لە ئىستاوه بە كورجى خەرىكى پەرۆهردە كردنى
كادری سیاسى و عەسكەرى بى .

٨- كۆمیتەى ناومندى دەبى لە پێوهندى خۆى لەگەڵ هێزهكەانى دەرەوهی كوردستانى
ئێران بۆ بەشدار بوونی حیزب لە جولانەوهی چەكداردا كەلك وەرگرى .»

بەر پرسی تەشكىلاتى حیزبى ئەركىكى قورسى خستە سەر شانى من . دەبوا بە
سەرى هەموو ئەو برادەرەنە بەدەم كە لە كوردستانى عێراقدا بلأو ببوونەوه . من
پیشتر زۆر بەى ئەو برادەرەنەم دەناسى پێویست برۆ چاوم پى یان بكهوى و بــــو
نیو تەشكىلاتى حیزب روونیان بكەمەوه .

دوكتور قاسمى دەیزانى كە تمنیا من دەتوانم لەگەڵ ئەندامانى حیزب كە
پیشتر دەم ناسین قە بەم و ئیقناعیان بكەم كە یەك گرتن و تىكۆشانى بەكۆمەل
لە حیزبى دیموكرات دا تاقە رىكای سەركەوتنە . بەو بۆتەوه پیشنیاری كرد كە
سەفەر پىك بۆ كوردستان بكەم و چاوم بە برادەرەنە بكهوى . لەو كاتەشدا كــــاك
ئەمیرى قازى كە لەسەر هیئدى مەسەلەى بچووك بە تايبەت لەگەڵ دوكتور قاسمى
ناكوكى هەموو ، بەغداى بەجى هیشتبوو چوو بووه كوردستانى عیراق و لـــــــ

بناری قەندیل لە گۆندی پاشقۆلکە دانیشتبوو . دیارە هێندیک لەو لێقەماو و دەربەدەرانیە کە هاتبوونە کوردستانی عێراق ماوەیەک لەگەڵ کاک ئەمیر زیابوون و یارمەتی پێی کردبوون ، کاک ئەمیریان خۆش دەویست و لە دەوری کۆدەبوونەوه . بەلام هیچیان لەماری حیزبایەتی و پێگەشتنی سیاسی دەوریکیان نەبوو .

لەمەر پێشنیاری کۆمیتەی سەرکردایەتی چۆمە کوێی . زۆربەی ئەندامانی حیزب لەوشارە کۆ کرا بوونەوه . هێندیکیش لە قەلادزە و سەنگەسەر لە سولەیمانی دەزیان . یەک دوو رۆژ لە کوێی لە نیۆ برادەرانی بووم . پاشان لەگەڵ سەیدرەسوێ بابی گەرورە مەلا رەسوێ پێشناماز بەرەو قەلادزە رویشتین . سەید رەسو لێ شاش قۆلکە دەژیا و بەلام مەلا رەسوو مالی لە قەلادزە بوو . کاتیەک لە ماشین دابەزین ، گویم لێ بوو مەلا رەسو بە سرتە بە سەید رەسو گوت : "بیبەینە کوێ؟" سەید رەسو گوتی : " نازانم ئەوەندەمێه جێ یەک بێ ئیستراحتی لێ بکا . چونکە برادەرانیشت دەورەیی دەدەن .

— کە وابە بابچینە مائە کەریم حەدادی .

— وا باشتەر ، هەر دەچینە وێ .

سرتە وێ تەواو بوو بەلام بەراستی من سەرم سور ماو دەنگم نەکرد . چونکە مەلا رەسو لەگەڵ من هاتبوو . ببووە ئەندامی لیژنەی ئامادە کردنی کونفرانسی حیزبی . مائیشی لە قەلادزە بوو بەلام تەمبیری دەکرد کە من بەریتە کوێ . لەسەر خۆمەوه نارهەمت بووم . فەسی کار بۆ مەها یادیم وەبیر هاتەوه کە سالی ۱۹۴۲ له سەندووسە وە هەتا مەها بادی پێکەوه هاوسەفەر بووین . ئیوارێ درەنگانییە ک گەشتینە نیۆ شاری مەها بادی . کاسرا گوتی " تۆ دەچی بە کوێ ؟ من بەو رێگایەدا دەروم " .

— دێمە مائی ئێوه و شەو میوانی تۆ دەم . چونکە لەشاری بەلەد نیم و کەسە نانا سەم .

هەر چۆنیک بوو چۆینە مائی کەریم حەداد . من تا ئەو دەم لە نەزیکەوه کەریم حەدادم نەناسیبوو . بەلام برادەرانی باسیان کردبوو لە دوورەوه دەزانی . مائیکی خۆش ، ئەمەدان . بەرێر و حورمەت موانداری و جوامیر . چەند رۆژ لەوێ بووم .

دایم دهورم پر بوو . براده ران ده هاتن ، همووشبان لهر سفره ی کهریم حمدا د نانمان ده خوارد .

مه سله ی کهریم حمدا دیش بو خوی چیرۆکیکی تاییه تی به . کاتیک له ئیران رای کردبوو ، گویا پولیکی باشی هه بووه . براده رانی حیزبی لی ها لون و مالی همیشه پر بووه له میوان و پوله که بیان پی خه رج کرده . له م دوایی یه دا هه رچهند پوله که ی نه مایوو ، به لام میوانداری و پیاو ته یه که ی هه ر له جیی خوی بوو .

پاش دوو سی روژ مه لا ره سو میوانداریه کی هه تا بلی پیاوانه و کوردانه ی ساز گرد . که چووین بو مالی ، بوم دهر که وت سرت و خورته که ی له گه ل سه یه د . ره سوی له مه ر بی چیکا و ریگایی بووه . چونکه خانویه کی زور چکوله ی هه بوو که به حال چیکا ی خویانی تی دا ده بووه .

یه ک دوو روژ له قه لا دزه بیوم . ده بوا به بو دیتنی کاک شه میری قساز ی و هینانه وه سه ر خوی ، بچمه ئاش قولکه . له گه ل مه ی د ره سوی به پیان به ره و ه چیا ی قه ندیل که وتینه ری .

له مه زرای سمنگه سه ری له بناری شای ماله جوتیریک توتنیان ده چقه اند . مه ی د ره سو گوتی :

— شه وه ره سو سه ره ، شیوعی یه ، هه تا بلی پیاویکی باش و مه ردو رهنده . با لاده یین سلاویکی لی بکه یین . ره نکه چایه کیشمان بداتی .

چوینه نیو توتن سلاومان کردوو زور به گهرمی به خیره اتنی گردین . دیار سوو له گه ل مه ی د ره سو پیگه وه ئاشنا و دوست بوون .

مه ی د ره سو گوتی : " باهم مام ره سو هه ر ده لی وابوو و اچوو . شه وه تا شیوعی به کم بو هیناوی تازه له بولناریا وه هاتوه . ته ماشای ره نگی سویند بخوی که عروسه سویندت لی ناکه وی " .

ده ستمان کرد به قه مام ره سو گوتی : " یاخوا به خیر بیی . جاران له دوره وه ده نگی تو مان ده بیست . ئیستا شه وه له نیزیکه وه له نیو توتنی ت ده بینم .

— ده نگی چی ؟ من هه ر شه و جاره هاتوو مه عیراق .

— ده نکه گه ت زور جار هاتوه . کهس نه بوو ئیواران خو نه کوتی بو بن رادیوی تا

گوئی له دمنگی تۆ بیی .

باسی کشت و کالی بولغارستانم بۆ کرد . گوتم ئیستا لهوچ توتن ماشین دهی چمقینی . له هه موو گوندیک کاره باو مصدره سو خسته خانه ههیه . مام ره سو گوئی : " کاکه فهله کانم لی بدعه مهله مهکه . لیژه خو لا خو لا مانه نانی جو مان وه گیر کهوئی بیخوین ."

لهگه له ره سو سور بووینه ئاشنا . بهک دوو جاری دیکه م دیته وه . جاریک له قه لادزه هاته لام و زوری هه ول دا بچم له گوندی میوانی بم . نه منواتی بچم . روژی دوایی گیکیکی بۆ ناردبووم بۆ قه لادزه لهگه له براده ران خواردمان . کاک ره سوم نه دیته وه تا سالی ۱۹۷۹ روژیک له ته شکیلانی مه هاباد لهگه له دوو براده ری دیکه لیم وه زور کهوت . به کترمان ماح کرد باشه خیره هاتنیکی گهرم بۆ نانی نیی سو وه رو لهگه له خو م بردمه وه بۆ مائی کاک که مالی شاقعی ، که نه وه دم ببو : نه نقمائی حیزبی . ئیتر سالی ۱۹۸۴ له گو قاری (رساله العراق) دا چاوم به وینسه ی ره سو سور کهوت که به دهستی " کورد په ره رانی " به کیتی نیشتمانسی کوردستان شهید گرابوو .

له کدل شهید ره سوی سه فه ره که مان درپژه پی دا و چووینه ئاشقولکه و سورمه بان دوو سی روژی لهوچ بووم . باسی میوانداری شهید ره سوش ئاکری و یا له سه وه زی قه له می مندا نیه . لهگه له کاک شه میر زورمان قسه کردو پیم گوت با شتره بیته وه خواری و بریاروایه کونفرانسی حیزبی بگیری و به شداری و هاوکاری بکهی . به گوپره ی بریاری کومیتهی سه ر کردایه تی پاره ی مانگیک یا دوو مانگ که ده بوه ۶۰ (ئیست) دینار دامی . پاش دوو سی روژی قادر نه ستانی یان لهگه له خستم گهرامه وه بۆ سنکه سه ر . کاتیک له چیا هاتینه خو ار و که به شتینه ده شتایی ، پیلا وه کانم په کیان کهوت . درابوون به پیمه وه هه لنه ده گیران ، ناچار پیلا لوم ده ره ئیان و به پی خوای ده رویشتم . قادر نه ستانی گوئی : " ئیستا شه گهر روژیک بلیم له مه زرای سنکه سه ر کاک که ری می حیسانی به پی خوای وه پیش خو م دا وه کهس بروام پی ئاکات ."

ئە ندامەتسى يەككىتى نووسەرانى كورد

لە كوردستانى عىراق لە ژبەر كار كوردى بەيانى ۱۱ ئازار دا ، هەل و مەرجىكى
لە بار بۆ گەشەكردن و پەرزە گرتنى زمان و ئەدەبى كوردى رەخسا بوو . نووسەرانى
كورد دەرفەتتەيان و دەست هەتتا و يەككىتى نووسەرانى كوردتەيان دامەزراند .
من و ماموستا هەمنى رەخمەتەش بە ئەندامى يەككىتى نووسەرانى كورد
وەرگىراين . رۆژى ۲۱/۵/۱۹۷۱ كارتى ئەندامەتتەيم بە ژمارەى ۲۰۱ وەرگرت كە و
پتەكەى لە رەزى بەلگەكاندا چاپ كراو .
ئىستا كە باسى يەككىتى نووسەرانى كورد هاتە گۆزى ، بى جى نابتى يەك دوو
قەسى خوشتى ماموستا هەمنەش بگىرمەو .

رۆژىك بەلاو كرايوو كە دوكتور مەرف خەزەندار لە سەر چالاكى نووسەرانى
كوردى سۆفەت و ئەو كەتتەيانەى لە يەككىتى سۆفەت لە سەر كورد نووسراون نەدووى
هەيو . لام واپە لە لاى كۆشكى سى (قەمرا لاىبىض) ئىوارەيەك كۆبوونەو سەز كرا ،
خەلكى زۆر ها تەبون . يەك دوو خویندكارى زانگۆى ئەدەبىيات هەر يەكەى ئامبەزە
كەتتەيانە هەتتا و لە پيش دوكتور مەرف دايانان . ماموستا هەمن رەوانى شادكوتى
" كورپنە ، مەرف ئەو هەموو كەتتەيانە بخوینتەو و باسەيان بگا ، نووتى سەمىنى
ئەلبەزە دەكەين . "

جاریكى دیکەش لە روشنبیری كوردی لاى سەیدا سەلحى رەخمەتى بووین . لام
واپە لەقى پیتجى پارتى دەبوست بە بۆتەى شۆرشى ئوكتوبرەو جیژن بکات .
سەیدا سەلح بە ماموستا هەمنى گوت : " تەكایە بەو مونسەبەتە شەیرىگمان بۆلتى "
ماموستا هەمنى گوتى : " سەیدا من بە مونسەبەت شەیر نالتیم . ئەگەر بۆم
هات و هەستم بزوت ئەوا شەیر دەلتیم ، دەنا هیج " .
برادەرەیکى هەولبیری ، لام واپە ناوی مەغەدەد بوو گوتى " سەیدا ، من ئیجازەم هەيو

پېوېسته بهیانی بجمهوه سەر ئیش له دائیره • ئەگەر تۆ نامەیهکم بو بنووسی
هەتا بهیانی بهو مونا سه مه ته شیعریکی کوردی و بهکی فارسی و بهکی عه ره بهیت
بو ده ونمه وه •

دوکتور عیزه مدین مسته فا گو تی " ئەگه هه روایه بهکی تورکیشی لی زیاد
که • ماموستا هیمن گو تی : " بایم سه یدا ، توکه شاعیری ناوات هه به ، ئیتر
چیت له من داوه • "

جاریگیش له به غدا فستیوالی گورانی و ناوازی کوردی هه بوو • له هو لسی
خلد ، خه لکیکی زور بانگه کرا بوو • زور بهی بالیوزو دیپلوماته کانی ولاتانی
ده ره وه ش بو ئەم شاهه نگه بانگه کرا بوون و هاتبوون • منیش له گه ل دوکتور
قاسملوو ماموستا هیمن و چه ند براده ری تر به شدار بووم و له ریزی بالیوز و
دیپلوماته کان جیگایان دابووینی ده سته ی نوینه رایه تی بالیوزخانه ی چین - یش
له تمنیشت ئیمه بوو •

نوڤه ی عیسا برواری هات و ده سته ی کرد به گورانی •

ماموستا هیمن به دوکتور قاسملوی گو ت : " دوکتور تکایه تو به ئینگلیزی
بهو چینی یانه بلی • سکیان به خو یان نه سو تی • من کوردیشم ، به لام هه مر
به قه درایی شه وان لهم گورانیانه ده گم • "

کۆنفرانسی ۳ ی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیسران

له بیس بهستنی کۆنفرانسی بریاردر دۆکتور قاسملو بچیته لای مه لامسته فاو مهسهلهی بهستنی کۆنفرانسی لهگهڵ بای بکا و ههروهها داوای یارمهتیش لسه پارتی دیموکراتی کوردستان بکا . لهگهراوهدا دۆکتور قاسملو گوتی :

— مه لامسته فا گوتویه شه روژنامهی بوچی بلاو دهکهنهوه ؟ روژنامه بهکاری چی دئی ؟ ههروهها قهولیان داوه که مانگی پینج سهد دینار یارمهتی به حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئییران بکهن .

به لام بیداخهوه شه قهول و به ئیینی قهت نهگهیشه چی .

روژی ۱۹۷۱/۶/۲۱ له شاری کوپبی به بهشاری سی و دوو (۳۲) کسه کۆنفرانسی سی یه می حیزبی دیموکرات کرایهوه . لهسههتاوه ناکوکی ههبوو که داخوا شهه کۆنفرانسی دووه یا سی یه . دۆکتور قاسملو لهسه شهه پیسی دا دهگرت که دهبی کۆنفرانسی دوو بی ، چونکه شه کۆنفرانسهی کاک شهسیری قازی و برادهرانی تر گرتیویان به کۆنفرانسی حیزبی نههنا سی . کاک شهسیر و مه لامه ولای ههیاکی و لایهنگرهکانیان لهسه شهه باوهه بوون که شههه کۆنفرانسی سی یه . ناخرهکهی پاش پشتیوانی من که دهبی کۆنفرانسی سی بی دۆکتور قاسملو متی راکپشا . ههه شهه ههلوپستهی قاسملو بو به هوی شهه که له کۆنفرانسا کهریم هههادی نهخویندهوار به ۲۱ دهنگ بیته شههه می کۆمیتتهی

ناوئندی، به لآم دوکتور قاسملو به بیست و چوار دنگ ههلبژێردی.
 سه‌ره‌رای شه‌مه‌وه‌عه ناله‌باره که شه‌قی زه‌مانه هیندی که‌سی لیک کو‌کرد
 بو‌ونه‌وه و هه‌ل و مه‌رچی ناله‌بار چه‌ند که‌سی که‌یاند بو‌ه پله‌ی ریه‌راهه‌تی
 حیزب، دیسان کونفرانسی سه‌یه‌م بناخه‌یه‌کی ریک و پیکێ بو‌حیزبسی
 دیموکراتی کوردستانی ئیران دارشت. کونفرانس پیره‌و پروگرامی حیزبسی
 په‌سند کرد و هیندی ری‌و شوینی بو‌خه‌باتی دواروژی حیزب دامه‌زراند.
 پاش ته‌واو بو‌ونی کونفرانس کومیتهی ناوئندی روژی ۱۹۷۱/۷/۲۴ له
 کو‌بو‌ونه‌ره‌ی خویدا، بو‌روی سیاسی له‌وه‌که‌سه‌نه‌ی خواره‌وه هه‌لبژارد: (دوکتور
 قاسملو، که‌ریمی حسامی، چه‌مه‌ده‌مینی سیراجی، ماموستا هیمین، و مه‌لا
 مه‌لا عه‌ولای حه‌یاکی). هه‌ر وه‌ها دوکتور قاسملو به‌گه‌رتیری گه‌ستی حیزب
 و که‌ریمی حسامی به‌مه‌ئولی ته‌شکیلاتی حیزب هه‌لبژێردان. بی‌جکه‌ له‌وه
 کومیسوینی ته‌بلیغاتی حیزب له‌ دوکتور قاسملو، ماموستا هیمین، که‌ریمی
 حسامی، چه‌مه‌ده‌مینی سیراجی، مه‌لا عه‌ولای حه‌یاکی، هه‌لبژێر دران.
 مه‌لا عه‌ولا شه‌وده‌م له‌ نووسینی بابه‌تی سیاسی و روژنامه‌ گه‌ری گو‌ل‌بوو.
 هه‌ر چه‌نده‌ زمانی کوردی باش ده‌زانی. دوکتور قاسملو مه‌جبوری ده‌کرد
 بنووسی. ده‌چوو ده‌ینووسی. دوکتور ده‌یکوت ته‌واو نیه، پچوو بینووسه‌وه.
 مه‌لا عه‌ولا زیز ده‌بوو، ده‌یکوت، "به‌ئانقه‌ست نووسینه‌کانی من وه‌لا ده‌نین.
 دوکتور ده‌یکوت: پچوو بینووسه‌وه. ئاخه‌که‌ی زیز بوون و گو‌ی نه‌دانسی
 دوکتور قاسملوو مه‌لا عه‌ولای فیری نووسینی بابه‌تی سیاسی کرد. مه‌لا-
 عه‌ولا به‌ره‌پرسی چاپکردنی روژنامه‌ و چاپه‌مه‌نیه‌کانی حیزبسی گه‌رتنه‌ شه‌تو و
 زور به‌ جوانی به‌ ری‌وه‌ی ده‌به‌رد و بو‌به‌ نووسه‌ریکی شاز و که‌م وینه‌.
 روژی ۱۹۷۱ / ۶ / ۲۵ کومیتهی ناوئندی بریاری دا که‌ پی‌وه‌ندی به‌ شه‌محمد
 توفیقه‌وه‌ بکری و شه‌که‌ر بیته‌ ژیر فرمان و دیسپلینی حیزبسی، شه‌وا بکه‌ریته‌وه‌.
 هه‌روه‌ها بو‌هاوکاری و راویژو‌دوستایه‌تی پی‌وه‌ندی به‌ ماموستا زه‌هیحیشه‌ وه
 بکری. بی‌جکه‌ له‌وانه‌ داوای هاوکاری له‌ مه‌لا سه‌ید ره‌شیدیش بکری که‌سه
 شه‌ندامی حیزبه‌ .

ئەو برادەرەى پيۆۋىدى بە ئەمحمد توفىقەۋە گرتىۋو، لە راپورتى خويىدا رايگە
 ياند كە ناۋ براۋ ئەم كونفرانسە و رېيەرايمىتە بە حيزب نا ئاسى . ئەك ھەر
 ئەۋە ، بەلكوۋ وازى لە دژايىتى حيزبىش نە دە ھيئا . حيزب برادەرىكى بە
 ناۋى مەلا محى الدين بوكار لە رادىۋى شورىگىرانى ئيراندا ھيئا بىۋە
 بەغدا . لە ھوتىلىگمان دانابوو، ھەتا مال و مندا ئەگەى دىنى . ئەمحمد توفىق
 دىتبۋىيەۋە و داۋاى لىكرد بوۋ كە جىگەى رادىۋو و شىۋەى كار و ئەسرارى حيزب-
 بى پى بلى . بۆرۋى سىاسى لە كۆبۋوتەۋەى ۱۹۷۱/۸/۵ دا ، مەلاعەۋلاى كرده
 مەسئول كە بېجىتەى لاي و داۋاى لى بكا بەگەرىتەۋە نىۋو حيزب و دەست لە گىرە
 شىۋىنى ھەلبىگىرى . دوكتور قاسملوش كرا بە مەسئول كە لەگەل ماموستا
 زەبىحى جارىگى تىرىش پيۋەندى بگىرى . تەۋاۋى ئەۋ ماۋەبە كە كومىتەى ناۋە-
 ندى لە عىراق بوۋ ، ماموستا زەبىحى لە گەل شىمە پيۋەندى برايانە و دوستا
 نەى ھەبۋو . زور چار لە بارەى مەسەلەكانى رۆژدا بىرو راما ن دەگۋرەۋە . ئەۋ
 دوو سالى لە ھەپسى دابوو ، ھەموو ھەوتوان ماموستا ھىمن و كاك ھەمدە-
 مىنى سىراجى دەچۋونە لاي . بەلام ئەمحمد توفىق ، بە پىچەۋانە ئەك ھەر
 نەھانەۋە رىزى حيزب ، بەلكو بە ھۋى يەك دوۋخوارزاۋ كەسىكى تر ، بىناۋى
 تاھىر و لە راستىدا رەھىمە كۆل ، دژى حيزب و ئەندامانى دەستى كرد بىۋە
 خەراپە و ئاژاۋە نانەۋە . رۆژىك پىاۋەكەى ئەمحمد توفىق و يەك لە خوارزاكانى
 تۋوشى مەلا عەۋلاى ھىياكى دەبن . لىۋى دەكەنە ھەلا كە ئەۋە جاسۋى
 ئىرانە دەبىناسىن . خەلك ۋەكۆدەبن و پوليس دەكاتى و مەلا عەۋلاى رەببچەك
 دەمدەن بۆگۋنە رەشى . مەلاعەۋولا وون بوۋ بى سەرو شىۋىن . پاش دوو رۆژ ھەول و
 تەقەلا و پىرسىار ، زانىمان مەلا عەۋلا لە ھەپسى دايە . ھەر چۋنىك بىۋو
 ئازاد كرا . بەۋ دوو رۆژە ئەۋەندەى دىكەش بارىك بىۋو .

بۆرۋى سىاسى لە كۆبۋونەۋەى ۱۴ / ۱۰ / ۱۹۷۱ بربارى دا كە پىر ئاخىرىن چار
 پيۋەندى بە ئەمحمد توفىقەۋە بگىرىۋى بى بگۋتسى . كە دەست لەۋ كارە دىزىۋانە
 ھەلبىگىرى و بىتەۋە رىزى حيزب . بەلام فايەدى نە بوۋ . كومىتەى ناۋەندى حيزبى

دیموکرات له کۆبوونەوهی مانگی ژانویهی ۱۹۷۲ دا، بریاری دا که ئهحمده توفیق له حیزب ده‌ریکری و له روژنامهی کوردستانیش دا بلاقو بکریته‌وه.

له هاوینی ۱۹۷۳ دا، خه‌به‌رمان زانی که ئهحمده توفیق دیار نیه و خانه‌کدهی داخراوه، پاشان خه‌به‌ر بلاؤ بوه که گیراوه. بۆرۆی سیاسی بریاری دا که وه‌دوای سۆراخی بکه‌وین و هه‌ول بدین که ئازاد بکری. کاک هه‌مه‌ده‌مینی سیراجی وه‌ک جیکری پێوه‌ندی‌یه‌کانی ده‌ره‌هه، مه‌شهور کرا که وه‌دوای سه‌ر و شوینسی بکه‌وه‌ی و له پێوه‌ندی خویدا له گه‌ل به‌رپرسانی به‌عه‌ر به توندی داوای ئازادی و یا جیگا و شوینی بکا. بۆرۆی سیاسی له‌و بآ‌ره‌وه نامه‌ی بۆ سه‌رکردایه‌تی حیزبی به‌عه‌ر نروسی. به‌لام نه‌ک هه‌ر سۆراخی نه‌کرا، به‌لکوه به‌ داخه‌وه درنکته‌ر زانیمان که ئیعدام کراوه. وه‌ک له بیرومی براده‌ریکی کوردی خه‌لکی کۆیه که له زیندان ئازاد ده‌بی، بای ئیعدامی ئهحمده توفیق ده‌کات.

هیندی خه‌به‌ری دیکه‌ش بلاؤ بوونه‌وه که گویا خوارزاکانی به‌ گرتیان داوه که کویا پێوه‌ندی له گه‌ل شوینی تر هه‌به‌وه. چونکه پاش ون بوونی ئهحمده توفیق خوارزاکانی له به‌غدا ما‌بوون و هه‌ر یه‌ک مانگی چ‌ل دیناریان کویا وه‌ک په‌ناهنده وهر ده‌کرت و ده‌مانچه‌شیان هه‌بوو.

کاتی چاپی ئه‌م به‌رگه‌ی بیره‌وه‌ریه‌کانم. به‌ پێویستم زانی ئه‌و مه‌سه‌له‌یه‌ له کاک هه‌مه‌ده‌مینی سیراجی پرسیار بکه‌م. کاک هه‌مه‌ده‌مین له نامه‌ی ۱/۶ / ۱۹۸۹ ئه‌م وه‌لا‌هه‌ی خواره‌وه‌ی بۆ نوسیوومه‌وه ؛ که سوپاسی ده‌کهم.

"له مه‌ر ئهحمده توفیق ؛ ئه‌مه که که‌ی و چۆن گیرا ، ئاگادار نین. له ریکای ئاسۆریه‌کانی براده‌ر و ناسیاوی برایم جیجوهه که به‌ برایمیان کۆتوو، ئه‌ویش هات بای کرد، ئاگادار بووین. دوای ئاگاداری، له‌گه‌ل ئه‌وه‌ی جیاوازی ته‌واو. مان له باری بیرو باوه‌ره‌وه له گه‌ل ئهحمده هه‌بوو، ئه‌و کاره‌مان به‌ دزیو دانا و بریاری په‌کی‌یریمان دا. له سه‌ر په‌سندی براده‌ران سی چوار جار له گه‌ل عه‌لی ره‌زا به‌ر پرسی ده‌فته‌ری جیکری سه‌ر کۆمار باس کرا. هه‌موو جارێ حوایسی ئه‌مه بوو که داوای خویندتی له فه‌رانسه کردوه و بۆ لوبنان "ته‌سفیرمان"

کردوه و له وێرا ده‌جێته‌ فه‌رانسه . ناخر جار كه كوتمه له لوبنانه‌وه خه‌سه‌ر هاته‌وه كه له وێ نيه و به چۆته لوبنان ، شه‌محمد كه‌ميك نيه خو له لوبنان به‌شاريته‌وه و داواي به‌ردانيه‌مان كرد . زور به توندي جوايي دامه‌وه كه : " شيمه وهك حيزب و ده‌وله‌تيكي سه‌ر به‌خو ، مه‌كه‌ر له ئيوه ده‌ترسين كه درو . تان له كه‌ل بكه‌ين . شيمه به‌ر په‌رسي خو‌مان ده‌كربين و بي سه‌رو شويانيان ده‌كه‌ين . با شه‌ندامي سه‌روه‌ش بن . مه‌كه‌ر ح ترسيكمان له ئيوه هه‌يه كه‌ه حاشا بكه‌ين ؟ . شه‌محمد نه‌گه‌راوه و له سه‌ر داواي خو‌ي عيراقى بسه‌ ره‌و فه‌رانسه له ريكاي لوبنانه‌وه به‌ جي هيشنوه و شير به‌خه‌ي شيمه له‌م باره‌وه مه‌گرن و دلنيا بن "

سالي ٧٢ . داواي شكستي پيلاني نازم گزار و به‌ر بووني كو‌ليك زيندا . ني كورده له به‌غدا و شه‌ركاني كه‌ركوك و موصل و سليماني و به‌رداني ژماره . به‌كي زور شه‌فه‌ر و گروهبان و غه‌يره‌ي شه‌رتشه‌ي عه‌ره‌ب و كوردي سه‌ر به‌ه ريزيم . به‌كيك له گه‌راوه‌كان (محمد يان شه‌محمد سيوكاني) لاي كرد بووه كه شه‌كه‌ر كه‌سيك كه‌فاله‌تي دوو هه‌زار ، دوو هه‌زارو پينسه‌د ديناري شه‌محمد بكا . نازاد ده‌كري . هينديك له دوستاني شه‌محمد داوايان له " حاجي محمدي زير - بنگه‌ر " كرد بوو . شه‌م كاره بكا . ناو براو پياوانه ناماده‌يي ده‌ر برييو ، چوو بوو كه به‌ كه‌فالمت نازادي بكا . به‌لام حاشا كرابوو كه گه‌راويكي وا نيه . واده‌رده‌كه‌وي شه‌وي چاره نووسيكي ويته‌ي قادر ته‌كه‌راني و سي سمدو به‌منجا كه‌سه‌ي بي كه به‌ ته‌واوي له ناو بران و جيا له بكوزه تاوانباره‌كان كه‌س نه‌مزا ني چون له ناو بران . كوره‌كه‌ي كه له‌كه‌لي بوو پاشان دراوه به‌ ئيران و نازاد كرا له گه‌رمين ناوي تاهير بوو . "

به‌م جوهره شه‌محمد توفيق بي سه‌رو شوبن كرا . رضنه‌ خه‌لكي بي خه به‌رو ناوگا‌ي شه‌وتوش هه‌ين كه پي‌يان وابي حيزبي ديموكرات ده‌ستي له‌و كارمه‌ابوو بيت . به‌لام زور به‌ ويژدانه‌وه ده‌توانم بليم كه حيزبي ديموكرات به‌ په‌روش و به‌ دل‌سوزيه‌وه بو به‌رداني هه‌ولي دا و هيجي بو نه‌كرا .

"سفر بو بارگای بارزانی"

پاشا کۆنفرانس و دابەش کردنی بەرپرری ئێندامانی کۆمیتەی ناوەندی دوکتور قاسمبو سەردانی مال و مندالی سەفەری دەکرد بو ئورویا . دەفتەری سیاسی بریاری دا که من سەفەریکی لای مەکتەبی سیاسی و بارەگای بارزانی بکەم . بیجگە لە بانی کۆنفرانسی سێ داواش لە مەکتەبی سیاسی بکەم کە لەبارەی یارمەتیەوه بەلێنی بەگانی خۆیان بەجێ بکەین .

مەکتەبی سیاسی پارتی دیموکراتی کوردستانی عێراق بو پێوەندی لەگەڵ حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران سەیداسالحووسفی رەحمەتی دیاری کردبو . لەگەڵ کاتک حەمەدەمیننی سیراجی چۆینە لای سەیدا و پێمان گوت که دەچم بو سەری . پێمان خوێه تووش نامەبەک بنووسی . سەیدا سالح یوسفی گورج دەستی دا قەلەم ز نامەبەکی بە عەرەبی بو مەکتەبی سیاسی نووسی و دای بە من گوتی تەماشای کە . کە سەیرم کرد نووسیبوو " هازری کەرمی حیسامی لە جەماعەتی قاسمبو دە دێتە لاتان تکایه ریزی لی بگر " .

گوتم سەیدا من ئەم نووسراوەید نابەم . چونکە ئێمە جەماعەت نیین . من ئێندامی دەفتەری سیاسی حیزبی دیموکراتم . جەماعەتی قاسمبو نییم .

سەیدا گوتی : " لە نیو ئێمە هەر وا باوه . جەماعەت بەکار دێنین " . گوتم : " تکایه ئەم باوه مەخەنە نیو ئێمە . ئێمە حیزبیکم هەر کەش ئەرکی خووی بو دیار کراوه .

سەيدا سالحي رەحمەتى نامەكەي گۆرى .

۱۹۷۱/۷/۷ سۈرى تاكى بۇرۇم و بەرەو حاجى عومەران كەو. تەمە رى . لىسە
كەركوك و مەدەر كەوتىن سەپتەرەي عىراقى تاكى يان راكرت و داواي پى تا سىيان
كرد . منبش دەقتەرنىمىكى عىراقىم ساز كردبوو (بويان ساز كردبووم) هيتامە
دەرى و دام بە كابرى ئەسكەر . مەن نەمەزانى كە ناوى بابى داىك دەپرس لىسە
پى ناسەكەدا ناوى باوگى داىك (سالىح) نووسرا بوو . مەن ئەو مەلەپىر نەسەو
كابرى ئەسكەر پىرسى : جىك (ناوى باپىرت) ؟ منبش كوتەم : مەحمود .
— شۇن مەحمود ؟ انت ما تقدر تقرا ؟ : سالىح . (چون مەحمود تو ناتوانسى
بخويىنە يەو . سالىح . ه)

— نەم . عفو سالىح . (بەلى . بىورە . . . . سالىح . ه)
دەقتەرنىمىكى وى دامەزە روشتىن . بىرلىك مەلەپىر نووسى مەلەتەكەمان
كردەو كە لە نىستمانى خۇي . لە و لانى خۇي . كابرى بىگانە پىشى پى دەگرى
و داواي پى ناسى لى دەكا . ئەو پىش كى ؟ ئەو ئەسكەرە بى عاقلەو نەخوئىندە وارە
كە و پىشت پى دەكرى .

لە حاجى عومەران ئەو باسەم بو ماموستا ھەزارى شاعىر كىراو . گوتسى :
" خۆ ھەر ئەو ئەسكەرە و كەر نەبوو . لە سەردەمى مەشروتەدا لە تەورپىز
شور شگىرەگان ناوى شەو يان داناو . ھەركەس بە شەو ھاتووچوى كردە دەنگىان
داو و دەسوا بە كابرى ناوى شەو بلى . ئاغابەكى فەيزو لابەكى لە تەورپىز شەو
لەمالە برادەرىكى مېوان دەبى . شەو درىنگ دەگەرتەو بو مەلەكەي خۇي .
كېشك چى دەنگى دىدا : كىي ؟ ناوى شەو ؟

كابرش كە ھىچ نازانى ناوى شەو چىيە ، ھەر لەخۆو دەلى : " تاران"
— زرت . . . بىلەمان . . . تەمبىز . . . كىل كىت (زرت . . . نەترانى . . . تەورپىز . . .
بىر) ماموستا ھەزار گوتى چارەنووسى كورد لەمەر دەستى ئەوانە دا بوو .
لە داوینى سە لاھەدىن لە چايسى خانەمەكى فېنك و خۆش لامان دا . چا پىچى
چا بەكى جوان و خاوينى ھىنا . پىم كوت : برا ناكرى نۆزىك خەبىفى كەسى زور
تۆخە پىم ناخوئىنەو . نىستكانەكەي ھەنگرت و برى . كە ھىنايەو ھەر رەش بوو

گوتم : برا ناكرى توژيك كم رمنكى كهى . نهمجارهش ئىستگانهكهى برد به لام
فايدهى نهبوو . ومدنگ هانم گوتم : خو همر وهك خوڤيهتى . برا هيئدى ناوى گرمم
بو تيكهو برايهوه . كابرا گوتى : همر سيك ته لاقم كهوئى ئابرووى چاى خوڤم نابهم
نايخوڤيهوه كهيفى خوڤته .

چار نهبوو . خهلكهكه پئى گهنى . هه ستام بو خوڤم ئاوم له ئىستگانهكه كرد و
خواردمهوه .

لاى ئىواره بوو كهيشتينه ناو پردان . دابهزيم پهريمهوه و چوومه لاي حصيب
محمهد كهريم سكرتيرى حيزب . بهخيزهاتنى كردم و ئهحوالى برادهرانى پرسى
نامهكهى سويداى خوڤندهوه و گورج تهليفونى كرد بو حاجى عومهران و گوئى :
" نهوه كاك كهريمى حيامى هاتوه ئىستا دهينيرم بو سهرى و مبيوانى مالىسه
مه لامتفاهيه . پاشان گوئى : " با بچين سهريك له دوكتور مهحمود بده . ئىستا
سهياره ئاماده دهئى و بچو بو سهرى .

چووينه لاي دوكتور مهحمود عوسمان . ئهحوالى برادهرانى پرسى ، باسى
كوئفرانسى حيزب و هيئدى مهسهلهى سياسى مان كرد . گوئى : " پاش گهراوهوى
دوكتور قاسملى ئيمه له كومپتهى ناومندى باسى وهزعى حيزبى ئىيوهمان كردوه .
ئىستا بچو بو سهرى چاوت به ئيدريس و مه لامتفاه بگهوى . منيش رمنگه بيم و
پاشان به دريژى قسه دهكهين .

ماشينيكيان هيئا سوار بووم بهره و حاجى عومهران . ماشين له پيش پوئتى
كوئترول راى كرت و من دابهزيم . ديار بوو تهليفونيان كردبوو . بارزانبهك هات
لهكهل خوئى بردمى بو مالى مه لامتفاه و له ديوهخانى ميوانان دانيشتم .
سى روژان لهوئى بووم . نه مه لامتفاه ديار بوو نه ئيدريس و نه هيچ كهس نسه
راديو ههبوو نه روژنامه نه كتيب و نووسراوهيهك . جهميل هجو كوردى لوينانى
لهوئى دهم بهسر بوو . چارو بار دههاته لام و دهستى پئى دهكرد .

من پيشتر زور له دوكاندارهكانى حاجى عومهرانم دهناسى . كه روژانسه
دهچوومه دووكانهكان و قسه و باسى ناوچه و ئيرانم ئى دهرسين . به گشتى لسه
دهست جاسوس و ساواكى عجهم هاواريان بوو . دهبانگوت ئيره پر بووه لسه

ساواکی و عجهمی قهره یخه به نیوی تاجرو کریب و فرۆش دیتن و دهچسن و دهسلاتی تهواوبان همیه و گهلهگایی دهگهن.

روژیک لهو کهسانهی که له دیوهخانی مهلامستهفا خزمهتیان دهکرد پرسیم :
ئهری لییره رادیو ، روژنامه . کتیب هیچ نووسراوهیهک وهگیر ناکهوی ؟
- نا . . . خودی تشتهک نینه !

جارو بار دهچومه مالی ماموستا ههزارو چاک بوو لهگهڵ ئهو به قسهی خوۆش و به شهترنج رام دهوارد . روژیکیان پیکهوه دهچووینهوه مالی ماموستا ههزار .
عهجهمیکی ئیرانی له بهر دهراگی دوکانیک لهگهڵ دوکاندارهکه کبشی بوو .
دیار بوو عجهم شتیکی له کابرای کورد کریوهو پینج تمهنی له لا ماوهو نایداتی .
چمقیان بوو . ماموستا ههزار گوتی راوهسته با سهیری ئهوانه بکهین . عجهم
ملی نهدهداو دهیویست پینج تمهنه بخوا .

کابرای دوکاندار گهیشه ئیکانی و ههر راست بووهو خووی لی راست و
چمپ کردو و به هموو هیزی خووی شهقیکی له عجهمه داو زلههیمکیشی
تی سهواندو گوتی : " دینت . . . دتهوی کهلهگایی بکهی ؟
عهجهم : " دهدهم دا . . . کوره بو دهیکوژی ؟

کابرا تهغهپینج تمهنی وهگرگرت و عجهمی ومههرا نا . ماموستا ههزار چووهمپیش
و گوتی : " ههق ئاوا دهستیرنی جا شهگه ئهومت دهزانی ئهو چهقهی پیشووت بو
دهکرد ! "

" دهدهم دا " ماوهیهک ببه مهزه قسهو گالتهکانمان .

روژیکی دیکه له مالی ماموستا ههزار دانیشتیبووین باسی خویندهواریمان
دهگرد . برادهریکی کوردی خهلکی ترکهشی ناوچهی مهنگوران هاتبووه حاجی
عومهرا . بیستیوی ئهمن لهوی له مالی کاک ههزارم . لیمان وهزور کهوت . باسی
ولاتم لی دهپرسی پاشان ماموستا ههزار پرسی خهלק چۆنه سهوادبان همیه یا
نیانه یا خهلکدکه ههروا بی سهواده . لهو قساندا کابرایهکی پیری بارزانسی
لهوی دانیشتیوو . لهپه ههلی دابه :

- ساوار تپیژن ؟ . . . ساوار ئهز چی کهم !

کابرا پیی وابوو که ئیمه باسی ساواری دهکهن.

باش سی روژان کاک ئیدریس پیدیا بووه لهکهل دوکتور محمود عوسمانی بوو .
زوژ به کهرمی بهخیر هاتنی کردم کوتی : " دهبی بهخشی کاری زورمان ههپسه .
دوکتور مورات لهکهل زن و کچی هاتبوو میوانی عبدالقادری کوری شیخ بوو ، پیسوم
دهسر کرد و دوو کهس رهکهل خستن تا دهبعن له ه لاج الدین تیی دهپه رینن . "
هیر شهه بوو چصد روژ پیش دوکتور مورات له بهغدا هاتبوه لای ئیمه و
گوتیوی : " ملامستفا بانگی کردم که بجم ده پانزده روژ له حاجی عومهران
بچه پیتموه " .

پاشان کاک ئیدریس کوتی دوو روژی تر لییره به ، مه لامستفا دیتهوه چسوت
بهویش بکهوی . سهی ئیواری لهکهل دوکتور محمود دینه و مه کتر دهبینن .
خه لکیکی یه کجار زور له حاجی عومهران له هاتوو چو دا بوون . منیشت
لهنجیواندا دهوورامهوه . روژیک کاک مهعود لهکهل کابرایه ک کریوی کردبوو
که کابرا کیکیک به جهمکی دهخوا . له چادریک گیکیان بو کابرای سوور
کردبووهو هینایان له تهشتیکدا له پیشیان دانا . کابرا باسکی لی هه لکرد و
دهستی کرد به خواردنی . زوری خوارد پاشان کاک مهعود نه هیشت چیدی بخوا
کوتی کریه کهمت بردهوه دهمری نابی چیدی بخوی .

چارو بارغمالی بانگی دهکردم له چادره کهی شه و نانم دهخوارد . روژیک
توووشی لایکی رهنگ پیاوی خانه قبینی یووم . دهستمان کرد به قسهو لیم پرسی
چوته لییره ی ؟

— گادری ناوجهی خانه قبینم . قه رار بوه مانگی پانزده دینارم بدمنی . چصد مانگ
نهیاندامی . گوتیان دهبی له باره گای بارزانی بهوه بینووسن . پینج دینار کسری
سه یاردم داوه . سی روژه لییره روژی به پینج دینار خه رج ده رناجم ، لییره شه ده لپن
دهبی کاک ئیدریس بلی ، کاک ئیدریسیشم وه کیر ناکه وی .

روژی دوایی کاک ئیدریس لهکهل دوکتور محمود عوسمان هاتنه لام . گوتیان
: " ئیمه مهوقفی ئیوه تهقدیر دهکهن . لهنجی خوماندا بریارمان داوه که
مانگی چوارصد دینار یارممتی به حیزبی ئیوه بکهن . بریار وایه یازدهی مانگ

کۆمیتەیی ناوەندی کۆ بیئێتووه . تەکا دەکەمین بۆ رۆژی ۱۴ و ۱۵ مانگ سەرێکمان لێ
بدهوه . پاشان گوتی : بە مەلا مستەفام گوتووه سەبە شەو دیتەوه ئێسره و
لەگەڵت دادەنیشێ .

دوکتور مەحمود خوا حاقیزی کردو رویشت . ئیدیریس مایدوه و گوتی
با دانیشین توێژک قسە بکەین . پاشان گوتی : " ئێمە دەبێ لە رێی کوردستاندا
هاوکاری یەکتر بکەین . ئێوه لەوێ دەتوانن زۆر کاری گهوره بکەن . ئێستا . . .
خائینی کورده دەبێ بکوژێ . ئێوه بۆ نایکوژن ؟ پارە ، چەک ، پیاو ، هەرچی
بتانەوێ هەمێو دەبخەمە بەر دەستان . وەرە با پیاوانە شوو خائینە لە ناو بەرین ."
کۆتەم کاک ئیدیریس : ئێمە حیزبی سیاسین پیاو کوژنین . بە راستی
چاوەروانی شوو نەبووم کە ئێوه مەسەلەیی ئاوا لەگەڵ من باس بکەن . هاوکساری
ئێمە پێویستە لە باری سیاسی و لە چوارچێوەی بەرژەومندی کوردستاندا بێ .
ئێمە لامان وا نیە بە گوشتنی چەند کەس مەسەلەیی گورد چارە سەر بگری .

قەسەکانمان کۆتایی پێ هات . ئیدیریس روێی . هەستم کرد قەسەکانی منی
بەدڵ نەبوو . شەوی دووایی دەوری سەعات ۱۱ ئیدیریس بانگی کردم لە هۆدەبەکی
خالی بۆ لای مەلامستەفای بردم . خۆی چەند دەقیقە رازەستا و پاشان گوتی :
" من بە یەكجاری خوا حافیزیت لێ دەکەم . ئەوه لە خزمەت باوكم قەسەکانت بکە .
مەلامستەفا بەخێرهانتی کردم ئەحوالی برادەرانی پرسی . قەلەمێکی
بەدەستەوه بوو لە سەر کاغذ نازبووکای دهنوو سیهوه . گوتی : " کوردستان یەکە
من قەت ئیعتیراف بەم سنووره ناکەم نابێ ئیعتیراف بەو لەت کردنەیی کوردستان
بکری . پاشان هاتە سەر دوکتور قاسملو گوتی : " قاسملو چی بۆ گورد کردوه .
توانیویەتی لەم ولاتە ئیشتراکیانە میلیۆنیک دۆلار بۆ شورشێ کورد پەیدا بکا ؟
نەئێ توانیوه . کە وا بوو هیچی نەکردوه . ئێوه کە خزمەت بە گورد دەکەن بۆ . . .
ناکوژن . شوو سەبابە دەبێ بکوژێ . خائینی کورده " .

پتر لە سەعاتێک لەگەڵ مەلامستەفا قەمان کرد . دیارە بەشی زۆر هەر ئێسره
قەمە دەکردو ئە بارەیی کوردستانهوه نەسختی دەکردم . هەستاو خوا حاقیزی کردو
گوتی سلاوی برادەرانی بکەینە .

بهیانی سوار تاکسی بووم و بهرهو بهغدا تیمم تهفاند .
 ئەو چمندا رۆژەي له حاجی عوممران بووم به دەر فتم زانی هیندی ئمندا ماسی
 حیزب و دۆست و برادەری کۆن که پیشتر لەو دیۆ رایان کردبوو هاتبوونه زینووی-
 شیخی و له چۆمان و له خەلان و له ئازادی خۆیان گرتیووه . بیاندۆز سهوه و
 سەریان بدهم . له پێشدا مام عەولام دیتەوه . مام عەولا کابرایهکی خەلکسی
 شاروئێران و له گوندی (لهجی) دووگانی ههسوو . سألەگانی ۴۸ - ۱۹۴۹ کاتی
 زیندووکردنهوهی رێکخراوهگانی حیزبی دیموکرات ، ببوه ئمندا ماسی حیزب و
 برادەریکی چالاک و ههلسوو روو بهکار بوو . سألەگانی ۶۲ - ۱۹۶۳ ئاغاگانسی
 لهجی و کێچاوه تیان ههلیچاوو خستبوویانه بهر دەستی ساواک و ژیانیان لی
 تیک دابوو . سالی ۱۹۶۵ به ئادریسی پمیکی ئیران نامهیهکی مام عەولام پسی
 گمیشت . سهرگوزهشتی داخاری خۆی نووسیبوو که چۆن ئمحممد ئاغای کێچاوا
 دهگهڵ ساواکی مههاباد گرتووویانهو پولیان لی ئهستاندوه . پاشان رای کسردوه
 هاتۆته کوردستانی عیراق . لام وایه رادیۆی پمیکی ئیران له کاتی خۆی دا سه
 گزهشتهی مام عەولآ و جنایهتی ساواک و دهره بهگهگانی بلآو کرد بووه .
 سالی ۷۱ که له بهغدا بووم نامهیهکی نووسیبوو داوای کردبوو پێوه نهدی
 حیزبی لهگهڵ بگیری و ئامادهیه هاوکازی بکا .
 مام عەولام دیتەوه هیندی قهراو و مصادری رهزمیم لهگهڵ دانا و پیم گوت ئهگه
 کهمیک له ئیرانهوه هات ئه و ناوو نیشانهی پتی بوو ، لای خۆت یا له شوپنیک
 شهمین رایبگره و خهبرم بدهیه . مام عەولا زۆر به سهر خۆشی قبولی کرد .
 نابراو له حاجی عوممران هوتیلی له شۆرش به ئیجاره گرتبو . ههروهه هـ
 ئیجارهشی وهگرتبوو که له ئیرانهوه تهگهری ترومبیل بێنی و بیفرۆشی . پاشان
 ده رکهوت بوته هاوکاری بهشی پاراستنی شورش و کاریان بو دهگا .
 له گهرا نهودا له چۆمان لای یهک دوو برادەر لام دا . گوتیان مام عهلسی
 (عهلی عهجهم) لێرهیه . یهک دوو جاری لی پرسیبوی ، ئهگه نهی بێنی باسی
 سهره .
 با بۆچه سانهوهی میشکی خۆینهری بهریژ توژی باسی مام عهلی و قسهو

ئاكاره كانى بگهين و رسمه كەشى بۆيادكار ليبردا بلاؤ بگهينهوه .
 " مام عطلى ناسراو به عملى عهجم ، كارايهكى تورك بوو . كـــــــمى
 نيمده زانى كهنگى و له كوئى له دايك بووه . كهيش نيمده زانى كهنگى كهوتوتسه
 كوردستان و له كوردستانيش له كوئى له كام ناوچهو له كام گوند ژياوه . ماموستا
 هزار دىگوت مام عملى له دايك نهبووه . له عەرزى هەلتوقبوه و له پيشدا
 سميله كانى هاتونه دهري ، مام عملى له ناوچهى كرماشانهوه بگره تا هموشار و
 مەريوان و هورامان و ئالان و كهورك و منگورو لاجان و مههاباد و شغو و
 تەرگههرو سوواو برادوست و ماكو ، باسى هر چي بهكت كرديا مام عملى
 شارەزاي بوو باسى ده كردو خهلكى دىناسى . له عيراق له ئيران شارەزاتر بوو .
 كويبا جاريك له «مەنابيهى عيراقهوه به پىيان ۱۲ تەفەنگى به قاچاخى بردو-
 تەهوه قەلادزەهى كوردستان و لەوى فرۆشتووئى . خوئەش دەكرا بلى وانيه . كويبا
 كورتيكى له لينينگراد سەرھەنگى ئەرتهشى شوهرۆي بووه ۱ له شەرەكانسى
 ئەرتهشى ئيراندا لهگەل عەشیرەتەكان ئەفسەر بووه ۱ جاريك جينۆي به رەزاشاداوه
 ويستوو بهتى بيكوژى به لام نەيانه پشوتوه يەككەك له رەيمەرانى شورشى مشروتە
 بووه لهگەل شەيخ محەمەدى خەيابانى له تەوريز له سەنگردا بووه . يەكەك لــــه
 دامەزرينه رانى حيزبى ديموكرات بووه . تەمەنى حيزبى ديموكرات ۲۷ سال بوو .
 ئەو دەيگوت ۵۰ ساله ئەندامى حيزبم . حيزب له سولهيمانى يەوه به پىيان
 ناردوو بهتە مۆكو و له كونفرانسيك دا بەشارى بگا . لهگەل كارگارين قەسەى
 كردوه هر پى گوتوه تو ناسيووناليستى . گاكارين گوتوو به : " ناسيووناليست
 نيم . مام عملى گوتويه : كاتيک له ئاسمان دەخولايهوه له سەر كام و لات دلت
 خوش بوو ؟

– له سەر مۆكو .

– ها . . . ئەرەيه ناسيووناليست . كه وا بوو تو ناسيووناليستى .

مام عملى پيشەى فەلسەى كەن كەنه چى بوو . پاشان پير بېبو رهگهـمـل
 براده رانى حيزبى كهوتبوو . نه راپهرينى شريف زاده و موعينى دا مام عمليش
 لهگەل بېبو . به لام چونكه به قەسەى ئهويان به كر دېبو تى شكابوون .

له هدرچيكايهك با دوو كار شرڪ و پيشى مام عهلى بوو . بهكه مئاشپهزى و بهسه راگميشتنى ئازوخه و خواردهمهنى . دروهم بيستانار و سهوزى خانه . همرچى مام عهلى گوتباى گهس حمقى نهبوو قسه لى يگا و بلى وا نيبه - روزيك حميب محمهد كهريم و دوكتور مهحمود عوسمان بانكيان كردوه و گوتويانه :

مام عهلى تو بوجى نايى به ئندامى پارتى ؟

له وه لاسدا مام عهلى گوتويه : " نيوه بوجى نابن به ئندامى حيزى ديموگرا - تى كوردستانى ئيران ؟ وهرن بين به ئندامى حيزب پاش دوو روز كار تــــــــــــت دهيدمهوه !

برادهران دهيانگيراوه كه شهويك له لاي بالمهكوه بولاى بيتوين چوون . باران و ناريكه شهو بووه . مام عهلى پير و هيلاك يهك دوو چار كهوتوه و همستاوه شهوه . له بهر خويهوه گوتويه : " من كو پيك ئوغلينه باخ . . . ئون شيكى ئيhamى براخب گيلب كورد ئولميشم " (ته ماشاى منى سهكباب كه ١٢ ئيمام بهجى هيشتهوه هاتوم بووم به كورد) .

ماموستا ههزار له نيزيك راديوى شورى كوردستانى عيراق مام عهلى بردهبوو لاي خووى بيستانى كردبوو خزمهتى دهكردن و كيشكى دهكيشا .

ناردم مام عهلى هاته خواري . تفهنگىكى برنوى دريژو دوو قمت فيشهكدان .

له پيش چاك و خوشى دا گوتى : " شهمنت نهديباو رويشنباى عيراقم لى حهرام دهكردى . ههسته با بچينه مالهكهى من ته ماشا كه ج بيستانىكم كردوه .

مام عهلى دهستى ههلهنگرت له پشتى چومان بولاى مهفى خه لان ههلكشاين .

شوربا و باينجانىكى خوشى لينا بوو . شارهقىشى لهكن دانابوو . كابرايهكى شاورى خهلكى ورمى لهكن دهزيا . مام برايهى خهلكى مهفى خه لانيش لهوى بوو . دانيشتين نان و چايهكمان خواردو پاشان خودا حافيزيم له مام عهلى كرد و گهرامهوه .

با باسى مام عهلى به چهند ديترىكى ديكه تهوا و بكمه پاش ١١ ئازار ماموستا ههزار هاتبوه بهغدا و مام عهلى به تمنيا مابووه . وهزعى ژباني ناخوش بوو .

برادهران پيشنياربان كرد با مام عهلى بيئينه بهغدا و لهگهله ئيمه له خانسوى

حیزب بزی • پیشنیاریکی باش بوو . مام علیمان هیئا به غدا • نارهقی بسو
 ماموستا هیئمن دهگری و دروی بوئ نیمه دهکردن و له حسارتی سهوزی خانیهکی
 ساز کردبوو . دهیکوت ۴۰ ساله عمرمی دهزانم ، کهن نهیدهویرا بلی ئیشتاش
 نایزانی •

روژیک هاورئ غسان (عیسمت جاوید) ئندامی مهکتبهی سیاسی حیزی
 کومونیستی لوبنان له به غدا بوو ، لهگهڵ خیزانی شهویک بانگیشتنمان کرد •
 مام علی هات دانیش و دهستی کرد به خواردنهوه • پاشان لهگهڵ هاورئ عیسمت
 به تورکی دهستی پی کرد • زوو تیی گمشت شهویش همر وهک ئیمه بهلی بسو
 دهگوت و سهری بو دهللقاند • شهو درهنگد میوان گهراوه بو هوتیل مام علی گوتی :
 — کاک کهریم کاریکی باشتان کرد من و هیئا ئیره •

— ج بکمی مام علی ، تو به تمنیا لهو کهژ و کبوه نه دهحاوابهوه •

— نا ••• لهبر شهو نیه لییره بویه باشه شهو کومونیست و میوانی بیگانه دین ،
 شهوانه هیج نازان ، توژیک له مهسهلهی کوردحا لیان دهکهم !!

پاش راپهرینی گهلانی شیران مام علیش گهراوه بو کوردستانی شیران و له
 ناوچهی سردهشت لهگهڵ پیشمهرگه بوو • سالی ۱۹۸۲ له گوندی مه زناوی له
 ناوچهی ئالان پاش نهخوشیهکی درێژخایمن کوجی دواپی کرد • رهوانی شاد •

"چوونهوه بسو حاجی عوممران"

چاردهی گهلانویژی ۱۹۷۱ به گویرهی قهرار و مداریکی له گهڵ ئیدریس کرابوو
 دهبویه بچمهوه حاجی عوممران • له حاجی عوممران پینج روژ مامهوه ئیدریس
 دیار نهبوو • هاتمه ناو پردان به دوکتور مهحمود عوسمان م گوت : من لهبهر
 قسمی ئیوه هاتومهوه چند روژه لییره مهحتلم • دوکتور مهحمود گوتی :

" مهسهلهی پیومندی دهگهڵ ئیوه به کاک ئیدریس شهسپراوه ، من هیج نازانم •"
 ئاخری ئیوارهبهک لهگهڵ ماموستا هزار چوینه مالی مهلامستهفاو ئیدریس • م

چاو پئی کهوت . زۆر به لا لوتی به خیز هاتنی کردم و گوتی : " به خوا پیسم
باش نیه تو لیتره بیینی با قاسلو بی . کارمان پئی همه به له کهل شه همه سوو
مهسهله به که دهرینه وه " .

گوتم : کاک ئیدریس من لسه ره قهولی ئیوه هاتوو مه وه . بیجگه له وه هسه
مهسهله به که بی من نوینهری دهفتهری سیاسی م و ده توانم لدهگه لتان باس بکهم .
ئیدریس گوتی : " مهسهله شه نیه ، ههر پیویسته قاسلو بیینین " .
ئیتر لسه ره نهروینم بی شه وهی خوا حافیزی لی بکهم گهرامه وه بو مالی
هزارو به بیانی به ره وه به غدا کهوتمه ری .

کومیتتهی ناوهندی حیزی دیموکرات له سه ره قهولی من وه لوپستی ئیدریس
و چوونی دوکتور قاسلو بو حاجی عومهران کو بووه . به گشتی هه لوپستی
ئیدر یس مه حکوم کرا . من و دوکتور قاسلو دژی شه وه بووین که دوکتور بچیتسه
حاجی عومهران . دوکتور قاسلو دهیکوت : " له لایه که هاتنه خواری پرستینژی
حیزبه تا ئیدریس گوتی ، سکرتری حیزب بروا بو حاجی عومهران . له لایه که تر
شه شه پیوهی پیوهندی حیزب نیه . نوینهری ئیمه چووه قسهی کردوه ئیتسه
سکرتر بوچی بچی ؟

زۆر بهی شه ندامانی کومیتتهی ناوهندی لسه ره شه و با وه ره بوون که دوکتور
سه ره بکا . زۆر به سه ره سنکی دوکتور قاسلو له کهل مه لا ره سوی پیخنه ماز
چوو بو حاجی عومهران . کاتیک پاش چمند روژ گهرا به وه . زۆر ناروحت و
نارازی بوو . ئیدریس بارزانی پئی گوتبوو : " ئیمه خه بهرمان هیه که کهریمی
حیاسی پیایو ساواکی ئیرانه ، بو به نه من نتوانیوه قسهی له کهل بکهین " .
دوکتور قاسلو زۆر به توندی له وه لا مدا گوتبووی شه قسه به بو ئیوه زۆر عمیه .
پاشان ئیدریس گوتبوی وه زعی مالی به مان زۆر خراپه تهنامت بو خهرجی مه قهر
په نیرمان فروشته " ۱

ئیتر مهسهلهی په نیر فروشتن له نیو ئیمه دا ببه (نوکتو و ضرب المثل) .
بۆرۆی سیاسی له به غدا شه مهسهلهی له کهل مهیدا صالح یوسفی باس کرد و
داوای لی کرد که ئیعتیرازو ره خنهی حیزی دیموکرات به مارت بهم هه لوپسته

به مەكئەبى سىياسى پارتى رايكەبىنى .

كومىتەى ناوەندى حیزبى دیموكرات له كۆبوونەوهى ۱۹۷۱/۸/۷ كه پشته شه و بروایه كه له هەر چوئیهتى پێوهندى نیوان پارتى دیموكراتى كوردستانى عىراق و حیزبى دیموكراتى كوردستانى ئىران ، نامهیهك بو كومیتهى ناوەندى پارتى و بو سەرۆك بارزانى بنووسى و بو چوون و ههلوپست و پشینیاری حیزبى دیموكرات سەبارەت به هاوکاری و پێوهندى روون کاته وه . له هەر ئەو بریاره كومیتهى ناوەندى ئەم نامهیهى بو سەرگردایەتى پارتى دیموكراتى كوردستانى عىراق نووسى

دەقى نامەى كومیتهى ناوەندى حیزبى دیموكراتى كوردستانى ئىران :

" بو كومیتهى ناوەندى پارتى دیموكراتى كوردستانى عىراق

نوسخه بو مه لا مستهفا بارزانى سەرۆكى پارتى دیموكرات

نوسخه بو مەكتەبى سىياسى پارتى دیموكراتى كوردستانى عىراق

برایانى به ریز پاش سلاویكى گەرمى بریاره .

كومىتەى ناوەندى حیزبى دیموكراتى كوردستانى ئىران پاش لىكدانهوهیهكى زور هاته سەر ئەو بارهه كه یاد داشتىكیان پشكىش بكاو نەزەرى خوێ له سەر پێوهندى حیزبى دیموكراتى كوردستانى ئىران دهگهڵ پارتى دیموكراتى كوردستا- نى عىراق بخته بهر چاو .

له ۲۵ى گهلاویژى سالى ۱۹۶۶ كه پارتى دیموكراتى كوردستانى عىراق سالیك له پاش دامهزرانى حیزبى دیموكراتى كوردستانى ئىران پێك هات ههتا ئیستا حیزبهكانى ئیبه پێكهوه پێوهندیان هەر ههموه . پاش ئىكچوونى كۆماری دیموكراتى كوردستان له كوردستانى ئىران ههتا چواردهى تهموزى ۱۹۵۸ چهشنه پێوهندى بهك له ناو حیزبهكانى ئیبهمدا دامهزراوه . هەر چهنده ئەم پێوهندیه نا رێك و- پێك بوه به لām بوته هوێ شهوه كه دوستانهتى و برایهتى له ناو حیزبهكانماندا به هیز تر بكا .

كومىتەى ناوەندى پارتى دیموكراتى كوردستانى عىراق له پێوهندى له ناو حیزبى ئیبه و پارتى دا له پاش تهموزى ۱۹۵۸ زور پاش شارهزایه . ئەم پێوهندیه لهو

دهمهوه ههنا ۱۱ ئازاری ۱۹۲۰ که پهیمانە میژوو بیه که له ناو پارته دیموکراتی کوردستانی عیراق و حکومته عیراق پیک هات. ههوارز و نشیوی زوری دیوه و به سر زور قوناخاندان تی پهر بوه . راستی ئهو بهکه ئههه پیوندی ناو دوو حیزب نهبوه . یانی پارته دیموکراتی کوردستانی عیراق حیزبی ئیمهه وهک حیزب پیک تهماشانه کردوه . دیاره ئیمهه به نورهه خومان دان بهوه داده نیین که زور جار له لایهن هیندی له ئهنادمانی ئیمهه به تاییهتی ئهحمده توفیقهوه بهرام بهر به پارته ئاکاری نالهبار رووی داوه . له بهر شارهزایی ئیوه به سر هه موو کارهاته کرنه کانی ئهو سر دههه نامانهوی باسیان بکهین و ناشمانهوی گهرو گهرفته کانی کونسی رابردوو زیندوو بکهینهوه .

پاش ۱۱ ئازاری ۱۹۲۰ حیزبی ئیمهه ههولیک زوری دا ریزه کانی خوی چهسپاو تر بکا و هه موو ئهنادمانه دلسوزه کانی حیزب که پهرش و بلاو ببوون له ریکخراو. یکی بهگهر و بهگپارچه دا گو بگاتهوه . له ۱۱ ئازاری ۱۹۲۰ وه تا حوزیرانی ۱۹۲۱ که کونفرانسی سههه می حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران پیک هات ، ئیمهه هه موو هیزی خومان له پیناوی ئهه مه بهسته دانا بوو . روزنامهی " کوردستان " ئورکانی حیزبی دیموکراتی کوردستان سالیک زیاتره به ریک و پیک دهر دهچی و سیاسهتی حیزب بو کومه لانی خه لکی کوردستانی ئیران روون دهکاتهوه . تیکوشا . نی ئهنادمانی دلسوزی حیزب بی گه لک نه بوو ، بوو به هو ی بووزاندنه وه ی خه با . تی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران . کونفرانسی سههه مه نه تیجه ی ئهه تیکوشا . نه بوو . لهه کونفرانسه دا بهرنامه و پیره وه ی ناو خوی حیزب په سنه کرا . کومپه ته ناوه ندی حیزب هه لبژیردرا و هه موو دهسته و ریکخراوه کانی پشوو که بهر له سه حیا حیا خه ریکی تیکوشانی سیاسی بوون له ژیر ئالی حیزبی دیموکراتی کوردستا نی ئیران دا گو بوونه وه . پاش ماوه یه کی دریز که چمه د سالی خایاند حیزبی دیمو کراتی کوردستانی ئیران هه مه له ریزی جوالانه وه ی رزگاربخواری گه لی کورد دا وهه م له ناو خه باتی گه لانی ئیران دژی ریزی می دیکتاتوری و گو نه په رستی شا جیگسای خوی گرتوته وه . هه موو هه ول و تهقه لای کومپه ته ی ناوه ندی حیزبی ئیمهه ئه وه به که روز به روز لهو ریکابه دا زیاتره ههنگاو هه لینی .

پاش ۱۱ ئازار که حیزبی ئیجه خه‌ریکی بووزانه‌وه‌ی تیکۆشانی خۆی بوو، پارتی دیموکراتی کوردستانی عیراقی به‌ نیزیکتترین دوستی خۆی ده‌زانی و چاوه‌ روانی یارمه‌تییه‌کی هه‌موو لایه‌ له‌ لایهن پارتیه‌وه‌ بوو. به‌ داخه‌وه‌ چهند مانگیك پی نه‌ . چوو، بو ئیجه‌ ده‌ر کهوت که پارتی ئاماده‌ نیه‌ ئه‌و ئه‌ر که که میژوو خستوو به‌ ته‌ سه‌ر شانی به‌ جیی بیئی. ده‌ر کهوت که نه‌ پچراندی پیوئندی به‌ ریوه‌ به‌ری شوژی کوردستانی عیراق ده‌گه‌ل حکومه‌تی ئیران له‌ سه‌ر رینگای به‌ هیز تر کردنی دوستا- یه‌تی و برایه‌تی له‌ ناو هه‌ر دوو حیزبه‌کانماندا کوئپیککی گه‌وره‌یه‌ .

نویسه‌رانی کومیه‌ته‌ی ناوه‌ندی ئیجه له‌ پیوئندی به‌کانی خویناندا ده‌گه‌ل سه‌روک - بارزانی سه‌روکی پارتی دیموکراتی کوردستان، ده‌گه‌ل کاک حه‌بیب محمد که‌ریم سکرته‌یری پارتی و ئهن‌دامانی مه‌کته‌بی سیاسی و کومیه‌ته‌ی ناوه‌ندی چهند جار ئه‌م گیر و گرفته‌یماناباس کرده‌ . نه‌زه‌ری ئیجه‌ ئه‌وه‌ بوه‌ و ئیشتاش هه‌ر ئه‌وه‌یه‌ که پارتی دیموکراتی کوردستانی عیراق خۆی مه‌سه‌له‌ه‌تی خۆی باشتر ده‌زانی و وا دیاره‌ نه‌ پچراندنی پیوئندی ده‌گه‌ل حکومه‌تی ئیران له‌م پله‌یه‌ دا به‌ قازانجی جو‌لانه‌وه‌ی گه‌لی کورد له‌ کوردستانی عیراق ده‌زانی. ئه‌گه‌ر به‌ریوه‌ به‌ری شوژی کوردستانی عیراق پیوئندی خۆی ده‌گه‌ل حکومه‌تی ئیران ده‌پاریژی یا ناپاریژی، که‌یفی خۆیه‌تی. ئه‌وه‌ی بو ئیجه‌ گه‌رنکه‌ به‌ نه‌زه‌ری ئیجه‌ ئه‌م پیوئندی به‌ نای به‌ زبانی جو‌لانه‌وه‌ی گه‌لی کورد له‌ کوردستانی ئیران ته‌واو بیئی. ئیجه له‌ هه‌ر بروایه‌ داین که پارتی دیموکراتی کوردستانی عیراق نای بجیته‌ ژیر باری هیج شه‌رتیکی حکومه‌تی ئیران که مه‌به‌ستی زه‌ربه‌ وه‌شاندن له‌ جو‌لانه‌وه‌ی گه‌لی کورد له‌ کوردستانی ئیران و لیدانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران بی . پیمان وایه‌ ئه‌وه‌ ئه‌رکی نه‌ته‌وایه‌تی و نیشتمانی پارتی دیموکراتی کوردستانی عیراقه‌ و ریبازی ستراتژی پارتی ده‌بی له‌ سه‌ر ئه‌م بناخه‌ داندا بی. ئه‌وه‌ی بو دو‌اروژی جو‌لانه‌وه‌ی گه‌لی کورد گه‌رنکه‌، به‌کیتی و دوستانه‌ . تی حیزبه‌کانی ئیجه‌یه‌ . ریکخستن و هاوئهنگ کردنی خصاتی ئیجه له‌ هه‌موو پارچه‌کانی کوردستانه‌ . گیرو گرفته‌کانی تر ده‌بی تا بیه‌ی ئه‌م ریبازه‌ ستر- تیزی به‌ بن . ئیجه‌ش به‌ نۆره‌ی خو‌مان هه‌ر چهند له‌ دامه‌زراندنی پیوئندی ده‌گه‌ل

هه‌موو هیزیکێ سیاسی به مەملەحمەتی جولانەوهی گەلی کورد لە کوردستانی شێراند دەجولێبەنەوه و سەر بەخۆ شەم چەشنە پێوندیە دابەمەزرینین، بەلام هەر لەو کاتەشدا بە ئەرکی نەتەواپەتی و نیشتمانی خۆمانی دەزانین کە هیچ کارێکی وانەکەمین کە بە زیانی جولانەوهی گەلی کورد لە کوردستانی عێراق تەواو بێ و نە چینه ژێر باری هیچ شەرتێک کە مەبەستی زەربە وەشا. نەن لە جولانەوهی گەلی کورد لە کوردستانی عێراق و لێدانی پارتی دیمو-کراتی کوردستانی عێراق بێ. دەتوانین بە سەر بەرزیمهوه بلیین کە هەتا ئێستاش سیاسەتی ئێمە هەر و ابووە. هەر چەند بو پاراستنی ئێمە سیاسەتە ناچار بووین واز لە هێندێ قازانجی کرێکی ئانیشت بێنین. ئەگەر ئێو سیا-سەتە ئوسولیه لە لایەن هەر دوو لاوه پەسند کرا" کە ئێمە پیمان وایە پێویستە پەسند بکری: ئێو دەم هێندێ کردەوهی بەریو بەرانی شورشی کورد-ستانی عێراق و بەریو بەرانی پارتی جێگای داخە .

بوئەوهی بە خۆراپی قسەمان نەکرد بێ. چەند نموونەمان دەخەینە بەرچاوی .
 ۱- لە کونگرەهێ هەشتەمی پارتی دیموکراتی کوردستانی عێراق دا، دەگەڵ ئێوه کە بە رەسمی لە حیزبی ئێمە بانگ هێشتن کرا بوو، رێگا نەدرا نوینەری حیزبی ئێمە وتاری کۆمیتەهێ ناوێندی پیشکەش بکا. لە راستی دا نوینەری ئێمە تەنیا نوینەریک بوو کە رێگای نە درا وتاری خۆی بخوینیتەوه. لێ کاتیەک دا کە لە پاش خەباتیکی دوور ودریزی گەلەکەمان لە بەشیکێ کوردستانی رزگار کراودا کونگرەهێ حیزبیکی کوردستانی دەگیری رێگا نادری نوینەری حیزبیکی کوردستانی تر کە بو ئێم کونگرەهێ بانگ کراوه، وتاری خۆی بخوینیتەوه. ئایا ئێمە جێگای سەر سورمان نیه ؟

۲ - لە ۱۱ ئازاری ۱۹۷۰ وه هەتا ئێستا زۆر جار داوای یارمەتی سیاسی مان لە پارتی کردوه بە داخهوه لەم بارهوه یارمەتی پێویست بە ئێمە نەکراوه .

الف - هەتا ئێستا رێگا نەدراوه هیچ بێماننامە و یا نووسراویکی ئێمە لە سەر کوردستانی شیران لە (التلخی) بلأو بکریتەوه. زۆر سەیره کە

نوینهرانی پارتی خوځيان به رسمي دژى سياستى حكومتهى ئيران لسه
جزيرهكانى خهليج قسه دهكهن و له (التاخى) دا قسهى زور ريكخراو و حيز-
بى سياسى تريش بلاو كراووتهوه، به لام بهمانى حيزبى ئيمه لهم بارهوه
وهك جارانى تر خرايه پشت گوئى. ههر چمند به تايبهتى ئهم بهمانه مان بو
(التاخى) نارد بوو.

ب - كار بدهستانى پارتى نه له نووسراوهكانى خوځيان و نه له هيچ جيگا
يهكى تر كه به رسمي قسه دهكهن باسى كهلى كورد له ئيران ناكهن. ههر
وايزانه له ئيران كورد نيه و يا هميه و مافى نه خوراوه.

٣ - ههتا ئيستا زور جار ئندامانى حيزبى ئيمه له لايهن كار بدهستا
نى شورشوه گيراو و چهپس كراو. به تايبهتى له ناوچهى قهلازده كار-
بدهستانى شورش به ئهركى سهر شانى خوځيان دهزانن بيانوو به ئندامانى
حيزبى ئيمه بگرن و له بهنديخانهيان بكهن و يا لهم ناوچهيه و صهريان نين.
ئايا قازانجى جولانهوى كهلى كورد له ودايه كه ئندامانى حيزبى ئيمه
نەتوانن له ناوچهى قهلازده بزبن؟ ههتا ئيستا هيندى له ئندامانى حيزبى
ئيمه ناچار كراو و كار و كاسبى خوځيان به چي بيلن و بو ناوچهيهكى تر برون.

٤ - ئيمه پيمان وايه لهو گيروگرفتانه دا كه پيوسدى به كوردستانى
ئيرانهوه هميه، پارتى پيويسته دهكهل حيزبى ئيمه هاوكارى بكا. بيه
داخهوه ههتا ئيستا هاوكاربهكى زور كه ممان لهم بارهوه ديوه. ئيمه به
نورهى خوځمان له پاش ١١ى بازار ههموو وهختيك شهوى پيويستى سهر
شانمان بوه بو ئهم هاوكاربه به جيمان هيناوه. به لام وهختيك پيش ٣ مانگ
مهسلهى سمنار و هاودهستهكانمان دهكهل بهريوه بهرانى شورش هينايه
گورئى، به ئيمه گوئرا كه ئاكايان له سمنار نيه. دهكهل شهوه له كوردستا
نى عيراق و تمانعت له بهغداش كه م كمي ههبوو كه نهزانى سمنار و هاو
دهستانى له لايهن كار بدهستانى شورشوه زيندانى كراو. ئيمه نه زهرى -
خوځمان به ئاشكرا له سهر كردهوى چهوتى قادر تهگهرانى و سمنار وهتر
به كار بدهستانى شورش راگهياندوه. به لام بهداخهوه له لايهن كار بدهستا

نی شورشهوه ئەو ههسته هاوکاریه بهر چا و نهکهوت. دياره ئيمه راست و رهوان به کاربه دهستانی حکومتی عیراقیشمان گوتوه که کردهوی ئهوتو به راست نازانین و به زبانی خباتی گهلی کوردی له ئیران دادهنیین .

۵ - ئیستا له عیراق به دهیان ریکخراوی عهرهبی و غمیره عیراقتی خهریکی تیکوستانی سیاسین و گشتیان یارمهتی له حیزبی بهعی وه دهگرن. هیح کهی ناتوانی ئینکار بکا دهگهل ئهوه که ئیمه له ماوهی چند سالی رابردوو دا وهک حیزبیکسی سیاسی کزتر بووین، لهم پهک سال و نیسوهدا توانیومانه هیزی خویمان کو بکهینهوه و ئیستا له حیزبهکانی کوردستانی تر (هی تورکیا و سوری) ئهگهر به هیزتر و به نفوزتر نهیین، کزتر نین .

دیاره تیکوستانی سیاسی پیوستی به یارمهتی مالی هیه. به تایهتی که ئیمه ئیستا له ئیمکانمان دا نیه له کوردستانی ئیران پاره کو بکهین و ههلوستی پارتیش لهو مهسهلههدا زور باش نیه و کوسپ دهخانه سهر ریکامان. بو ئهوه چند جار له بهریوههرانی پارتی داوای یارمهتی مالیمان کرد. تهناوت به شاهیدی هیندی له ئهنادامانی مهکتبهی سیاسی پارتیسی له بهر ئهوه که خهریکی چی به چی کردنی سیاسهتی نیشتمانی سهر به خوی خویمان بووین. له لای تریشهوه یارمهتیان لی برهین. بهلام بهریوه بهرانیسی پارتیش یارمهتی حیزبی ئیمهیان نهاد. ئهو پارهیهش ۰۰۰ که کومیتهی نهوه. ندی پارتی قهراری لهسهر دابوو که مانگانه به ئیمه بدری، تهنیا جاریک به دهستان کهبشت. بو جاری دوهم دوو برادهری مهسئولی ئیده ناچار گران بچنه حاجی عومهران، بهلام دیسان پارهکهیان دهست نهکهوت. له راستی دا کهرامهتی برادهرانی ئیمه خرایه زییر پی و زیاتر لهوهش ئهم کهرامهته ریکای نهادا داوای یارمهتی مالی له پارتی بکهین .

۶ - ههموو ئهو کارهساته بو ئیمه دهرسیکی بهنرخ بوو. پاش سال و نیویک ئهو راستی به تالهمان بو دهکهوت که بو بهریوههرانی پارتی به هیز بوون و نهبوونی جولانهوی گهلی کورد له کوردستانی ئیران، چهسپاوتر بوون و نهبوونی ریزهکانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران مهسهلهیهکی گرنک.

نیه . ئەو هیوایه که پارتی له هه‌موو کەمی به ئی‌مه ن‌یزیک‌تره ، ب‌سره ب‌هره خ‌هریکه ج‌یگای خ‌وی ب‌و ئەم ف‌یکره د‌هدا که پارتی پ‌یی خ‌وش ن‌یه خ‌وی له ئ‌ی‌مه ن‌یزیک ب‌خاتهوه .

ئەو راست‌یه ت‌الە ب‌وو به ه‌وی ئەوه که ک‌وم‌یت‌ه‌ی ناو‌ه‌ندی ح‌یزب‌ی د‌یم‌وک‌رات‌ی ک‌ورد‌ست‌انی ئ‌یران ج‌اریک‌ی تر م‌ه‌سه‌له‌ی پ‌ی‌وه‌ندی خ‌وی د‌ه‌گ‌ه‌ل پارتی له د‌واروژ‌دا ل‌ی‌ک ب‌د‌ات‌ه‌وه و ه‌اته س‌ر ئەو ب‌او‌ه‌ره که هه‌موو ئەم گ‌ی‌س‌رو گ‌رفت‌انه به ئ‌اشک‌را و ب‌رایانه ب‌ه‌ر چ‌اوی ک‌وم‌یت‌ه‌ی ناو‌ه‌ندی پارتی ب‌خا .

ئ‌ی‌مه له‌و ب‌روایه د‌این که د‌ه‌گ‌ه‌ل هه‌موو ئەوه هه‌ل‌و‌ی‌سته که ب‌ه‌ر‌پ‌وه ب‌ه‌ری پارتی د‌ه‌گ‌ه‌ل ئ‌ی‌مه‌ی هه‌م‌پ‌ه‌ ئ‌ی‌م‌کان‌ی ئەوه هه‌م‌پ‌ه له د‌وا ر‌وژ‌دا پ‌ی‌وه‌ندی له ناو ه‌ر دو ح‌یزب‌ه‌ک‌ان‌مان‌دا به ق‌ازان‌ج‌ی ه‌ر دوو لا چ‌ار ب‌ک‌ری .

ئ‌ی‌مه ل‌ی‌ره دا پ‌ی‌ش‌ن‌یاره‌کان‌ی خ‌ومان له‌م ب‌اب‌ه‌ته‌وه د‌ه‌خ‌ه‌ب‌نه ب‌س‌ر چ‌اوی ک‌وم‌یت‌ه‌ی ناو‌ه‌ندی پارتی د‌یم‌وک‌رات‌ی ک‌ورد‌ست‌انی ع‌یراق . پ‌ی‌ش‌ن‌یاره‌کان‌سی ئ‌ی‌مه ئەوان‌ه‌ن :

١ - پ‌ی‌و‌ی‌سته پارتی د‌یم‌وک‌رات‌ی ک‌ورد‌ست‌انی ع‌یراق ح‌یزب‌ی ئ‌ی‌مه ح‌یزب‌ی د‌یم‌وک‌رات‌ی ک‌ورد‌ست‌انی ئ‌یران وه‌ک ح‌یزب‌یک‌ی ب‌را ت‌ه‌ما‌شا ب‌کا . له‌ب‌ه‌ر ئەوه پ‌ی‌و‌ی‌سته له س‌ر ئەو گ‌ی‌رو گ‌رفت‌انه که پ‌ی‌وه‌ندیان به ک‌ورد‌ست‌انی ئ‌یران‌ه‌وه هه‌م‌پ‌ه د‌ه‌گ‌ه‌ل ئ‌ی‌مه هاو‌کاری و م‌ه‌ش‌وه‌رت ب‌کا . ه‌ر وه‌ما ئ‌ی‌مه به پ‌ی‌و‌ی‌ست د‌ه‌زان‌ین که له س‌ر ئەو گ‌ی‌رو گ‌رفت‌انه‌ی که پ‌ی‌وه‌ندیان به ک‌ورد‌ست‌انی ع‌یرا- ق‌ه‌وه هه‌م‌پ‌ه د‌ه‌گ‌ه‌ل ئ‌ی‌وه هاو‌کاری و م‌ه‌ش‌وه‌رت ب‌ک‌ه‌ین . ه‌ر له‌و ک‌اته‌ش دا - پارتی که به خ‌وی ح‌ق د‌هدا د‌ه‌گ‌ه‌ل ز‌ور ح‌یزب و ه‌یز‌ی س‌ی‌اس‌ی پ‌ی‌وه‌ندی هه‌ب‌ی ، د‌ه‌ب‌ی ئەو ح‌قه‌ش به ئ‌ی‌مه ب‌دا که ب‌و ق‌ازان‌ج‌ی خ‌ه‌بات‌ی گ‌ه‌لی ک‌ورد له ک‌ورد‌ست‌انی ئ‌یران د‌ه‌گ‌ه‌ل ئەو ح‌یزب و ه‌یز‌ه س‌ی‌اس‌یانه که به م‌ه‌س‌ل‌ه‌ح‌مت د‌ه‌زان‌ی پ‌ی‌وه‌ندی د‌ای‌ر ب‌ک‌ه‌ین و ئەوه به گ‌ونا‌ه‌یک‌ی گ‌ه‌وره ت‌ه‌در‌یت‌ه ق‌ه‌ل‌ه‌م .

به ت‌ای‌به‌تی که ح‌یزب‌ی ئ‌ی‌مه د‌ه‌گ‌ه‌ل ه‌ی‌ج ح‌یزب‌یک‌ی س‌ی‌اس‌ی که د‌و‌ژ‌من‌ی پارتی ب‌ی پ‌ی‌وه‌ندی ن‌ه‌ب‌وه .

٢ - له هه‌ل و م‌ه‌رج‌ی ئەو‌رو‌دا پارتی د‌یم‌وک‌رات‌ی ک‌ورد‌ست‌انی ع‌یراق

دهه لاتیکۆی زۆری همیه ، بیجگه لهوه ناوچهیهکی زۆری کوردستانی عیراقی به دهستهوه و به راستی لهم ناوچهیهدا دهه لاتۆی بدهستهوه گرتوه . پینچ وهزیری همیه ، موخافیزهگانی ناوچهگانی کوردستان له لایهن پارتیهوه دیاری کراون وله دهزگای دهولهتیشدا به تاییهتی له کوردستانی عیراق نفوزیکۆی زۆری همیه . پشتیوانی پارتی له حیزبی ئیمه دهتوانی له سهر تیکۆشانسی ئیمه تهئسیریکۆی زۆر باشی همی . ئهم پشتیوانی و یارمهتیه دوو باری همیه :

الف یارمهتی سیاسی

ب - یارمهتی مالی

یارمهتی سیاسی پارتی بو ئیمه بریتییه له پشتیوانی له سیاسهتی ئازادی خوازی ئیمه، دیفاع له مافی گهلی کورد له کوردستانی ئیران (سهرنجی ئیوه بو سهر ئهم کارهساته رادهکشین که پارتی پاش ۱۱ ئازار بو یهکم جار له سهر داکیر کردنی ۳ جزیرهی خهلیج ودهنگ هات و دژی ریژیمی شا قسهی کرد که ئیمه ئهمه به ههنگاوکی راست دهزانین . بهلام به داخهوه ههتا ئیستا له سهر گوشت و گوشتاری رۆله به شهرفهگانی گهلی کورد له ئیران ودهنگ نههاتوه) . حق ئهوهیه پارتی یارمهتیمان بدا بو ئهوه بتوا . فین تیکۆشانسی سیاسی خۆمان بهرینتر بکهین وریگخراوهگانمان له سهرتا سهری کوردستانی ئیران ببووژینیهوه .

دهبی ئهوهمان له بهر چاو بی که نیزیکیه سال و نیویکه جولانهوهی دیموکراتی گهلانی ئیران پیتی ناومه پلهیهکی بهرزتر و ریژیمی شا رۆژ به رۆژ کزتر دهبی و ئیمکانی روخانی زیاتر دهبی . ئیمه لهو بروایه دابین که حیزبی ئیمه وهک هیژی به ریوه بهری گهلی کورد له کوردستانی ئیران ، ههرچی زیاتر لهو خهباتهدا بهشار بی ، له پاش روخانی ریژیمی شائهوه . نده زیاتر دهتوانی مافه نهتهواپهتیهگانی گهلی کورد دابین بکا .

به پیچهوانه ئهگهر حیزبی ئیمه دهست له سهر دهست دابنی وچاوهروانی روخاندنی ریژیم له لایهن هیزه شورشگیرهگانی تری ئیران بی ، له پاشان بیجگه له پیرهوی له ئهمری واقع ریگایهکی تری بو نامینی .

له وهزغ و حالئ نئستای ئیرانیئ دا، که ههستی شوپنستی تصانمت لسه لای هیزه نیشتمانیهکانیئ به هیزه، ئهم ئهمری واقیعه مانای ئهوه دهبی که گهلی کورد له کوردستانی ئیران هیچ مافیکی نهتهوایهتی دست نهکوی. تاقي گردنهوهی کوردی تورکیا پاش هاتنه سهر کاری مستهفا کهمال و تاقي گردنهوهی گهلی کورد له عیراق پاش هاتنه سهر کاری عبدالکریم قاسم دووپا. ته بگریتهوه. ئیمه به ئهرکی نیشتمانی خۆمانی دهزانین له ئیستاوه لسه فیکری چاره سهر کردنی ئهم گیروگرفته دا بین وله تاقي گردنهوهی نهتهوهکه. مان له پارچهکانی تری کوردستان دهرس وهریگرین. دیاره ئیمه که لسهم بارهوه داوای یارمتهی له پارتی دهکمین ههر له وکاتهئ دا وهزعی پارتی و سیاستی پارتی دهخینه بهر چاو. تیکۆشانمان ئهوهند بهنهنی دهبی که زیانی بو پارتی نهبی. ئیمه لهو بروایه داین که پارتی دهتوانی زور باش لهم بارهوه یارمهتیمان بده. داوامان ئهوهیه ئهگهر پارتی نایهوی یارمهتیمان بده، ههر نهبی پشگیری له گهزر نیکۆتانی ئهزامانی حیزبی ئیمه ئهک.

پیشنیار دهکمین پارتی یارمتهی مالیمان بده. پیمان وایه که له وهزغ و حالئ ئیستا دا پارتی ئیمکانی ئهوه یارمهتیهی همه. دیاره ئهوه یارمهتیه پیوسته به رێک و پێکی به حیزبی ئیمه بگری و حهق نیه تاقي گردنهوه دوو پانه بگریتهوه.

ئهوانه پیشنیری ئیمه و پیمان وایه هیچ پیشنیریکی وامان نه کردوه که دزی قازانجی پارتی یا جولانهوهی گهلی کورد له کوردستانی عیراق دابی وه یا پهسند کردنی له توانای پارتی دا نهبی و لسهر ئهوه پیمان وایسه پارتی دهتوانی ئهوه پیشنیرانه پهسند بکا.

برایانی به ریز ۱

به پیوستمان زانی ئهم گیروگرفتهانه به نوین بخهینه بهر چاوتان. ئیمه خۆمان بهرامبهر به پینج میلیون کوردی ئیران به مهسئول دهزانین و ههروهها بهرامبهر به ههسوو جولانهوهی رزگاربخواری گهلی کورد له ههسوو پارچهکانی کوردستان ههست به مهسئولیهتیکی ئهخلاقی دهکمین. پیمان وایه

ئهم مەسئولەتە . مەسئولەتەکی میژووپیە و ناتوانین هەروا وازی لسی
 بین . ئەگەر ناچار بووین ئهم یادداشته بخهینه بەر جاوتان تمنیا هوی
 ئەوهیه که هەست بەم مەسئولەتە گەرەمە دەکەین که قازانجی گەلی کورد
 لە کوردستانی ئێران دەگۆرێ دای . ئیمە وەک تاقە حیزبی پیشەرەوی کەله-
 کەمان لە کوردستانی ئێران ناتوانین دەست لە سەر دەست دابنێین و تمنیا
 تەماشای وەزەعە بکەین . ئیمە هیوامان وایە که بەرێوە بەرایەتی پارتی
 دیموکراتی کوردستان زۆر باش لە هەلویستی ئیمە بگا و دلتیا بی کە
 تمنیا هەستیک که ئیمە تا ئیستا بەرامبەر بە پارتی دیموکراتی کوردستا-
 نی عێراق هەمان بوە و هەمانە . هەر هەستی دۆستایەتی و برابەرەتی .
 کۆستە ناومندی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران چاوەروانی وەلامی
 ئیوەید . دیارە ئیمە هەموو وەختیک ئامادە بووین و ئیستاش ئامادەین لە سەر
 هەموو ئەو گێڕوگرفنانە که پێوئندی بە هەر دوو لاوە هەیه دەگەڵ ئیوە و تو-
 وێژ بکەین .
 ئیتر داوای سەرکەوتنتان بو دەکەین .
 کۆمیتە ناومندی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران .

رادییوی شورشگیرانی ئیران

لهو سرو بئندهدا حکومتی عیراق جه ماعتیکی زوری له ئیرانیه کانی دزی ریزیمی شا له عیراق کو کردبووه . یه که لهو جه ماعتانه (زه نسرال پناهیان) بوو . که گاتی خو له ئازربایجانی ئیرانه وه چوبوه باکو و له بووه هاتبوه به غدا . حکومتی عیراق ده زگا و ده بده به میکی بو ساز کرد بوو . چهند ماشین و کوژک و پاریزگار و پارهی خستبوه بهر دهستی و پی و ابوو که ریزیمی شای بو ده روو خینی . مرادی ره ژاوه ریش وه که راویژکدر وو بهر دهست هه لده سورا و خه بهری بو کو ده کرده وه .

براده ریکی دلسوزی کوردستانی عیراق که له کهل ئیمه نیوانی زور خوش و دوستیکی به راستی بوو . روژیک گوتی : " کاکه ئیوه پیوسته زه لایکی به قهواره و که لله زل پهیدا بکهن وو بیهینن بلین شه وه ژهنرالی ئهرته شی ئیران بوه و له کهل ئیمه یه . بهو شهرته ی نه ناسرابی . به عس ده زگا و ده بده به . تان بو ساز ده کا و پاره و ماشین و خانووتان ده داتی و لهو فقیر به رزگار تان ده بی . ده نا لیره و لهم حکومه ته دا کاری حیزبایه تین و تیکو شانی ئوسولنی نرخنی بو دانانری .

حکومتی عیراق بریاری دا بوو بهر نامه یه کی رادیویی بو هیزه کانی ئیرانی دزی ریزیمی شا بگاته وه . دیاره پناهیان و داروده سته که ی پی راده گه یشتن . ژهنرال پناهیان دا وای له حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران کرد که له بهریوه چوونی رادیودا به شداری یكات . بو روی سیاسی حیزبی دیموکرات له کو بوونه وه ی ۱۹۷۱/۷/۱۵ ی خویدا بریاری دا بهو شهرته ی بتوانی سیاستی حیزبی خو مانی تیدا بلاو بگاته وه به شداری یكات . ههر له و کاته ش دا بهر نامه ی رادیوی بهم چه شنهی خواره وه ئاماده کرد و پیشنیاری کرد به ریوه بچی .

گەلالەي پيڭئىياري حيزبى ديموكراتى كوردستان بۆ بەرنامەي رادىيويى دەنگى شورگيرانى ئىران :

ئەلف - بەرنامە .

- ۱- بەرنامەي فيترکردن نابى پتر لە يەك سەيمى كاتى رادىيۆ بگرى .
- مېژويى : ئەزمونى خەباتى گەلانى ئىران و جىهان . لېڭگولېنەوئەي مېژويى
ئال و گۆرى كۆمە لايەتى ئىران .
- تىئۆرىكى : ئاشنا كردنى خەلك لە گەل شېوھ بېرکردنەوئەي زانستى بەزمانسى
سادە . روون كردنەوئەي تىئورى شورشگىرى .
خەبات دژى شېوھ بېرکردنەوئەي فەرھەنگى ئىستىعمارى و كۆتەپەرستى .
- فېرکردنى كارى نەينى : خەبات لە گەل پولىس و نەينى كارى . رېكخستنىسى
شورشگىرى و فېرکردنى خەباتى پارتىزانى . پەرورەدە كردنى كادرى شورشگىر و
ھەلسورانى تاكتىكى و ستراتىژى .
۲- بەرنامەي پرۆپاگاندا و لەقوادان :
- بلاؤ كردنەوئەي دەنگ و باسى جولانەوئەي شورشگىرى و شەرى رزگاربخـوازى
و خەباتى نىئو حۆي و لات .
- بلاؤ كردنەوئەي بەياننامەي رېكخراوھ خەباتگىرەكانى نىئو و لات .
- ئامادە كردنى كۆمەلانى خەلك بۆ رووخاندنى رېژىمى شا .
- بانگ كردنى ھىزە شورشگىرەكانى ئىران بۆ بەكىتى و پېكھىنانى بـھـرەي
بەكگرتووي دژى ئىمپېريالىستى و دژى رېژىمى ئىران .
- لەقاو دانى دەربارو كۆتەپەرستى سەرمەئىمپېريالىزم و سازمانى ئەمنىستە
نەخشى رېژىمى شا لە رۆژھەلاتى نىوھ راست دا .
- لەقاو دانى نەخش و كردنەوئەي ئىمپېريالىستەكان و سەھىئوتىست و ھىزەكۆتەـ
پەرستەكانى جىهان .
- بېرەوئەرى رۆژە كانى مېژويى و يادى شەھيدان .
- دىفاع لە گىراوھ سىياسەھكان و پىشتىوانى لە خەباتگىرانى و لات .

- پرو پاگانده بو تیکۆشان و خصباتی خوئندکاران له دهرهوهی ولات .
- لیکدانهوهی نهحشی که لان و ژیرسته می ئیران له شورشی ئیراندا .
- پروپاگانده بو مافی دیاری کردنی چاره نووسی که لانی ئیران .
- پروپاگانده بو به کیتی که لانی ئیران له چوارچیوهی سیاسی ولاتدا .
- مه نکوم کردنی شوئینیزی مه زنی حواز .
- خو پراستن له هان دانی ناسیۆنالیزمی مه حمللی .
- لمهر چاو گرتنی خسویاتی مه حمللی و میلیلی لمهرنامه کانی فیرکردن دا .
- ۲- شه دوو ریکخراوه له هه موو کاروباری به ریوه بردنی رادیودا پیکه وه راویژر ده کهن و بریاری هاوبه ش ددهن .
- کاک هه مه ده مینی سیراجی به نوینه ری حیزب و به رپرسی به رنامه ی کوردی رادیو دیاری گرا . به لام شه هاوکاریه زوری نه خایاند . چونکه پاش مه سه له ی گرتنی سنناری مه مه دی له لایهن شورشه وه ، ژنرال پضاھیان به میاننامه کی دژی پارتی و سه روک بارزانی ناماده کرد بوو ده یویست له رادیودا به فارسی و کوردی بخوینریته وه . بو زوی سیاسی حیزب دژی وه ستا و له سهر شه وه هاوکاریه که تیکچوو .
- به لام مسئله ی سنناری مه مه دی :**
- لمهر شه وهی لهو سه رو مه صدی دا له عیراق نه بووم ، راسته و خو ناگام له مه سه له ی سننار نه بوو . تمبیا قاو بوو که سننار له لایهن شورشه وه کیراوه و دراومه توه به ئیران . له یادا شتی کومیتته ی ناوه ندی حیزبی دیموکراتی کورد ستانی ئیرانیش دا بو کومیتته ی ناوه ندی پارتی باسی کراوه . بو روون بوو نه وه ی پتر داوام له کاک هه مه ده مینی سیراجی کرد ، به و سیفمه ته که یاریده ده ری به رپرسی عه لاقاتی دهره وه بوو ، نه ختی شه باسه م بو روون کاته وه .
- کاک هه مه ده مین له نامه ی ۱۹۸۹/۱/۶ دا وه لامی دامه وه و دنوو سی :
- " لمبارهی مه سه له کانی داوات کردوون :
- به کهم سننار ، نازانم هه یج له سوید خو ت تی گه یاندوه یان نا؟ خو ی شه کهر

بهرآستی باسی بکا باشر له ههموو کەس سەرەتاو بناوانی شو پرسیارەت دەزانی. بەلام ئیستا کە حەوالەتی نیری منت کردووە، بۆم چەشەنەم لەمبەرە : له سالی ۱۹۷۱ سەننار بە نیوی سەفەری ئوروپا و بە مەبەستی پێوەندی لە کەل " حدکا " دەچیتە ئەلمان یا ئیتالیا و لەوی پێوەندی لە کەل بەلیوزخانەتی عێراق دەگری. خێرا بە بەغدای رادەگەیمەن ، "دوکتور ژنرال محمود پناهیان مرادی نوێنەری بو دینتی دەنیوی و مراد لە کەل خۆی رەکیشی دەکا . پاش چەند جار داوای کە مەبەستی دینتی رابەرانی " حدکا " و بە تاییبەت ئشو بەر پراسانەمە کە دەیان ناسی. دەلین لبرە نین و بی یان نازانین و تو کە مەبە. سنت جم و جولتی دژی شایە ئیمە هەر چەشەنە یارمەتیبەکت دەکەین. سەنناریش کە برادەرانی حیزبی نایبیتەتووە و دام و دەزکای " ژنرال " و فرکە فرکی ماشینی مراد و کاردەکانی دەبینی. بێر دەکاتەووە کە ئەوانە هەمە کارەن و داوای یارمە تی پێویستی دەست پێگرنی جم و جولتی چە کدارانەیان لی دەکا . ئەوانیش پاره و چەکی دەدەنی حەوت هەشت کەیشی کوردی هەرکی وینە ی " محمود - کەنجو خەلیل و . . . " لە کەل دەخەن و دەیان بەرەو ئەندز کە لە وێو بەرەو سیدەکان و لە سیدەکانیش را بەرەو مەلبەندی کازیان بچن . کربارچی هەلگری چەک و تەقەمەنی بی پێوەند لە کەل پ . م نابی و ئاگاداری پارتی دەکا و لەسەر رینگایان دادەنیشن و هەر کە لە شار دوور دەکەونەووە ، دەسریژیان لی دەکەن . سەننار بریندار دەبی و باقی دەگیرین . و سەننار بە مەرجی نە کوشتن دەدر . یتەووە بە ریژیمی شا . ئیمە تا بریندار و گیرانی ئاگادار نە بووین . ئەو کاتە ئاگادار بووین کە مەسەلە کە درکا و داوای یارمەتییان لی کردین بو بەردانی . هەر ئەو دەمەش دەرکەوت کە چۆن مراد و پناهیان چاویان بەستووە و پاشانیش کە دوکتور چووە سەری ئاگادار بوو کە دراوێتەووە بە شیران و پناهیانیش ئاگا . داریهکی لە دژی پارتی و یارزانی هینا رادیو کە وەرگیردیتەووە و بە کوردیش بخویند ریتەووە کە لە دژی راوێستاین و ئێم هەلویستە کاری هاوکاری رادیویی ئیمە و پناهیانیش پەلک خست . "

پاش هاتنی نامە ی کالک حەمەدەمین سیراجی رۆژی ۴ / ۳ / ۱۹۸۹ چاوم بە

به سننار كهوت. باسی رووداوه كه م لی پرسی ئه پاپیری ۱۹۷۱ چووومه له مندهن و له گهڵ سهفارهتی عیراق ته ماسم گرت. پاش چند روز گوتیان چهند كهمس هاتوون بت بینن. كه چووم كابرایهك به ناوی عهلی رهزا و پمناهیان و - مراد هاتیون. له گهڵ شهوان چووومه به غدا. له بنهئا زیلایهكیان داسی داوام كرد كه ریههانی حیزبی دیموكرات ببینم، فیولیان نهكرد. محمودی برای زیرو بهگدو عملیخانی زیرو بهگدو ۲۴ كهسیان نامۆشی نیزامی دهكرد له نیزیسهك به غدا. رام شهسپارد كه شهمحمد توفیق ببینم. شهمحمد توفیقیان بو هینام. پاشان بردیانمه كو بوونهوهیهك به ناوی " جیسه متحد ملل ایران "

پاشان له گهڵ شهس كهس به چهكهوه چووینه رهواندز. له رهواندز به كهوت پشاز چهك و ساشلهوه كهوتینه ری. به عس به شهیمی گوتیوو كه له گهڵ بارزانی سهی قسهمان كرده كه جماعهتی شیرانی ده چهوه. شهویس موافقهتی كرده. دیار بوو راستیان نهكردبوو. جماعهتی بارزانی پشیان زانیوو ری پشان كری. تبوو. له رهواندز ومهه كهوتین تهقهیان لی كردین. من بریندار بووم. به برینداری گرتیانم و بردیانم بو چیا. پاشان بردیانمه زیندانی رایمت. روزی دوایی همه عهزیز و سهعید مهسیفی هاتن. دواي چهند روز بردیانم بو حاجسی شههران. مهسعود هات له گهڵ یهکی تر پرسیاریان كرد. پاشان بردیانمه زیندان و پاش ۱۷ روز بردیانم بو سنوور. چوپداری و میادیان بردیانم بو كرماشان "

کۆمه‌له‌ی رزگاری کوردستان

کوردیگی نیشتمانپه‌روه‌ر و ئازادیخواز و سیاسیمکی تیکۆشه‌ر و پیشکوه‌توو خواز، له به‌غدا دۆست و برادەر و دلۆزمان بوو. زۆرمان هاتوو چۆ ده‌کرد و زۆر جار میوانی ده‌کردین. شه‌وی خۆش و کوردانه‌مان راده‌یوارد.

مرادی ره‌زماور (مراد عه‌زیز) که روژیک کرا بوو به ئه‌ندامی مه‌کته‌سی سیاسی پارتی دیموکراتی گوردستانی عیراق و پاشان بایدا بووه خزمه‌ت به‌تی و حکومه‌تی عیراق، شه‌وی زۆر هاتوو چۆی شه‌و براده‌ری ده‌کرد. مراد له‌بای و خه‌به‌ران ده‌گه‌را که ده‌ر خوازی به‌ئهمیان بدا و خۆی پی هه‌لنی و پترلی. بیان نیریک بیه‌وه. حکومه‌تی عیراقیش له‌ریگای مراده‌وه خه‌ریکی پیوه‌ندی بوو له‌گه‌ل ئیرانیه‌کان به‌گورد و فارسی و توکه‌وه. حکومه‌تی عیراق ژهنرال پنه‌اهیا. نیشی. سا بوه عیراق و ده‌زگایه‌کی بو ساز کرد بوو. مرادیشی کرد بوه هاو. کار و یا چاره‌ دیری کار و هه‌لسوورانی.

روژیک براده‌ری نیشتمانپه‌روه‌ر ته‌له‌فوننی کرد که بچه‌ لای. که چووم گوتی:

" ئیوه‌ ئاگاتان له‌هیچ نه‌یه. له‌ئیران (کۆمپله‌ی رزگاری کوردستان) دامه‌ زراوه‌ و پیوه‌ندی له‌گه‌ل به‌عس هه‌یه. شه‌وتنا مراد پروگرامی کۆمه‌له‌ و یادداشتی کۆمپله‌ی بو هیناوم که بو به‌عسیان ناردوه، تا بویان بکمه‌ به‌عمرمی. له‌ به‌ر شه‌وی ده‌ستخه‌ته‌ کوردی یه‌که‌ی ئیرانی ده‌ویسته‌وه، شه‌وا به‌خه‌تی خۆم به‌ کوردی و به‌عمرمی نوسخه‌یمکم لی هه‌نگرتوون بو ئیوه. تا ئاگادارین.

مراد زۆر به‌شیلگیری داوای ده‌کرد که نابی هیچ کس به‌وانه‌ بزانی."

به‌سویاه‌وه لیم وهرگرت و هیناه‌وه بو لای بوروی سیاسی. ده‌قی نوسخه‌ کوردی و عه‌ره‌بیه‌که به‌خه‌تی شه‌و براده‌ری لای من مانه‌وه که‌وا بو مانه‌وه له‌ میژوودا بلامیان ده‌که‌مه‌وه.

یادداشتی همزگای داممزرینمیری کوملمه‌ی رزگاری کوردستان) ۱۹۷۱ / ۷ / ۵

یویمیریز قیادمکانی قومی و قطری حیزبی بدعی عرصی اشتراکی تیکوشمر .

پاش پیشکیش کردنی جوانترین و گهرمترین سلاوی شورشکیرانه‌مان سمر کهوتنتان له پینازی ئامانجی گهره‌ی نهمه‌وه‌ی عهره‌بی برادا بو وهر گرتنه‌وه‌ی خاکی عهره‌بی داگیر کراو له چنگی سهیونیست و استعمار و رزگار کردنی ههموو ئهرزی عهره‌ب ئاوات و ئارزومانه .

هاورپینانی بهریز ، ماونه‌هک له مهر پیت به شانازیوه ده‌وه‌تی شفاهی برایا - نه‌ی ئیوه‌مان پیگه‌بشت بو پیشکیش کردنی پروگرام ویی‌ره‌وی (کوملمه‌ی رزگاری کوردستان) له گهل یاد داشتیکی کوملمه‌دا بو شه‌وه‌ی له نیازی کوملمه‌مان بگهن . شه‌وا له سهر داواو خواستی خوتان ژماره‌تیهک له پروگرام و پیره‌وی کوملمه‌مان پیشکیش کردن له گهل شه‌م داوخوازیانه‌ی خواره‌ومدا :

- ۱ - هیوادارین دوا‌ی خویندنه‌وه و درسه کردنی ته‌واوی پروگرام و پیره‌وی کومه له زیاتر هنگاو هه‌لبگرن بو پته‌وه کردنی دوستایه‌تی له نیوان ههر دوو لادا .
- ۲ - موجودیتی کوملمه‌ بیاریزن وهک حیزبیکی نیشتمانی نه‌ته‌وه‌بی . چونکسه مانه‌وه‌ی کوملمه‌ به نه‌ینی گهره‌ترین مهرجی بناغه‌بی و هاوکاری ئیمه‌به له گهل ئیوه‌ی بهریز دا . له‌بهر شه‌وه که خه‌باتی ئیمه‌ خه‌باتیکی دوور و دریز و دژواره ، ههر وهک خوتان شه‌زانن ههر ده‌سته‌یهک هه‌ست به بزوتنه‌وه‌ی کرا له لایهن ده‌زگا جاسوسیه‌کانی شاهه ئیتر نامینی و بنه بر شه‌کریت و ماوه‌ی ئیش کردنی نادریت له ناو کوردستانی ئیران دا . ههر وهک شه‌وه ده‌سته‌وه جماعه‌تانه که ئیسته به ناو حیزبن و به ناوه‌روک هیج . به لام ئیمه به پیچه‌وانه ههموو کات و پسترومانه به ناوه‌روک شه‌ت بین .

۳ - ک . ر . ک له گهل شه‌ومدا که هیشتا چکه له نه‌ته‌وه‌که‌ی خوی یارمه‌تیی ده‌ریکی نه بوه و سهر لی شیواو دهر بده‌ریش زوره به تابه‌مت له ده‌ره‌وه‌ی کورد - ستانی ئیران دا ، خوی به هیج لایه‌کدا ههل ناوه‌سیوه .

٤- هموو کات کۆمهلهمان ئامادهی هاوکاری و پهيووندى بوه له گهڵ هەر دهستنهز
حيزبێك دا که هاو کاری بکات بۆ ودهست هينانی گهلی کورد له مافه نهتهوايسه
تیهکانیدا وهکو له پروگرام دا دیاری کراوه .

٥ - به پێی بیرو باوسری ئیمه و لیكدانهوهی پر له تهجروبهمان له ظرفوسی

ئیمروڤا له کوردستانی ئیران ئیمکان و ریکای هیج جوړه قیامیکی چهکدارانه نیه .
جولانهوهی چهکدارانه له کوردستانی ئیراندا له گهڵ شکست روو به روو نهبیست
به لام بۆ حیزبیکي به طاقت و ئارام و له سهر خو ریکای ریک خستن ر تنظیمسی
حیزب ههید و ئهییته ههر لهو روهوه کار بکرت .

٦- کۆمهلهمان پیروزی بایه نهکات له بهبانی ١١ آداری میژوویی که حیزبی بهغسی
عهرهبی ئیختراکی بریاری له سهر دا به پێی مادهی ١٦ ئاپروگرامی کۆمهله که نهلی
(کۆمهله پشٹیوانی نهکات له ههر ئیمتیازیکی نهتهوهیی و کۆمه لایهتی که دهر
بهشیک له بهشکانی گهلی کورد له ناو سنووزی ئیستادا به دهستی دههتی) .

٧ - کۆمهلهمان له گهڵ هموو جیههتیکی سیاسی دا هاو کاری نهکات بۆ رووخاند
نی حکومهتی شای خائین و دستکردی ئیستعمار و هاو کاری سهیونیسیت بۆ شهوه
بگاته مافه نهتهوهییه زهوت کراوهکان .

٨ - له کۆتایی دا داوای ئیمه بۆ ئیوه شهوهیه :

ا - وه لامان بدنهوه تا ح رادهیهك ئامادهی هاو کارین .

ب - ههر لهو ریکایهوه پهیومندمان پیوه بگرن که تا ئیستا گرتوتانه .

ج - هبوا دارین وت و ویژمان بهر دهوام بیت نهگهر پیویست بوو .

له گهڵ باخترین ریز و ئیخترامی زوردا . موری کۆمهله

دهزگای دامهزینهری (کۆمهلهی رزگاری کوردستان)

پروگرامی کۆمه لهی رزگاری کوردستان

به ناوی خوا

مادهی به کهم
ناری حیزب (کۆمه لهی رزگاری کوردستان) ه

گوردستان دا .

- ۲ - دامه‌زاندنی فیرگه و قوتابخانه‌ی کوردی .
- ۳ - پهره‌پیدانی نمدب و زانیاری نمتوایمتی له‌ریگای دهرکردن و بلآو کردنه‌وه‌ی روزنامه و کوفار و هم‌وو شوبنه‌واریکی نوسه‌رانی کۆن و نووی کهلی کورد .
- ۴ - ریز‌گرتن و رواج‌پیدانی تقالیدی نمتوایمتی و پاراستنی سونمتی میلی له‌جل و به‌رکی کوردیه‌وه همتا جه‌ن و بیره‌وه‌ری نمتوایمتیه‌کان .
- ۵ - بدشدار کردنی جوتیار له‌ناو و زه‌وی پیویست و پاراستنیان له‌هر چه‌شه رولم و زوریک له‌کمل توله‌ی عادیلانه بو‌خاوه‌ن زه‌ویه‌کانی پیشوو .
- ۶ - بدشدار کردنی کریکاران له‌مافی قانونی و عادیلانه‌ی کار له‌کمل مافی بیکه‌ومانی ضدبیکا (نقابه) و مافی شریک بون له‌مهللی به‌ریسه به‌ری کارد .
- ۷ - به‌رست کردنی زولم و زور له‌ناو هم‌وو چینه‌کانی کهلی کورد دا و به‌شدار کردنی هر فهدیک له‌مافه ئینسانیه‌کانی .
- ۸ - لایردنی شو دووبه‌رکی و براکوژی به‌که‌داگیر که‌رانی کوردستان خستوبانه‌نه به‌ینی عه‌شیره‌ته‌کان و هم‌وو چینه‌کانی کهلی کورد وه بو‌به‌ر به‌ره‌کا-نی کردنی بیرو‌رای نمتوایمتی و دامه‌زاندنی بناغه‌ی به‌هیزی برایمتی له‌ناو هم‌وو شه‌فرادی میلله‌تی کورد دا .
- ۹ - تیکوشان بو‌ناوه‌دان کردنه‌وه‌ی گوردستان به‌هوی کارکه و کیشانی ریگا و پهره‌پیدانی پیشه‌سازی و زیاد کردنی دهرهاتی نمتوایمتی (عوادی ملی) .

ماده‌ی نوه‌م

کومنده بو‌ژیانی ثابوری کهلی کورد و دامه‌زاندنی بناغه‌یه‌کی اقتصادی به‌هیز و بیشکه‌وتوانه بو‌گوردستان که‌لک و هر ده‌گری له‌ته‌جاروبی عیلمسی و عملی میلله‌تانی تازه بپیکه‌شتو له‌مباره‌وه به‌هه‌لسنگاندنیان له‌که‌ل‌ظروف و واقعاتی گوردستاندا .

ماده‌ی دهم

کومله‌ی رزکاری کوردستان ددان ئصنیت به موجودیتی هموو که مایه‌تیه
نمه‌وایه‌تیه‌کان که له کوردستان‌دا ئەژین به مەرجیک باوەریان به رزکاری کورد
ستان هه‌بی و بو ئەم مه‌به‌سته خه‌بات بکهن .

ماده‌ی یازدهم

کومله ددان ئه‌نی به مافی وه‌کی یه‌کی ژن و پیاو دا .

ماده‌ی دوازدهم

ک.ر. ک ئاماده‌ی برایه‌تی و هاوکاری به له کهل ئه‌و ریکخراوه کوردپانه دا
که هه‌لگری بیرو باوهری کوردایه‌تین .

ماده‌ی سیزدهم

کومله سیاسه‌تی دهره‌وی بی لایه‌نی به و دوستی ئه‌و هیزانه‌به که یارمه‌تی
مه‌سه‌له‌ی کورد بدن . هر وه‌ها باوهریکی پته‌ویشی هه‌یه به منشوری نه‌ه‌وه
یه‌کگرتوه‌کان و ئیعلامیه‌ی جیهانی حقوقی بشر و میثاقی کونکره‌ی باندونک و
ئاماده‌ی پشتیوانی خه‌باتی گهلانی جیهانی به بو رزکاری و ئازادیان به پی ی
توانا و چاوهروانی دوستایه‌تی و یارمه‌تیه بو رزکاری و ئازادی گه‌لی گورد -
له لایهن هه‌موو گهلانی جیهانه‌وه .

ماده‌ی چواردهم

ک.ر. ک باوهری هه‌یه که کورد لقیکی سه‌ربه‌خویه له ره‌گه‌زی ئاریا و ئاماده‌ی
کرتنی په‌یوه‌ندی دوستانه‌تی و برایه‌تیه له کهل لقه‌کانی تر .

ماده‌ی یازدهم

کومله ئایینی پاکی ئیسلام به مه‌زه‌می رسمی کوردستان ئه‌ناسی و ریز
و ئیحترامی هه‌مو ئایینه‌کانی تر ئه‌گریت که دانیه‌شتوانی کوردستان و باوهریان
پی هه‌یه .

ده‌سکای دامه‌زرینه‌ری کومله‌ی رزکاری کوردستان .

سه فەر بوئوروپا

له مانگی سپتامبری ۱۹۷۱ بوری سیاسی بریاری دا که سه فەر یلک بوئ لوینان بکهه بوئ نهوهی له گهه حیزبی کومونیستی لوینان و حیزبی سوسیالیستی پیش کهه و توو خوازی لوینان (حیزبی کهمال جونبلات) پیوهندی بگرم و ههلویت و بارو دوخی حیزبی دیموکرات و شیرانیان بو روون که مهوه. له تویی شه و سه فهره دا: بچمهوه بولغارستان و سهریکی مال و مندا لانیش بدهم.

بوری سیاسی نامهیهکی بو حیزبی کومونیستی لوینان و حیزبی سویا-لیستی پیشکه و توو خوازی لوینان نووسی و هر وهها نامه به کیشی بو حیزبی کومونیستی بولغارستان نووسی و به نوینهی حیزبی دیموکراتی ناساندم. له لوینان چومه باره گای حیزبی کومونیست و هاوری عحمت جاویدا (بوغمان) هات له که له دانیش و پاش باسی بارو دوخی کوردستان و خهباتی گهلی کورد به کشتی و وه زعی کوردهکانی شیران به تایهتی، بهلینی هممو هاوکاری و پارمه-تیهکی دا و هر لهوی تهلیفونی کرد بو باره گای پارتی سوسیالیستی پیشکه و تو خوازی لوینان و گوتی شه نوینهی حیزبی دیموکراتی کوردستانی شیران دیت. پاشان به ماشینیکی خویان بردیانم بو باره گای حیزبی سوسیالیستی پیشکه و تو خوازی لوینان. بهرپرسی پیوهندیهکانی دهروهی حیزب دوکتور محمد هات به خیر هاتی کردم و پاش باسی وه زعی کوردستان و خهباتی میللهتی کورد بهلینی پشتیوانی و هاوکاری دا. له لوینانهوه سه فهره کهم به ره و سوفا دریزه پیدا. له سوفا له گهه برادهرانی حیزبی کومونیستی بولغار پیوهندیم گرت و به دریزی له سهر وه زعی خهباتی گهلی کورد له گهلیان دوام.

پاش بهک دوروژ " جوانشیر" نوینهی حیزبی تودهی شیران هاته لام و- پاش به خیر هاتهوه و بهرپاری وه زعی ولات، گوتی " بهرتهوه بهری حیزبی توده

دهمانه‌وی چاویان پیٔت بکه‌وی، لاموایه دیتنیان زیانی نه‌بی، ده‌توانی سه‌فهره
یلک بو بیرلین بکه‌ی . "

گوتم من هیج مانیم نیه بو دیتنی براده‌ران، به‌لام یه‌که‌م ده‌بی لسه
پیشدا له گهل بوروی سی‌آی حیزی دیموکرات قسه بکه‌م و دووم ده‌بی شه‌وان
ویزا و بلیتی فروکه‌م بو بنیرن، جوانشیر گوتی خه‌به‌ریان ده‌ده‌می و پاشان
له توش ده‌گیرمه‌وه .

له‌گهل دوکتور قاسلو پیٔنشیاری حیزی توده‌م پیٔ راکه‌یاند، دوکتور گوتی
" پیٔمان خه‌راب نیه بیان بینی، بزاین ده‌لین چی "

به جوانشیرم گوت بلیت و ویزام بو بنیرن، ده‌چه‌نه‌لمان و ده‌یانینیم . پاش
چمد روژ ویزای نه‌لمان و بلیتی فروکه‌ی بو هیٔنام و چوومه بیرلین . له پیشدا
چاوم به‌ شیره‌چی نه‌سکه‌نده‌ری . کرتیری یه‌که‌می حیزی توده‌ کهورت . باش‌قسه
و باسیکی زور شیره‌ج گوتی : " نیمه‌ده‌مانه‌وی له گهل هاورییانی حیزی دیمو-
کراتی کوردستانی شیران دابنیشین و له باره‌ی وه‌زعی شیران و کوردستان و هاز
کاری قسه بکه‌مین . نیمه‌به‌رنامه‌ی حیزی دیموکراتمان خونینده‌توه و پیٔمان
وایه به‌رنامه‌یه‌کی دژی نیمیریالیستی و پیٔمک و تنخوازه . "

به‌مدوای شه‌ودا که‌یانووری هات . له پیشدا: هیندی پرسیارق له باره‌ی شیران
و جولانه‌وه‌ی حیزی دیموکرات کرد و پاشان دستی پی‌گردد و گوتی :

" نیوه‌به‌و کاره واته به پی‌گه‌یانی کونفرانسی حیزب و تیگوشان به
ناوی حیزی دیموکرات دو‌به‌ره‌کی ده‌خمه نیوان هیزه‌کانی شورشگیرو
مارکستی شیران . له ولاتیکدا دزه حیزی مارکستی نابن و شه‌وه دژی
تیشوری لینینییه . نیوه‌پیوسته بو زیندوو کرده‌وه‌ی ریکخرازه‌کانی حیزی
توده‌ی شیران، حیزی چینی کربکاری شیران خه‌بات بکه‌ن . نیوه‌که خوتان
به مارکست ده‌زانن ده‌بی حیزی مارکست لینینیستی شیران، واتسه
حیزی توده به هیزه بکه‌ن . " گوتم : " ره‌فیق که‌یانووری نیستا مه‌لسه‌ی
پیٔکه‌هینانی به ره‌یه‌کی په‌ککرتووی دژی دیکتاتوری و دژی نیمیریالیستی
له کورنی دایه و پیوسته بو‌هاوکاری و بو‌دامه‌زاندنی به‌ره یسه‌کسی

یەگرتوو لەگەڵ حیزبی دیموکرات کار بکەن- ئەوێ خۆی دەبیته بناخەبەك بـۆ
هاوکاری و لەوانەیه رێکخراوی دیکە ی ئیرانی ئێنە نیۆ بەره .

کەیانوری گوتی : " بەرنامەی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیـئـران ،
بەرنامەی حیزبیکی مارکستی یە . ئەگەر رۆژێک لە رۆژان حیزبی تودە ی ئیران
دەسلاتی بێنە دەست ، ناتوانی بەرنامەی لەوێ پیشکەوتوو تر بۆ کوردستان
دابڕیژی . کە وابوو حیزبی دیموکرات پێویستە لەگەڵ حیزبی چینی کریکـاری
ئیران یەك بکری . بەلام ئەگەر حیزبی دیموکرات خۆی بە حیزبیکی بورژوازی کورد
دابـنی . ئـئـو دەم ئێـمـد بەرە یەگرتوو ی لەگەڵ پێک دینن . "

گوتم : لەم قەسە تۆ سەرم سوور ماوه . ئێوێ چۆن لەگەڵ حیزبی بورژوازی کورد
بەرە پێک دینن ، بەلام لەگەڵ حیزبیکی کە بە قەسە خۆت بەرنامەی مارکستی
هەبە ، نـئـه پێک ناھێنن .

پاش بامێکی زۆر کە نـئـگـهـیـشـتـیـنە یەك . کەیانوری گوتی : " پێشیار دەکەین
کە دەستەدکی نوێنەرایەتی حیزبی دیموکراتی کوردستان بێتە برلین و لەگەڵ
دەستە ی نوێنەرایەتی حیزبی تودە ی ئیران لەسەر مەسەلە ی کوردستان و ئیـئـران
وتو ویز . کا . "

گوتە : ئەم پێشیارە لە بۆرۆی سیاسی حیزبی دیموکرات دا دینمە کۆری و
پشتیوانیشی لی دەکەم .

لە دانگی ئۆکتوبر گەرامووه بۆ عێراق . سەفەری خۆم لە بۆرۆی سیاسی هینا
گۆری و پێشیار ی حیزبی تودە باسکرا . دوکتور قاسلو لەگەڵ مە لا عـهـولای
حەیاکی دژی ئەوێ بوون کە لەگەڵ حیزبی تودە وتو ویز بکری . ماموستا هیمـن و
کاک حەمدەمین ی سیراجی و مـن دژی بیرو رای ئەوان بووین . قاسلو هەستـی
پێ کرد ئەگەر دنگەر وەر بگرن لە کەمایەتی دا دەبی ، زیرەکانە بایداوه و گوتی :
" جا ئەگەر وایە با پێشیار بکەین ئەوان بێنە ئێرە ، یا پینچ پاسپورتـمان
بەدنی ئـئـو دەم دەستە ی نوێنەرایەتی بۆ وتو ویز دەنێرین . چونکە ئەوان هەم
دەتوانن بێنە ئێرە و هەم دەتوانن پاسپورتیشمان بەدنی . "

گوتم : هەرچەند ئەوێ بیانویەکە بۆ رەد کردنەوێ پێشیار ی ئەوان بەلام

نامه‌یبه‌کیان بؤ دنوووسین • دوکتور قاسملو نامه‌یبه‌کی به خه‌تی خۆی به فارسی له زمانی منهوه بؤ دهفته‌ری سیاسی حزبی توده نووسی و بۆمان به‌ری کردن به لام به‌ریوه‌به‌ری حزبی توده تا سالی ۱۹۷۴ جواسی نامه‌که‌ی نه‌دابه‌وه • شهوش ده‌قی شهو نامه‌یبه‌به که دوکتور قاسملو به خه‌تی خۆی نووسیویه‌تی :

هیئت اجرائیه حزب توده ایران

رفقای کرامی :

سلامهای دوستانه مرا بپذیرید • پیشنهاد شما را در باره اعزام يك هیئت نمایندگی از طرف کمیته مرکزی حزب دمکرات کردستان بمنظور ملاقات ومذاکره با هیئت نمایندگی حزب توده، شیران ، در بوروی سیاسی حزب دمکرات مطرح کردم •

پس از بحث و تبادل نظر بوروی سیاسی در اصل با مذاکره با هیئت نمایندگی حزب توده، ایران موافقت کرد • رفقای بوروی سیاسی حزب ما پیشنهاد میکنند که در شرایط کنونی بهتر است که از طرف هیئت اجرائیه حزب توده ایران يك هیئت نمایندگی برای این ملاقات به عراق اعزام گردد ، ممکن است آمدن چنین هیئتی به عراق از لحاظ دیگر هم مفید واقع شود • ولی در صورتیکه هیئت اجرائیه حزب توده ایران اعزام هیئتی را به عراق ممکن و یا صلاح نداند ، کمیته مرکزی حزب دمکرات کردستان آماده است يك هیئت نمایندگی برای ملاقات با هیئت نمایندگی حزب توده، ایران اعزام دارد • ولی با در نظر گرفتن برنامه کار کمیته مرکزی حزب ما این مسافرت تا سال ۱۹۷۲ بنا نخیر میافتد • در ضمن رفقای بوروی سیاسی یادآور شدند که برای چنین مسافرتی ضروری است هیئت اجرائیه، حزب توده، ایران پنج عدد گذرنامه، ایرانی دست نخورده در اختیار ما بگذارد • در صورتیکه اصرار داشتید که هیئت نمایندگی حزب ما برا مذاکره به ملاقات شما بیاید آنوقت پس از دریافت گذرنامه بوروی سیاسی تاریخ قطعی مسافرترا باطلاع شما خواهد رسانید •

موفقیت شما را خواستارم ۱۹۷۱/۱۰/۲۰

به قسمد زمریگی ون نابی، ومغایي چآگه همر چاگه

له بهرگی دوه می بیره وه ریه کانم دا، باسی شهوم کرد بوو، کاتیلنی دهیانو-
 یست له عیراق ومدهرم بنین و هیج یهنا و دهره تانم نه مابوو، چوممه کن ماموستا
 هادی چاوشلی که شهوم دم معاونی وه زیری نیو خوئی عیراق بوو. فره پیاوانه به
 خیر هانتنی کردم. نهی دناسیم. بانگی کرد چایان هینا. شهیش سر گزه شتهی
 خوم بز کیراوه. گوتم ده بانه وی له عیراق ومدهرم بنین. هیج شوی و ریکاشم
 نیه. هاتووم: یارم تیدکم بدی. ههستم کرد زور گرژ و ناره حمت بوو. بانگی
 سکرتر دکهی کرد گوتی: "فایدهی صالح توفیق لاجی سیاسی شیران" بینه. زوری
 پی نه جوو هینا یان. گوتی: "کدس نه مهت زوور". تۆزی بدهر کانی هه لدا بیهوه
 و نه خلیک راما و پاشان گوتی: "کاکای خوم، بهینی خومان بی و لای کدس باسی
 مه ک. شهمری وه زیری داخلیه و توت عیراق ددر ددکن، هیج ریکای نیه بز
 فیکر". بو خوت بکهوه. "پیاوه تیه کی شهرد بوو. فره ممدلونی بجوم."
 هاروسی ۱۹۷۱ له سهنر ژروپا ده گه رانه وه بو بدندا. به نروکه خانهی سوئیا
 مواسیر راوه ستا بوون. مهنجوری ک و مرک تدماشای باسیورتانی ده کرد و جاننای
 ده پیش بن. مروفیکی رهنکد پیاو له پیش من راوه ستا بوو، پشتی له من بز
 جانت پی کرده وه شتیگی زوری کری بوو. جاننای باخه لیان بی هینا ددری، ۴۹
 لیوه ناره ی بولغار ی پی بوو. پاره ی بولغاریش بردنه دهری بااخه. کابرای
 گومرت هه لپییچا. شهوم پارمهت بو پییه) شهوم هه موو شتهت به چی کریوه؟
 وه ره قدی بانگد کوانی شهگه ره به رسمیت پاره گوریوته وه ؟
 دبیا پیاوه که تیچوو. به شیکلیزی شتیگی پی ده کوت: به لام کابرای بولغار ی
 تی نه هه گیشته و ههر ده برست. چوممه پیش و ته ماشام کرد، به ناسیازم هاتسه
 بهر چاو. پرسیم: جهنابت کورده؟ گهش بووه. گوتی: گوردم. شهوم پاره بیهم
 پی مازو نه مده زانی باساخه بردنه دهری. له فارنا بووم و شیتاش شهوم کابرایه

پاسپورت و شتهکانی گل داوه‌توره .

گوتم : جمابیت ماموستا هادی چوشلی نیه ؟

— بهلّی ههوم، من تو نانا سم .

— تو زورت پیاومتی له گهلّ من کردوه . باسه کهم بو گبّراوه . گوتم خوریا دهم زانی

هاتوویه سوّیا . من مالم لیبریه و مالی خوته من فره مهمنونی توّم .

گوتمی : ئبستا له گهلّ ئەم کابرايه چبکهین ؟

— ههیح . من حالی ده کهم . به کابرام گوتم : ئەو پیاوه که سیککی ناسراوی کورده .

نوو سه‌ریکی ناسراوه کاتی عبدالکهریم قاسم معاونی وه‌زیری داخيله بوه . نسهی

زانیه نابی پاره‌ی بولغاری پی به‌مینی . من ده‌بناسم و پیاوی فرو فیلّ نیه .

کابرا چوو مودیری گومرگی فروگه‌خانه‌ی بانگ کرد . جصد جار سه‌نهرم کرد بوو

دیار بوو به ناسهاری ده‌زانیم . پیّم گوتم مهسه له چیه . گوتمی " یا بجی شه‌م

پاره‌یه لهو دوکانه خه‌رح بکاو شتی پی بکری . پاسپورته‌کخی ویداوه . ماموستا

هادی چاوشلی چوو هیندی شتی کری . گوتمی پیاومنیته له گهلّ کردم من ئەم شتسه‌م

نصه‌زانی . تا به‌غدا پیگه‌وه سواری فروگه سووین . له فروگه‌خانه‌ی به‌غدا سوو

پیشوازی هاتبوون . به‌قه‌ی گرتم ده‌یگوت : دمی بجینه هه‌ولیر . گوتم : ئبستا

له به‌غدا ده‌زیم و له گهلّ براده‌ران خه‌ریکی گاری سیاسیم . زور ئیراری کرد که له

هه‌ولیر سه‌ری بدهم . به‌داخه‌وه نه‌مته‌وانی له هه‌ولیر بجه‌م مالیان . به‌لام له به‌غدا

چهند جار له کوّری زانیاری و له به‌ کیتی نوو سه‌ران چاوم پی ده‌کهوت و چاک و چو .

نیمان ده‌کرد .

قهسته سمر کرنی بارزانی

له روزمکانی ئاخری مانگی سپتامبری ۱۹۷۱ دا، ریژی می عیراق بو گوشتنی مهلا مستهفای بارزانی پیلانیکی شهیتانانه و نا جوامیرانهی داناوه .
چهند مهلایان ساز کردبوون که بچنه سردانی مهلا مستهفا . بهلام همر لهو کاتهش دا ، عهبا و جل و کورتانی مهلاکانیان پر کردبوو له جوړه مدهیهکی تهقینر که بتوانی مروف بکوژی . مهلا نا موبارهک دهچنه حاجی ئومهران و- میوانی مهلا مستهفا دهن . لهو کاته دا که له کن مهلا مستهفا دادهنشن که وتو ویز بگهن و چایان بو دین . راست لهو کاته دا جلی مهلا دهتهقیتهوه . مهلا بو خزیان تیدا دهچن و بهلام خوی تهعلا مهلا مستهفا لهو بهلا و پیلانسه شهینانیه نهجات ددها .

کومسهنی ناومندی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران بهم یونهوه شم نامیهی بو کومسهنی ناومندی پارتنی دیموکراتی کوردستانی عیراق نارد :
بو کرمسهنی ناومندی پارتنی دیموکراتی کوردستانی عیراق ۱۹۷۱/۱۰/۱
برایانی به ریز

زور به داخوه شو خه بهرمان بیست که دهستهیهک به کریگیراوی ئیمپریا- لیزم هرنی گوشتنی سدروک بارزانیان داوه و چهند پیشمهر کهیهک شههید کراون . نیمه به ناوی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران و ههموو کهلسی کورد له کوردستانی ئیران ، بیزاری و توورهیی خومان بهرامبر بهو کردهوه نا پیاوانه دهردهبرین و همر لهو کاتهشدا خوشحالین که شم پیلانسه سمر نه گه- توه و سدروک بارزانی سالمه . هیوادارین خصباتی بهکگرتوی که لانی عیراق به کورد و عهره بهوه همر سهرکهوتوو بی و بهیاننامهی ۱۱ ماری میژوو سی که نشانه و دهسکهوتی شو بهکگرتنهیه و کوسپی ریگی دوزمانی جولانهوی زرگا ری خوازی گهلی گورده بیته دی . کومسهنی ناومندی حیزبی دیموکراتی کوردستانی

ئیران

تيگۆشان بو پېكهنانى ريكخراومكانى حيزبى

له

كوردستانى ئيراندا

وهك بهرپرسى كۆمپىيونى تەشكىلاتى حيزبى ديموكراتى كوردستانى ئيران بىچكە له نووين بو رۆژنامهى كوردستان كرىنگترين كارى من زىندوو كوردنوهى ريكخراومكانى حيزبى بوون له كوردستان. بو نهو كاره كومپىيونيك لسه و براده رانه: حصنى رستگار، مهلا رسوى پيشنماز، كهريم حمداد و مهلا قادرى ويردى پيك هات بوو. ده بوايه به هم مووان خەرىك بين له گەل ئەندامانى قەدىمى حيزبى دوست و ناسياو پيوهند بكرين و ريكا بو كارى تەشكىلاتى له كوردستانى ئيراندا خوښ بكهين.

مهلا قادر كه خەلكى ناوچهى بانه بوو دەست به كار بوو بو پيوهندى گرتن و چالاكانه تى ده كوڤشا و به داخهوه كيانى خوڤى له سر دانا. كهريم حمداد لسه ناوچهى سه رده شت دوست و براده رى هه بوون و هوى پيوهندى و هاتوو چى سۆى براده ران و كۆرينه وهى نامهى پېكهينا بوو. حصنى رستگار و مهلا ره سو به هوى پيوهندى له گەل خزم و دوست و براده رانه وه هه ر به كه به گوپرهى توانسا تى ده كوڤشان.

هه ره لپن نامهى كاك حوسينى ئىبراهيمى - م پى گه يشت. له نامه يه كدا سه باره ت به وه زعى حيزب و شپوهى تيگۆشانى سباسى پرسيارى كرد بوو هه ر له وه كاته دا رايگمياند بوو كه ئاماده يه ها و كارى بكا.

خەبەرم دایە بێتە قەلادزەو چاوم پێ بکەوی . شیوارەیدە کەریم حسەداد تەلیفۆنی کرد کە پێویستە بچمە قەلادزی . کە چۆم مەلا حوسینی شێراهییمی هاتیوو لە گوندی سەید ئەحمەدان لە نەزیک قەلادزە لە مەلیک بوو . خەبەرمان دایە هاتە مالی کەریم حسەدادی . هەوێل جار سوو شوو برادەرە دەیی . ئەویست لە گەل راپەرینی ۱۹۶۷ بیوو . پاشان هاتیوو کوردستانی عێراق و لە بەکرە جوو کەوتیوو داوی مائۆستەکان و شورشگێڕیکی زۆر توند بوو . لە هەوێلی شیوارەوو تا ساتی هەشتی بھانی دوو بە دوو لە ژوورێک دا دانیشتی و قەمان کێرد لە سەر شیوێ تیکۆشان . چۆنیەتی پێوەندی وە کەلیک مەیلی دیکە رێست کەوتی . بەلێتی دا کە هاوکاری بکا . چەند کەم بوو دیاری کرد کە بچیتە لایان و لە زمانی منووە قەمان لەگەڵ بکا و جیکای دنیایی . هەررەهەم رەرام ئەسپارد بچیتە خزمەت حاجی مەلا خالیدی مەزگەوتی سوورو سلۆی منی پێ بکەینی .

قەمان دانا بە هۆی براهیکی زەحمەتگیشی خەلکی بێشایی پێوەندیمان بەرقرەر پێ . شوو برا زەحمەتگیشە هەموو جارێ دەهاتە قەلادزە و نامینی تەشکاتی دەبردە مەهاباد و جوابی دەهیناوە .

کاک حوسینی شێراهییمی لە نامەیکدا بوو نووسیبوو : " چۆمە خزمەت حاجی مەلا . کە باسی تۆم کرد کریا . منیش بە خۆم نەبوو گریانم هات . نازانم بوو چی ؟ دۆغای بوو کردی کە سلامت و سەرکەوتوو بی " .

کاک حسین تا سالی ۱۹۷۴ بە دڵووە هاوکاری دەکرد . لە بارە و هەزعی ژبانی خەلک زولمی ژاندارم و ساواک و هەزعی ئابووری و لات شیوێ تیکۆشان و کساری حیزبی زۆر بە درێژی و رێک و پێکی ناهە دەنووسی . ئەگەر بیت و نووسراوە . کانی کاک حوسین چاپ بکەم لە ۵۰ لاپەرە تی دەپەری . هەرچەند کاک حوسین نەیتوا . بێکەمکی قایمی حیزبی دابمەزێتی . بە لام لە وریا کردنەوی خەلک لە ناساندنی برادەرمان . لە تەگبێرو را لە گەل ئەندامانی پێشوی حیزب . لێ ناردنی ئەهوو پێشباری بە کەلک دەوریکی کڕینکی هەبوو . پاشان چوو بوو لە تارا نەختیحانی دابوو . ژنی هینابوو و لە شارۆجکە ی رەبەت بیوو ماموستا و

له ئاخريں نامى دا رايگميانديبوو كه لمبر وه زعي ژيان و گهليک هوي تر ناتوانم
هاوکارى دريژه پي بدهم . به لام مرؤقيکي ساخ ز به شهرهف مايهوهو له کونگرهه
چواري حيزبي ديموکرات به ئندامى جى گر ههلبزيردرا .

تيکوژانى کهريم حمداد بو رايهراندنى کارو باري پيوندى لهگهل گوردستانى
ئيران جيگاي دهستخوشانه بوو . له ريگاي نهوهوه کاک هممهروهوى حه سمنپور به
ناوى (گوزران) له تيکوژانى سياسى دا به دلوه بهشدارى کردنامهکانى ئيمسه
به هوي حاجى برايمى ههرزنهوه عمو لاي کورى ددگميشتنهوه دهستى گوزران نهوه
برادهره بهراستى ههرچى بوى دهنوسوراو ههرچى له تواناييدا ههسوو به دلوهوه
نهجاسى دهدا . ههر له ريگاي نهوهوه پيوندى لهگهل گهليک له نينانى تيکوژانه
و نيشتمانپهروهه بهرقهرار گرا . به هوي ئهلف وبيي ره مزي لدگهل گوزران پيوندى
دهگيراو نامهکان دهپاريزران . باسى شيوهى پيوندى و نهوه کسانهه که له
سهره بهندهدا پيوندىيان دهگرت و نامهيان دهنوسوى و هاوکاريان دهکرد له
نامهيلکه يهدا جى نابيتنهوهه تضيا دهتوانم له کانگاي دلوهه سوياسيان بکهم .

له مانگى نوکتوربرى ۱۹۷۱ له حاجى عومهرانهوه خصهريان داينى کسه
صديقى علائى هاتوته چومان و له لايهن شورشوهه گيراوه . صديقى علائى بهکيک
له ئندامانى پيشوى حيزبي ديموکرات بوو له ناوچهى سندوس . سالى ۱۹۵۹
لهگهل گهليک له ئندامانى حيزبي کيرابوو . پاش سى سال زبندانى هاتبووه له
نهغه خهريکى ژيان و بهرى چوونى خووى بوو . ۱۹۷۱/۱۰/۲۵ نامههکى نووسيبوو
داواى کردبوو : " له بهر دهستى ساواک رام کرده هاتووم تا بتوانم بوکسار و
ئيشى پيويست کيانى خووم بهخت بکهم . کهوتومهنه چنگد بهشى پاراستن تکايه
نهجاتم بدهن . هيوادارم لهوهرگرتنم دا دلوزى بکرى . "

به هوي صيد رهسوى بابى گهروهوه بو روئى سياسى نامههکى يو مهکتبهسى
سياسى پارتى نارووداواى کرد که صديقى علائى ئازاد بکرى . پاشان نامههکى
بو نووسى داوام لى کرد که وه زعي ناوچهى سندوس و ناوى گيراوهکان و دوورخرا -
وهکان و ناوى جاسوس و هاوکارهکانى ساواک و زاندهرمهري مان بو بنووسى و
جارى پي له قه لادزه بمينيتهوه .

مدیقى علائى ۱۳/۱۲/۱۹۷۱ نامبھكى بۆنوسىوروم كد وا بۆ ماندودھ لىد
مېزوددا لېئردا تۆمارى دھكەم.

نامبھى صھىقى علائى :

" بۆ براى ھەرھ خۆشەوبىتم كاك پېران .

كاكھ گيان لھ پاش سلاوى گھرم دھستھكانت دھگوشم و سمرگھوتنت لھ
رېگاي گھلدا ئاوانھ . كاكھ گيان نامبھكت كھىشت لھ كھىف خۆشى ئىوھو لھوھى
كھ لھوپھرى پركارىدا منتان لھبېرھ زۆر شاد و خۆشھالم ھىوادارم شھادىو
بېشكھوتنتان ھمبھشھ موزدھم بى . براكيان بھرابرھ بھ مھلھھھتى ئىوھ تھسا
مومكېنھ راي دھبېرھم و تا ئىشتا بۆ خۆشى رابراوھ . لام واېھ بھرامبھر بھ
ھاتنم بۆ ئىرھ بھ پىئى مھلھھھت لھ زىانى ئىوھ دوور و بېگانھ نھم .

۱- كاكھ گيان وھزى مھلبھندى سندوس و لاجان و شنو ، وېراى مھلبھندھكانى ترى
كوردستانى ئىران بھ تايىمھتى لھو دوو سى سالھى دووا بېيدا كھ موبارھزھى خھلك
بھ شكلى حېزبائىمھتى (منظم) نھماوھ ، وھ تا ئھو دوو سى سالھى دووا بى يھك لھ
دواى يھك دھزگېر و بھ ساواك تېك شكاون . كھوتوتھ زېر زھخت و فشارى ساواك و
ژاندارم دھوپھرى خراپى دا ماوھنھوھ ماوھ بۆ لېك ھالانى خھلك نھماوھ . ئھوھبھ
مھعمورھكانى ژاندارم و ساواك ھم بھ ئىتتئادى رھفتارو ئاكارھ و مل نھدان بۆ
بھرئوھ بردنى كاربھدھستھكان و ئاكارھبى ، بى لايىمى بھ شكلى رھزېگېرى يھك
يھك خھلك راو دھنېن و دھبانگرن يان بھ سزاو ئازار بۆ بھرئوھ بردنى مھلبھى
خويان بھربارىان دھكھن . بۆ ئىو گھل بھرھ لايان دھكھن و يا لھ بھران بھر
سھرھختېدا حھوالى زېندانى دھكھن .

۲- ئھو كھسانھى كھ تائىشتاش تھلبىمى خواست و مھلبى ساواك و ژاندارم بوون ،
پاش بھجى ھېنانى نھزھرى مھعمورھكان و ھھلنھكانى جانتا (ئھو كھسھ) بھ
تاوانىك خزانھنھ زېندان وھك : ئاكاكانى بھرھى سىمانى (مھلبھندى لاجان)
بازېھ كوېرى خراپھ و مھ لا رھھىمى مھجېدھ شىتى (سھرىنگ چاوھ) ھى ترىش كھ
بېرھ نېن .

۳- لھ ھدموو گوندھكان مھ لاو كوېخا سھبىل و كھم تا كورتىك ئاكاكان بھشاكرا

پاش وەرگرتنی ئەم نامەیه زام ئەسپارد بێتە قەلادزەو لە ماله خوشکسی بمیئەتەوه تا ددچم سەری دەدم . پاش بمینیک چوومد قەلا دزە کە چاوم پێکەوت و قسەم لەکەم کرد هاتمە سەر ئەو باوەرە کە دەتوانی بمیئەتەوهو لەکەم حیزب هاوکاری بکا . لیباسیکی کوئی لەبەردابوو . دەستیک رانگد و چۆخە کە بە پارە ی حیزب کرابوو : دوکتور قاسلو جاریک یۆ سەفەری کوێد دەبەری کردبوو دام بە سدیقی علائی . کە گەرامدو دوکتور هەلیپچام و لە جباتی رانگد و چۆخە ی حیزبی کە ئەو جاریک دەبەری کردبوو هەشت دیناری لی ئەستاندم . سدیقی نیزیکی چەند مانگ لە عێراق ماوهوه . لەو ماوه پەندا لە کوردستانی ئێرانداوه نامەیکەمان بو هات نووسیوو بیان کە سدیقی علائی ساواک ناردوو بە بو کوشتنی کەرمی عیامی . برادەرانی دەفتەری سیاسی پاش ئەو کا غەزە وریایی بیان دا بە من کە لە سەر سدیق پتر بێر بکەمەوه . چەند جار دەچوومد قەلا دزە سدیق ئەو و رۆژ لکەل من دەبوو . تەنانت ئەو شەرانی لەوی دەمامەوه . نەم دەهیشت بچیتەوه ماله خوشکی .

پاشان رۆژیک کوئی : " ئەوه چەند مانگد لێرە بیکارم . تەکلیدی خسووم نازانم . شەش حەوت منداڵم هەن و بەرێ ناچن . دەمەوی بکەرتەوه بو ئێران . " کوتم : دت کرن هەروا بە هاسانی دەستت لی هەلناکرن . دیارە مەملەحەتی خۆشت باشتر دەزانی .

کوئی : " دەچمە مالی عەلی حەسەن ئاغای مەنگورو کاغەریکی لی دەستینم بو عەلی ئاغای ئەمبیر طەشایری . نازانم چم بە سەر دی " .
 کوتم : لیت دەپرسن لە کوئی بووی چت کردوه ، کیت دیوه ؟ دەلی چی ؟
 - دەلیم لە قەلادزی لە مالی خوشکم بووم . کەرمی عیاسیم دیوه کە جاروبار دەهات وئی .

پاش ماوه یەك كاك کەرم حەداد خەبەری دامی کە سدیقی علائی چۆتەوه .
 ۱۹۷۲/۹/۸ کاک حوسینی ئیبراھیمی لە نامەیکەدا بوی نووسیوووم : " سدیقی علائی شارهکە تو هاتۆتەوه . دەوری مالەکیان داوه ، پیلان بەستوه ، سواری جیبیکی سەر ئاوالەیان کردوه و سەر سەر بە خەیاپاندا هیناویانته خواری و

بەخەلکیان نیشان داوە . ئیستا خەریگی گارو باری خۆیەتی " .

جاریکی دیکم شام عولا و حەسەنی ئەردەهالی

رۆژیک لە بەغدا برادەریک تەلەفونی بوۆ کردم و کوتی : " برادەریکی خەلکی زینوی شیخی لیژە . دەیەوی تۆ ببینی " . کاتیک چووم زەلامیک لــــەوی دانیشتوو نەم دەناسی . سلاوی کردو کوتی : " من لە لایەن شورشوو کیرابوووم و لە زیندانی خەلانی دا حەسەن بووم . دوو کەسی ئیرانی مانگیکە لەوی کیراون بەکیان ناوی حەسەنی ئەردەهالی بە . لام وابە عەجەمە بەلام کوردی باش دەزانی . ئەوی دیکە کوردی نازانی کاتیک زانیان من لە زیندان دیمــــە دەری کەلیک پارانوو کە تۆ بدۆزموو خەبەرت بەدی . ئەگەر دەفریایان نەکەوی لەوانیە بیان دەنوو بە ئیران . منیش ئەو هاتوووم بەغدا لیژە پرسیاری تۆم کرد باش بوو بە جیکای تۆیان دەزانی " .

زۆر سوپاسی ئەو نیشتمانپەرورەم کرد . کەر اموو لەکەل برادەرانی دەفەری سیاسی مەسەلەکم یاس کرد . خیرا ناھەیک بوۆ مەکنەبی سیاسی پارتی نووسراو کاک حەمەدەمینی سیراجی بەرەو ناو بەردان کەوتە ری . کاتیک دەچی دەگەل دۆکتور مەحمود عوسمان قەسە دەکا . گورج خەبەر دەدەن دەیانەیننە دەرو کاک حەمەدەمین لەکەل خۆی هینانی بوۆ بەغدا .

حەسەنی ئەردەهالی کوریکی خەلکی رادانەنی سندوسی بوو . کوویکیــــی رووناکییەر ، پێشکەوتووخواز ، ئازا و تیکۆشەرو شورشگیر . سالی ۱۹۵۴ لــــە زیندانی ورمی ۱۸ مانگە لەکەل من لە بەندیخانە دا بوو . سالی ۱۹۵۹ رای کردبوو هاتبوو کوردستانی عێراق . پاش ئەوی ئیمەیان لە عێراق دەرکرد ئەویش گەراو بوۆ ئیران و تیکۆشانی خۆی دریزە پێی دا . سالی ۱۹۶۳ رادەکا دەچیتە بەکیتی سوفیتی . لەوی دەگیری و کە پرسیاری لێ دەکەن کێ یەو چکارە دەلی کەرمی حیسامی دەناسم کە ئیستا لە چکولوفاکێ یە . لە پراک لە لــــەن

كاربەدەستانى چىكەوۈ پىرسپارى جەسەنى ئىزدەپ، ئالى يان لى كىردىم. مىنىشى چۆنى دەمناسى ۋەك تىكۆشەرىك باس كىردى. پاش ماۋىيەكى زۆر كە ھاتىرەمىد بولغاىيا نامەيەكى جەسەنى ئىزدەپ، ئالىم پى كەيشت كە لى سۇقەت گەرا سۇۋە ۋە لەكەل چىند كەس رىكخراۋى ا پىكارا بان يىك ھىناسى ۋە نىقتىر لە جەسەن پى خىبەر بووم .

جەسەنى ئىزدەپ، ئالى لەكەل برادەرىكى فارس رىكا دادەكەن كە بىن بۇ ئىراقى . لە حاجى غومدران دەچىد لاي مام غەۋلاۋ پى دەلگىن ھانتوۋىن بۇ لاي كەرىمىسى حىيامى . خەبەرى بەدە . جەسەن پىشتىر لە كوردستانى ئىران مام غەۋلاۋى دەناسى . مام غەۋلا بەخىر ھانتىيان دەكاۋ دەلنى لىرە كىرەسەن . بىچ بۇزغىۋى شىخى مائە سەيد غەفورى . بىلى مام غەۋلا ئىمەنى ئازدوۋە . ئىۋ راتان دىكرى ھەتا بەيائى بىن تەلىفون بۇ كاك كىرىم دەگەم .

جەسەن ۋە ھاۋالەكەن دەچىد زىنۋى تىخى ۋە لە مائە سەيد غەفورى ۋە زۆر دەگەور . ئەۋاۋ دانائىش بارزانى دەگەن سەرىيان ۋە رەپنچەگان دەدەن بۇ بەندىخاسى خەلان . ھەر چىند ھاۋار دەكەن كە ھانتوۋىن لاي خىبرى دىمۇكرانى كوردسانى ئىران فايدەى ئابى ۋە دەۋرىيان دەگەن .

لە بىخدا جەسەنى ئىزدەپ، ئالى مان لە ھوتىلىك دانا . دىيار بوۋ لەكەل حكومدى عىراق قەسى كىردەۋ رىك نەكەۋتوۋن . پاش چەند رۆز داۋاى كىرد كەسە بىيانكەسەۋە كوردستانى ئىران . لەكەل خۆم بىردم بۇ قەلادەۋ لەۋتوۋە لەكەل برادەرانى خۆمان ئازدەمەۋ ئىران ۋە بە سلامەتى ھەتا مەھابادىيان بىردىۋە .

پاش ماۋىيەك لە تارانەۋە نامەى بۇ نوۋىيىۋوم ۋە ھىندى كۆيىن ۋە غەلامەتى رەمىزى لە تاران ۋە لە ۋرمى بۇ پىۋەندى ۋە نامە كۆرىنەۋە دىيارى كىردىۋ .

جەسەنى ئىزدەپ، ئالى پاش دوو سال لە كەل برادەرىكى دىكەى ھاتەۋە عىراق ۋە ميوانى خىزىبى بەس بوۋ . حكومەتى عىراق جەسەنىيان لە ئىمە شاردىۋە نەيان . دەھىشت بىيىنىن . جەسەن تەلىفونى مى ھەموۋ . رۆزىك تەلىفونى بۇ كىردم شوتىكى دانا بوۋ كە بىچىم بىيىنم . كە چووم پاش چاك ۋە خۆشى كوتى ئەۋە چەند رۆزە لىرەم . لە ھوتىلىكىيا ئەھمەۋ شەسەرى بەسى تىدان . داۋاى جەمك لى كىردون

قهولیان پئی داوم چه کم بدنهئی ، نازانم چون بیانگه مینموه شیران . پیم گوت :
 هرچی دهندهئی چهك وهر کره ئیمه وهك جاری پیشوو به سلامتی دهنده مینموه
 دهورو بهری مدها باد . پاش چند روز حسن داوای کرد بیبینموه . که چووم
 کوتی : " به عسی یه کان گوتویانه خومان به ریکای جنوب دا بو ئیرانت دههین .
 وا دیاره نایانهوی له گهل ئیوه پیوندی بگرم . همه نیان له ئیمه شاردوه و
 نه مان دیتهوه . پاش ماومیهك روژنامهی کیهانی چاپی تاران خهبری کوشتنی
 دوو کهسی بلار کردبووه که له عیراق کهراونهوه له جنوب له گهل ژاندارم به شهر
 هاتوون و کوژراون . ثم ناو و نیشانهی که روژنامهی کیهان نوویسیبوون
 کومانمان له ودا نه ما که کوژراوه کان به داخوه هه سنی شهرده هالی و هاوری کهی
 بووه .

===== تیبینی : =====

په بوسته لیره دا روونی که موه لهو پیوندی و هاتوو چو چاپی که وتنه دا
 که هه باسی خووم ده کم ، له بهر نهویه که بهر پرسی تهشکیلاتی حیــــــــــــز بی
 دیموکرات بووم و پیوندی له گهل ئیران و کارو باری تهشکیلاتی تهنیا منی
 لی مهسئول بووم . دهنه تهواوی شهو کارو پیوندی یانهو ههنگاوانه ی هاویسژراون
 هه موویان له گهل دهفتیری سیاسی باکراون و ناگادار بوون .

پتوهندی له گهل ولات

به گوتړه ريتوبيني و راسپاردهي كومپتهي ناوهندی . نمرکی گرنکی کوميسیونی تشکيلاتی حيزب . پيک هيئانی ريکخرازی حيزب يوو له کوردستاندا . هسر وهک کوميسیونی تشکيلات بو نهمجامی نهم نهرکه ههولی دها . نيشتمانپهروهرازی کوردستانی نيرایش له پلویا دا بوون که ريکای بيومندی و هاو کاری له گهل حيزب بدوزنهوه . له تهریخی ۱۱۳۵۱/۵/۳ ۱۹۷۲.۷/۲۵ چمد کمر له لاوانی ناوچهي سردهست و هنکوران که زوربهیان فقهیي مصدرههي ثابینی بوون . ناسه په کبان نوییور . داوايان کرد بوو که پيوهندیيان پتوه بگیری و نامادهیي خویان بو هاوگاز راکهياند بوو .

وهک بهر برسی کوميسیونی تشکيلاتی حيزب ۱۹۷۲/۸/۹ به هوی نهم نامهوه وهلامی نهر برادهرانهم دایهوه . بو نشانسانی شیوهی کهر و تیکوشانی نهو کاتهي حيزبی دموکرات له کوردستانی نيراندا دهقی نامهکه لیره دابلو دهگهسه .

پسوسته نهوهش بلیم که سه بارهت به بارو دوخی ژيانی نیشانی کوردستانی هسر تک سو . له نووسینی ناوی ناشکرای هاوری و برادهران دهنم کیراوتدوه .

" به نری هاوانی به نرخ ..... بو هموو نهو هاواله تیکوشهرانهی که له نامهی ۱۳۵۱/۵ دا ناویان هاتوه .

پاش لآوکی گهرم و شورشکیرانه یهک به یهک دستهکانتان دهگوشم . هیوام وایه له خمبات و ژيان و تیکوشاندا سرگهوتوو بن .

نامهکندان چاریکی دیکهش نهم راستیهی نیشان دا که نيشتمانپهروهرازی کورد له کوردستانی نيران له هموو ههل و مهرجکی ژيان و له ژیر زهرو زهنکی ریژیمی پولیسی و کورد کوژی ناشدا . دست له خمبات ههلناکرن و پيوندی خویان لهسه گهل حيزبی پیشره و وئالا ههلگری رزکاری کوردستان تازه دهگهنهوه و له ژیر

ریښوینیمه‌کاسی نه‌ودا خښات درېزه پیدند.

هاوالاسی به ریښ!

حیزیبی ښیمه له همل و مهرجیکې زور سخت و دزواردا خصات ده‌کا. خښاتسښی
نهم فوناخه پیوستی به ژیری، وربایې و نهرسی و یه‌کیتی ښندامانی حیزب همه
هر وه‌ها پیوستنی به ریښوینې و دیاری کردنی ریښازیکی راست و ناسیپی دوست
و دوژمن و دهرفت هینان له هسوو جه‌شنه خښاتیک همه.

حیزیبی ښیمه توانیویه‌تی پات کونفرانسې سپهم خښاتی سای خوی له
هر ریښازیکی زانستی پیڅکه‌وتوانه دایم‌دریښی و شویسه‌وازه نانسار‌ه‌کاسی بی
سره‌وبهره‌پې رابردو و کویر کاتمه و خښاتی که‌لی کورد به حیزب و که‌له پښکه‌و
تووخوازه‌کاسی جیهان بنا‌سینی.

روژنامه‌ی " کوردستان و نامیکه‌ی " بکونه‌ر " له‌ر نار‌ه‌وه ده‌ریکی کرنکیان
ه‌به‌ود. حیزیبی ښیمه له‌هر ښو باوهره‌یدند همل و مهرجی ښستا دا ښندامان و
لایسنگرانی حیزب ده‌پې به هسوو تراناوه بو‌نو و مه‌مستانه‌ی خوازه‌وه تی‌بکوش.
۱ - روونکردنه‌وه‌ی گومدلاسی خه‌لک نه‌هر به‌رنامه و داخو‌از‌سنگاسی حیزب.
۲ - بلاز کردنه‌وه‌ی سیاستی حیزب به کویره‌ی نورسراوه‌کاسی " کوردستان
له‌نو خه‌لک‌دا.

۳ - پاراستنی یه‌کیتی حیزب و کو کردنه‌وه‌ی خه‌لک له‌ده‌وری ریبه‌رایمتی.
۴ - پیومندی کپ و دایمی ده‌گه‌ل ریبه‌رایمتی و ناگادار کردنی له‌وه‌زعی ژبان و
خښات و رووداوه‌کاسی ولات.

۵ - پاراستنی نه‌پینی‌یه‌کاسی حیزب و ناماندنی جاسور و پیاو خه‌راپ له
ناوچه‌دا.

حیزیبی ښیمه له همل و مهرجی ښستا دا پیوستی به زوری ښندامان نیه.
به‌لگوو پیوستی به‌هاوالی به ښیمان و نه‌به‌ز و زانا و ژیر همیه که‌بتوانی به
شویسه‌یکې څاقلانه‌ خوی له‌ناو خه‌لک‌دا بیاریزی و له‌کاتی خوی‌دا بگری حیاسی
له‌هر بک‌ین. هیوامان وایه ښیوش به‌پینی ښو ریښوینې‌یه‌گار ده‌گه‌ن و پیومندی
خوتان هر له‌و ریگایه‌وه له‌گه‌ل ریبه‌رایمتی حیزب ده‌پاریژن.

- هر پيشنيارىكتان همبى وه لآمى دهدرىتهوه • شهوندى بتوانن دهبى ئاكتانن له خو بى • هله شه نهبن ، خوتان رانهين ، له كارى سياسى دا تهلوكه مهكهن •
- پيمان خو شه نهكهر بتوانن براده ريك بنبرن تا له نيزيكه وه پتر باسكهين •
- ريگاي پپوهندى هر شه شوپنهيه كه نامهتان بو ناردوه •
- مهسئولى تهشكىلاتى حيزبى ديموكراتى كوردستان •

" کاروانسی شهیدان "

بیجگد له خهړیک بوونی کاری ته شکملائی له گهل برادرانی کومیسونی
تدشکیلات و به شداري له نووسینی وتاره کانی " روژنامه ی کوردستان " و
نامیلکه ی تیگوت شهرا، دهستم کرد به نووسینی کتیبی (کاروانیک له شهیدانی
کوردستانی شیران) . بوړوی سیاسی حیزب بریاری دا که چاپ بکرتی . بـــه
شترته سستی چلی داهانی بو حیزب بی و سستی دهی بدرتی به مه لا عه ولای حهیاکی
و دک سرپهرشتی کردنی چاپی کتیبه که و شهوی تربش بو نووسر بمینته وه .
کاروانی شهیدان پیشوازی به کی گه وری لیکرا . دوکتور عیزمدین مستهفا
بی شهوی چاوی له پاره و یاداشیک بی و هری کیرا سر زمانی عهره بی و بو
به هوی شهوه که خهباتی گهلی کورد له کوردستانی شیران به خوینترانی عهره ب
بناسیتی . ئیستا که شهم یادداشته ده نووم جوامیری دوکتور عیزمدین
مستهفا م له بیر نه چوته وه بوپای ده کهم . کاروانی شهیدان نه که هه لسه
عیراق به لگوو له لوپنانش بلاو کرایمه . له موزه ی شورشی یه مهنی دیموکراتی
دوو نوسخه له کتیبی کاروانی شهیدان دانرابوو . قاچاخچی به کان بردیویانه وه
کوردستانی شیران . دانه ی چوارسده تمن فروشرابوو . سالی ۱۹۷۹ که بـــو
مه هاباد گه رانه وه برادره یکی مه هابادی شوفیری تاکی هاته لام و کاروانسی
شهیدانی به ده سته وه بوو . کوتی (شه دانهم به چوارسده تمن کریوه) دوا ی
شورشی گه لانی شیران " چریکه کانی فیدایی خه لک " بی پریر و ئیحازه ی من
کتیبه که بیان چاپ کرده وه به هزاران نوسخه بیان لی فروشت . شهونده نمبی له بهر

شور شگمتری ایان ، و تنه‌ی پیشه‌وایان نه سهر بهر کی کتیبده که لایرد سوو . نسسد
 جیگای شهو چه کدار بکی کلاشیکوف همدستان لی دیوو کند هدر شاکری لی دبیری !
 کابراهکی حهلکی بانهش بی پری کتیبده که جآپ کرد سووو و دهیفرشت .
 ریخراوی زونا کبیرانی گوردی نمران - پیش له شورویا کتیبده که میان وهر کتیرا سوو
 سهر زمانی فارسی . به لام چون ؟ به کده بیف خویان کولمیز تریان کرد سووو . شسهو
 شوینانه‌ی همدتیان نه بیوو . او هک بانگه‌وازی حزبی توده بو دیفاع له خد باتگیری
 کورد ، بان دیفاعی حیزبه کومونیستنه‌کان له کهلی کورد و ۱۰۰۰۰ لیان دهر
 هاویشنووو . شهوی به دلشیان بیوو . کرد سوویان به فارسی و له تهر نریحسی
 ۱۹۷۴/۸/۲۰ دا شم نامهی ژیره‌ودیان بومن نار دیوو که وا لیردا بلای ده‌که‌مه‌وه .
 " برای به ربر کاک کدریمی حسانی . ویرای سلاو وهیوای سهر کهوتن .

ریخراوی زونا کبیرانی گوردی شیران کتیبی " کاروانیک له شهیدانی کوردستانی
 شیرانی " به کیهف هوشی‌یه‌زه وهر کرت ، نووسینی کتیبیکی شهو تو به لای نتیجه‌وه
 ههولیکر باش و ههنگاو یکی به کدلکه بو ساندی شهیدانی ریگای زرکاری و بیر
 خستنه‌ی ریپاز و نامانجیان . شیمه شهو شیمتکاره جواندی شهو پیروز بایسی
 ده‌که‌یز بهش به حالی خومان له بلاو کردنه‌وه شهو نووسرا ویدا تیکو شاورین لیدو
 ماویمه‌دا زور له هاوا لان و دوسنانی فارسی و نازهری داوایان له شیمه کرده که
 به شیک لهو نووسراوه وهر کیر درینته سهر فارسی . به گویره‌ی ههله‌نگاندنی شیمه
 تهر جودی فارسی شهو کتیبه زور به ههراوی بلاو ده‌بیته‌وه و ده‌خویندرینه‌وه .

ههر ریه ریخراوی شیمه به شیک لهو کتیبه‌ی شهوی وهر کتیرا و ته سهر زمانی
 فارسی ر شینتا ناماده‌ی چاپه . جا به پیوستمان زانی پیشه‌کی شاکادارتان بکه‌مین و
 شیجازه‌تان لی بخوارین . بو شاکاداری شهو به‌شانه که لمان وا بوه بوخوینهری
 نمیره کوردی شیره جیگای شینتفاده‌یه‌کی زیاتره تهر جهمه‌مان کرده . شاکرایسه
 تهر جهمه‌که به بی دهست لیدان و وشه به وشه . نیوی نامیلکه‌که وا ده‌بی : " به شیک
 له کتیبی . . . . . وهر گیزان و بلاو کردنه‌وه له لایهن ریخراوی . . . . . " نووسراوه‌که
 سهره‌تایدکی ده‌بی که بیر و باوهری ریخراوی رووناک بیرانی تیدا باس ده‌کرتی .
 له ها شوینیک به پیوستمان زانی بی که روون که ره و یهک شیک باویننه سهر

نووسراوه‌که، شه کاره‌سان نه نیو په‌رانتیر دا کرده . چاوه‌روانسه وه لام‌دصیین
به زووترین‌گات .

ریک‌خراوی رووناکبیرانی کوردی شیران

۱۹۷۲/۸/۲۰

من له نامه‌یه‌ک دا ره‌خه‌م له شیوه کاره‌که‌یان کرت و نووسیم نه‌گمر گهره‌کتانه
وه‌ری‌گی‌رن و چاپی بکمن ، پی‌ویسته همه‌ووی به بی‌ده‌ست لی‌دان چاپ بکری . به لام
هر وه‌ک گوتمان، نه‌وان به که‌یفی خو‌یان چاپیان کردو بلا‌ویان کرده‌وه و دانه‌یه
کیشمان بو‌من نارد بوو، خوا خیریان بنووسی .

یادگیری شیخ له تیفی چه نید

شیخی هندی دهلی :

نام نیک رفنگان ضایع مکر تا بماند نام نیکت یادگار
نمده کرا لهم بدشی بیره وهریه کانم دا، شیخ له تیف ده ربایم و له بیبری بهر-
مهوه . همر چصده نهوهی من دهینورسم و سد نهوندی دیگهش ناتوانن گوشهیه کی
بچولکد بانی جوامیری و مهردایینی و نینتمان پدروهری شیخ له تیف برکهنهوه .
مالی شیخ له تیف له سلیمانی همر له کهنهوه پساگا و پساگای خدیژی ناوارد
ولیفه وناز بوه . پاش تیگچوونی کوماری دیموکراتی کوردستان مالی شیخ له تیف
ببوه پدناگای کورده لیفه و ماوه کانی کوردستانی شیران . زویان کردیوه کوردستان-
نی عیراق و زوریان له سلیمانی له مالی شیخ له تیف کیرسایوننهوه . به نایبته
کاک حمصنی قزلجی ، عبدالرحماتی زه بیجی ، شیماسی ، سه مودی ، حمددی
مهولود ز خانانی همر میله و زور کهمی تر له مالی شیخ له تیف پصادرابوون و له
چنگد پرسی حکومتی عیراق له نه ماندا بوون .

شیخ له تیف له سر نه جوامیری و پیاوختهیه زور چار تووشی ده رده سمری
و کویرد زهری هاتوه و کرانی بو ته واز بوه . به لام قمت و همر خوی نه هیناوه و
به ده سده نه نهادون وله داریکهلی و له سیتک و له سلیمانی پاراستوونی .

سالی ۱۹۵۸ که هاتمه به غندا ، کاک حمصنی قزلجی کوتی : شیخ له تیف هاتوه
با بچین هریکی بدمین . له به غندا له هوتیلک میوان بوو . که چووین به خیر
هاتنیکی کهرمی کردم . له وه زعی غصنی بلوریانی پرسی . پاشان کلیمی له
شهمد توفیقی کرد گویا شهمد گونوو به شیخ له تیف قمت کوردایهتی نه
کردوه . تا شهاری سالی ۱۹۶۰ که له به غندا ما بوومهوه ، که دهاته به غندا ده چومه
خزمستی . سالی ۱۹۶۷ - ۱۹۶۸ هه رده می خیماتی چه گدارانهی گوردستانی شیران

برادرانی بریندار له سیتەك له مالى ئەو حسابونەوه و تیمار کرا بوون .
پاش گەرانەوهم بو عیراق ئەم ئاشنايمتیم تازه کردەوه . وهك له بیرم بی له
به غذا له بهرموك خانووی گرتبوو . له گەل ماموستا هیمن و برادرانی تر چەند
جار دەچووینه لای . له گەل ماموستا هەمزە عیدالله . چەند جار سەردانم کرد .
ئاخر جار له مانگی پینجی ۹۷۲ له نەخۆشخانە ی راھیات کهوتبوو له گەل
ماموستا هیمنی رحەمتی و کالک حەمەدە مینی سیراجی چووینه لای . زور نەخۆش
بوو . خەلکیکی زور دەهاتنە لای . له کوردستان بووم برادران خەبەر یان دامی
که شیخ لەتیف وهفاتی کردوه . له قەلا دزەوه هاتمه سلیمانی . شار تەسواو
شلەژا بوو . دوکان و بازار داخرا بوون . خەلک رژا بوه سەر شەقام و کولانان و
یۆدەرەوهی شاریش تا نیزیك تەینال بو پیشوازی له تەرمی شیخ لەتیف به
بیان رویشتبوون و لەم بەر و ئەو بەری جاده راوستا بوون . برادرانی ئیمه
که له گەل جەنازە ی هاتبوون ، دەیانگوت له کەرکوک و له شاره کانی سەر ریکسا
خەلک دوکانی داخستبوو له سەر جاده له پیشوازی مهیتەکه ی راوستاون .
دوای وهفاتی شیخ لەتیف ئیتر له گەل کباوه ی هاتوو چومان نە پساندەوه .
هەر چەندی چووباینه سلیمانی سەریکی مالى شیخ لەتیفمان دەدا .
سالی ۱۹۸۰ له مەهاباد کباوه به کۆلیک گلەبیهوه له دەفتەری سیاسی حیزبی
دیموکرات هاتە لام . باسیکی جیاوازه وشەگەر تەمەن باقی بی هیوا دارم له
بەرگی شەشمی بیرەوه ریه کانم دا باسی تکه م
رهوانی هەردووکیان شاد و ریکایان کویر نە بیتەوه .

"سەمەرى كوئىت"

ھاۋىنى سالى ۱۹۷۲ خەرىك بوزوم ماشىيىكى سۈزى بىكرم . بەتەنىسا
 نەمدەنۋاسى پچم لە كوئىت ماشىن بىكرم . نە عدەرىم باش دىزانى نەسارەزى
 ماشىر بوم . تكام نە كاك جىمال خەزىندار كىر كەلەكەلم بىت سۆ كوئىت و
 ماشىم سۆ بىكى . زۆر پىوانە ئىجازەتى ۋەركىت و چوۋىن سۆ كوئىت . لەسەۋى
 مېۋانى برادەرىكى كاك جىمال بوۋىر . عدەرىكى عىراقى بوز چوۋبوزە كوئىت و
 كارى ۋۆبىۋو ۋىانىكى خۆشى ھىبوز . دىار بوۋىشتر ئەندامى حىزىسى
 كومونەتى عىراق بوۋە . ھىشتا سەرى لە سىسەت دەخوراۋ پىنى مابوۋ . ھەر
 دادەنىشەن باسى سىياسى دەھىنا كۆرى . بىچگە لە كوئىت سەرمایەدارى ۋە دەسوز
 ۋ لائىكى كاپىتالىستى پى خراپ بوۋ . لە بارەى كوئىتە دەبىكوت ئىم ۋ لائىتە
 ۋىانى خەلكى دابىن كىردو ۋ لە سوسىللىزم پىشكە ۋ توتۇرە . منىش دەسكوت :
 چاۋ لىۋە مەكە كە نەوت ۋاى لى كىردو ، ھەرچى بى سەرمایەدارى بەۋىناخەكەى
 لەسەر چەۋاندەنەۋە دامەزراۋە . دەبىكوت : نا باسى كوئىت مەكەن ناسى تىك
 بدرى .

رۆزىك لە نىۋ بازار دەكەرىن لە بىر دەركاى شىركەتىكى كەۋرەى رادىئو
 سەۋات . ۋ تەلىفىزىون فرۇشى كاپرايەكى پىر دانىشتىۋو ، پەروۋىكى راخستىۋو
 مىنداللىكى لەسەر درىۋ كىردىۋ سۈالى دەكرد . دەستى برادەرىكەم كىرت كۆتم :
 ئەۋەتا . ھەرچى بى ئەۋە نىۋەروكى يەتى . دەلىكى چى ؟ تىك بدرى بى تىك نەدرى ؟
 قىدە مەما . . . با بروخى بە سەر ئەمىرى كوئىت دا ۋىران بى .

ويستم هينديك كتيبي فارسي بكرم . برادهري خانه خوئي كه زور شارهزا و
 روح سووك و دايمم له كه لمان بوو . گوئي : كتيبخانه به كي گه زره ي فارسي همه .
 موديري كتيبخانه گه گورده و ساواكيشه . با بچين يزاني ده لئي چي ؟
 چوبنه كتيبخانه كه و پرسم كتيبي فارسي باشت همه ؟ كا برا گورج كتيبي
 "ئينقلابي سپي" شاو چوند كتيبي ديكي لهو با به نه ي بو هينام .
 - شه وانهم ناوئي كتيبي ته ريخي و روماني وه رگه راوي بيگانه و شتي ناوا .
 - لام وا به تو كوردي . . . . . دنكي جنابتم له رادبو به غدا بيستوه .
 من زانيم ده لئي چي . گوتم : به هله چووي . من له زاننگاي سوله يمانسي
 ماسوتاي به شي نمده بي كورديم . وادياره جنابيش كورده .
 - به لئي منيش كوردم . خلكي سرده شتم .
 - من خلكي سرده شت گه ليكيان دناسم . تو له كام خيزاني ؟
 - خزمي شه ميه كانم .
 - به خشه جنابيت سني به يه . سرده شتي وهك نيئمه ي خلكي سوله يمانسي قسه
 ده كمن .
 - من به مندالي چومه سنه و لهوي خويندگمه . له كام هوتيل مبهماني ؟
 - له ماله براده ريكم له هوتيل نيم .
 له كهل كا برا باش ليك حالي بووين . شه گرماني نه يوو كه دنكي منسي
 له پميكي شيران بيستوه . منيش گومانم نه ما كه شه ساواكي به . چوند كتيبي
 باشم بو كتيبخانه ي حيزب كرى و به جيم هيشت .
 له سا به ي زه حممت و تيكو ماني كاك جه مال خه زنده دارو براده ري خانه خوئي
 ماشينيكي قيات - مان به چوارس دینار كرى . شه چند روژه ي له مالي شه و
 براده ره بووين شه منده خزمهت كراين و بيئمانه وه ماندوو بوون كه ناتوانم له
 چاكيان نه جاتيم بي و همه يمه سوپاسيان ده كهم .
 له گهرانه ويدا له نيوان به سره و عماره كه ديتمان له گهرماي نيسوه روډا
 كا برا به ك راهه ستا وه ده ست بو ماشينان هه ل ديني كه سواري بگن . به لام كه سي
 بو ي رانا گري . گوتم كاك جه مال توخوا كميشينه شه كا برا به با سواري كه بين .

— کوره لیئی گهری . عهرهپ به گهرمایه فیره .
 — کاک جهمال با له زیانم دا ئاواتیکم بےکاته جی . خۆم شهونده به پی یسان
 رویشتوم و هیلاک بووم . دستم ههلیئاوه که سوارم کهن ، سوزایان نه کـردووم
 له لای خۆم شهرتم کردبوو ئهگهر ماشینم ههپی و یهک دست ههلیئی سوزای بکهه .
 ئیستا باشه رته کهم بهر مه سه ری . گهیشتنینه کابرا دهستی بدرز کردهوه راما ن گرت
 جاننایهکی بچوکی پی بوو . سوارمان کرد . دهستان کرد به قسه ، کابــــــــــــرا
 ماموستای قوتابخانه بوو . له عماره لاما ن داو چاما ن لهکن خواردهوه .

پيك هيٽائى كلاسى ٻڌاري حيزي

له ٽاخري سالي ۱۹۷۱ دا ، كوميتي نازندي برياري دا كه بو هيٽديك له ٺهنداماني چالاكي حيزي كلاسيكي گادر ساز بگا . دهبوايه ۳۱ گهس له برادران ٺاماده بن . وهك بهر پرسی تهشكيلاتي حيزب دياري كردن و ٺاماده كردنيان كهوتبوه سر ٺهستوي من . به راويژ له گهل كوميسيوي تهشكيلات چمئد برادرهريگمان دياري كرد . دهبوايه بچم له كوردستانهوه بيان هيٽم . له گهرانهوهدا له سهپترهي بهغدا پيشيان پي گرتين و پاش بشكينين و پرسيار كسه هيچ وهرقه و پسولهمان پي نهبوو ، برديانين بو باقوبه . دهژووريگيا كردين و زور بي شهرهفانه و درندانه لهگهلگلمان دهدوان . واك بدر پرسی برادران خوم ناساند .

دهيانگوت ٺيوه ٺيرانين و تهحولي ٺيرانتان دمهينهوه . پاش هراهيكي زور ٺهنيا منجان بانگ كرد . ٺهفسريك له ديويكي دانام و گوتي تو ليڙه به تا له بهغدا وهلام وهر دهگريين . گوتم ٺهگهر ههموو برادرههكانه نهينه دهه ، منيش ٺهنيا ليڙه نام . ٺهوانيشيان هيٽا دهه و نيزيك نيوه شهو وهلام هاتهوه و ريگايان داين بروين .

له لايهن بوروي سياسيوه به ممشولي كلاسي گادر دياري گرام . بيچگه له وه دهبوايه (ٺسولي تهشكيلات و تمبليغاتي حيزي ، ميژووي جولانهوهي كريكاري و رزگاربخوازي گهلاخي چيهان و زاراوي سياسي دهرس بليمهوه .

له و كلاسهدا دوكتور قاسموتشبووري سياسي و فلهسهفه و مهلههي كورد و . پيوهنديهكاني نيونهتهوهيي دهرس دهگوتهوه ، كاك جهمهدهميني سيراچسي ميژووي سردهمي ٺيراني دهرس دهگوتهوه . كلاسهكه ههر وهك بو ٺهنداما . ني حيزبي كهلكي ههبوو ، بو منيش فايدهي زور بوو . لهگهل ٺه و برادرانه كه دايم لهگهليان بووم زور ٺهت قيڙ دهبووم و پاش دهناسين و له رابردوو . ٺيستايان حالي دهبووم . روزيڪ له سر ناسيوناليزم و پاتريوتيزم (نيشتمان پهروهري) و ٺينترناسيوناليزم باسم دهكرد . برادرهريگمان ههبوو به ناوي مدلا

سمایلی حاجی که پاشان بوو به ئهندامی کومیتتهی ناوهندی و مروفتبکی سیاسی و پیشکوتوو خواز و تیکوشهر، دهستی ههلینا و گوتی شیجازمیه؟ - فرموو - مه لاسمایل .

- کاکه تا شه و سعتهی که لیسه دانیشتووم و گویم له دهرسهکانی تو دهبی پیم و ابوو شهری کومونستان بکم یا شهری عهجهمان، (مههست حکومته) هیچ فرقی نیه . کاکه ختام نیه به ناوی کوردایهتی وایان تی گهیانند بووین ، ئینتا دهزائم چهنده خهراپیان حالی کرد بووین .

کومیتتهی ناوهندی پاش تهواو بوونی دهرهوی دیاری کراو، له کو بوونهوه ۱۹۷۲/۱/۷ کلاسی کادری به کاریگی باش و به سرکهوتنیگی به نرخ دانا . بریاری دا که بو ئندامانی کومیتتهی ناوهندیش کلاسیکی ئاوا دابنی .

چونکه به راستی زوربهی ئندامانی کومیتتهی ناوهندی له ئاگاداری سیاسی بی بهشبوون و له مستهواه شه وه دا. نهبوون، بهلام ههل و مهرجی روژ وای کرد بوو که بهنه ئندامی کومیتتهی ناوهندی .

مانگی ماری ۱۹۷۲ کومیتتهی ناوهندی له کو بوونهوهی بهرینی خویندا

پاش لیکدانهوهی وه زعی ئیران و کوردستان هاته سر شه باوهره که ههل و مهرج بو خهباتی چه کداری به شیوهی یارتیزانی ئامادهیه . پیوینته حیزب بو دهست پیکردنی شهری یارتیزانی له کات و ههل و مهرجی له باردا خوئی ئاماده بکات .

گو بووندوه به بزوری سیاسی ئهسپارد که ئهم ئهرگانهی خوارهوه جی بهجی بکات . ۱- تهشکیلاتی حیزب له هموو باریکهوه به هیز بکاو له ناوچه جیا وازهکانسی کوردستان بنکهی حیزب دابمزرینی .

۲- دیاری کردنی جیگای دهست پیکردنی شهری یارتیزانی به ووردی موتالا بکری و چهنه جیگایهکی باش بو ئهر مههسته له بهرچا و بکیری .

۳- بو خلیبژاردنی گاتی پیوینت دهبی هموو مهرجهکانسی ژوورهوه و دهرهوه ، بخریند بهرچا و .

۴- بو پیکهتینانی بهرهبهکی بهگرتووی هیزه پینشهوتوهکانی ئیران ههل بدری .

۵- دهبی ههل بدری بو راکیشانی یارمهتی پارتی دیموکراتی کور دستانی عیراق

یا هر نمعی له ئاست جولانه وهی پارتیزانی له کوردستانی شیران بی لایدن بی .
1- هدرل بدری بو راکیشانی یارمندی کوماری عراق .

7- ناماده کردنی بیرورای هیزه پیشکوه توه کانی جیهان به تایمته ولاتانی
سویالیستی و له پیش هه مان دا یه کیتی سو فیستی ئه رککیگی رور پیوسته .

پاش ئه و بریارانه ئه رکی قورستر ده که و ته ئه ر شانی بهر پرسی
ته شکلاتی حیزبی . ده بویه بو کار له شیران و پیوستدی زیاتر به براده را .
نی کوردستانی شیرانه وه بکیری و هه ول بدری ته شکلاتی ریله و پیلک ساز
بکری .

یه کیک له و نیشتمانیه و ره رانه ی که له م ریگایه دا له راهه به دهر یارمندی
ده کرد و به یه کیک دایمی و به بروا و جیکای موتمانه بوو . حاجی برایمی
خه لکی هه رزهی ئالان و عه ولای کوری بوو . نازام ئه و کمکی نهندامی
حیزب بو و له که ل کئی پیوستدی هه بوه . . به لام شه و نده بوو . که بو هه سح
کاریک لانه جومی نه بوو . پیوسته نه وه له بهر نه که م که کدریم حداد حاجی
برایمی هه لده سوراند و نه شیری ئه و بو راپه راندنی ک ره کانمان رور بوو .
به جکه له وه که ده بویه بو خومان له ریگای نایمندی خومان هه بو ئه کتیز .
شان له شیران دا هه ول به مین . هه مشه ئه و دشمان له بهر چا و بوو که هه لسه را .
نی ئه مه زیان به شورش و یارتی دیموکراتی کوردستانی عراق نه که به می .
دوکتور قاسملو رور جار ده جوه لای مه لاسه فا و بای کیمو گرفتسی
خومان و بارو دوخی سیاسی له که ل ده کرد . که ده که راهه ده مگوت :

- " مه لاسه فا سیاسه تی که و ره له هه موو که ی با شتر ده زانی " هه مبوون
له نهنداماتی کومپته ی ناو مندی که له که ل بوو چوونی دوکتور قاسملو به ک
نه بوون . کوسی که و ره بو تیکو شانی ئه مه له ولات . به تایمته بو هاتوو چو
بو کوردستانی شیران به شی پاراستنی شورش و کادر و مه فزه کانی سدر
سنوور بوون . نهنداماتی کومپته ی ناو مندی و مه کته بی سیاسی له باره ی هاو .
کاری و دوستانه تیه وه به فه شیجان تندا نه ده هه شته وه . به لام له کرده ودا

جوړونکي پر دهخانه پستي و له کډل ههلوونسي برابسي و دوستانهسي و
 هاوکاري دوو حوسري برا بدگريان بد دهگرنهوه . له روز ناوچهگان نه تاييبت
 له بشدو و له ناوچهي هيري خضات براده راني نيمه هميشه تووشي زيندانو
 ددرکردن و بي کهرامتي دموون .

"نه فريک بو که لاله"

يو تومندي له کډل هينديک براده ران له ناوچهي بالهکان دموايه هريکي
 نهولاي بدم . ماموستا هم بي خوش بوو له کډل من سدفر نکاو و بچي هريکي
 ماموستا هيزاري نداو چمد روزيک لهوي بمينښتدوه . پټکهوه بهرهو که لاله
 جوبان کديسد زني . شدي له که لاله مواني حاجي شحمد دبووين . کوردبيکي
 سراي خنکي سويد بوو خوږي بد نصداهي حيرت دهزاسي . هاتبوو له که لاله
 خديکي ددان چا کردسي خنک بوو . پولنکي باشي و هسر بهک نايوو . پيبرد
 بازيکي هڅنا سالدې بيري بهک کدونووي هموو . حاجي کووړي لمدر دستگا
 هدر اان بوو . له دبوکي کردبوو که لک نه چدر مدسري دهزاسي .

ماموستا همي دنيکوت : " ندرې خوداند بيټم بالتي نهو کارا پيــــررت
 بو چيد ؟ سوږت بو دکا ؟ روزووت بو دکري ؟ خو هچي له دست نايــــد
 دکاري چيد ؟ بوچيت راکرتووه ؟ کاراي عاقل قمت پياوي وا رادگري ؟"
 نهو شدي له کډل بووين بدنهري خوداي مانکه کيرا . له هيرانسري دولي
 ساندگان بوو بد نند . نهکدر بلټم نهو شوه سد هزار فيشک هاوپټزا پټمهوه
 سماوه . سڅگه لهوه تهقدي دهوول و دهغو له تمهکد دان دولي بالهکاني ســــر
 کردوو . ندي کاراي سولسماسم و سسر هانوه . هدر خوش بوو چوو بووه دهري .
 دسبووي بدنه خنک دهوول دکوتني و دهغ لني ددا و له نندکهي دمدن .
 ددري . نهو دهغو هدر اند چي نه ؟

— چۆن نارانی مانكگىراود ؟
 — با بيگرن شو گموادهى كمرى ناراسى هدر رۆزىك له جى يەك سەر دىنىتسه دەر .
 رۆز پىاوى چاكه له جى يەك هەلدى و له جى يەك ئاوا دەبى .
 لەكەل ماموستا هيسن داخى شو هەموو فېشه كەمان دەخوارد كە شو شوود بە
 خۆرايى تەقىنرا . دەمانگوت قەت بوود كمرى نەبى بەو خەلگە يلى . مىللەتتىكى
 لە شورش دابى چۆن دەبى شو هەموو فېشه كە بە خۆرايى خەسار بكات .
 بەيانى ماموستا هيسن هەلكشا بەرەو حاجى عومەران و منبش وەداواى كارو
 بارى خۆم كەوتم .

بىرەمەرى بارزانى يەكمان . . .

مانكى جۆزردانى ۱۹۷۲ بە بۆنەى ۲۵ سال تى بەر بۆن بە سەر بەر سەدەهەى
 بارزانەكەمان لە چەمى ناراز و بەنا بىردن بۆ بەكەمى سۆخىمى . دوگنور قاسمى
 و تارىكى جوانى لە رۆژنامەى كوردستاندا بلاو كردهو . مەسەت لە بلاو
 كردهوەى شەم و ناره شوو كە دوژمنايەتى رىزىمى شا و سىر سەروك بارزانى
 مەخسەنەو بە كۆي پاندا بچرىنەن كە دەست لە دۆستايەتى شا هەلەكەن . لىد
 كۆتايى رتارە كەندا نووراسوو : " وورد بوونەو لە رووداوەكانى شو سەردەمە
 ماھىەتى رىزىمى پاشايەتى ئىرانمان بە چاكى نیشان دەداو بۆمان دەردەخا كە
 ئىمپىريالىزم و كۆتەبەردىتى هەزىكى بەكەرتوون و قازانجيان بە بەكە—
 بەستراوتەووەو لە بەرا بەرەشدا بەرەى و لاتەكانى سوسىاليستى و كە لاسى
 رزكارىخواز لە رىزىكدا جىيان كرتوووەو چارەنووسيان لىك كرى دراوہ " .
 بە لام شىحام و قازانجى شەم و تارەح بوو ؟ سەروكايەتى شورشى كوردستانى
 عىراق كەلەكى پى ناخوش بوو . تۆرە بوو لەو كە شو بەمان زىندەو كرتووەو
 دوژمنايەتى شاى ئىرانمان وە سىرەساوونەو . حكومەتى عىراقىش زۆرى پى تۆرە
 بوو كە بۆ چى سادى شەم رووداوەمان كرتووەو .

هه لۆیستی گادرمهگانی شورشى كوردستان

بريار واسوو باش مەزاون سووسى كلاسى كادر هينديك له برادران بو كـارى سهى سهرمهوه شيران . بك دوو جار كه برادرانمان دهماردهوه . له لايهن كاردستانى شورشى كوردستانى غيرقهوه دهكيران و ريكايان نهددا كه بو شيران بچنوه .

له ساكى ١٩٢٢/٧ كادريكى حيرى كه بو شيران دهكراوه . له لايهن عبدالله محمدامس برار ناغا كيراو به هزار كيشه تانه جاتمان دا . ١٩٢٢/٨ . ٥ مدلا قادري رحمتى نعمداسى گومتتهى ناوسدى له كهدل كادريكى دكه بو كوردستانى شيران دهجوو . له سوليمانى كاغورى له كاك عهلى عبدالله مدحانبرى سوليمانى و بدپيرسى لقى جوارى يارتى وهركرتوو كه له زنگا كدى نسى بدكرى . له سهر سوور له لادن عبدالله محمد امين نامر بنفاليوسى سارازى بهوه دهكرى . ههركمده هاوار دهكاو نامدى كاك عهلى عبدالله بدپيرسى سى جوارى يارتى سمان ددا . كوئى ناداسى و به بندى دهمبرى بو حاجى نوستان بو ساردهگى ساراسى .

له ددا مدهلدى سهردهسى حاصل ناغاي حكوم و سهر هانتوو . كاتيك لى كرى حاصل ناغا سهره سووسى ده . وسى خاسى سهرسپ ناغاي تازده دلا كه داسى كورد دسى و خوى به كورد دهراسى . دهجى له دهرى دۆلى قاغوربك له سهد دهها وهردكرى كه ههك كسى مورا حيسى سدى و ههقىشى هدى نهمسكه دهسكرى . سواردى بيشفهرهولى لهسكرى شكاكان دهكاته راداسى . وسپن خانى سهرسپ سوار دسى و به پشوار سارهوه دهجى . شكاك كه دههين وسپن خان نهمكى سى به . دهوهرى ددهن . نهمكدهكى لى ستمين . وسى خان كاغورى سهد بهها دىستنه دهرى و دلى سجارم ههد نهمكده لى كرم . شكاك دهى هيننه خزارى و دىلش شهم كاغورمان ساوى . نهمكدهكى لى دهستمين و با كاغوره كمت ههرك سى .

سالى سها سال له سو نورسى كورد شهو داهه ههرك سارازى سوو . خلمهران داسى كه مدلا نادر كسارهوه سهرى كراوه بو حاجى نوهران .

به دواى كميشتنى شوو خصمهردا بوروى سىاسى حيزبى ديموكراتى كورد—
ستانى شيران. شم نامميهي ژيرهوى بو مهكنمى سىاسى پارتى ديموكراتى
كوردستان نارد . شممش دهقى نامهكميه :

بو مهكنمى سىاسى پارتى ديموكراتى كوردستان
سلاويكى گرمى برايانستان پيشكمن دمگين .
براينى به ويز

به پيوستى دهزانين پيتان رابكميضمين كه شمرو خصمرمان بو هات كه
سى روز له مو بهر كاك قادر ميرزا محمد شندامى كوميتهى ناوهصدى
حيزبى شيمه دهكهل شنداميكى بهر پرسيار به ناوى محمد نهجات له لايهن
هيزى خصماتهوه كيرون و ناردراون بو مهكنمى سىاسى .
شو كارهى فصرماندهي هيزمان زور پى سيره . چونكه :

۱ - برادهرهكانى شيمه هر دوكيان وهرقهى لقى چواربان پى بوه .

۲ - شم كردهو پاش سفقري شندامى كومينه ناوندى شيمه كاك .

رهول مهلا رحمان بو لاي شيوه رووى داوه كه به پى راپورتى ناو سراو
ههلوپستى برادهرانى مهكنمى سىاسى نيهبت به سىاستى حيزبى شيمه
زور باش بوه .

۳ - كاك قادر ميرزا محمد له سولمىمانى دهزى و ههميشه دهكهل بهر
پرسيارانى لقى چوار به تايمتى كاك عملى عبدالله و كاك عبدال سوران .
پيوستى هميه . جا كرتن و بهم شيوه ناردنى برادهرانى شيمه بو كه لاله
بو شيمه چيكاي سر سوور مانه .

به داخهوه چصد جار له مو بهريش برادهرانى شيمه له لايهن كار به
دهستانى هيزهكانه وه كيرون .

براينى بهريز ! له بهر شهوى شيمه دنياين كه شندامانى حيزبى شيمه
له سىاستى حيزب لانادن و سىاستى حيزبى شيمهش هه ميشه له همسوو
ماريكهوه سوود و مهسلحمتى شورش و يارنى ديموكراتى كوردستانى له بهر
چاو كرتوه و هر كير دزى قازانجى جولانهوى شورى كوردستانى عيراق

نه سوډ . لائن واند سياسي کړس و نارازداسي شعداماسي حبرسي دسموکراتي کوردستان خرمخت نه جولآسهوي زرگاربخواري گدلي کورد ساکا و دمينه هوږي سي خوشووي دوزماسي . جا بويه داوانان لي دهکمين :

۱ - ندمر بگهن دهست نه جي شعدامي کومينه ي ناوسدي حبرسي ديمو- کراسي کوردستان کاک قادر مسرا شمحمد و نمدامي بهر پرسیآري حبرب محمد نهجات بهر ندرين و بگدرسهوه جيکآي خوښان .

۲ - ندرسيگي واندن گدلهمو نه دوا بهر پرسیآران و شعدامانسي حبرسي نمد له لايين هيژهکانه ناراز ندرين و بهکيرين .

پوړوي سياسي حبرسي ديموکراتي کوردستاني نيران
۱۹۷۲/۸/۸

ماندکي پوړوي سياسي له نني بشمدرکهي حبر و مهلا قادر دا . دهکانه بندکسي سياسي و ندمر دهکرتي گد دهسجهي ناراز بگرتي . کاسک پشمهري- کني عبدالله محمداين برادرانمان بو حاجي نومدران دندور . له ريکا باران دنداري . بشمدرکد نهو نامه و بشمگراهي گد عبدالله محمداين بو هسري حداث و بارهکاي نارازي سووسوه . دهيدا به مهلا قادر گد سوي بخاته سيز حانبا ماندر نه ين . کاسک دهکمه ناوبردان شينر دهست له جي برادرانسي سيد ناراز دهکرتي . بشمدرکد بامدي لدمر دهچي و نامه و سووسراودي کابرا نه خانباي برادرانسي نمد دا دهسمنهوه . نهووش دهقي سووسراوهکاسي عبدالله محمداين نامر بشالموسي شارمازيره بو هيري خصات و بارهکاي ندرانسي گد نه جيا و ندر نه خو چاپ کراون :

دەقى نووسراومكانى عبداللە محمدامىن ئامىر بىتالىيوتى ئارىباۋىر .

" نۇسخى خىمالى سىرتىر ۰ سلاۋتىكى سوزىگىراند .

ۋەكىۋى ئاكاڧازىن لىد رۇزى ۱۰ ۷ ۱۹۷۲ لىد ساۋجىدكەمادا كادىرىكى خىرسىسى
دىمۇگىرانى ئىراسى بىد دەمىسجىدىكى سىماربۇدە لىدكەل مەجمۇئەسىدەك مەسۇراسىسى
خىرسىسىن كىمىر لىد خۇدۇد لىد لاسىن مەدارىز مەسۇدە ۋە ھىدروئەمما لىد رۇزى ۵ ۸ ۱۹۷۲
لىد خۇدۇد دۇۋى كادىرى ئىر بىد ساۋى مەللا ئادىر مەللا رەھىم ۋە مۇھەممەد ئەللىد
جەلال بىد دۇۋى دەمىسجىدە لىدكەل مەجمۇئەسىدەك مەسۇراتى خىرسىسى كىمىر .

لىدكەل ئىدوئەشدا ئىم دۇۋانىدى ئىخىرسىسى ئىستىمراھىمان كىرد كە مەجمۇئەسىدىكى سىر
لىد بىسەبىان سلاۋ سۇمىنىدۇد بىد ساۋجىدكەمادا بىد ۋەزى ئىدىنى ئىد ئىغرىتى جىمەسىسى
مەسئۇلىسى خىرسىسى ئاخرىسى دىمۇگىرانى كۆزىدىن ئىسراۋى .

ۋەكىۋى بىسۇستەنكى سىر ئىسمان سۇ سان ھىسە ۋە ھىدروئەمما بىد خۇكىمىسى
ئاشىدەن ئىسمان كە سىراسى ئىم خىفاندا ئىسمان لىدكەل رەئىمىمادا ئىغرىتى ئىكەن .

۱- ۋەكىۋى ئاكاڧازىن ساۋجىدكەمما جۇلا ئىدوئەنى ئادىر بىدكەن سىسى سىدا ھىسۇ ۋە ۋەئىسەدە
بىسۇسى سىر ئىسمان سىراسى ئىدوئەنى ھاسۇۋچۇ سى ساۋجىدكەمما ئىكەن كىمىسى ۋە
مەدەئىسمان لىد جۇلا ئىدوئە جىمەد . ۋەئىد سە جى كۆمەلەند بىسۇسى سىراسى .

ھىدروئەمما سى ئىسمان لىد لاسىن بىسۇسى خىرسىسى ۋە سا خىمەسەن ھىج جۇرە

ملاحظه است که سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در این زمینه اقدامات زیر را در نظر گرفته است:

۱- انجام مطالعات و تحقیقات در زمینه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، حقوقی و سایر زمینه‌ها جهت تعیین نیازهای مردم و برنامه‌ریزی در این زمینه‌ها.

۲- انجام مطالعات و تحقیقات در زمینه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، حقوقی و سایر زمینه‌ها جهت تعیین نیازهای مردم و برنامه‌ریزی در این زمینه‌ها.

۳- انجام مطالعات و تحقیقات در زمینه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، حقوقی و سایر زمینه‌ها جهت تعیین نیازهای مردم و برنامه‌ریزی در این زمینه‌ها.

۴- انجام مطالعات و تحقیقات در زمینه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، حقوقی و سایر زمینه‌ها جهت تعیین نیازهای مردم و برنامه‌ریزی در این زمینه‌ها.

۵- انجام مطالعات و تحقیقات در زمینه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، حقوقی و سایر زمینه‌ها جهت تعیین نیازهای مردم و برنامه‌ریزی در این زمینه‌ها.

۶- انجام مطالعات و تحقیقات در زمینه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، حقوقی و سایر زمینه‌ها جهت تعیین نیازهای مردم و برنامه‌ریزی در این زمینه‌ها.

۷- انجام مطالعات و تحقیقات در زمینه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، حقوقی و سایر زمینه‌ها جهت تعیین نیازهای مردم و برنامه‌ریزی در این زمینه‌ها.

۸- انجام مطالعات و تحقیقات در زمینه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، حقوقی و سایر زمینه‌ها جهت تعیین نیازهای مردم و برنامه‌ریزی در این زمینه‌ها.

نویسنده: دکتر محمد علی محمدی

موسسه تخصصی مدیریت و برنامه‌ریزی، تهران، شماره ۸/۹

س . ش . ك
ب . ه . ح

كوردستان با نه مان

ژماره - ف

میزوو - ۱۹۷۲/۸/۹

سو هیزی خیماتی بهریر سلاویکی شورشکیرانه

لهکهل نهم سو سراوه ماندا دوو کادری خیریبی دیمو قراطی شیرانی به سزاوی مهلا قادر مهلا رحیم وه محمد عبدالله جدلال کهد له روژی ۱۹۷۲/۸/۵ له خودودی شیران به دوو ده مانچه وه کیران لهکهل جانطایهک مشوراتی خیزبیان به مهستی چوونبیان سو شیران وه بلاو گردنه و نیان . مهلا قادر مهلا رحیم ده مانچه میدگی چوارده خۆزی استخباراتی عراقی پی سو وه ساوراو کاتی خۆی باوگی گهد (مهلا رحیم) له لاسن شور شه وه لساو چوو .

محمد عبدالله جدلال ده مانچه میدگی کهنیدی چوکی پی به هدر وه ها هسه درو کسان وه ره قدی عدم التعرضی محافظی سولیماسان پی به لهکهل عدم التعرضی لیژنه ی ناوچه ی شارمازیر . وا به بهندی بزمان یاردن .

شتر بو پیشه وه .

وستهدک سو معقیری بارزانی بهریر .

عبدالله محمد امین فهر ماسدی ب . ه . ح

س . ش . ك
ب . ه . ح

كوردستان با نه مان

ژماره - ب

میزوو - ۱۹۷۲/۸/۹

سو بازه گای بارزانی بهریر . سلاویکی شورشکیرانه .

نشانه به بروسکی کاک صالح پیدای ژماره ۱۷۴ له ۸/۷ وه دوو کادری خیزیبی دیمو قراطی کوردستانی شیران به ناوی محمد عبدالله جدلال وه مدلا نادر شه محمد عبدالله که ناوه شه ملی بهکدی (مهلا قادر مهلا رحیمه) به بهیسه دی ناردمانه خزمستان لهکهل جانطایهک نشرات وه چند ندراتی عدم التعرضی .

شتر بو پیشه وه .

وستهدکی بو خیزی خیماتی بهریر .

عبدالله محمد امینی فهر ماسدی ب . ه . ح

د مائگی زایوئدی ۱۹۷۳ ادا . مدکنی سیاسی نازی دیموکراسی کورد
لد سوریا ناممندی نو نوری سیاسی حیرتی دیموکراسی گوردستانی شیران
نورسور . داوای کرد سووکه نوئدریک نو نهداری له کوئگره ی ۳ ی پارتیه که
بامدا ستری .

صارت بد وهری خو مان له عراق بدکرا نوئهر نو کوئگره سیرتی . تمیا
و دلامی ناممکه مان سووسه وه و سیرور بایمان لی کردن .
لتره دا وهر کی راهی . معی مه کنه سی سیاسی بارتی دیموکراسی کورد له سوریا
و دلامی نوری سیاسی حیرتی دیموکراسی کوردستانی شیران بلاو ده که بنه وه .

“ قامیشلی

۱۹۷۳/۱/۷

هاو ریپانی ئندامی مکتبی سیاسی حیرتی دیموکراسی کوردستانی شیران

سلاوی کرمی هاو ریپانه

تاخری نامدی نوئهمان ماوه مدک بستی به هوی هاوری محمدامی - ودرکرت .
و دلامدکشی دراوسه وه . و دک هاوری سلاخ له سدر جمد مسه له سنا سی راکه سا -
مدزه . له واده :

دانای مدکنمکی سی نو لی هاو سدی له سروت نو ریکو پیک کردنی سوئدی
سدر دوام و زاسون بد کاری هاو سدی . ههروجا مه هله ی بلاو کرد سدی و سار له
روریا مدکه سا دا له هه موو لانه که وه که تمد ندو کاره مان کردوه .

شان هاو کاری بیوان ریکخراوه کامان له نوروپا . له کونایمیدا نارمه تیه کی
نالی به حیرتی تمه نا که مش تی . دبارد روزبه ی نغو مدسه لاند ههرو و ماوسدوه
و له لانه نیوه و دلامان سدر اوئنه وه .

سدر نامدان بد هوی ریسری هاو ریکساده سوبان دسرتی و نکانه له سدر نغواندی
حیارتوه موافقت مکن :

۱ - بدم زواند کوئگره ی سندی حیرمان ده ستری . له واند بیوه ی شه
سنگدی . له سدر سعووسی نعمکامنا . باددی . سدره رای مهنری ناچار سلاسه
سرتا کوئگره سدنسی . له سدر هوی ماددی و دک ددماوست به ماوسانی له لوسان

سدسیر . جا بوند بی خونخالی دسیر کد بوسه ریکی شوه به شرداری بکات لسه کویگره دا . ننگر نه موان بوسه ر بترن . نکات د نووسی نامد به شرداری بکن . بو نا کادارستان کونگره له ژر دروخمی عه ره کی : " بو دامد ررای حیرسی شور شکیزی ملنرم به بیرو باوه ری مارکی - لسیمی بوسه ر : سدرکه وسدی شدرکی جولانه وهی رزکار بخواری بشنمایی دموکراسی بو کلهی کورد له سوریا " شهوه کویگره هکی کرکه له میژوی جولانده له سوریا دا ."

۲ - لیقان ناشاریه وه وهری مالیمان جوژیکه له سدره رز ده زی . نکات له بارمندی مالی به حیرمان به شرداری بکن به کویزه شیعکاستان با که مش بی .

• س . پارتی دیموکراتی کورد له سوریا مور •

سوزوی سیاسی حیرسی دموکراسی کورد سیاسی شیران یاتی وهرکسی ندم نامده د سازدی ندم نامهدی خواری وه لای مه کندی سیاسی آزی دموکراسی کوردی له سوریا دانه وه :

بوروی سیاسی حیرسی دیموکراتی کوردستانی شیران ۱۹۷۲/۱/۱۱

بو مه کندی سیاسی پارتی دیموکراتی کورد - سوریا -

سلاویکی گهرمی برایانه •

نامدی ۱۹۷۲/۱/۷ سان کشت . له نارهی نه وه مه ده لاندوه که باستان کرد سوز به داخده تا نسما له سدر هندی بو ناما سوزاموه هسکاوبان بو باوسین • سا شهوش سلین که سلاو کراوه کاسی شهوه به شمد تاکن با شوانین که لکیان لی وهر - بکری • روزمان بی خوشه که هورل و هعدلای شهوه که بشنوه شخجام . وهک له سه نامدکسان دهر دکه وی بدم رواند کویگره کسان دز سس . شمد داوازی سدره وسان سوده کس و هوا دارن به سسی ندو کویگره مه سدره سادک بی بو وهک کرسندوه به کنندی هه سوو دسه د و کومله ساسد پیشکده سوه کاسی کورد له سوریا و پارید گمان به دوازی نه بریکی بده وه و بگگرتوو دا بو ویدی هسانی ناما جه کاسی کدی کورد خبات بگا .

له نارهی شخماره کانه وه - ساره شمد به دله وه لاسگر و شمواسی هده سور بکخراویکی سسزل و خناسگهری کورد له هه سوو سوسکی کورد ساسین و به شدار

بوون له کۆبووسهوه کاسان دا به دهرهفت دهراش بو راتر نلک کمشن و لیک نیره
بلک بووسهوه له کدلمان دا - بهلام داخمان حاجی له دهر هیندی زرونی نایمسی
خومان لیره و ههروهها زرونی شوو له سوریا ناوانین نووسه بو شه و کونگره
سهری - له گهل شهوت دا هیندی به زهری برابهمان همه که هبوادری بی سو
مسی :

شعاریکی سه رهکی که بو کونگره مان ههلهزاردوه . کومانی نیدا نیه که شعار -
نکی بهشکهوتانه و بهرزه - بهلام نایا باشه سه کونگره له زیر شعاری دیمو
کراسی و وهدهست هینانی مانی مهنه واهمه به کاسی گهلی کورد دا بهسترێ . تا
سوانی زیار کومه لانی خه لک له دهره ی حزب کو بکاتهوه ؟ به بروای شه
کریگری شه رکی سه شاسی هه موومان له هه ل و مه رچی شینا دا شه وه که له
باو خودا هه ول به سن هه ر چمه د سوانی کومه لانی خه لک بو لای حیره کاسان
راکشنس و ناکوکی و دوو به رکی له باو به رین . له دهره وه شی هه ول به دین بو
راکسانی به سوانی و دوو ساندی هیزه به سمانی و بهشکه و به کاسان و به ناسه ت
حزب و ریکه زاوه به سمانه کاسی کورد .

شمانی دووه می شهوش به پنی به کاسان جی به جی کرا .
حازکی به سه ره که به سمان به ناوات ددخواری .

سو روی سانی حیرسی به موکراتی کوردستان اشیران (

یارمەتی شورش بە کوردەکانی کوردستانی ئێران

پاش کونفرانسی سیّەمی حزب و هەلبژاردنی رێبەراییەتی . جەند کەسی کوردی ئێرانی کە بێشتر هاتنیوە کوردستانی عێراق و رەگەڵ برادەرایی حیزبی کەوتنیوون و بێک دوو کەسیان هاتنیوە بەغداو بیوونە بمانەندە . لە کوردستان لەمەڵبەندی شورش کوّ بیوونە و دژی حیزبی دیموکرات هەڵدەسوران . بەشی پاراستنی شورش بە ئاگاداری چەند کەس لە رێبەرانی شورش لە کوندی (ئیندزی) دابناسوون و بارە و خوار دەمەنی و کەل و پەلی چاپ و سلاو کردنەو هی خستنیوون بەردەست و لە ژێر چاوەدێری کاک خالیدی حاسی کاریان دەکرد و دژی حیزبی دیموکرات بە ساسامان سلاو دەکردهوه . هاتوو چوو نیکۆشای ئیمەشمان بە ساواکی ئێران راده گەشت بوو بیوونە لە بمانمان . سەبەکیا کە بە ناوی اکوئەنی کاتی حیزبی دیموکرات سلاویان ئێدسوود . زمارە هی تر و مێلی مێیان نووسیبوو کە هاتوو چۆی کوردستانم بێ دەکرد . ئەو رۆژانمان بووسیبوو کە چوویمە سولیمانی و فەلادەر . ئەو هیان ساوا ماوو خەبات بوو کوردایەتی و سەیر ئەو ئەو بوو هیندی لە کادەرەکانی پارتی و دەوروو بەری پاراستی بەمانمانە کاسان بوو سلاو دەکردهوه . (هەر وەک ئەمانا کە جەند کەسی بەرە لا بە ناوی کوردایەتی پاسپۆرتی دیپلۆماتی و پارە کورسە وە هی س سلاو دەکەسەوه . ۱۱ .

پووری سیاسی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران لە مەڕەنای سالی ۱۹۷۳ دا ئەم نامە بەی بوو سەروک بارزانی و مەکنسی سیاسی پارتی دیموکرا تی کوردستانی عێراق ئارد کە وادەتی سووراوه کە لێردا سلاو دەکەسەوه .

حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران
پووری سیاسی
ژمارە ۱۲۳
رۆژ : ۱۹۷۳/۱/۲۵

بوو مەکنسی سیاسی پارتی دیموکراتی کوردستانی ئێران

وَسَدُّ مَوْجِدًا صَدَدًا نَدْرَاسِي مَدْرُوکِي بَارِي
رَاسِي نَدْرِي سَلَاوُکِي رَاسَانَمَانِ بَشَكَمَن دَنگَدَس

نَد بَسُونَمَان رَاسِي نَعُو مَمَدَلَاوِي خَوَارَوِي نَخْمَد بَعَر جَاو وَاوَاتَان
لِي نَكَمِي نَد كِمَايَكِي رَاسِي نَد وِي د جَوْرِيك كِه فَارَاچِي خَمَاسِي كَعَلِي كَوْرَد
هَدَر دُووَك حِيْرَمَاسِن بِيَارَنَرِي لِي نَكُوْلَهَوِي و جِي بَه جِي بَكَمَن .

۱ - لَد بَارِي نَعُو جَمَد كَاَسَمِي كِه لَه نَاو شُورَش دَا مَآوَمِيهَك د لَد زِيْر جَاو
نَدْرِي هَمَدِي لَه كَارِيهَدَسَاسِي شُورَش لَه دُزِي حِيْرِي شِمَد هَلَدَه سُووَرِيْن
رَاسِي شِمَد لَه كَهَل مَدَكَمِي سَاسِي سَاسِيَان كَرَدَوِي . بَه دَاخَوِي لَه مَآوَمِيه
دَا نَدَك هَدَر بِيَشَكْرِي لَد هَلَسُووَرَايِي نَكَدَه رَانَهِي نَعُوَانَه نَد كَرَاوَه . نَه لَكُو
نَد وِسَدَه شِيَان مَآوَه دَرَاوَمِي وَتَمَاسَمَت بِيَارَمَنِيَشِيَان بِيَكْرَاوَه كِه لَه دُزِي حِيْرِي
شِمَد نَهَمَان سَلَاو بَكَمَدَوِي . سَنَجَك دَهَوِي كُومَان لَهَوِي دَاسَد كِه سَارَمَاسِي
نَد سَمَمِي شِرَان لَه لَآوَرَا دَسْتِي لَه وِدَا هَمَه و دَمَدَوِي لَه مَرِكَا سَد وَه
حَمَاسِي رَزَكَارِي خَوَارِي كَدَلَه كَهَمَان لَه كُورَدَسَاسِي شِرَان شِيُوِيْنِي . مَآوَانَس
كُورَدَسَاسِيَان لَه وِدَا هَمِي كَد نَعُو رُوْلَه بَاوَجَدِي شُورَش نَد سِي رَهَرَا و نَجَارَهِي
كَارِيهَدَه سَاسِي شُورَش هَم كَمِي نَاتَوَانِي جُولَا نَهَوِي سَاسِي و بَا تِيكَدَه رَانَهِي
هَمِي و نَهَمَان و چَا نَد مَمِي سَلَاو بَكَا نَهَوِي . نَد نَاسَمَنِي لَه دُزِي حِيْرِي دَبْمُوكَرَانِي
كُورَدَسَان كَد دُوسْت و بَرَا و هَاوَسَر و هَاو نَاصِحِي پَارَتِيه و لَه بِيَا سَمَت و
سَكُوَاسِي خُوِيْدَا هَدَسَمَد فَارَاچِي شُورَش و بَارِي دَبْمُوكَرَانِي كُورَدَسَاسِي
نَد رَانِي لَه نَهَر جَاو كَرِنَوِي .

لَد كَا سَنَكَا شِمَد دَلَسَاسِي كَد نَكَدَه رِي جَمَد كَمَسِي نَد رَان و بَدْرَا نَا
رَاسِي نَد حَمَج جَوْر رِيْرِي حِيْرِي شِمَد نِيك دَا و نَكُوْشَانِي شِمَد لَد رِيكَاي
رَاسَت هَدَلَه بِيكَا و بِيُوَه سَمَنِي . هَدَر لَه و كَا نَد سَدَا لَاصَان وَايْدَرِيكَا دَان سَهَو
حِيْرَد كَرَدَهَوِي نَاژَاوَه جَمَاسَد لَه نَاو شُورَش دَا لَه دُزِي حِيْرِي شِمَد خَرَمَسَمَت
نَد نَارَاچِي جُولَا نَهَوِي رَزَكَارِي خَوَارِي كَعَلِي كُورَد و يَنَدُو سُووِي سُوَه نَدِي
سَوَان دُوو حِيْرِي شِمَد بَاكَا و نَمَاسَا نَد نَارَاچِي دُووَمِي هَدَر دُوك لَاصَانَد .
لَد نَهَر نَعُو . دَاوَاتَان لِي دَهَكَمِي كِه لَه مَارَهِي كَرَدَهَوِي نَعُو جَمَد كِه سَد

خدیوکردی، کوماسان دیویدا، دیوونته ندوه کاری حیوسرخان بوو، بندمکده
 ناسکرد، بدلام هدر بدوسنده واریان بدهمنا، شهوی سنجی مانگی شویاسی
 ۱۹۷۳، جارنگی دیکهش بازجوکنان هاوشمد حداری کهریم حداد، ناچار بو
 ندر خایوه نکورندوه و خایونگی شون نامی بندا کرد، تهو جارهش بو چاو
 سگدوسی همدی لدرادهزاسی حیرسی که له نرانوه هاسوون چوووسووسه
 ندلادزه، شون و مدکوی کار و چاو سگدوسمان هدر مالی کاک کهریم بوو، تهو
 سهرش بازجوکنان بوور هاندو بو حمار و بدلام له مهرباسکی دیکه کدوت،
 لدرمکهدر ندممد هدرسر مهنولی ریکخراوله نصداسی حیرسی دمو-
 کراب دیدا، س دوی ندم رووداواندا، سوووی ساسی له تهرخی ۱/۴/۷۳
 بدنامهدی ژرهدوی بو مدکنسی ساسی نانی بووی :

مکتبسی سیاسی پارتی دیموگراتی کوردستانی عیراق

نرانی هدرس ناس سلاونگی سراسد س دوی سامهی ژماره ۱۲۳ دا که
 بداحده همننا و دلانکنان یی بدکنسوسدوه، بدسوسبی دهراسی جارنگی
 دندس نهو بوخاندی خواروهمان بخصمد هدر چاو وداوانان لی بکس بدکنا-
 سگی سراسدی تهو بو که سمد هوی سدوسر بووی هاو پوسدی و سراسدی
 سول دوو حیرسی سمد چاره دهران بکن.

۱ - هدر وهک خویان دهراس ماوههبله له لادن همدی کاربدههسانسی
 سووسدوه چمد کدسکی بدرولا و کومان لنگراوی نراسی له ناوچهی ز سیر
 له سداسی شورش گوگراوسدوه و له گویدی سمدره مهنهران بوگراوتهوه و -
 حدکدار کراون و بو بکژداجووسی حیرسی سمد و پرادهراسی سمد بفرورده و
 بد همر دیکرش و دوسمان له سنی ددری، وای لی هاووه که کاربدههسانسی
 سیرس بدک هدر کدل وهلی چابدمسان له شخسار دسن سونهوهی دزی حیر-
 ی سمد بمان بلاو بکسوه، بدلکوو همدی له کار بدههسانسی شورش سده
 ساکرا بصدی بماندکامان دکن، له کاسکدا که نمداسی حیرسی سمد
 س شورهسانسی عیراق سدی شخارهی کار بدههسانسی شورش سادواندهسا-
 حدی بو سارکآزی خویان هدرسکهن، سده بدرهلاساند راسدو خو له لادن

به زبانه سدراسی حمری بنشمندرکد چهکمان دهنرنسی و نه سدراسدری کورد۔
ستاسی غمراو به چهکدوه دهسوورنسهوه و نه پشت نهسووری شورش له دزی
حیزی شمه دهنوتن .

هر جمده جولانهوهی جمده گهسنگی بهرلاو دهننی دهننی گد لهسه ناو
کهلی کورد و له کوردستان بچووکتترین ناو و نهوورنکیان نه ناوای خیمانی
حیزی شمه لاواز نکا، مهلام شهوه جیکای بهرنجه له ناو شورش و سه
هاندانی کاربهه ستاسی شورش شهوه کهمانه راست دهکرشهوه و سو لاوار کردسی
خصاسی زرکاربخواری حیزی دیموکراتی کوردستانی شران هان دهنرنس و
بشمنوایبان لی دهکری .

لامان وابه شهوه خوتان بهرووی تالی دوومهرهکی و لاوار سووی جولانه
وسان چیشوه و لهو بارهوه سانی کردبهوسان روزه و نه کردبهوش سوان دهر۔
کهروه که سار کردسی دوومهرهکی و جهمانعت داناشن و سگداسی زسری
خصاسی بهککریوو له هنج کات و دهوورانسگدا بارهمنی به بهره کرسی جولانـ
بهوهی زرکاربخواری کهلی کورد بهکردهوه و له مهر دواش ساکا .

۲- هدر دوا بهدوای نهم ساسمه له ناوچهکاسی کوردستان و معنهدسیدی
زیر دهسه دلای بنشمندرکد له دزی نهانداسی حمری شمه همندی شاکار وـ
کردهوه دهنسدرن کد به هنج جوژ له کدل کاسی سرامنی دوو حمری شمه
و وهک بهک بیوسی شامانجه کاسان ریک ناکهوی .

شهوش جمده نمونهک :

الف - وشه نامهی سوسهری حمری شمه سو گاک نهلی عبدالله نهندا۔
می مکتومی ساسی و معنهلوی لقی جواری .

" ۱۹۷۳/۳/۱۲ "

وتنه سو سوروی سیاسی حمری دیموکراتی کوردستانی شران
بهزیر کاک نهلی عبدالله لی پسراروی لقی؟ یارتی دیموکراسی کوردستان
سلوانکی براناند . هدر و دگوو شاکاداران سی برادهزی نهند به ناوی سهندنا،
حمد سهند، همدسالح کد سزگاری خزان جوژیووید ناویدی جواریان، له

لاندن کاراندک ندانوی سرکو وه که گونا بستمهرگمه گمراوون . سهره .
زای بدود که کوسوونابه " شمه نمدامی حمری دموکراتی کوردستانی
شراسی ". بهلام نه شوهدکی غمهره نیسانی شرکوی ناو براو خنوووسه
زیر نهشکجه و نازار و ههر وهها هبیرشی مردونه سدر برادهزای کومبتهی
ناوهدی حمری شمه و زور بیرساری سهر و سی سهره و سهری لی گردوون که
حج نه کاراندکی نهو بو که گونا له ناو شورش دا مسئولیمی هه سه
ناوهدی .

ههر جمه شمه دلنسیاس که نهم جوړه که سابه له زیر ههر ناو وشانکدا
س . ناتواس سرامنی سوان حمری دموکراتی کوردستانی شران و ماری
دموکراتی کوردستانا شتون . بهلام نهو د جنگای داخه که نمدامی حمری
سند له حیدک نازار ددیش و سووکاندهسان بی دهکری که لزه ی ناوجه
سری دموکراتی کوردستان له وندا دههلات داره .

دا زمان لی دکنس له چوارچیوهی لی بیرزوی خوتان دا زور نه نوسدی
له نه سده له سده کولمهوه و شرکو ناو ونج نادر که گونا بستمهرگمه سزا
دیش . . بوسدی حمری دموکراتی کوردستانی شران له نازنگای شمه
حسن ابراهیم رسگار

س - سو جاری دوهدم له شهوی سنجی شومات دا له نهدلاره نازنجیمان
له نانی برادرینکی نمدامی کومسدهی ناوهدی حمری شمه هاوشموه .
بهلام ناشنا ههروای بیس و بهنجه ناوهسهوه و کاربهدستانی شورشی سو
دورسهوه و سزادای کوباهیاره کآن همچان نه کردوه .

ج - ناوهسهک له سدهو سدر جمه کدی لهو سدر لا چه کدار کراوانه له سکه
سدر سدر کز برادرینکی نمد داچوون . نه محمد عبدالله سهرسر مهسولی ریک
حمری . له حسانی بی راکه ستر و ره نزاری حمرسانه له کهل نمدامی حمری
شمه سووکاندهی نه برادرانی شمه کردوه و لی داوون و یاشان کرسووماس و
سدرلی همران داوون . له نازنگای حمر کاک خدانی سالی حسو و سی خورمه .
سدهی زور برادرانی شمه حمری دنگا و دمنانچمان لی دهسسی و

نازاوه چیه کاسش به ره لآ دهکا .

د - روز به ناشکرا له ناوچهی شورش و نغصامت له دهره ووش له لاسدن هیندی کار بدهدستانی شورش و حیزه وه له دژی حیزبی شیمه پروپاگاندهی بی مانا دهگری و شانازی به پیدیدا بوونی گوبا دووبه ره کی له ناو حیزبی دموکراتی کوردستانی شیراندا دهکن . دیاره شو پروپاگانده کمشتوتسه شورویا و له ویستی مهسولینی پارتی شو قسه ناراستانه سلاجود دکمه ره .

برایانی به ریزر . شو جو ره ناکارهی هیندی له کار بدهدستانی شورش له کهل شمدامانی حیزبی شیمه که له رابردودا بو خرمصت به شورش کوردستانی عراق له فیداکردنی کسان خوشمان دربخیان نه کردوه . له پیش شه ودا بینه هوی گریوونی خصاتی حیزبی شیمه . دمینه هوی دل شیشی و دل ساری کومه . لانی خه لکی کوردستانی شیران له شورش و زهره به هاوی بوسدی و بتسد سوپی برابستی و هاوکازی شیمه دمه .

شیمه له کانیگدا که هدر وهک رابردوو ساسنی خومان له سهر برابستی و له سهر جاو کرسی فاراسح و مهسله حمتی شورش و پارتی دموکراتی کورد - ساسی عراق و بنه و ترکردنی هاوی بوسدی دوو حیزب درتزه بی دهمدی . هدر له و گانهندا ساتوانین شمدامانی حیزب و کهلی کورد له کوردستانی شیران فایع سگیدین که رابه رایستی پارتی و شورش شاگابان له و گرده وه ناله ساراند و له و نازاوه ناه وه و هلسورای دژی حیزبی شیمه نه و لی بی خصه رن . چوبکه شتیکی ناشکرایه به بی ناگاداری سهر کردیدی شورش و رابه رایستی پارتی هیح که ساتوانی له کوردستانی عراق له صهره ی خوی رابریی راکشتی . له کوتایی دا هبواداریس به کسانکی برابیه شه و مد له لاند چاره سهر بکنه و ده لآمی نامه کانمان بدمه وه .

شتر سهرگه و تنی شیوه مان له خرمصت به کهلی کورد دا ناراسته .

سوروی سیاسی حیزبی دموکراتی کوردستانی شیران

وسد نومسندا سارای سهر و کی پارتی دموکراتی کوردستانی .

پاش تهر براروه و گانان و خدر س ندمسد . مدكسي ساسي پارسي
دموكراسي كوردستان . پاش سركند ۷۰ روزه ندم سامندي خواردهوي وه لام داوه .

پارتي ديموكراتي كوردستان مەكتەبى سىاسى   ژماره ۲۷۱

روز ۱۹۷۳/۳/۶

سۆز بۆرۆي ساسي حىرىي ديموكراسي كوردستاني نىران
سلاوتكى شورشگيرانه .

سۆز بۆرۆيهان ژماره / ۱۲۳ له ۱۹۷۳/۱. ۲۵ كمشت وه نه پيويستى نهرانين بهم
جۆردي خواره وه وه لامتان دهسه وه .

دنگوو جازاسي سنجوش ناگان دارمان كردوون هسدك براده ري كوردستاني
نىران له ساوجه گاسي شورش دهزيي وه سدبگمان چهكي شورشيان پينه و نمنه
به داحمان زاسوه كه بارمسي نهوان وه هموو ههواليكى كوردستاني نىران وه
بارجگاسي سري كوردستان بدمس كه سد ساوجهي شورش به لام شمه ناگان دار
س سجلاكي نهوان وه دهركردسي بهسان بهر چمده نهوان ياسي نهوه ندگن
كه سروزانان له گهل حىرىي ديموكراسي كوردستاني نىران نهري و جياواري
خمدن و نمنه هدمسد سامان نهوه سوه پشتگيري هج ناملك مدكسي
له سدوس سري بارمسي برادر سكدات له سهر نهوه نستانان زاي نمنه
زانه گد حىرىي ديموكراسي كوردستاني نىران ههول بدهات ههموو نهوان برانسه
كو گانده به پيئي سوانا هدموان سامنده سهر ريگاي زاسي به كيفي حىرب و
نمنس كردن و نمنه س لههم روه ههموو بارممنهك نهدهين .

سورتي نمنه هدمسه برانسه سوه و برانسه نمنه سهرامهر حىرىي ديمو
كراسي كوردستاني نىران .

۲ - ددراره ري اورافي ندم سهرنى جي به جي كرابه و نصوصه ي كه بسوست
سرو بدمس نمنه ساش روز نانان سوو جي به جي كردسي نهكهر ههوال مه لارسول
ساسى بگردانه گاسك له مدكسي نمنه سكه ري ندم سهرنى وه ركوت و ماوه ي صا
س م و س ز ده س له دوز ده نمنه براب سده و خوي داسي مهوه دانا كه هه سده ي
كرديه سوز گاندها . سهر سو سده وه . سوزي مدكسي ساسي .

دهزاس له ناو هموو حیزب ریکخراویک دا جیاوازی بیرورا همیه. شوانه‌ی که شمداسی حیزبن تهنک و جدلمی جیوازی بیرورا له چوارچیوهی ریکخراوی حیریدا باس دهکمن و ریکا چاره‌ی بو دمدوزنهوه. به‌لام شه‌کەر له چوار چیوهی ریکخراوی حیزبی ده‌رچوو. ده‌بیته به‌ره‌لای بی و نا‌زاوه‌چیتهی و حزمته به دوزمن. شیوه بی کومان چاوتان به به‌بانای شو تا‌قمه که‌وتوه که له نیزیکی شیوه ده‌رده‌چن و بلاو ده‌کرینه‌وه. داخوا به راستی مه‌سله‌ی جیاوازی بیرورا له سر خبات و تیگوشانیان تیدایه.؟ تازه شه‌کەر جیاوازی بیرورا و نا‌کوکیش له ناو حیزبیکدا همی. شیوه له سر شو باوه‌رمین چاره کردنی تضیا شه‌رکی حیزبه‌که خویته‌ی و خوی ده‌بی چاری بکا. نیستاش هر که‌ی له‌وانه که لایان داوه. ناماده بی به‌نامه‌ی پیره‌ی حزب قبول بکا و بچینه ژیر باری دی‌سی‌پلمینی حیزب. حیزب ریکای گه‌رانه‌وه‌ی لی‌ناگری.

هاوالانی به‌ریز ۱

پارمه‌تی دانی شه‌وانه که خوشتان ده‌زانن هیندیگیان خاومنی رابردویی‌ه‌کی خاوبن نین له پیش شه‌وه دا بیته هو‌ی کزبونی خباتی حیزبی شیوه، ده‌بیته هو‌ی دل‌نیشی و دل‌ساردی کومه‌لای خه‌لکی کوردستانی شیران له شورش و زبان به‌هاو‌په‌وندی و پته‌و بونی برایته‌ی و هاو‌کاری شیوه ده‌گه‌می.

شیوه له کاتی‌کدا که هر وه‌ک رابردوو سیاستی خومان له سر برایته‌ی و هاو‌کاری و له‌بەر چاو‌کرته‌ی قاوانح و مه‌سله‌ه‌تی شورش و پارته‌ی دی‌موکراتی کوردستانی عیراق و پته‌وتر کردنی هاو‌په‌وندی دوو حیزب درپژه بی ده‌مین، هر له‌و‌کاته‌ش دا ناتوانین شمداسی حیزب و گه‌لی کورد له کوردستانی شیران قانع‌بکمن که‌را به‌راسته‌ی بارتی و شورش نا‌گایان له‌و‌ کرده‌وه ناله‌بارانه و له‌و‌ نا‌زاوه‌ نانه‌وه و هه‌لسوورانی دژی حیزبی شیوه نیه و لی بی خه‌به‌رن.

۴ - له‌جی به‌جی کردنی وه‌ره‌ه‌کان سوپاستان ده‌کمین و هیوادارین که هاو‌په‌وه‌ندی و برایته‌ی دوو حیزبی شیوه روژ به‌روژ پته‌وتر بی و کیره‌ شیوینی و نا‌زاوه‌چیته‌ی چمده‌کی نه‌زان و بی نامانج و بی بیروباوه‌ر ناتوانی زبان به‌په‌وندی برایته‌ی شیوه بگه‌می. له‌گه‌ل‌لای شورش‌کی‌انه‌ی بوری سیاسی حیزبی دی‌موکراتی کوردستانی شوان. و به‌بو سه‌روک بارزانی.

نەورۆزى ۱۳۵۲ - مارتى ۱۹۷۲

نەورۆزى ۱۳۵۲ ى ھەتايى بۆ ئىمە سالىكى رەش و خەفتىبار بوو ھاۋىرىيەكى تىكۆشەرو خەباتگىرو كۆل نەدەر ، ئەندامى كومىتەى ناۋەندى مەلا قادىرى ووردى كە بۆ كارى خىزىلى لەگەل برادەرىكى تر چووبۆۋە ئىران . لە شارى بانسە شەھىد گرا .

مەلا قادر ۋەك ئەندامى كومىسسىۋىنى تەشكىلات . بەرپىرى ناۋچەى بانسە بە چالاكى تى دەكۆشاۋ خەرىكى زىندوۋ كوردنەۋەى رىكخراۋى خىزىب بوو . زىستانى ۱۹۷۲ جارىكى دىكە چووبۆۋە ئىران و لە شارى بانە بناخەى رىكخراۋى خىزىبى دارشتىبوو . كاپرايەكى خۇ قروۋش و جاسوس بەناۋى " سەلىمى خاتشەرانسەت " خۆى لى نىزىك كوردىۋوۋە و بىۋە جىكاي برواۋ متمانەى مەلا قادر .

سەلىم دوو جار ھاتىبۆۋە سولەيمانى و رۆزنامەى كوردستانى بۆ بانە بردىۋوۋە لە مانكى رەشەمەى ۱۹۷۳ دا مەلا قادر خەبەرى دامى كوتى كە سەلىم ھاتىبۆۋە سولەيمانى و پىم خۇشە چاۋت پى بىكەۋى . كە چووم سەلىم لە مالى مەلا قادىرىۋو ۋەرى ئىران و شارى بانەم لى پىرى . كوتىم چۆنە ۋا ھاتىۋو چۆ دەكەى ؟ كوتى مى ۋەك قاچاخچى دىم و دەچم و رۆزنامەى كوردستانىش لەگەل خۆم دەسەم . داسكى مەلا قادىرى بانكى كىردم كوتى : " كاك كەرىم نازانم بۆ چى دلم لەۋ كاسرايەسە دەترى . ئەۋە دوۋجارە دىتە ئىرە . ئەگەر دەيىمىن دلم رادەچلەكى .

بە مەلا قادىرم گوت تەنبا ۋەك قاچاخچى كەلكى لى ۋەرگىرەۋ ھىج برادەرىكى دىكەى لە بانە پى مەسلىنە .

کهراموه بو بئندا دوو رۆزی مابووه بو سه رۆژ مه لا قادر تملیفوتی کسرد
کوسی : " سلیم هاننوه . هملیکی باشه . مه محمد حدیق له کمهل خۆم دبممه و
ده چه بانه . له و جایی نه ورۆژدا ده توانم خه لک رۆژ ببنم "

بنم گوت : تا یاش نه ورۆژ سه مه مه که . پتیبسته من ببنی جا بروی .

به لام مه لا قادر له سه ر چاو پی کهوتنی من رانه مه ستابوو . سلیمی به
ده رفعت زانیوو ره گه لکی کهوتیوو بو بانه . ده گمه شاری بانه ، سلیم مه لا قادر و
مه محمد حدیق ده بانه مألێک و خۆی ده چی خه بریان لی ده دا . ساواکی و ژاندارم و
پولیس ده وری ده دن . مه لا قادر ده مانچه یه کی چاره ده خۆری پی بوو . تا دوا فیشه ک
شه ده کا . یاشان به گولله ی دوژمنانی کمهل شه هید ده کرتی . مه محمد حدیق به
سه ربنداری ده ره ده چی و له مألێکی دیکه ده رمانی ده که من . به لام کیر نابی به
سا به لصدی له شار و ده مر ده که وێ و ده چی له سه ر ریکای بانه . سه فر راده وه ستی .
له وری جایی کورد توشی ده بن و ده مکر . مه محمد حدیق . ش له کمهل براده ره یکی
دیکه به ناوی عه ربزی سه ته فازه ده بن بو شاری سه مه مانگی نوامبری ۱۹۷۳
نده دوو هاواری شه ش شه دام ده کربن .

مه لا هه منی ره ستگار له سولیمانی به وه تملیفوتی بو کردم گوتی کیر مه سه
وه ره بو شه ره . خه مر هانوه که مه لا قادر کیراوه . که چوو مه سولیمانی
خه مری کوشتی مه لا قادر و کیرانی مه محمد حدیق که شه تیبوو وه سولیمانی .
کهراموه بو به غدا و مه هه که له بۆرۆی سیاسی دا باسکا . دوکتور قاسملو
ره خه ی لی کرتی که گوئا په شیواوم و زۆر به تالوکه له سولیمانی کهراموه وه
ده وانه له وێ کیر نام تا به ته وای خه مر و ه کیر ده که وت .

ره خه ی دوکتور قاسملو به چی بوو . به راستی په شوکا بووم . هاواری به کس
سه کۆشه ر . براده ره یکی خۆشه و یستم له کس چوو بوو .

بۆرۆی سیاسی به کشتی سار بووین چووینه سولیمانی . سه ره خۆشه مان
له دایک و خه رانی مه لا قادر کرد . وه زه کی خه مته وارو دلته زین بوو . ده توانم
سه تم بتر له دوو سه ناته ده کربام و خۆم پی راده کیرا . یاشان بریاره را کسه
سه ره سه خۆشی بو دانسن . دوکتور قاسملو له کمهل براده رانی تر کهراره بو

په‌ندا . من و كاك همه‌دهه‌میں یۆ مجلسی سهره‌خۆتی له سوله‌مهای مایه‌ده
 لقی چواری پارتی دیموکراتی کو رده‌ستانی عیراق یۆ یرده‌و سهره‌خۆتی شه‌هد
 مه‌لا قادر شه‌و به‌ری هاوکاری و هاو‌ده‌دی و میوانداری نیشاندا . له مرگه‌وتیك
 سهره‌خۆشیان دانا . سی رۆز بیشمه‌رگهی پارتی شه‌و و رۆز كیشکیان ده‌كیشا .
 یه‌كیك له برایی به‌ری لقی یا کومیته‌ی شار هه‌میشه له‌وی بوو . له جه‌مد
 مال‌نان و چیشتیان یۆ میوانان ساز ده‌کرد . به‌ کورتی شه‌وی پیوست بوو لقی
 چواری پارتی شه‌نجای دا . لقی پینجی پارتی له به‌ندا . یه‌کیتی لاوانسی
 دیموکرات کوردستان و یه‌کیتی قوتامیانی کوردستانی عیراق نامه‌ی سهره‌خۆشیان
 یۆ کومیته‌ی ناوه‌ندی حیزبی دیموکرات ناردبوو . کومیته‌ی حیزبی کومونیستی
 عیراق به‌ نامه‌یه‌ك سهره‌خۆتی له حیزبی دیموکرات کرد . به‌لام نه‌ مه‌کنه‌سی
 سیاسی پارتی ، نه‌ کومیته‌ی ناوه‌ندی . نه‌ باره‌کای بارزانی سهره‌خۆشیان له
 حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران نه‌کرد .

کومیته‌ی ناوه‌ندی له کۆبوونه‌وه‌ی به‌ری خۆدا لده‌له‌ی چوووه‌وه‌ی
 مه‌لا قادر و شه‌هد بوونی هیچ ره‌خنه‌یه‌کی له من نه‌گرت . ته‌ضا نه‌یاردی کده
 له‌م‌و دوا له شه‌وی کاری ئیراندا وریاتر و ووردتر بم .

نه‌ ئارده‌ساته دلته‌رته‌ به‌جگه له شه‌هد بوونی سی ته‌دای ییگۆشه‌ری
 حیزبی چالاک ته‌شکیلاتی تارده‌ده‌کی رۆز نوێ نلکه‌ و چله‌ده‌ کرد .
 به‌ دوا شه‌هد بوونی مه‌لا قادر و کیرانی محمد سدیق و غه‌زیری مسه‌فاره‌ده
 براده‌رانی مابوونه‌وه‌ نه‌و خصمه‌ریان یۆ ناردی .
 " محمد سدیق به‌ بره‌نداری چۆته‌ مالی ا سدیقی فاله جاوشی ا . شه‌ولده‌ری
 ماوته‌وه . به‌لام یۆ رۆزی دوومه‌ خاوه‌ن ماله‌که ده‌ری کرده‌ . ناردووه‌نه‌ مالی
 جیرانیک به‌ ناوی احسنی حاجی صالح ا حسیر که هانوته‌وه‌ نه‌وش ده‌ری
 کرده‌ . رۆوی کرده‌وه‌ ده‌ره‌وه‌ی شار . ته‌ساد چۆته‌ سهر نه‌ فاده‌ده‌ که یۆ سهر
 ده‌چیت . له‌وی چیریک کرسوومه‌ . بره‌ندین له‌ ساکسی .

گيراوه کانيش نهامنه ن :

۱- ناجی همه سوور نانهوا

۲- نهوه ری وهسمان کارمندی بانگی صادرات

۳- حاجی مستهفای شاقیعی دوکاندا

۴- همهده مینی وهستا عهولای خبیات معلم

۵- تاهیری عهزه حاجی

یکی دیکه له روله زانا و تیکوشه رهکان به ناوی مهلا (عوسمانی میراوهیی) که به "جهلال" ناسرابوو ، له بانه لهکن مهلا شیخ جهلال دهرسی دهخوبند، پاش رووداوه که رادهکا و دیته قهلا دزه . برادهران خصبریان دامی که مهلا عوسمان هاتوه . که چووم بیپینم ، سر گوزه شته ی ژبان و خبیاتی خوی به نووسین دامی لهگهله خوم هینامه بهغدا . تا ناخری تهمنی پر له شانازی که سالی ۱۹۸۰ له سردهشت بدهستی پاسدارانی کوماری ئیسلامی شهید کرا ، له دهبیر خانهی حیزی دیموگرات مایهوه و سریرهشتی کاری روژنامه و نووسین و کتیبخانهی حیزی گرتبوه نهستو ونموونهی راستی و پاکی و جوامیری بوو . بیجگه لهوه جهلال بو کوری زانیاری کوردیش کاری دهکرد و بو هینانهوهی شریتی فولکلور یارمهتی دهدان .

سفر بو شورویا ...

هاوینی سالی ۱۹۷۲ ئیجازهم وهرگرت بو سردانی مندالهکان بیلهوه بولغارستان . روژی ۱۹۷۲/۶/۲ به ماشین بهرهو سوریا کهوتمه ری . پشاش نهوهی له نهبوو شامات له مەرکهزی گومرکدو جهوازی سهفهری سوریا نهجامت بوو . به تهما بووم شهو بچمه حهلب . له سر ریگا نهفهریکی سوری راوهستا بوو لیلم پرسی : ریگای حهلب به کوی دایه ؟ گوئی : چهند کیلومیتر بروی ریگاکه لادندا . منیش بو نهولا دهجم سوارم که . کابرام سوار کردوو زور نهر ویشتهبووین ریگایهک بو دهستی راست لای دندا . گوتم : رنگه ئیره بی .

– نا ئيره نىيە ، ئەگەر گىشىتىنى پېت دەلېم .

نېزىكەي پىنجا كىلومىتر رۆپىشم تەماشام كرد له پىنا دىمىشق ىن . بىه
كابران گوت : " ئىرە دىمىشقە ، بۆ درۆت كرد . مەيدانىك بوو بامداوہ و كابران
گوتى راوہستە من دادەبەزم .

ئىستا پىت دەلېم له كۆي دەبى دابەزى . لەسر سەدو چن كىلومىتر ئازوام .
كابران دەستى كرد بە ھەرا : رايگرە نەم زانىبە .

– تۆ درۆ دەكەي و ناپياوى - رام نەگرت ھەتا گىشىتمەوہ سەر رىگاي . جەلەب

ئىوارە درەنگدبوو دام بەزاندوو گوتم : دەرو بەخىر نەچى .

شەو چوومە . جەلەب لە ھوتىلىك دابەزىم . بەيانى كە وەخەسەر ھاتم ، ھەموو

لەشم رەق بىوو . نەم دەتوانى سەر ھەلېنم . خۆ بېزىوم . شان و پىلم نەمبىزوتن .

ھەر چۆنىك بى بە زەھمەت خۆم گەياندە ھەمام . ئاويكى ساردم بە خۆ داكەرد ،

توزى دەست و باسك بزاوتن ، كەمىك ھاتمەوہ سەر خۆ كە سوارى ماشىن بووم

فەرمانم پى نەدەگىرا . زۆر بە كاوہ خۆ ھەتا گىشىتمە سنوورى ئورگيا لە سەر

۵۰ كىلومىتر دەم ئازواند . لە سنوور تەماشاي پاسپۆرت و نىو ماشىنيان كەرد

لە بەغداوہ ھىندىك نانى تصدورم لەگەل خۆ ھىنا بوو . كابرانەكى خەلكى سەقز

لەبەغدا نانى زۆر تەنك و جوان و برزاوى دەكرد . لە بەغدا جەمىدە نانمان لىتى

دەكرى . كابران گومرگكە چاوى بە نانەكە كەوت گوتى : " لە بولغاريا ناننىش

وہگىرناكەوى ، لىرەوہ نان لەگەل خۆت دەبى "

لە چايخانەي سەر سنوور نان و چايەكم خواردو ھاتمەوہ سەر خۆ ، شانزو

پىلم گەرم داھاتن و سوار بووم كەوتنە رى .

سەفەرى ماشىن بە تەنبايى ناخۆشە . بە تايبەت ئەگەر رىگا دوور بى . بە لام

ئەگەر شىرتى گورانى مەھمەدى ماملى - ت پى بى ھاورى بەكى باشە ناھىلتى

وہرەز بى . منىش لەو سەفەردا مەھمەدى ماملى - م لەگەل بوو ، گورانىيەگانسى

شەو بە تەنبايان نەھىشتبوومەوہ .

نېزىكەي سەد كىلومىترىك مابوو بگەمە ئانكارا . لەسەر تەگەرى پشەوہ تەقى

لەو ئازوانى خىرا دا ، ماشىن دەسوورا و بەم لاو لاي رىگادا خولى دەدا . چابوو

- وێر بگهرا . ماشنك له ناكاراوه دههات . گهشینه راستی من و زاساكرت
 له شیدا برسی مان خهلكی كوی ؟
- خهلكی عێراقم .
  - موسولمانی ؟
  - بعلی موسولمانم .
  - نه الحمدالله " دین فاردانی " !
- وهۆ كهوتی . تهگهری ریادهم پی بوو . دهريان ههتاو تمان خست . بهك دوو
 خهساریان دامی و پاشان گوسان : " خیرا ماژۆ . تهگهری ریادیت پی نی به له
 رنكا دهمنی بهوه . "
- كهوتمه رتی له سیریک ئاكارا له هوتیلنك لام دا و شهو لهوی سهرم كردهوه .
 بنانی بهك شهۆ جوومه ئاكارا دووكان و بازار بهوو . له سكهسهکی ماشنك
 شوخس و رۆژ گۆرس لام دا ههكك له كریكاره كان هانه پێشی و پیرسی :
- باشه كهت چی گههه كه .
  - شوخس و رۆژ گۆرس و سروسی نهوار .
  - خهلكی كوی ؟
  - خهلكی عێراقم .
  - موسولمانی ؟
  - بعلی موسولمانم .
  - دین فاردانی . كارت چی به ؟
  - داموسای راستنكام له سولهمانی .
  - من ناوم باشاره . دوو ارده مائه لئره كار دهكهم . زاسیکی وام به . ناتوانی
 به بهی بۆ عێراق و كارێكم بۆ بهمدابكهی ؟
  - بۆ دهچی به عێراق ؟ نهوه نهه لمره كار دهكهی .
  - بدم ساكا . رۆژی ۱۲ مهشات كار دهكهم . سدري مانگه ههچم بهه .
  - بانه ۰۰۰ ههسانه سی بۆ عێراق تهگهه با سوژب ههسی .
  - نهكهه بۆ مانگم بهی لمره با سوژبم دههسی .

- هاسانه ۰۰۰ من دمتوانم مانگت بکهم .
- مانگی لهوی چمدهم وهکیر دهکھوی ؟
- بهو کاره ی تو دمیکه ی . رصکه مانگی ۶۰ دینار پمیدا بکه ی .
- ۶۰ دینار ۰۰۰
- لهصر خویه وه لیکه دهاوه . دیناره که ی دهکرد به دۆلار . دۆلاره که ی دهکرد به لیره ی تورکیه . زۆر دهر دهچوو .
- گوته ی : " چۆخ ته شه کور شه دهرم " شهش مانگله عیراق کار ده که م له وتوه دهچمه کویت - شهش مانگی له وتی کار ده که م . پاشان دهچمه ئالمانی روژئواوا میریدیسکی ده کرم و دیمه وه تورکیا .
- به لئی ۰۰۰ شهش مانگله کویت کار بکه ی دمتوانی دوو ماشین بکری . هیه ح مه چۆ ئالمان ، له کویت هه رانتره . من شهو ماشینم له وتی کریه .
- هه ر بێم خۆشه " باتته ئالمان " بیهنم .
- کابرا ماشینیه برد بو شوشتن . له لای راهه ستام به هاوکاره کاسی دهگوت :
- عه موو من دهبا بو عیراق . کارم بو دهبینه ته وه . مه عاشه که م ۶۰ دینار ده بی .
- له ریشه وه دهچم کویت .
- ماشینی گریکاری کردو شوته ی . گوتم باشار نه که رم بیه ریکام دووره دووکان و بازاریه ی بیه . چی بکه م ؟
- قه ی ناکا من پمیدا ده که م .
- له که لم سوار بوو چووینه مالی کابرایه ک . دابه ری بانگی کردو له که له خۆی هتای دووکانی پی هه لکرت و ته که ریکی تازه ی به ۲۰۰ لیره لی کرتی و پاشان گوته ی : ده بی بچین میوانی من سی .
- ناکرتی .۰۰۰ ریکام دووره دهبی بروم .
- ناسی من خصه رم داوه له مالی نان و چبختیان ساز کردوه .
- چار نه بوو چووینه مالی باشار . له پیش خانوو به ره مه کی به رزی هه شت فات دا ماشینه مان راگرت . باشار وه شت کهوت و دوو فات چووینه ژنه عه رزی . ژوریکی سچوک . تازیک . نافه د بصره ره مه کی هه سوو له که له عه رر رُبک و هیه کسون و

ز وواکی سدی سدا سوو . بائخاندگی سچوکی مسرو سولک سدرس و دووسنر
دیرس . دوو سدالی رهره و لاوار . زسکی رسکه ریدرو کر لدم زرخانددا دیزان .
که ویزووو کهورس ماشاار گوسی :

– موامان هاسوه . دهچمه نوروسا . له کدراسهوهدا له کدل خوی سو عترام دسا .
لهوشهوه دهچمه کوئت .

سدرباریک له ماله کمان بوو . ماشاار گوسی : " نهوه نامورای زهکه سه .
سدرباری بانوئد .

– ساسی چی سدرباری بانوئ ؟ سدرباری سورکنا سی ؟

– با ۰۰۰ شهوانی سدرباری بانوئ . له بیکه سمرامه کاسی بانوئدا ده مننه هوهو
ماگی ۳۰۰ لیره دیر دنگر .

زندگه سوسی : " عموو سورک سدا . چوگد سورکی شاش فد ساکا .

– با ۰۰۰ سدر کرماجیم . زندگه کوسی : " سدرش کرماجیم . خفلی کده کاریم ۰۰۰
نی کرماجی سدرام . دایک و نام ره ماسی سهدا کده مال له کوردستان دوزور
خراوسده . من له سو ترکان ساچار سووم به سورکی سده بگه . کوردی سارا سیم
سما دایک و نام جووهوه کوردستان . من لیره سووم کردوه . نهو سهرسازش
سرماسی سده سده س کوردی سارانی ."

سایکی خوسی سار کردسوو . سامان خوار دو رووم کرده ماشاار برسیم :

– من له عراق سسوهوه . روژنامدش دساسوسی که له نووکا هدموو روژی
خوسدکاران له رانسکاوه له شه فامکان کو دسه هوهو له شارهکان خو پشاندان
هدد . شهوانه چی بان دهوی و دهلش چی ؟

– شهوانه سمار خسی . له دهولنی رووس پارمان وهر کرسوه کومار بکده مان لسی
سروخس . شهوانه کوموبستن .

– ماشاار من سارام . بدلام وهک روژنامدکان دهنوسن شهوانه ساسهوی کوماری
سورکنا سروخس . شهوانه دهلش : له سورکنا مفسر و هزار روژه . کار وهگسر
ساکهوی . کرسکار مدناشمان کده . دهلش : سو چی کار سدهک له کونکی ساروا
سدرزدا سزی و خاموسی نهو کوشک و مه لارد . بدلام سو له زرخاسی نسیم

كۈنكىدا جىڭكاڭ ۋە گىر نەكەۋى؟ بىر نە مىداللىكات خۇزى ناسىس . بۇندە رەمكەن
ۋا رىزىدە . ئەوان دەلىتى : بۇ دەپنى گىرگارى بورك لە سورگىيا كارمان ۋە گىسىر
نەكەۋى. ناچار سى بۇ كار بچنە ۋا لاسى دىكە . ئەوانە نە كومىسىتىن نە بارسان
لە روۋىن ۋە رىگىرەۋ . زىنكە كۈسى :

" غەمۋو راست دەكا . نە سەرباندا ۋىران سى . لەۋ زىر غەرىزەتى دىسانەۋى دەرماس .
كەن . كەس كارى ۋە گىر ناكەۋى . نىت ۋ مەك ئەۋىدە گىرانە لە كىرەن ناسە " .

بىم خۇزى بوو . لە ناسىت تەملىغىتى حىكومەتى تورگىا ۋىۋىسىرى تىتورگ
دې دۇنگى - م خىتىۋونە ناو . لە بىۋ خۇباندا نۇشى دم بە دەمە بوۋى . ھىر لىدەۋ
كائەنۇدا ھەم زىم بە كورد دەۋونىا كە چى لى ئەۋماۋەۋە مىدالى كورد ساتۋاسى
نە زىمى خۇزى قەسكا . ھىر ۋەھا زىم بە دوۋا كەۋىۋىسى ۋە ھىلىغىزى
رەھىمەتلىكشانى تۈرك دەۋونىا كە ۋا نە ھاسى فرىۋ دەۋىس . رەھىمەت لە خۇم
دەگىرت كە بۇ چى ئەۋ كارانەم بە تەما كىرۋە سىمە بۇ غىراق .

ھىسام مال ئاۋاسىم كىردو كەۋىمە زى . مانىنەگەم لە ھىمىۋ نازىگەۋە سارو
بىزار بوو . لە رىكا لە خاخالىچىك لام دا . جىڭكەنكى خۇزى ۋاۋەدان ۋ
خەلىكىكى رۇزى لى بوو . لە سەر مىرىك دانىشىم ۋ داۋاۋى چاسم كىرد . سى
كىمچى بورك لە سەر مىرەكەم بوۋى . بىرسان خەلىكى كۈسى ؟

— خەلىكى غىراقم .

— مۈسۈلمانى ؟

— نەلى مۈسۈلمانم .

— لە غىراق بارى كۈمىسىت ھەمە ؟

— نەلى ھەمە . ھەر سىك بە چارىك دەستىان لە نەزىۋ داۋ كۈنسان :

— دىنەكە لەۋىش ھەۋنا . لە ۋا لىك كۈمىسىت ھىمى . دىن نامىتى .

كەۋىمە رىۋ ۋ ئەۋ كەمىشەمە ئەنەمبول . نىمانى كەمىشەۋە سۈنبا . لەۋىنا
گىر بووم تا مىداللىكەن دەرىبان نەۋاۋ بوو . ھەۋەلى مانكى كەلاۋىسى ۱۹۷۴
لەكەل مىداللىكەم گەرامەۋە بۇ غىراق .

لە رىكا لە نەكەك لە شارەكاسى بوركىا لە بىش دوۋكاسىك زاۋەنسانى مەۋە

کری . گسرای دووگاسدار پرسی :

— مائت له کوئی سد ؟

— له بولغاربا . له سوفا دهزیم .

— چون دلت دی شهو منداله جوانانه له ولاتی کومونستی رامگری ؟

— ناخر شهو له ولاتی کومونستین بویه وا جوانان . مابینی جسد زیندوو زیرن .

له نیریک ئانکارا ماشهکهمان له ریگا لای دا و شاسی شکا . نیواره سوو

داماسووی . مندالهکان زور نارهحمت و نیگهران بوون . مینی بوسیک هسات

ماشهکهمان بو هینامهوه هر ریگا و به هفتا لیره رایانکیشا تا شانکارا .

ردبانه پیش سرویک و کارا کوتی : به بانی چاکی دهکمنهوه . شهو لسه

خوسلیک همایهوه . روژی دووایی ماشهکهمان چاکراوه و کهوتینه ری . شهو

خوسه شهمنه . شهو درسدوو هوتیلکمان دۆربهوه . خرمتچی بهکانی کورد

بوون زوریکمان داسی . ههوهل برسیار شهوه سوو : کرمانجی ؟

— نهئی کرمانجی . خدکی کوردستانی عمراقین .

— سراسی محهمد عارف جهرزایوتان له لانه ؟

خرسنکی عارف جهرزاوسم پی سوو . دامی . کهلیک سوپاسیان کردو خرمتیکی

بانان کردی .

دهماسوت بچینه سروت بهلام سورما رنگای نهادا ناچار شهو چوونسه

لازیکیه روژی دووایی جوسه شام و دوو روژ لهوی مابنهوه . پاشان چوینهوه

بدندا .

== له مائی مام جهلال ... ==

شاش ۱۱ ئازاری ۱۹۷۰ سرام شهحمد و مام جهلال شتر وازبان له نیسوی

باری و شهرو بشمهراکامی هتاسوو . مام جهلال له بهندا داسختوو . روژسک

دوکوو داسملو کوی : " مام جهلال سو شهو مانگبشتی کردوین . دهچین کاک

هدزارش لهکهل خومان دهمن و ناشتان دهکمنهوه . نیواری من و ماموستا همن و

کاک همه‌مده‌میسی سیراجی و ماموستا هزارو دوکتور قاسم‌جوویسه مائسی
 مام جه‌لال . وه‌ک له بیرم بی لام وابه له لای شارع هله‌سنن داده‌سنت .
 به‌خیر هاتنیکی کهرم و دستانه‌و مواداریه‌کی کوردانه ، ده‌ستکرا به‌ خوارنده‌وه
 و . همر وه‌ک باوه له گهل خوارنده‌وه‌ی ویکسی بای سایش هاته‌ گوری . مام
 جه‌لال شه‌و دهم مائوستنکی توخ بوو . بو مائوستنیش بای گریخک‌به‌لامارداسی
 به‌کنی سوقیمی و ره‌خنه له کومونسته‌کان بوو . من وده‌سک هاتم . ههلوتت و
 بوچوونی مائوستیم به‌ جه‌وت داناو باس له‌سهر کرد . تازه‌ش کتسی اکاروانسی
 نه‌میدان ایلار بیوره . باسه‌که‌مان توند بوو . مام جه‌لال کوتی توخ کتیبست
 نوویوه . نه‌دیتره‌وه به‌ ئاشکرا مه‌لا مسته‌فا تاوانبار بکه‌ی که سوله‌مانسی
 موغینی کوخته‌وه . نه‌گه‌ی جاریکی تر کتیب بنووسی .

گوتم: به‌که‌م گنیه‌که‌ی من له لایهن حیره‌وه بلار کراوته‌وه . سوهرروکی لد لاسدن
 سوزی بای به‌وه په‌سند کراوه . دووه‌م بای کوختی سوله‌مائی موغینی کراوه
 نصبا ناوی مه‌لامسته‌فا نه‌هاتوه . سیه‌م هه‌تی نه‌ نو بای کتیب سووسن بکه‌ی
 چوکه خوت سدوو هه‌شتا دهره‌جه‌ بات داوته‌وه . له چایی کوردی اکوردایدتی ادا
 مه‌لامسته‌فات شتوته‌وه و نه‌ت هه‌شته‌وه . به‌لام له چایی عه‌رسه‌که‌دا هدر باسنت
 نه‌کردوه .

بسه‌که‌مان توند بوو وه‌ک هه‌موو دم به‌ دمه‌ه‌کی کورده‌واری بد توند سه‌مان
 ده‌کرد . ماموستا هه‌زار وه‌ دسک‌هات کوتی :

" نام‌راوه‌ستن . وه‌ک کاک‌که‌ریم قسه‌ ده‌کا ملی باربکه له‌وانسه ره‌گی ملی
 بیجری . زن و منداله‌کانیشی لهرن . جاری ما وه‌سنت بکا یاش خوی منداله‌کانسی
 سپهرسه‌وه بولغارستان . با چهنه‌وه نه‌غده " .

بسه‌که‌مان به‌ کالته‌ی کاک‌هه‌زار دواسی هات . تا سالی ۱۹۸۱ مام جه‌لال م
 نصبته‌وه . سالی ۱۹۸۱ که له گهل کاک‌عزیز محمد هاتیه‌وه دولتی دیموکرات و
 مبنائی حزبی دیموکرات بوو ، شه‌وی پاش نان خواردن و دانشتنکی دره‌سکانه .
 من و مام جه‌لال و کاک‌عزیز محمد جوویسه‌وه ژوره‌که‌ی شه‌وان ، تا سه‌نات سنی
 سوهرسه‌و دانشتن و بای رور مه‌سه‌له‌مان کرد . مام جه‌لال رور گوراسوو . ره‌خنه‌ی

گيره شيويتني لا عمران ...

باش ناردني ثم يادداشت و نوويراوانه بؤ مهكتمى ساسى و مارهكگاي
سارزاني گابرايهك به ناوى " سايره لوشه " كه له كهل تاقمى مه لا مـ
ره شيد كهوتيوو، هاتيوه كوڤه و نه براده راني گوتيوو كه پيشمان بوومهوه و
هاتووم وهرم بگرهوهو ديمهوه نيو حيرب . من خصهرم دانى وهزعى خوى بووسى .
روونى بكانهوه له كوڤى سوه ، بؤ رويشوه . ئشتناش بؤ دبتوهه نيو حيرب ؟
ساير له چهند لاپهره دا نووسيمووى چوومهوه ئيران لهوى كيراوم . ساواك
له سردهشت داواى هاوكارى لى كردووم . بؤ شهوى هم كرن به لئتم بى داوڤ كه
هاوكارى بيان بگم . باشان رام كرده چوومه لاي مه لا سيد ره شيدو خالسدى
حيسامى و عهولاي محمود ئاغاي ئالانى و ئهوانى تر . كه زانيمه به شسى
پاراستنى شورش دزى حيرب هانمان دهدا . به چيم هيشتون و هاتووم پيشمان
بوومهوه .

خصهرم دايد جارى ما له كوڤه يا له سكهه ر بى ههنا دتم چاووم پى
دهكهوى . باش چهند روز چوومه كوڤه ساير هات . كوتى چهند كهسى ديكهشم
پيشمان كردوونهوه هاتوونه سكه هر . دسانهوى چاربان به تو بكهوى .
كوتم ماشه . . . تو بچووه لاي ئهوان به يانى ديمه سكه هر و له كه ليان دهدوتم .
ساير رويشت تمى بهرنامه نه خنشان شهوه بووه كه من بكر و له گـ
خويان بم بهن بؤ كوندى " شيندره " كه لهوى مهكزيان ههسوو . ساير سى كهسى

مهجالی تیکوژانی سیاسی به‌وانه نهدن و هیوامان وایه شو هملوئسته راسته
دریژه‌ی همی .

به لام به پنجه‌وانه شو هملوئسته ئوسولیه له لایه‌کی‌تره وه دمیین کسه
رۆژ به رۆژ زیاتر چهك و ئمیکاناتیان دهدریتی . کاری ئه‌وانه که‌مشتوتنه جیکایهك
که ئهم دووایی‌بانه به ئاشکرایه دست دریژی بو سهر براده‌رانی ئیمه ده‌کهن .
رۆژی ههشتی ئهم مانگه براده‌ریکی ئیمه به ناوی ئه‌محمد نه‌ستانی له گوئی‌هوه
بهره و رانیه که‌وتوته ریکاو له نیوان کوپه و رانیه دا بی سهر و شوین بووه . پاش
چهند رۆژ ئاگادار بووین که ئه لاده‌رانه له گوندی بیستانه رفاندروویانسه و
بردوویانته بنکه‌ی خوین له گوندی (ئیندزه) پاش چهند رۆژ لیدان و ئازار
دان له شه‌کتی و کهله‌لایی هیناویانته‌وه قه‌لادزه . هه‌روه‌ها دوو رۆژ دوواتریش
له شاری کوپه که چهند که‌سکیان له‌وین و هه‌وت . هه‌شت نه‌مانکیان دراوه‌تی
هه‌ولتی رفاندنی هاقالیکی تری ئیمه‌یان داوه به لام شو جار هه‌ر نه‌که‌وتی .

بوپه رۆژ به سهراره‌وه داواتان لی ده‌کهن که راده‌مه‌ك بو جولاوه‌ی شه‌وه
لاده‌رانه دابنیش و نه‌وانه‌ش به توندی سزاندین که براده‌ر ئه‌محمد نه‌ستانی سار
رفاندووه . پیتوبسته شه‌وش بکوتری که شو براده‌ره‌ی ئیمه هه‌ر له عیراق چهند
که‌سك خرم و بی‌ریکی خۆی هه‌ن و هیندیکیشان شه‌دامی حیرب سن . جا‌ئ‌که‌هر
ئشه له‌و باره‌وه هه‌سکاوی کاریکه‌ر هه‌لنه‌هینن رۆژ مه‌ترسی شه‌وه همیه کسه
هیندی شتی وا بقه‌ومتی که ئیمه نه به‌رگه‌مان پی ده‌کرتی و نه ده‌توانسه
مه‌سئولیه‌ته‌که‌شی قبول بکه‌ین .

۲- هه‌رچهند ئیمه رۆژ جار داوامان کردوه که کوژانی به گرتن و ئازار دانسی
ئیمه به‌هینری به لام به داخه‌وه دمیین ئهم جوژه ره‌فتاره ناوبماو له لایه‌ه
لی‌په‌س‌راوانی پتشمه‌رکه‌وه دوویاته ده‌کرتنه‌وه . رۆژی ۱۹۷۲/۵/۸ سی سزاده‌ری
ئیمه له ناوجه‌ی پشت ده‌ر به ناوی مه‌لا ره‌حمانی فاتحی ئیمامی گوندی شو‌ران و
سهد ره‌سول . سه‌ید هه‌مد و ئومه‌ره سووناو به سه‌ردان چوونه گوندی سوئی
کاک جه‌سو مرخان مه‌فره‌یه‌ی ناردوونه سهر و به صدی هیناوباس بو‌ده‌رسدی
سلوله . پاش جوار رۆژ راگرتن که لقی جواری یارسی سروسکه‌ی سزاده‌وه به‌رسان

داوێ . بەلام شای چیمد روژێ بدر لێ سوێ کرێوواسەووە سێ نەوێ هیج سووچ و
 ساوا سێ کمان همن . سوێ جارگی بر داوا سا لێ ددگەس کد کارگی واکەدن
 نەوێ ریا ر ئەدامای حیریی نتمە نە ئەزێ بەرگرتن و ئازاردان .
 برانی بەرێر بەر سوە مەرانی حیریی شتمە لە باش ای ئازاری ۱۹۷۰ سە
 ساسەنی دووای کونفرانسی سێهەمی حیرب لە خور برانی ۱۹۷۱ دا سە هەم سوو
 ساوا سەو هەو لێ داو و هەو ل دەدا کە سەرەرای هەموو کەم و کوپیک باشتری
 سێو سەدی دوستانەیی خۆی لە کەل حیریی سوێ راگرێ . سە لام سەو راستی سە
 سکوێرێ کە شەرگی باراستنی سەو سێو سەدی سە تەنایی لە سەر شانی حیریی
 سەم سە . سە شکی سێ ددگەو پتە سەر شانی بەر سوە مەرانی پارتی سە تاسەنی کە
 سنا پارنی سەمکانانکی زۆری هەبەو لەمە شکی کوردستاندا دە سە لات سێ
 سە دد سەو سە . سەو ادارین لە هەر دوو لاو و هەو ل سدرێ سوێ سە هێر کردنی سێو سەدی
 دو ساسەنی و هاوکاری هەر دوو حیرب و سەو تاقی کردنەو تالە لێ لە بارە ی حیربە
 کان و جولانەو ی سە شەکانی سێ کوردستانەو لە رابردوودا رووی داو و جارگی تر
 دوو سە نە کرێنەو .

لە کەل سلاو :

سوژۆی سیاسی حیریی دیموکراتیی کوردستان

(ئێران)

بەدەرمان دێی ما سێ . بە ٤م ئەوانە ھەمیشە لە کەمایەتی دا بوون . بەراستی
چاومان بربۆھ وەزعی کوردستانی عێراق و چاوەرووان بووین بێرەین چی بەسەر
دێ . بە ٤م ھەر لەو کاتەشدا خەریک بووین تەشکیلاتی حیزبی لە ئێران پێشکە
سێ . رۆژنامەی کوردستان دەگمشتەوہ و لائت و تەئسیری خۆی ھەموو .

لەماری چاپەمەنی بەوہ لە عێراق کاری زۆرمان کردبوو . رۆژنامەی کوردستان
ھەموو مانگی بە رێک و پێکی دەر دەچوو لە سەرانی کوردستانی عێراق . بە
ماھی بلۆ دەبووہو خۆینەری زۆر بوو . رۆژنامەی کوردستان نەک ھەر لە بێساری
نۆر و گەوہ . بەلکو لە باری رێنوویی و ریزمانی شەوہ لە کوردستانی عێراق کاری
خۆی کردبوو . سەھەت لە زانکۆی ئەدەبیات بەشی کوردی بە دەری دەگوتراوہ .

سەھکە لە کوردستان کوفاری تیکۆتەر وەک نامبەلکەیی نۆ خۆی حیزب بلۆ دەبووہ .
سەھکە لە ئەدامانی حیزب دەدرا بە زۆر کەس لە دۆست و ناسبارانی .

کێتیی کوردستان و کورد نووسینی دوکتۆر قاسملو ، تاریک و روون دیوایی
سەری ماموستا سەس . گەنە پیاو وەرگیرانی عەدولای ھەسەن زادە . کاروانی
ئەھدەدان . وەرگیراوی کێتیی دابک (ماکسیم گورکی) . کورتە زێبان و
کردوہە کاسی لێن . نوویراوہ و وەرگیرانی کەریمی حەمامی جەھکفارا
و وەرگیرانی ھەسەن رەزگار . بەرھەمی تیکۆتانی ئەدەبی ئەم جەھدکەس
کە لە عێراق لە ھەل و مەرجی دزواری یەنابەرەتیدا دەژیان .

بەراستی دەتوانم بڵێم لە بارو دۆخیکی دزواردا دەژیان ، بێجگە لێ
دوکتۆر قاسملو کە لە وەزارەتی بەرنامەدانانی عێراقدا کاری دەکرد و مانگی
٣٠٠ دیناری وەردەگرت برادەراسی دیکە لە وەزعیکی باش دا ئەدەژیان . بە
تایبەت ئەو برادەرانەی لە کوردستان دەژیان وەزعی زێبانان زۆر دزوار بوو .
کاربان وەگیر ئەدەگەوت ، یا بڵێن کاربان ئەدەدانی . لە کۆیە ھێندیک برادەری
کادری حیزبی لە ئێدارەیی توتن دا وەک لە وینەکیان دیارە عەمبالیان دەکرد .

مەسەلەیی زێبان و نەری چوونی برادەراسی حیزبی بۆ ئێمە سەوہ مەسەلەسەک و
دەشکی کارو تیکۆتانیکی رۆژاسی ریسەرەتیی حیزبی بە خۆو مەسغول کردبوو

له بارمگای لقی پینجی پارتی

ئیتنا که یاسی رۆژنامه‌ی کوردستان هاته کۆرۆ . بئێ جئ ناسئ ساسنگی
خۆشیش له بهشی پاراستنی لقی پینج بکیرمهوه .

له کمل مهکتبی سیاسی باکرا بوو که له هه موو ژماره‌کی رۆژنامه‌ی
کوردستان ده دانه یۆ باره‌کای یارزانی و ده دانهش بۆ مهکتبی سیاسی بئیرن .
٣٠٠ دانهش بۆ پارتی بدهین به لقی پینج که ئهو بلأوی بکاتهوه . بلأو ده‌کراره سا
ده‌سووتینرا ئیتر ئه‌وه مان نده‌زانی . به‌لام لقی پینج هه‌موو جارێ با به‌جهد
ماند جارێک پاره‌ی رۆژنامه‌کانی دها .

رۆژێک به‌مانی جوومه لقی پینجی پارتی له کمل سدا سالحی رهمه‌نی کارم
هه‌موو . سیدا نه‌هاتبوو . کاک که‌مال محی‌الدین له‌وێ بوو . له زۆوره‌که‌ی ئه‌وه
دانیشتم . چایان هینا . له سهر هه‌لوێستی پارتی سبارت به‌ گورده ئیرانه‌گا .
نی دزی حیزب و هیندیک هه‌لوێستی تر کلمی - م کرد . کاک که‌مال کوتی :

"هه قه‌ت نه‌هه‌ کلمی بکه‌ی - نازانی ح ده‌زگایه‌ک به‌ سهر پارتی دا حکومت ده‌کا ؟
ئیتنا هه‌رچی هه‌یه به‌شی پاراستنه . جا بزانه ئه‌وانه‌ی له‌سه‌شی پاراستن دان کین ؟
با قسه‌به‌کی خۆشت بۆ بکیرمه‌وه . رۆژێک به‌مانی زوو که هاتمه ئیره . حمسه رمزا
که به‌ر پرسی به‌شی پاراستنه له لقی پینج دا . به هانکه هانک و به بهله
وه‌زور کهوت و کوتی : کاریکی زۆر گورج و به بهله هه‌مه . زوو به‌ماوێک ناساده
بکه بچئ بۆ سه‌رئ . کونم : چی به . بۆ وابده بهله . جئ تاره زووی داوه ؟

حمد ره را کوتی : به لئی ۰۰۰ مرادهرانی نئمە ئاکابان له هیچ نیه ، ئەو کسورده
ئیراسیای کە له بەغدا دەژی . له چاپخانەی بەغی رۆژنامە دەر دەکەن . هەمووی
دژی شیرانە ، دژی سیاسیی پارتیمانە . بە دزی له کتیبخانەکانی بەغدا
دەبرووش ، ئەوەتا نوسخمەکم بەیدا کردووە پێوسنە کورح هەر ئیشتا بێنیرم بو
سەری .

رۆژنامەیکێ کوردستانی هێتا دەری و نیشانی دام بە لام نەیدا دەستم . تاویلک
نەماشام کردو کۆتم :

— جا کە وایە ئەگەر کەست نارد بو سەری نکایە ئەم ۳۰۰ ژمارەشی پێدا بێتەرە .
دوو سی رۆژە هاتووە هێشتا بەرتمان نەکردووە .

— ۳۰۰ ژمارە ی چی ؟

حەز ئەم کوردستانە ی کە وا توو ژمارەمەکت بەیدا کردووە . حەزی دیموکرات
هەموو جاری ۳۰۰ ژمارە بو پارتی دەنیری . ئێمەش بو مەکتەبی سیاسی دەنیری و
بارەگەشیان دەدەینی .

کە وام گوت وەک ئاوی ساردی پێدا کە ی تەریق بوو و سەری بەرداوو و وەدەرکەوت
کاک کە مال محی الدین کوتی : " برام ئەومە بەشی پاراستن توو گلمی لەچی

دەکە ی ؟ "

" دستان شمام "

لهگهل شهید بوونی مهلا قادر دوو شمامی حیزبش به تاوی عهز سوری
مسته فزاده و محممد سدیق دهگیرین و پاش شهکهجه و ناراریکی زور دهانسه
بو سنه و لهوی له دادگا به شمام مه حکوم دهگیرین . له ربگای ته شکیلانی باهوه
خهبرمان وهگرگت که شه دوو براده ره له دادگای چاو رنخاندنه وهی بیزامی دا
حوکمه که بیان سوگهر کراوه و له وانمه شمام بکیرین .

کومبتهی ناوهندی حیزبی دیموکرات هاته سر شه باوره که نامهک سو
مهلا مستهفا بنووسی و داوای لی بکا که تکایه که بیان بو بکا به لکو له شمام
رزگار بن .

له تهئریخی ۱۹۷۳/۹/۱ بو روی سیاسی حیزبی دیموکرات نامهکی سو
سهروک بارزانی و نامه که بشی بو مهکتبی سیاسی پارتی دیموکرات
کوردستانی عراق نووسی .

حمیب محممد کهریم وهک سکرتهیری پارتی کورتیوی دلنیا بن نیمه هرچی
له دهستان بی دریخی ناکهین . براده رانی نیمه نامهکی سهروک بارزانیان
دابوو به شیدری شهویش کورتیوی : دلنیا بن ناهیلین بکوژین .

به لام واده و به لینی هر تک لا هر قه بوو . تضامت به شمه شمام
رانه گمانده وه که چی بیان کردوه و نتیجهی ح بووه .

سهرتیز مهكتهمی سیاسی پارتی دیموکراتی کوردستان

پاش ریز و سلاویکی برابانه :

به پیوستی دهزانی پیتان رایگهینین که دوو گهر له ئەندامانی حیرسی شیمه به ناوی عهزیز حهمه مەلاشۆرمت مستهفا زاده و محهمهد سدیق که ماوهیهک له مهو بهر گیراون له ئیران له دادگای تیزامی سنه به ئیعدام جوکم دراون دشتنا کبانیان له مەترسی دابه . بو ئاکاداریتان دهتوانین بلبین که ئەو دوو ... راههرهی شیمه بئجگه له ئەندامتی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران و ننگۆشانی هێمنانهی سیاسی تاوانیکی دیکمان نهبووه .

کۆمیتەی ناوهندی حیزبی شیمه هاته بهر ئەو باوههره که بۆ زرکاری کاسی ئەو دوو کورده بێ تاوانه دوو ئەندامی نیکۆشهری حیزبی داوای بارمندی لسه شیوه بکاو لامان وابه له ههل و مهرجی ئیستادا تەدخلی شیوه لد بهر زرکاری کبانی ئەو دوو ئەندامهی حیزبی شیمه ئەو دوو کورده بێ تاوان تەمسیری لماری دهی .

داواتان لێ دهکهبین که بۆ زرکاری کبانی ئەو دوو برادههرهی شیمه همکاوای پیوست ههلبین و شیمهش له نهتیجهی بریارو ئیقدامی خۆتان ئاکادار بکهن . لهکهل ریزو ههواوی سههرکهوتن .

کۆمیتەی ناوهندی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران

بهداخهوه نووسراوهکانی کۆمیتەی ناوهندی ههچ کاربان نهکرده ... ههلووتی مەلامتهفاو پارتی - له راستیدا سهرکردایهتی شورشی کوردناسی عێراق بئجگه له مهسلهحهتی تاکنکی خۆی ههچی دیکه له مهه چاو نهووه . مانگی خهزههلوههری ١٩٧٣ ئەم دوو هاوهریهدی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران له سه ئیعدام کران .

کۆنگرە ی سۆ حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران

کۆمیتە ی ناوەندی بریاری دا که له مانگی سپتامبری ۱۹۷۳ دا کۆنگرە ی حیزب بیهستۆ . بێجگە له و برادەرانی له کوردستانی عێراق بوون و شێساوی ئهوه بوون که له کۆنگرهدا بهشدار بن بریار درا له ئێرانیشهوه چهند برادهر بکەن .

روژی ۱۹۷۳/۹/۲۲ له بهغدا کۆنگره کرایهوه . پێویسته ئهوهش لهبیر نهکهم له لایحه حیزبی بهعهسهوه خانوبهکی گهوره ئاماده کرابوو که لهویدا کۆنگره بیهستین . تا کۆنگرهش نهواو دمی لهوێ وهدمەر نهکەوین . روژی ههوه له گومانمان لێ پمیدا بوو که ئهم خانوه ههروا به لاش بو کۆنگره ی حیزبی ئێمه ئاماده نهکراوه کاک ههممه مینی سیراجی که توژیک به نیو خانوه کهدا گهرا : خانوی ناسیهوه . گوتی : ئهوه خانوه ژهنه رال پناهیان و دارو دهسته که ی تیدا ده ژیان . ئیتر بو مان روون بووه که ده زگای گوێ گرتن و تومار کردنی قسه کانی تیدا یه . بهر له ههوه ی کۆنگره ده ست به کار بکا چهند کهس ده ستیان کرد به پشکنینی که لێن و قوژینی خانوو . ئاخ ره که ی دوکتور جه مینی شه تهوی له چهند جیگا مه گنه توفوتی دیتسه وه که له سه ر ره فعی له دیوار گیرا بوون و خۆ لیا ن به سه ر دا کرابوون . ناچار هه یوانیکی هه بوو کۆبوونه وه مان هینا نه یوان و ده رگای ژووره گانمان پێمه دا .

کونگره‌ی سی‌یه‌می حیزبی دیموکرات به سرودی ئه‌ی ره‌قیب (سرودی میلی‌سی
 کورد و په‌سند کراوی کوماری دیموکراتی کوردستان) کرایه‌وه. له‌پیشدا شاعیری
 مه‌زنی کورد ماموستا هیمنی رحمتی به‌وتاریکی کورت و جوان، وه‌ک پیرترین
 ئه‌ندامی کونگره‌ی پی‌روژ بای‌کرد. پاشان به‌شدارانی کونگره‌که ۴۹ کەس بوون،
 هر یه‌که کتییکی " کورد و کوردستانیان " به‌دیاری له‌دوکتور قاسملو وهر گرت.
 پیش‌راپورتی کومیتته‌ی ناوهندی له‌هر ئه‌وه‌ی بای‌ساز بوو که داخوا ئه‌م
 کونگره‌یه، کونگره‌ی سی‌یه‌می حیزبی دیموکراته‌ی یا کونگره‌ی دووه‌مه‌؟
 دوکتور قاسملو له‌هر ئه‌وه‌ی پێ‌دا‌ده‌گرت که ئه‌مه‌ کونگره‌ی دووه‌می حیزبه‌
 هیندی له‌براده‌ران لایان وابوو ئه‌مه‌ کونگره‌ی سی‌یه‌مه‌ و کونگره‌ی دووه‌م سالی
 ۱۹۶۴ له‌سونی گه‌راوه. به‌تایبتم کاک ئه‌میری قازی له‌هر ئه‌وه‌ی سور بوو که
 بریار و به‌یاننامه‌کانی کونگره‌ی دوو لێ‌رده‌دا بخوینینه‌وه. ئه‌و پێ‌شیاره‌ی کاک
 ئه‌میری قازی به‌زوری به‌دنگ‌دە‌م کرایه‌وه. و پاش‌دە‌نگ‌وهرگرتن به‌زوری
 دە‌نگ‌کونگره‌ی سونی به‌کونگره‌ی دوو ناسرا و ئه‌م کونگره‌یه‌ بوو به‌کونگره‌ی سی‌
 یه‌می حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران.
 پاشان مه‌لا عه‌ولای حه‌یاکی پێ‌شیاره‌ی کرد که " بریار و به‌یاننامه‌کانی کونگره‌
 دوو " کونگره‌ی سونی " به‌لاده‌ری بنا‌س‌رین و رە‌ت بکړینه‌وه. ئه‌م پێ‌شیاره‌ به‌
 زوری به‌ (۴۲) دە‌نگ‌په‌سند کرا. پێ‌شیاره‌ی په‌سند کرا و به‌م جوړه‌ بوو: " کونگره‌ی
 سی‌یه‌می حیزبی دیموکراتی کوردستان به‌یان و بریاره‌کانی کونگره‌ی دووه‌م بێ‌جگه‌
 له‌به‌شیکه‌ی زور که‌میان که له‌هر مه‌سایلی سیاسین رە‌ت ده‌کاته‌وه. به‌تایبتم
 هیندی‌ک هیرشی نا‌ره‌وا و نا‌دروست بو‌هر کوماری دیموکراتی کوردستان و به‌شیکه‌
 له‌به‌ریوه‌ به‌ران و کآدره‌کانی حیزب مه‌حکوم ده‌کات " .
 راپورتی کومیتته‌ی ناوهندی و کومیسینی ته‌شکیلات، پاش‌بای و لیک‌ولینه‌وه
 به‌تیک‌رایه‌ی ده‌نگ‌په‌سند گران. له‌کونگره‌دا ده‌سه‌لات درم‌به‌من وه‌ک به‌هر پرسی
 ته‌شکیلاتی حیزب دوو براده‌ری حیزبی له‌کوردستانی ئێران، به‌بی‌ئه‌وه‌ی ناویان
 بێ‌نم و بی‌ناسینم بو‌جیگری کومیتته‌ی ناوهندی پێ‌شیاره‌یان بکه‌م. پێ‌شیاره‌که‌سه
 په‌سند کرا. کونگره‌ به‌هه‌لبژاردنی کومیتته‌ی ناوهندی کاری خۆی کوتای‌پێ‌هینا.

بیرو راو ویو چوون و پیشنیاری کادر و نئدامانی
حیزی دیموکراتی گوردستانی ئیران بوگونگری
سی یه سی حیزب *

- پیش دستپی کردنی کونگره بوروی سیاسی نئسپاردی که لئکمل نئدامانی
حیزب، نئدازانی کونگره داسنم وو بیرو راو پیشماری آن وهر بکرم کد لئد
نئسکد و بووراوه کانی کونگره دا، کهلکنان لی وهر بکرم *
- ئد کونگره دئسه کی حمد نئانندا لئ کهل برادداری حیزی بیرو راو بیرو
چوون و نئسپاری حیزب جورم ناد نئس کردوون کدی نئوهی بیوست سی ناوی
برادداری نئس، نلازان دئکئدوه *
- حیزبی حکومتی سورکا و سوریا نئرامندر نئ کهلی زهحمه کئی گورد-
ئس سوریا و سورکا مءحکوم بکری *
- بیرو راو خومان نئمارت نئ چاردی نئسندلی گوردستانی ئیران، نئ کؤ-
ئس ئیران و نئردی نئ ککریو زابکئصص *
- نئس نئسنداند نئسندکان لئ رنگای رنگراوه جهانسندگئدوه *
نئ دئردی نئ کهل کورراوه کانی ئیران *
- نانی نئس نئسما لئ کوردستان سورس دئکه بی * نئ کهل خومان لئ نئرد-
ئسندکان حما کئسئدوه نئ فازاجی نئسیرالئرم و کؤئد پئرسی ئیراند
- دئردی نئس بو نئدامانی حیزب بکرمئدوه *
- نئرسدی نئ خراسی نئ هئدان و گئراوه نئسندکان بکری *
- نئک کری لئ کهل نئس نئسندکانی ئیران نئ نئسنت جهههی نئس ئیران
- نئد کؤدی دؤسانئس لئ کهل نئس دیموکراسی گوردستانی ئیران و حیزب-
سی نئس نئس ئیران *
- نئرس حمد خوسدکارتک بو دئردوه *
- نئری زکئصص و نئسلفاسی حیزب کورم و کؤئس بکری *

- هموو ئىندامانى كومىتەى داھاتوو لە نىو خەلك بن . لە عىراق بۆين و كارى حىزبى بكن .
- پىك هينانى بەرەى يەككرتوو نىشمانى دەكەل تەواوى حىزب و رىكخرا سايبەكانى دۆ رىزىم لە شىراندا .
- بە هموو تواناوه هەول بەردى بو زىندوو كوردنەوى رىكخراوهكانى حىزبى لە ولات دا .
- هەلبۆردنى كادرى حىرفەمىي و سوگەر كوردنى زىانيان .
- هەولدان بو چاپخانەمەكى حىزبى .
- بىجگە لە بوروى سببى هموو ئىندامانى كومىتەى داھاتوو لە كوردستان بىن و لە كەل ئىندامانى تر بۆين .
- ئەوانەى پاش كونفرانسى سىبەم لە حىرب لاياں داوه . دەر بكرى .
- پاش تەواو بووى وەعدەى سەيانى ۱۱ ئازار . حىزب لە شىراندا شورشى چەكدارانە دەست پى بكات .
- دامەزراندنى تەشكىلاتى حىزبى لە نىو يەكيتىهكانى كرىكارى و بىشەيى دا
- رىكا نەزەرى بىرو باوەرى دۆى نىسلام لە نىو ئىندامان و خەلك دا سلاو بكرتەوه
- كوكرە بو هەموو جۆلابدووكانى رىكارىخوارى . مە تايىت بو كەلى سەمام و كىزا . يەيام سىرى .
- كومىتەى ناوسدى هەول بەدا رۆژنامەكانى رەمانى پىشەوا چاپ بكتەوه .
- هەولدان بو زىاد كوردنى ئىندامى حىزبى لە ئوروپا بو بەشدارى لە كوئۆه و كوئوونەوهكانى خۆبىدكارى دا .
- ئەوانە و كەلىك و رده شتى تر بو چوون و بىشنىارى ئىندامانى بەشدار بووى كوئۆرەى سىبەمى حىزبى دىموكرات بوون . كە لە هەول و مەرجى ئەو سادا . نىو حىزب كەنجىنە بوون .

پاش کونگره‌ی سی یهم

کومیتته‌ی ناوهندی هه‌لمبێر دراوی کونگره‌ی سی یهم ، پاش ته‌واو بوونی کاری گو-
نکره کو بووسه‌وه‌ی خو‌ی پینک هینا و ده‌بوا به له دوو مه‌سه‌له‌ی گرته‌که‌ بکولیتته وه و-
بریاران له‌سه‌ر بدا .

ده‌که‌م شه‌وه بوو که هه‌ست به‌وه ده‌کرا و ده‌زعی عیراق به‌ره‌و ئالۆزی ده‌روا و له
وانده له نێوان پارته‌ی و حکومه‌ت دا شه‌ر ساز سنه‌وه . شه‌و ده‌م حیزبی دیموکرا-
سی کوردستانی ئێران ده‌بی چیکا ؟

دوهم - پاش شه‌وه که نه‌مانوانی بوو له که‌ل جه‌ماعه‌تی ژمه‌رال به‌ناهیان و مرادی
زریا‌زور له رادیودا کار بکه‌ین . دامان له حیزبی به‌عس کرد بوو که به‌رنامه‌ به‌کی
سێ ده‌تانیمان له رادیودا بدنه‌ی . به‌و شه‌ره‌ی وتار و نووسراوه و سیاسه‌تی سه‌ر
به‌ خو‌ی خو‌مانی ته‌دا بلاا بکه‌ینه‌وه و که‌س کونترۆلی نه‌کات . پاش هه‌ولتیکی زور
ده‌نن موانده‌سی کرد بوو که نێو سه‌عات به‌رنامه بلاا بکه‌ینه‌وه .

ئێ ساره‌ی مه‌سه‌له‌ی به‌که‌م . پاش یان و لیکۆلینه‌وه‌به‌کی زور . کومیتته‌ی ناوهندی
به‌ زۆر شه‌ی دمه‌ک سربا‌زی دا که : " شه‌که‌ر له کوردستانی عیراق شه‌ر هه‌لگیریه‌ت وه
کومیتته‌ی ناوهندی حیزبی دیموکرا‌سی کوردستان . عیراق به‌ جی بیللی و به‌جته‌ته‌وه
ئێران و خه‌ماتی خو‌ی له کوردستانی ئێران دربه‌زه‌ پێ بدات . کومیتته‌ی ناوهندی هه‌ر
له ته‌ستاوه‌ پێویسته هه‌نگاو بو‌ ئاماده‌ بوون باویزی . " ئهم سربا‌زه به‌ زۆر شه‌ی
ده‌سه‌ به‌سه‌ند کرا .

له ساره‌ی مه‌سه‌له‌ی دووهم هه‌تدی له شه‌ندامانی کومیتته‌ی ناوهندی دزی شه‌وه
بوون که حیزبی دیموکرا‌ت له عیراق له رادیو دا و تار بلاا بکانه‌وه . کومیتته‌ی
ناوهندی به‌ زۆر شه‌ی دمه‌ک سه‌رو رای شه‌واسی به‌ وشکه‌ رو‌ داناو سربا‌زی دا له‌و ده‌رفه‌ته
که‌دیک وه‌ر بکه‌رنی و ده‌ست بکه‌رنی به‌ سلاو کرده‌وه‌ی و سار و پیرۆ گرامی حیزبی

دیموکرات و راپۆرتی کۆنگره‌ی سێهه‌م و شعرو سڕوودی سه‌موا بێنیش — بـلـاـو ده‌کرانه‌وه . کار بده‌سه‌نای جیبری به‌تس، یا به‌ شینومه‌کی دی بـلـیـتـیـن (موخابرات) به‌ هیج جور له‌ کاری رادیۆ له‌ نووسین و بـلـاـو کردنه‌وه ده‌خاله‌تسان نده‌کردو خۆیان تی هه‌ل نده‌هه‌فتانده . له‌ ئیرانه‌وه نامه‌مان بۆ ده‌هات و له‌ بـلـاـو کردنه‌وه‌ی ووتاره‌کان پشینیوانی ده‌کرا . تا سه‌رو به‌ندی رێک که‌وتنی شای ئیران و سه‌دام حوسین بـلـاـو کردنه‌وه‌ی ووتاره‌کانی ئێمه له‌ رادیۆ درێژه‌ی هه‌سوو .
پاشان دایانخست .

پاش کۆنگره‌ی سێ دوکتور قاسملو بۆ سه‌ردانی مندا له‌کانی چۆوه چکوسلواکی له‌ که‌رانه‌وه‌دا له‌ بۆرۆی سیاسی یاسی سه‌فه‌ری خۆی کردو ئهم قسانه‌ی شه‌و له‌ یادداشته‌وه‌یه‌که‌راون که‌ شه‌و ده‌مه‌ له‌ کۆبوونه‌وه‌دا نووسینه‌وه‌یه .

==== قسگانی دوکتور قاسملو ...

" له‌ سه‌ر سازمانی ئورویا نه‌مه‌توانی له‌ که‌هل شه‌میر نه‌مان بگرم . چاوم سه‌سد مه‌مه‌دی مه‌هه‌مه‌دی که‌وت . بێم که‌وت براده‌ران له‌ وه‌زعی تۆ حالی نه‌بوون . وه‌زعی خۆت روون بگه‌وه . ده‌که‌رتی یه‌وه‌ بان ناگه‌رتی به‌وه . شه‌نانه‌ت حاجیش امه‌مه‌ستی ره‌حمانی حاجی شه‌حمدا به‌ گۆتی : لینی حالی نه‌بووم مه‌مه‌مد ده‌لی چی .
که‌وردی ئیران له‌ ئورویا زۆر بوون . پشینیارم کرد له‌ که‌ریمه‌ی کۆ بینه‌وه‌وه‌و سه‌رو سامانیگ به‌ کارو باری ده‌ره‌وه‌ به‌هه‌ن .

چوومه‌ فه‌رانسه‌ قه‌رارم دانا بوو له‌ که‌هل " پۆل " که‌ه‌رۆژنامه‌ نووسگه‌یی فه‌رانی یه‌ له‌ که‌هل بنگمه‌کی چاپ سه‌ بکه‌مین به‌لکو بته‌وانین کتیبیک له‌ سه‌سدر که‌ورد بـنـوـوسـین . من بـیـنـوـوسـم و شه‌و ته‌ماشای بکا . دیاره‌ ئیتمکان هه‌مه . به‌که‌ک له‌ نووسه‌ره‌کانی " جون شه‌فریک " م چاوپێ که‌وت له‌ تاران بـیـوـو . لای وابـوـو وه‌زعی ریزیم لقی و لۆقه . سالبۆز خانه‌کانی رۆژئاوا چاوه‌رووانی ئال و کۆر بیک ده‌که‌ن . ده‌یکوت : ناتوانین له‌ سه‌ر ئیران هه‌ج بـلـاـو بکه‌مه‌وه . چونکه‌ حکومه‌تی ئیران شه‌علا نه‌کانی ده‌دا به‌ شه‌ه . مودیری کوفاری " شکی برسی " م ده‌ست .

دسکوب : کوردستان نهوهی همدە. سوێه لەدکەل شەرکەدگاسی نەوت پێنۆمەندی
 بکری. سنان واسە کە موبوبیلەدگاسی نەوت لاسنکری بەرەخۆبی کورد سەن؟
 کامەران بەدرخان چۆنە شران. هەموو کوردستان کەراوە. ناخزینجار سائسی
 ۱۹۷۰ چاوی بە شا کەووبە. بە شا کۆتوبە : مەدرەسە کورد دانسی و رۆژنامە
 کوردی سلاو بکەنەوه. لە زانستگای تاران دەرسی رمانی کوردی بکاتەوه.
 سنساری کردۆه کە جەمال بەرەو نۆرەالدین زازا سۆ ماموستای زمانی کوردی
 لە زانستگای تاران بانکەبکا. شا لە وهلام دا کۆتوبە : شەکر شەم پێشنارانسە
 سۆ جی بە جی بکەم. شەمپراتوری شران نەتک دەچی.
 سوێه مەلا مەندەدا ئەوێه بە شا داوه کە لەکەل هەموو گەس رێک بکەوه
 لەدکەل حەری بەتس رێک ناکەوی. چاوم بە مەشولگی وەزارەتسی دەرهوهی
 تەراسە کەبوو.

لەمەر نهوهی سۆرۆی ساسی براری بەداسوو کە دوکۆر قاسملو بچینسە
 تەراسە لە شی کردەوهی خۆندا مەهری قاسملو بە سەدری نابەستی خۆی
 دانا و سەکاسی هەر وەک خەسەرێک وەرگرت.
 وەرگی کوردستانی عێراق بەرەو شالۆزی دەچوو. لە سۆان بارتی و حەری
 کۆمبست دا کەشەو هەرا سۆر. سۆرۆی ساسی حیزبی دیموکراتسی
 کوردستان رۆزی ۱۵/۱۲/۱۹۷۳ لە کۆنۆنەوهی خۆندا کە سۆ لیکۆلینەوهی وەرعی
 عێراق بێک هانموو براری دا دوکتور قاسملو بچیتە لای مەلامتەفاو شەو
 مەسەلەسی خواروبەدی لەکەل یاس بکا :

۱- نەمە کەشە یارنی و حەری کۆمبست بە جیکای داخ دەزانین. بەرەرهکا-
 سی و دوزماسەتی کۆمبستەگان بەرژەوندی یارنی و جولانەوهی کوردی تەسدا
 ساس.

۲- لەمەر خودمۆخاری و پێنۆندی شران و عێراق و پێنۆندی شران و پارتسی
 دیموکراسی کوردستانی عێراق لەکەل مەلامتەدا نەکا.
 لە کەراسەوهدا دوکۆر کۆنی : " بە مەلامتەنام کۆتوبە شران و عێراق رێک

ده‌کهن • شو دهم جولانه‌وه‌ی کورد توشی تضکد و چه‌له‌مه‌ی زۆرد دهبیت •
 مه‌لا مسته‌فا له و لآم دا گوته‌یه : " ئەگەر ئەوان رێک که‌ون، منیش له‌گه‌ڵ ئێـوه
 رێک ده‌که‌وم (له‌گه‌ڵ حیزبی دیموکراتی کوردستان) و شهر ده‌خه‌مه کوردستانی
 ئێران و به بیست و چوار سعات پێش‌مه‌رگه ده‌گه‌مه سه‌ر چه‌می ئازار ۰۰" •
 شو قسانه‌ی مه‌لا مسته‌فا که دوکتور قاسملو ده‌یگی‌رانه‌وه ، خه‌یالیکی خوش و
 هه‌یوای بو ئه‌ندامانی کومیته‌ی ناوه‌ندی پێک هه‌ینا بوو • به‌لام من هه‌ر له سه‌ر بیرو
 رای خۆم بووم ، که ئێران وه‌های ده‌ست خستۆته نیو شو‌رشێ کوردستانی عێراق ،
 زه‌حمه‌ته رێگا بدا له گه‌ڵ حکومه‌تی عێراق رێک بکه‌وی • له سه‌ر شو مه‌سه‌له‌یه
 ناکۆکی بیرو راما‌ن له گه‌ڵ کومیته‌ی ناوه‌ندی به‌ر ده‌وام بوو •
 رۆژی ۱۹۷۳/۱۲/۸ بو سه‌ردانی مندا له‌کانم هاته‌مه‌وه سو‌فیا • سالی تازه‌ی زه‌م
 له گه‌ڵ مندا له‌کان رابوارد • ئێواره‌ی شه‌شی مانگی ژلنویه‌ی ۷۴ دوکتور قاسملو
 ته‌له‌فونی کرد که بگه‌رمه‌وه بو به‌غدا • رۆژی ۱۹۷۴/۱/۹ گه‌رامه‌وه به‌غدا •
 کێشه‌وه هه‌رای نیوان پارتی و حیزبی کومونیست درێژه‌ی هه‌بوو • رۆژی ۷۴/۱/۱۵
 له گه‌ڵ دوکتور قاسملو چووینه‌ باره‌گای حیزبی کومونیست و له گه‌ڵ کاک عه‌زیز و
 کاک که‌ریم شه‌حمه‌د له سه‌ر بار و دۆخی عێراق و کێشه‌ی نیوان پارتی و حیزبی کومو-
 نیست باسیکی درێژمان هه‌بوو • رۆژی ۱۹۷۴/۴/۲۳- ییش له گه‌ڵ دوکتو چووینه
 باره‌گای لقی بێنجی پارتی و له گه‌ڵ سه‌یدا صالح یوسفی ره‌حمه‌تی باسما‌ن ک‌رد
 و نیکه‌رانی خۆمان له ناکۆکی نیوان پارتی و حیزبی کومونیست نیشان دا • سه‌یدا
 له وه‌زعی پێک هاتوو فره‌ نارازی بوو • به‌لام دیار بوو هه‌یچی له ده‌ست نه‌ده‌هات •
 بۆرو‌ی سیاسی له گو‌بو‌ونه‌وه‌ی خۆی دا بریارێ دابوو که کلاسیکی سیاسی
 بو ئه‌ندامانی کومیته‌ی ناوه‌ندی و جسد کادری خو‌ب‌نده‌وار و تیکۆشه‌ر بکاته‌وه •
 من به‌ مسئولی کلاسی کادر و ئاماده‌ کردنی دیاری کرابوووم •
 ۱۹۷۴/۱/۲۵ خه‌به‌رمان زانی که ئێره‌جی ئیسکه‌نده‌ری و کیانوری هاتوونه‌سه
 به‌غدا و میوانی حیزبی به‌عس بوون • به‌ براده‌رانی حیزبی کومونیستی عێراقیان
 گوته‌بوو که ده‌یانه‌وی چاویان به‌ براده‌رانی حیزبی دیموکراتی کوردستانی
 ئێران بکه‌وی • به‌لام حیزبی به‌عس ریکای نه‌دا بوون •

ند گوبره‌ی برزازی سنوور روژی ۱۹۷۴/۲/۲ کلاسی دهری دهستی
 دکار کرد . همدو نهادمانی کو... هی ناوسدی مدشار سوون . دوکتور
 ناسملو له‌و کلاسه‌دا دهری هلسه‌فهو نابووژی سبای و مه‌له‌ی گورد و
 سووسدی سووسندوانستی ده‌کونه‌وه به‌راستی که‌لکی زوری هه‌بوو . کلاسی ۵/۲ روژی
 خااند . روژی ۱۹۷۴/۲/۲۷ دوکتور قاسملو بی‌شنیاری کرد : " ئیستا گنه
 براده‌راسی گومینه‌ی ناوسدی له به‌غدان . مه‌تری شه‌وئ همه‌ که پارتی و
 حکومتی عراقی همه‌کجاری تیک‌چن پیوسته ئیمه بای ئهم وه‌زعه بکه‌ین و
 براس له حاله‌ئیکێ ناوادا ده‌ی ح بکه‌ین و هه‌لوستمان ح ده‌ی . پیوسته
 برزازی ناخری ده‌ی " .

من کوتم لام واته بو شه‌و مه‌سه‌له‌هه کوپوونه‌وه سووست نسه چونکه
 گومینه‌ی ناوسدی له کوپوونه‌وه‌ی بشوودا برزازی داوه ئینا پیوسته
 خومان بو چی به‌چی کردنی شه‌و بریاره ئاماده بکه‌ین . به تایبعت نهادمانی
 حزب ح نه‌وه‌ی له کوردستانی عراقی ده‌زین و ح نه‌وه‌ی له کوردستانی
 ئیران نامه ده‌وووس و داوا ده‌که‌ن که حیزب هه‌لوپسنی خۆی روون مگانه‌وه و
 له کانی هه‌لگیرانه‌وه‌ی شه‌ردا حیزبی دیموکرات ح ده‌کا .

روژه‌ی براده‌رانی گومینه‌ی ناوسدی لایه‌نگری شه‌وه سوون که چارێکی
 دیکش له‌و مه‌سه‌له به‌ بکۆله‌وه‌و کوپوونه‌وه ساز بکری .

روژی ۱۹۷۴/۲/۲۸ کوپوونه‌وه‌ی گومینه‌ی ناوسدی ده‌ست بیکرا . دوکتور
 ناسملو کونی : " پیوسته له شه‌ر برزازی پیشووی گومینه‌ی ناوسدی له‌باره‌ی
 چوونه‌وه‌ی ریبدرامتی حیزب بو ئیران له کانی هه‌لگیرانه‌وه‌ی شه‌ر لسه
 کوردستانی عراقی هه‌لوپسنی خومان روون که‌ینه‌وه . پیوسته براده‌ران سه
 ویدی له‌و مه‌سه‌له‌هه بکۆله‌وه " .

لێریدا به‌گورنی به‌ه‌روو سیرورای نهادمانی گومینه‌ی ناوسدی توهمار
 ده‌که‌م که له‌کاسی کوپوونه‌وه‌دا له ده‌قه‌ری بیره‌وه‌سه‌کانم دا سووسوم .

ماموستا مه‌لا عولا : به‌له‌مدر چار کرنی دهری ئینای عراقی . که
 بازاراسش دزی چو لاسه‌سه له کوردستانی ئیراندا . ئهمدش شه‌و هیره‌هان سینه‌که

ههم دژی ریزی می شاو ههم دژی نارزاسی سی. با شرد براری سَنَسَـو
هه لَوَه سَنَسَهوه .

مه لاسماعیلی حاجی : شه کمر شهر له کوردستانی عراق دهست بی سکانسهوه
شتمکاسی شه وه مان نایی که له کوردستانی عراق بمینسهوه . که وا سوو با بچندهوه
ولآتی خۆمان و بریاره که می پیتشوو همر له جیکای خۆی بی .

هاشمی کهرمی : شه کمر بچینهوه ئیران و چهند مانکد خۆ را بکری له وانسه
نه شه وه کانی دیکه ئیرانی بی یارمه تبمان بدن . که وا سوو بریاره گان له جیکای
خۆی بی باشتره . که رانه وه ی شه بو ئیران ریکای یارمندی به شورش عسراق
ناکری . رایهرینی شه دهسته هۆی شهوه که ئیران پتریش یارمندی به شورش سی
کوردستانی عسراق بکا .

ماموستا هیم : براری پیتشوو له ساره ی که رانه وه مان بو شران له جیکای
خۆی بمینسهوه . یبوسته بچینهوه ولآتی خۆمان با لا ولآتی خۆمان کار بکری
با خۆبه گوشت دانسی تدا بی . یا وه ک پیاوان دهست له رَشَد راندی هه لیکری
و وه ک کویتک سدر به خۆ بزین .

مه لار رسول : موافق شهو قه راره له جیکای خۆی بمینسهوه نه وه ی شتمنا
هدماند شه کمر بچینهوه ولات خۆمان راده کری . وه زغ باشتر دمی . شه
ته شکملانه ی شه ده مانه وی له ژبیر لوله ی تفصکدا نه می ساز نایی . له هه رده می
شه ردا له کوردستانی عسراق وا فیرکرا بووی چاومان بریسه شورش و ده مانکوت
شه کمر شورش هه رگه وی شه شه من ده سنه شه تک . به لام شه سنا له هه رتا سدری
کوردستانی عسراق شورش دژی شه ته تملیفات ده کا . شه مانم به کومسه ی ناوه می
و به کادرو ته شکلاتی خۆمان هه مهو که رانه وه مان ناهه ریکابه .

حه مه دهمینی سیراجی : من لام وایه ده سی شهو براری ی پیتشوو هه لَوَه سَنَسَهوه .
مه سه له شه وه نه د مه رکی شه رافتمه ندانه له زانی سدر شۆری باشتره . مه سه له
لنگدانه وه به . هتری خۆ و دووژس لیک بده سه وه . نایی کارنگی واکه سی سه
رسی شورش کوردستانی عسراق بی .

که ریم هه داد : شه ده ش مانکس خۆمان راناکری . سله لبت نارازی سه

له ئيراندا • ناتوانين له ولات بيمينهوه • كه وابوو برياره كه ي پيشوو
هه لوه شينهوه •

دوكتور سولتان : شهوانه ي گوتران هه مووي ته عه سو به • ئيمه نابي بو
موقده راتيكي مه جهول بچين • چوونه وي ئيران ئينتيحاره • موافقم برياره كه
هه لوه شينهوه •

كهريمي حيسامي : شهو برياره واته برياري گه رانه وه مان بو ئيران نه گه ر شه
له كوردستاني عيراق ده ست پي بگاته وه • له كو بوونه وي پيشوودا به زور به ي
دهنگه په سند كرا • شهو دهم تهنيا دوو كه سي دزي گه رانه وي ئيران بوون • كاك
حه مده مين و ماموستا مه لا عه ولا • ئيستا سي شه نامي كوميتته ي نا وندى ليتره
نين كه هه ر سيكيان له سه ر گه رانه وه بو ئيران پي يان داده گرت • من لام وايه
هيح مه له يه كي وا نه ها توته پيش كه ئيمه كو بينه وه دوو روژ له سه ر شه و
مه له يه قه بگه ين • برياريكه دراوه • لام وايه ده سي له جيگاي خويدا شه نجام
بدرى • نه گه ر به مانه وي وهك حيزب بيمينين و له به ر يهك بلا و نه مين پيويسته له سه ر
شهو برياره ي پيشوو راوه ستين • زور له براده ران با سي مه لاسته فا و شورشي
كوردستاني عيراقيان هيئا كوزى • من نازانم تا كه ي ئيمه خو مان به پارتسي و
به شه شور شه وه ده به ستينه وه • بو خو مان فريو به دين شورشي كوردستاني عيراق
هه واري به ده ست ئيرانه • با بو جاريك ده ست له وانه هه لگرين • بچينه وه ولاتي
خو مان خبات بگه ين و خه لك وريا بگه ينه وه •

دوكتور قاسمى : نه زه ر دان له و باره وه دزواره • هه ر دووگد لا ده ليلسي
موخالييف و موافقيان هه يه • ده ليلى هه وه ل بو چوونه وه شه وه به كه هه ر حيزبيك
ده بي له نيو ميله ته ي خو ي بي • چوونه وه مان كاريكي موسمه ته • چونكه ئيمه له
واقعيه تي ولاتي خو مان دوورين • زورمان ئاگا له ولاتي خو مان نيه •

ده ليلى دووه شه وه به سه له ها ي سه له له ولات دوورين • ده بي له ولاتي خو م
به تا يتوانم قه راري راپه رين بده م • راسته چوونه وه دزواره • به لام شه وه ش
ته جرو به يه كه • ئيستا ناتوانم بليم بگه رينه وه يا نه گه رينه وه • نازانم سه ر
ده كه وين يان نا • وهك قوماريكه • ريسكه • وي ده چي خه لككيكى زور و مدووامان

كهون • نهو دهم بارزاسن رهنی ددكۆزی • بهلام نسا له نهران بهنكلامان
 نی به • خهلكی نهران به كشتی له ریزیمنی نهران سرازه بهلام شهو ستراری سگ
 پاسیفه • تضامت جولانهوهی خودمه خودیش بی به • میللمنه كه مان تراوه •
 جاشیتی و خوفروشی له نیودا بوته باو • كاتنگ وهدووامان دهكهون كه برانن
 سهرده كهوین • تا نیستا نهمانتوانیوه له كهل هیزه گانی نهرانی ریک بگهویسن •
 شهرایتی دهرهوش دهبی له بهرچاو بگهین • ولاته گانی سوبالیستی • حكومهتی
 عیراق ، شورشی كوردستانی عیراق • دهبی بزاین شورش تا ح رادهك كۆمه گمان
 دهكا ، حكومهتی عیراق چنده موساعیدهی دهكا • ولاته گانی سوبالیستی
 كۆمك ناكهن • دهبی مهسهله كه به ووردی لیک بدسنهوه • مهو جودی مهتی حیرب
 له كۆزی دابه • هاتوو گهراینهوه مهو هموو لهصین چووین • "

من پیشیارم كرد به دریژی لهوبارهوه تسد كرا • برادهران سترورای خۆسان
 دهر بری • سی تضامی كۆمیتهی ناوسدی كه له دهرهوهن له كۆبوونهوهی زاردرودا
 دهنكیان بو گهرا نهوه داوه • كه وابوو یا نیستا باسه كه مرسنهوهی دهنك وه ریکری •
 دوكتور قاسملو كوسی : " له مهسهلهی كریكدا دهنك دان ریکای هدره باش
 نه • با ریکا بدس شهو برادهران بیری لی بگهوهوه بهمانی كۆبوونهوه دریزه
 پی دمهین • "

شهو رۆزه كۆبوونهوه دوابی پی هات • برادهران هموو له خانووی حیرب
 میوان بوون • بهلام دوكتور قاسملو خانووی تابستی هموو به نسا دهزا • شهوی
 مه لا سمایی حاجی و هاشمی گه ریمی بانگیشن كردبوو • هم نانکی چاكسی
 دابوونی و لیوی تهر كردبوون و منشی شوشتووهوه كه له بیرو رای خۆسان
 پهشیمان بینهوه • رۆزی دوابی كۆبوونهوهی كۆمیتهی ناوسدی دهست پیکرا •

یادداشته گانی من لهو كۆبوونهوهدا كه به كورتی نووسراون بدم جورین :

دوكتور قاسملو : تگا له برادهران دهكهه به مهسئولی بدهوه بی نحصات
 نهزه بدن و نگرلی لی بگهوه •

حصمتمینی سیراجی : من لام واند كه برادهران له سدر نحصات
 و ههسی كوربه ساموسی نسا كرده • له باری برادهرانی دهرهوه سدرهاری رهر

دانان ، ئەوان لە دنیای شوغاری توندو تێژو چاپەمەنی و تەبلیغات دا دەژین .
ئاگایان لە وەزعی ولات نیە . بریاربکی ئەوتۆ مەسئولیەت و فیکر کردنەوهی
دەوی . من لەسەر فیکری خۆم ماومەوه کە بریاری پێشوو هەلۆه شێتەوه .

مەلا رسول : من زۆرم لێک داوەتەوه بەو تەجروبەیی کە هەمە ئەگەر شەربێتەوه
بە هیچ جور ناتوانین لە نیۆ شورشێ گوردستانی عێراقدا خۆمان بپارێزین .
بەیت و باومان بۆ هەل دەبەستن . هەموو کاریکمان لەکەم دەکەن . دەبێ بکەرێنەوه
لە ژێر لولەیی تەفنگدا رێکخراو ساز بکەین ، دەتوانین خۆمان رابگرین .

ماموستا هێمن : لەسەر باوەری خۆم ماوم دەتوانین بچینهوه . خۆشمان
را دەگرین . هەر بگهینهوه و لاتێ خۆمان دەمینینەوه . ئەگەر نەچینهوه با دەست
هەلگرین و با میلەتەتەکەمان بۆ خۆی خەبات بکا و رێگا ببینیتەوه .

هاشمی کەرمی : با راوەستین سالیکی جاوه رووان بین ، پاش سالیکی
بچینهوه .

مەلا سەعیدی حاجی : پاش بێرکردنەوهیەکێ زۆر لام وایە ئەگەر نەچینهوه
ئێران دەتوانین بچینهوه و شورشێ دەستمان لێ نادا . با بریاری پێشوو
هەلۆه شێتەوه .

مەلا عەولای حەسەکی : هەل و مەرجی راپەرین لە ولاتدا نیە . ئەگەر هەیسە
با هەر ئێستا بچینهوه . من لەسەر فیکری خۆم ماوم و پێویستە بریاری پێشوو
هەلۆه شێتەوه .

کەرمی حەداد : خۆمان پێ راناگیری . ناتوانین بچینهوه . بریاری پێشوو
هەلۆه شێتەوه باشترە .

کەرمی حەسەکی : من لام وایە ئەم هەموو بێنەو بەرمیە هەر بۆ ئەوەیە کە
بریارەکە پێشوو هەلۆه شێتەوه . مەلا سەعیدی و کاک هاشمی کەرمی ئەگەر
شەویکی دیکە بانگ بکەین لەوانەییە لە سەر هەلۆه شانەنەوهی حیزبێش بریاربەن .
بێجگە لە چوونەوه بۆ ئێران رێگای دیکە نیە . با بچینهوه لە ولاتێ خۆمان
خەبات بکەین .

دوکتور قاسملو : خاتەر جەم نەمەوه لە چوونەوهدا خۆمان بۆ رادەگیری یانە .

به لأم لهوه دلتیام که دتوانین خۆمان بهاریزین . نمتیجهی بای و لیکدانسهوهی کومیتهی ناومندی پاش دوروژ و تو و پێژ ئاوایه :

حهمهدهمین ، دوکتور سولتان ، کهریم همداد ، مهلا سمایل ، مهلا عـــــــــــــــــولا موخالیفی چوونهومن - کاک هاشم تا سالیک بو چوونهوه مۆلمت دهخوایژێ . مهلا رهسول ماموستا هیمن ، کاک کهریم موافقی ئهوهن له کاتی ساز بوونهوهی شهر دا بۆ ئیران بگهرینهوه . "

پاش ئهم نمتیجه گیرییه ، دوکتور قاسملو بریاری کوپوونهوهی کومیتهی ناوهندی به خهتی خوێ نویسی . من پێشنیایم کرد که زۆر بهی دهنگی لی زیادبکری و بنووسری : " کاک کهریم ، مهلا رهسول ، ماموستا هیمن دژی ههلوهشاندهوهی بریاری پیشوون " .

ئهوهش دهقی چلک نویسی بریاره که بهی به خهتی دوکتور قاسملو :

" کومیتهی ناومندی بریاری دا :

۱- بریاری کومیتهی ناومندی که بریتی بوو لهوه که ئهگهر له کوردستانی عیراق شهر دهستی پێ کردهوه بهرپوه بهری و ریکخراوی حیزب له عیراق بهچهکداری بچیتهوه کوردستانی ئیران و خهباتی چهکدار دهست پێ بکا ، ههلوهشیتهوه و پیرهوی له تینۆری راهبرینی چهکداری ئیجباری نهکا که نمتیجهی وه ممترسی خستنی ههموو حیزبه .

۲- دریه پێ دان به تیکۆشانی حیزبی له ههموو ههل و مهرجیک دا به تهنیاریگی ئوسولی دادهنی و به پێویستی دهزانی بو ئهم مهبهسته له ئیستا وه تی بکووشی "

بهم جوژه بریاری گهرانهوه بو ئیران له کاتی ههلگیرانهوهی شهر له کوردستانی عیراق ههلوهشاوه .

پاش کوپوونهوه له گهڵ دوکتور قاسملو و کاک ههمهدهمین سیراجی چووینه بارهگای حیزبی کومونیستی عیراق که چاومان به کاک عزیز محهمهد بکهوی و له سر وهزعی کوردستان قسه بکهین . کاتیک چووینه ژووور کاک نهوزاد

سۆرى سانج ندر نىرى رىئوسنى ھاسوجو كىران سۈر كوتىمان دەمانەوى چاومان
 نە كاك ندر نىرى بىكەوى . كاك نەوزاد سىرلەمەكى نووسى و نازدى بۆ ستەرتى . پىنسر
 نە سەناتىك چاودىرووان مووسى خىمەرىك نەبوو . نە نەوزادىم كوت نەوھ ح بوو تىو
 پىنسووسىوھ كى ھاسوون ؟ يەكى دىكەى نارد . برادەرەكە كىراوھو كەوتە پىشمان
 خۇوتە سەر كە دەرگامان كىردەوھ ، كاك غەزىز واقى ور ماھ ھەستابۆ پىشمان
 ھاسوون كوتى : " دەك خۇدا مېمارەكى نەكا كورە تۆ كەرىم ئىرانى ؟ نەوزاد
 پىنلەيەكى سووسىوھ دەلى : كەرىم ئىرانى لەكەل دوو كەس دەمانەوى بىنە لات .
 مېش ھەر چەند بىرى لى دەكەمەوھ ھىج كەس بە ناوى كەرىم ئىرانى ناناسم دەسى
 نەو كەرىم ئىرانى بە كى سى ؟ "

ئەوھ لە كاتىكدا لەكەل نەوزاد باش نەكترمان دەناسى و زۆر لە پىراگ و لىسە
 نىسا پىكەوھ بووس .

داسىئىس ماسى وەرغى كوردستانمان كىرد . كاك غەزىز كوتى : " وەزخ رۇر
 سىر نەسە . وادىبارە رىك ناكەون " . كاسىك ماسى وەرغى خۇمان كىرد . كاك غەزىز
 لەندىر نەو ساوەرە بوو كە تا ستوانىن خۇمان سى لایەن رابىگىن و لە غىبىرئى
 مەسسىوھ و ەك پىكەمەك بۆ خىصات لە ولاتى خۇمان كەلكى لى وەر بىگىن .

باش چاودى كەوسى كاك ندر نىرى سۆزۆى ماسى بۆ روون كىردنەوھى تەكلىپى
 خىرە لە كاتى ھەلكىر سەنەوھى ندر كۆپۈنەوھى پىكە ھىما . دوكتور قاملو كوتى
 " نەلا مەندە نەزەرى نەو نەوانەى مەسئولى مەنمان ھىمە لە خىزى ئىمە دا
 بىر نە كاسى ماسى لای نەسەد خۇشەوى داينىش . "

ندىس و كاك ھەمە دەمىن و ماموستا ھىمە لەكەل نەو پىشبارە موخالىپىت
 بووس . باش ساستىكى زۆرۈر كۆرىنەوھى بىرۈباو ەرو ناكوكى بۆ چوون دوكتور
 قاملو پىشبارە كىرد : " كە پىوستە داھەش بىن . بەلام نابى پىنۈندى خىزى .
 مان سىك بىچى . نەسى سىكۆغانى خىرمان دىرئەھى ھىمە " . كەمىشئەنە نەو بىر بارە
 كە وەرغى نەغدا سىك نەدەس . نەلام سىك خۇمان سو كەمىن . ھەتتىك لىسە
 برادىران بىجەوھ كوردستان . نەواسى دىكەش لە نەغدا سى .

زۆرى ۹ ماسكى ماسى ۱۹۷۶ كاك ندر نىرى بازاراسى كە بۆ بوو وىز ھاسىوھ

بەغدا سێ نەتیجەو رێك گەوتن كەمراوە . دوكتۆر قاسملو لەكەل كاك سامی چووبووە لای ئیدرێسی و لە راستیدا ئەو سەرو سەینە دوكتۆر پەتر لەكەل كاك سامی و ئەندامانی پارتی تەكەل بوو تا لەكەل حیزبی دیموكرات . لەكەمراوەدا بەجاریك لە رێك گەوتن ناهومید ببوو . حیزبی بەعسی تاوانبار دەكرد و زۆر بە توندی لە هەلوێست و لە سیاسەتی سەرۆكایەتی شورش پشتیوانی دەكرد .

ناكوکی توندی بوو چون و بیرو باوەڕ لە سەر وەزعی كوردستانی عێراق و سیاسەتی پارتی لە نیۆ حیزبی دیموكراتی كوردستانی ئێراندا توند بوو .

ئەندامانی كۆمیتەی ناوەندی بە تێكراییی پشتیوانی یان لە سیاسەتی مەلاستەفا دەكرد و سیاسەتی سەرکردایەتی شورشی یان پێ راست بوو . تەنیا سەر سیاسەتی یارتیم پێ چەوت بوو . دەم گوت : ئەوە سەرکردایەتی شورش نیە كە لەكەل بەعس رێك ناكەوی . بەلكو ئەوە شای ئێرانە نابەوی كورد لە كوردستانی عێراق خۆدموختاری هەبێ . شا بەو رازی نابێ كە لە ئێران كورد نەتوانێ بە زمانی خۆ بخوێنی . بەلام لە سولەیمانی زانستگای كوردی هەبێ . دەمگوت : شورشیی كوردستان ئەوە چوارسالە لە كوردستان حكومت دەكا . با ئێستاش خۆدموختاری بە كەم و كوری بێوە قیول بكا . چەند سال كوردستان ئاوەدان بگاتەو . بە خەلك بخوێنی . كادری سیاسی و زانستی ئامادە بكا . پێشوندی خۆی لەكەل ئێران بپچڕینی و یارمەتی بكا بە جولانەوێ كورد لە بەشەكانی دێكە كوردستان .

بەلام فایدەی نەبوو . بڕادەرانی كۆمیتەی ناوەندی بە سەرکردایەتی دوكتۆر قاسملو وەها لە دەرباری دەمارگیری ناسیونالیستی دا نوقم ببوون كە باسكردن لەكەلبان دوژوار بوو . دوكتۆر قاسملو دەهاتەو دەبگوت : شورش چەكی وای وەكێر كەوتووە دەتوانی لە كەركوك بداوێ چاوو راوی تر .

روژی . ای مانگی ماری لە كۆبوونەوێ بوژی سیاسی دا بربار درا كە ئێكەر شەر لە كوردستان ساز بێتەووە نەتوانین ئێم وەزعی ئێستا بپاریبین و مانەوێمان لە بەغدا نەكەرتی بیاوێ بکەین بەم جورە :

مەلا عەو لای حەماکی لەكەل كادرو ئەندامانی حیزبی سێتە كانی ماسی . كاك شامی كەزەبی لە سولەیمانی لە مالی ئامۆزایەکی سەننەووە .

من بچمەوه بولغارسان. دوکتور فاسملو له کەل کاک حەمەدەمینی سیراجی لاسە
بەنددا بچمەوه .

روژی ١١ی ماری ١٩٧٤ حکومەتی عێراق پێشیارە تازەکانی پارێزگای هەڵبەند
لە رێک گەوتن ناھۆمید بووین و بریارمان دا وردە وردە دەست بە خۆ سووک کردن
سکەین . ماوەیەک بوو مالی سەید رەسوومان هێنا بوو بەغدا و لە رادیۆدا هاوکاری
دەکرد . روژی ٢٣/٣/٧٤ مالی سەید رەسوومان ناردەوه کۆپە . مەلاعەولای حەیاکی
و مەلارەسوولی پێشمازان لە کەل هێندێ لە کادەرەکان . ناردەوه کوردستان و کران
بە نوێبەری حیزبی دیموکرات بوو پێوەندی لەکەل پارێزگای دیموکراتی کوردستانی
عێراق . روژی ٢١/٣ یۆروی سیاسی نامەیهکی ئاوازی یۆ مەکتەبی سیاسی پارێزگای
نووسی :

" یۆبەرێز مەکتەبی سیاسی پارێزگای دیموکراتی کوردستانی عێراق

برایانی بە رێز ! سلاویکی گەرمی برایانمان پێشکێش دەکەین . هیوامان سەر
گەوتن و پێش گەوتستانە . لە بەر ئەوە کە وەزعیکی نوێ هاتۆتە کۆرێ . بوو چاره سەر
کردنی کێڕ کێڕتەکانی ریکخراوی حیزبی ئێمە لە کوردستانی عێراق بە پێوستمان
زانی هەولانی مەسئول کاک عبدالله حەسەن زاده و کاک رەسول عبدالرحمان بنێرینه
لاتان . ئێمە دلنایین کە ئێوە لەم بارەوه لە هیچ چەشنە یارمەتیهک درێخی ناکەن .

سەرگەوتنی ئێوەمان ئاوانە .
یۆروی سیاسی حیزبی دیموکراتی کوردستان

کاک حەسەنی قزڵجی کە ماوەیهک بوو لە کوردستان دوور کەوتبوو و زۆر بە ئاوات

بوو سەریگی عێراق بەداتەوه و چاوی بە دوست و برادرەران بکەوێ . چەند جاریش

داوازی لە رێبەرایی حیزبی نوودە کرد بوو کە ئەو سەفەرە یۆ ئامادە بکات . بەلام

سەر نە کەوتبوو . داوازی لە ئێمە کرد کە فیزا و بلیتی فرۆکە یۆ بنێرین . سەفەری

عێراق بەکات . لێسە پاسی مان یۆ وەر گرت و بلیتی فرۆکەمان یۆ نارد و روژی ٢٧/٣

کاک حەسەنی قزڵجی یاش ١٣ ساڵ دوورێ لە عێراق کە بێستەوه بەغدا . ئەو برادرە

حیزبیانە کە لە بەغدا بوون . بە تیکرایی چووینە فرۆکە خانە و پێشتراییمان لێ کرد .

ماوەی مانگیک لە عێراق بوو . ئەوەی لەتوانا داوو خۆمەتی کرا و زۆر رازی بوو .

پاش ۱۱ ئازارى ۱۹۷۴ لە كوردستان شەر دەست پيگرا بۆ وە . لە خاسـوزى
 حيزى ديموكرات لە بەغدا . دمه تەقە و شەرە دندووگە لە سەر چەوتى و راستى
 ھەلبۆستى پارتى بەردەوام بوو . تەواوى ئەندامانى كومىتەى ناومدى بە رتيەراىە
 تى دوكتور قاسملو پشتيوانىآن لە سياى سەتى پارتى دەکرد . سەير ئەو ھېوۆ شەو
 برا دەرانەى كە پيشتر ماڤوبست و خۆيان بە شۆر شگير دەزانى و شۆرى كورديان
 بە دەسكردى شاو شيميرباليزم دەدا قەلەم . ئىستا بھونە ناسيوناليت و قەيان
 لە گەل نەدەھات . من بە تەنيا لە سەر بېرو راي خۆم سور بووم و پيم وابوو شەر بە
 قازانجى كورد نىە و شاي ئيران نايەوى كورد خودموختارى ھمىي و ئەو شەرى ساز
 كوردۆتەوہ . مەسەلەھكى تر كە لە نيۆماندا جيگاي باى و دم بەدەمە بوو . مە سەلەى
 رۆبشتنى خەلك بە تايبەت رووناكبيران بە دەستوورى پارتى بۆ نيۆ شۆرش و لسە
 راستيش دا بۆ ئيران و بۆ ژيەر چنگى ساواك . من دەمكوت : ئەوہ كارىكى ھە لەيەو
 پيويستە رووناك بېر و خەلكى ديكەش لە شارەكان دا بىمىنەوہ و خەبات ريلك بھن .
 دوكتور قاسملو دەيگوت : ئەوہ سياستىكى راستە . بەو كارە بە حكومەنى عىراق
 نيشان دەدرى كە خەلك لە گەل شۆر شە .

لە سەر بريارى پيشوو ، من و دوكتور قاسملو و دوكتور سولتان و كاك ھەمەدە^{مىن}
 و ماموسنا ھيىن لە بەغدا مايەوہ .

رۆزى ۱۹۷۴/۵/۸ بۆ ليكۆلبنەوہى وەزعى خۇمان و باى كوردستانى عىراق بۆرۆى
 سياى كۆيوونەوہى پيەك ھيىنا . پاش باىكى زۆر لە سەر سياستى شۆرش و پيئوہ .
 ندى لە گەل ئيران و ناكوكى لەنيۆ ئىمەدا لە سەر ئەو مەسەلەبە بەردەوام بوو .
 ناخەركەى پيشنبارى دوكتور قاسملو بەم چەشەنە پەسند كرا : " سەرەراى ناكوكى
 بېروراي شە خى لە سەر مە سەلەى كوردستانى عىراقى . دەسي بى لايەنى خۇزمان
 بياريزين و دژى بەغىر و پارتى ھيچ نە نۆوسين و تەسليغات و خەباتى خۇمان دژى ئيزرا
 سارد نەكەينەوہ " . پاش پەسند كوردنى ئەو پيشنبارە و ھيىدى بوونەوہ . بۆرۆى سا-
 سى ئەم بريارەى پەسند كرد بەو شەرتەى كە تەنيا ئەندامانى كومىتەى نا وەندى
 ئاكادارى بىن و بە كشتى بلۆ نە كرئەدەوہ .

رادىۋى يەمكى ئىران دەسنى رىئاسى خالى كىشت ھىزە ئىراسىدكاسى دۆى رۇئىسى شا - سى . يىنمان خۇشەد چاومان سە قاسملو بگھوى . پاشان گەباورى ھات . ساوراو ھىدر لىد سەر ھەواى جاران بوو . دەمىكوت رىكا ھىدر ئىدوسەد كە ھىبرى دىموكرات لىد كەل ھىزى تودە بىئىتە يەك . ئىتوھ دەسنى لىد سەر شەرى كوردستان ھەلوئىستى خۇتتان روون كىئەوھە . "

كوتىم : ئىئىتا پىئوبىستە بو ھاو كارى بەرنامە يەك دا بىرئىزىن . يەك كرتنەوھى دوو ھىزب لىد دەرەوھى ولات ھىچ نىرخىكى نىيە . باشترە بو پىئك ھىنسانى سەرە و ھاو كارى كار بگھىن . كەباورى لىد قسەى خۇى نەدەھانە خوار . پاشان كوتىمان : " پىئىئىسار دەكەين قاسملو بىئتە سوفا و لىوئى چاومان بە بەكتر بگھوى . "

رۇزى 18/5 كىرامدوھ بو سوفا . رۇزى 19/5 نامىدى كاك ئىسەرى قازى . م بو ھات كە لىوھ لاهى نامەى من و برىبارى بوورى سىاسى دا نووسىمووى . كاك ئىسەرى دووى سە خىر ھىناسدوھ و سلاوى كەرم و برابانە . لىد سەر برىبارى بوورى سىاسى نووسىمووى : " ۰۰۰۰۰ دەلام دەموست لىم رۇون سى و برانم و ھالىم بگھى كە ئىدو رىئىد سەرامىدر بىدو مەسەلە بىد كە بوورى سىياسى ھىزب كۆسۆبىدوئى بو دىكا و لىد سەرى ساغ دەبىئەتەرە . بوئىسە كە ھىدر بوخۇى و كومىتەى ناوسىدى براس نا ھىسپاتى نرو ئىندرادى خۇى و كەوادىرىش دەسنى سىرانى و دىفاعى لى بگھىن ؟

۲ - بىد كۆبىرەى برىبارى تازەى بوورى سىياسى ھىزب . ئىوھەلەن دىفاعى كەلى كۆرد لىد نىئىشمانى خۇى دىفاعىكى تادىلانەبە و داواى ھوكمى زاتى بگھى تەواو كىسە ھەموو ناوچەكانى كوردستانى عىراق بگىرتتەوھ داخوازىكى رەواىد و ئاتىمىن "مەسە لىد كورد دەسنى لىد رىكائى ئاشتى و بىد شىئوھەكى دىموكراتى چارە سەر بگىرى و سۆ ئىدوھ خىمات بو كىرامدوھ سەر و توو وىز لىد كەل بوئىسەرى راسىد ئىسەى جولا ئىدوھى كەلى كورد لىد عىراق بىد ئىركى ھەموو ھىزە سىئىئىمانىدكاسى عىراق و ھەموو ھىزە بىئىكەوتتوھكانى جىهان دەزانى "لەكەل سى لىبەسى ھىزب لىو مەسەلە بىد دەكۆبىجى و زىدو نەقىز نىن ؟ لىم بىورە نامەوى ھىچ سەرى بگھىم . دەلام من تى بگھىشتم و سەراستى تا ئىئىشائى نازانم چۆئە . لىو سەسەنە سەرم دەر باجى . جا نەكتر كەسەك بووم رۇون بگھىدوھ رۇوم سى خۇش دەسنى و سو باست دەئەم ۰۰۰۰۰۰ "

روزی ۲۰/۷۴ نامبندکە بو دوکتور قاسملو نووسی و بشمارێ ریندراسی
حیرسی نودەم بی راکساند .

روزی ۲/۶/۷۴ کاک جەسەمی قزلجی لە بەغدا گەراپەوه . دوکتور قاسملو ئەو
سازد بووی کە روزی ۳/۶ لە بیرونەوه نەلەفوسم بو دەکا . پێم سەر بوو . چونکە
سەرر وابوو هەتا من دەکەرمە و بو عێراق ئەو لە بەغدا بمانبێتەوه . بەلام مەسەلە
چون بوو . داخوا کێ لە رەبەرانی شۆرشێ کوردستانی عێراق بە قاسملووی کوتووه
لەو هەل و مەرجەدا تۆ لە بەغدا نەبی باشە . دوکتور ئەوێ لە بوروی سیاسی دا .
نەت ناس نەکردوو . پاشا سەفەری من ئەندامانی بوروی سیاسی تەنیا ۳ کەس لە
بەغدا دەبیننەوه . (قاسملو . سراجی . دوکتور و تەمەیشی) . ماموستا جێمنیش
و ئەک ئەندامی کۆمەتە ئاوسدی . دوکتور قاسملو بێ ئەو ناسی سەفەر لە بوروی
سیاسی دا سەمسەر کوری و موانەندنی ئەوان وەر بکری . بە جەمەدە مەنی سراجی
دەلی : " بۆ چا و پێکەوتنی حیرە سیاسەتکاری ئێران پێویستە سەجەریکی ئۆرۆپایەکەم
بۆ ئەو جەمەدە مەس دزی ئەوەستی دەلی : توش بێی باشە . " نێتەر لێکەل کاک .
جەمەدە مەس سیراجی سزازی نێزگە دەس و دەچنە بیرووت و پاشانی بۆ ئۆرۆپا .
لە بیرووت ئە ئەل ئالبوزخانی کۆمارن بە مەنی دیکرانی پێوسن دەکرن و
داوا دەکەن ئە دەسەسکی بوندراسی حیرسی دیموکرات سەر لە ئەمدن بەت .
دێکاسک کە مەلانی لای حەساکێ لە کوردستان چاوی بە رەبەرانی شۆرش
دەکەوی . پێی دەلی : " دوکتور قاسملو لەو کاتەدا لە بەغدا بێ باشترە . مەلا .
ئەو لا ئەوێ بو من بوسوو . مەش لە نامەیدک دا بو دوکتور قاسملوم نووسی
" رەبەرانی شۆرش بە مەلانی لایان کۆمو کە دوکتور لە بەغدا بێ باشترە . کەس
واند نۆستە بێ ئەو عێراق " . دوکتور قاسملو لە نامەیک دا تاریخی ۱۲/۱۱/
سوسووی : " زۆرم بێ سەیرە کە لە لای ئەوێ خۆر) کۆتارە (ناسی مەن) ئە
بەغدا مێ باشترە . دووچار راسنەر خۆر بە خۆمیان کوتوو کە لە بەغدا بە مینم "

۱ - بۆت خۆر باراوی مەلانی لای حەساکێ بوو . ماموستا جێمن بۆی دانا بوو .

۲ - ناسی مەس ماوی دوکتور قاسملو بوو . لە بوسراوە کانی دا ئەوەمان بە گاردە هەنا .

باش که بشتی شو نامه کومینه ناوسدی بوی روون بود که دوکتور قاسملو به
 به قسهی بهکی له ربهدرای پارتی برادرانی حیزی و غیرانی به جی هشتشه .
 رۆزی ۲/۱/۷۴ دوکتور قاسملو له بیرونهوه تهلیفوسی کرد و کوتی : "سه
 ربهدرایهتی حیزی توده بلتم که بلیتی فروکهی بو پراکد بو بنیرن. دهچته پراکد
 و لهوی دهباینی" . بهلام نوینهری حیزی توده له سوفیا کوتی : " ناتوانیس
 له پراگهوه بلیتی بو بنیرین . بهلام له سوفیاوه بوی دهنیرین و با بیته سوفیا . -
 له ناخری مانکی ۱۶جاویان پیی دهکهوی ."
 رۆزی ۱۱/۶/ دوکتور قاسملو تهلیفونی کرد و کوتی : " من دهچمهوه پراکد. تو
 خصهریان بهیه بو دین و وتوو ویز له کهلیان دا نامادم " . ههر شو رۆزه قسداک-
 نی قاسملوم به نوینهری حیزی توده راکهاند .
 رۆزی ۱۸/۶/ له گهل مندا لکانم چووینه فارنا له کصار بخری حدسنهوه .
 لهنوه تهلیفونم بو دوکتور قاسملو کرد . کوتی : " ۲۹/۶/۷۴ له فرانکسورت
 کۆ دهسنده له بدر شهوه کد باپورتی تهراون سید نو ناتوانی بهندار سی"
 باش شدم وتو ویزه . له بلهری هاتنه دهریان به چووته و سی براری بوزری ساسی
 و کوپونهوهمان بی بهنداری من. نامهکی درنژم بو نووسی و رام کهساند کد سر
 بهندا دهگرتم وه . نا چواری مانکی جهوت له فارنا سووم . رۆزی سی مانکی
 جهوت چروم لای کاک نهریر محمد که شهویت هاتیوه فارنا . ناسی سووروم له کدل
 شهو خوارد و باسی وهزعی کوردستان و پیوندی ئیمد و بهدعمان کرد .
 کانتک له فارنا کهرامهوه نامهی دوکتور قاسملو هاتوو . دوکتور له ساسی
 هاننه دهری کونو بری خویان سووسیوری : " . . . یاش رویشتنی نو له بهندا
 هیندی شتی تازه روویداو شمعی هینا سهر شهوه که جاری بهندا بهجی بئیس .
 دباره سهفهرهکهمان هم به موافقهتی برایی سعهی و هم به باممنی شهوان بود .
 بهک دوو جار به کاک حهمددهمن یان کونوو کد کهکی مهوقمفی خوتان روون ددکده-
 بده . له باشان نهمن و کاک حهمددهمن چووین بو لای خهلل . له وش هیندی نسی
 سی نامی کرد که دهسی کورارشی کاری خوتان مانکه به مانکه بدن . شمعی به بسجده
 وادهی بهدیری کاک نهمر و نوچاری ههر لدر بروارد داس که تهوسدی بیمان سگری

بئی بکری، سیاسی شره‌چی نده‌کمندهری و کدماووری و عدلی کدلاویز له لاسه‌دن
حیزسی بو‌ده‌ی شره‌ده‌هاس، شره‌چی نده‌کمندهری‌کوئی : با ده‌ست مد کار بکمن،
کۆبوو‌ده‌که‌مان ناوی ح دسی ؟ شمه‌ده‌مانه‌وی له باره‌ی جولانه‌وه‌ی مللی کورد و
رووداوه‌کاسی شه‌ر دۆبسی سۆ جولانه‌وه‌ و دۆوره‌ دیمه‌نی دواوژی شه‌ و هه‌لبێژارد-
سی باشترس ریتکا سۆ ئاماده‌کردسی هه‌ره‌ شورشکمه‌ه‌کاسی کوردستانی شیران سۆ خه‌مات
دزی شمپیربالیرم و کۆنه‌ پهرستی و بۆ ئامانجه‌ دیموکراته‌که‌مان ، که‌واسو و شیمسه
ناوی ده‌ نییین کۆبوو‌نه‌وه‌ی مه‌شه‌ره‌تی . "

دوکتور قاسملو کوئی : " شمه‌ ناتوانین له‌ کۆبوو‌نه‌وه‌ی مه‌شه‌ره‌تی‌دا به‌ئشار
بیس ، با ناوی بیه‌ین کۆبوو‌نه‌وه‌ی ده‌سته‌ی بو‌نه‌رایه‌تی حیزسی دیموکراتی کورد-
ستانی شیران له‌ که‌ل بووری سیاسی حیزسی نو‌ده‌ی شیران بۆ مان و لیکۆلینه‌وه‌ی
وه‌رعی شیران و کوردستان . "

شره‌چی نده‌کمندهری کوئی : " مواخه‌م . لام وا‌به‌ حه‌ج ننه‌کالی سه‌ "
کدماووری کوئی : " مواخه‌م . حیزسی شمه‌ حیزسی دیموکراتی کوردستانی
به‌ ده‌سی به‌مانه‌وه‌ . "

تاسملو کوئی : " ناوی کۆبوو‌نه‌وه‌ که‌ ناووسین ، به‌لام با براس نینه‌ له‌ که‌ل
کی کۆبوو‌نه‌وه‌ ؟ کی‌مان بانه‌ک‌کردوه‌ سۆ لاسیریک‌ که‌کۆبوو‌نه‌وه‌ی له‌ که‌ل بکهن ؟ "
عدلی کدلاویز کوئی : " من خۆم ، شه‌دای حیزسی دیموکرات سووم ، شه‌ساره‌ی
کاری شه‌دایه‌تم له‌ ناوچه‌ی نه‌سرو لا به‌کی چاره‌ ده‌بوو . حیزسی دیموکرات هه‌مه‌شه
سۆ هاوکاری و به‌ کهنی له‌ که‌ل حیزسی نو‌ده‌ی شیران ئاماده‌ بوه ، حیزسی شه‌وده
هه‌مه‌شه‌ نارمه‌نی حیزسی دیموکراتی داوه . "

هه‌مه‌مه‌سی شه‌راجی کوئی : " سۆ کاک عدلی باسی کۆن مه‌که‌ ، روز کهن لسه
شه‌رایه‌تی حیزسی دیموکرات دا سوون و یاشان سوون به‌ جاسوس و به‌ توکه‌ری ریزمی
شیران . "

کاک‌هه‌مه‌سی شه‌راجی کوئی : " من شه‌رم له‌وه‌ به‌مانه‌ سور ماوه ، شه‌و ورۆژ له‌
رادبوی به‌یکی شیران دا هاوار ده‌کهن که‌ سۆ هاوکاری و بیک‌ هه‌مانی شه‌ره‌ی به‌ککرنو
له‌ که‌ل هه‌زه‌کاسی ده‌ری ریزم ئاماده‌سی له‌ روزنامه‌ی شه‌ردم دا نامه‌ سۆ ریکه‌راوی

موخاھدى خىلك دىمووسى و داۋاۋان لى دەگىن كە سى نىسبان لەكەل نىكەن .
بەلام نىسبان ماسەۋەدى لە كەل رىسەراسى خىرى دىموكرات كەخۇنان باكتىنسان
كردوون وتو وىزىكەن ."

سى كۆتۈم نىكەسى رەنىق كە ماسورى جىكاي سەرتىن . شەۋ دەلى نىمە خىرى دىمو-
كرات بەرەسى ناسىن . لام واىە بوون و تىكوشانى خىرى دىموكرات بەۋەۋە
بە سىراۋەتەۋە كە رەنىق كە ماسورى سىناسى بان نا . شەم ھەلۋىستە پارمەتى بە
ھاۋكارى و خىسانى ھاۋ بەشى دۆى رىزىم ناكات .

نەرىجى شىكەنەرى كۆنى : " شەركى نىمە لە ھەل و مەرجى شەۋرۇدا لىك نىز
كەدەۋەدى خىرىكەن . بەك لىك دۆۋر خىستەۋەتەن . لە مارى سارمانەۋە ھىج قەدى
باكا . شۆۋە لە خىرىكەن دا مەرى پىرىن و شەمە لە خىرىكەن دا . ما ناۋى سىنسى كۆى

بۆيۋەدى مەۋەۋەدى سۋان نىمە ماسى رىسەراسى خىرى بۇدە و خىرى دىموكرات "
كەك ھەسى تىلجى كۆنى : " شەمە لە رادىو جىمە سىناسمەن سلاۋ كەدۆتەۋە
و كۆيۋە مەنە نامادەن لە كەل ھەۋۋە رىكخراۋە ساسەكەسى شىران وتوۋ وىزى نىكەن .
سىما سۋچى لە مەرى ساۋ بەكەدە دەخىمە پىش . "

كە ماسورى ساسەكەنى ھىنا سەرى ۋەزىتى كۆردەسەسى شىرانى و رەخە لە مازراسى
ۋ لە ساسەسى پارى . ناسەلۋىش دەستى كەدە بە دىقەق لە ساسەسى پارىتى ۋ لىكە
ھەلۋىسى مازراسى .

پاشان ناسەلۋى كۆنى : " نىمە كە ھاسوسى بە سەدانەۋە دە ماسەۋەدى لە كەل
رىسەراسى خىرى بۇدە سە نىكەن و نىكەنە سىران داسى جاۋ بەش و تىكەراسى .
سە ماسوسى دەسەدى بونىسەراسى خىرى دىموكراتى كۆردەستان . دىمووسى
رىسەراسى خىرى بۇدە لە كەل نىمە ماسى خىرى دىموكرات سولگۋەتەۋەدى ۋەز
نى شىران و كۆردەستان كۆيۋەۋەدى پىكە ھىنا . "

ئە ماسورى كۆنى : " لە كەل ھىنا بە كۆزى ناۋى خىرى دىموكرات موخالىنەم . "
سى سىرەم " رەنىق كە ماسورى ماسى كۆيۋەۋەتەن لە كەل كى كەدە ؟
بە لە كەل جىمە كۆرەدى سىراسى

سەمەن شەكەر كۆرەدى سىراسەت دەۋى . لە نەلماسى رۆزى تاۋا رۆزى . كە مەدى كۆمەسى

ئىزاسىمان تىدايه - بچوو له گدل شىوان كۆ بووسدود سكد . مىن بىش به حالى خۇم
ناتوانم له گەل شەم هەلتۆستە وتوو وىز بكمە . دەستەى نوئىدراستى خىرسى دىمو-
كرات لىرميه و به بى شەم ناوەش كۆ بووسەوه سەر ناكردى ."

ئىرهجى ئەسكەندەرى و عەلى گەلاويز له گەل شەوه بوون ناوى خىربى دىموكراسى
كوردستان بنووسردى . كەيانوورى دەستى دا جاسقا و كوتى : " مىن بەشدارى شەو
كۆ بوونەوه به ناكمە ."

ئىرهح تاوويك دانىشت و پاشان هەستا رۆيشت . عەلى گەلاويزيش بەدواى شەودا
وئەدر كەوت . ئىرهح شەو هاتەوه لامان و كوتى : "

" خىزى ئىقە تووشى نە خۇشەكى داخدار بوە . شەش جاپەر وان بىن كەى لەو
نەخۇشە زرگار دەبى . پاشان بە مى كوت : " ھاورى عەرزىز محمد لە بودا پىئەندە .
بىنم خۇشە بچى لە رەوسدى شەم كۆبوو بىرەم ئاكا دارى بگەى . بە ناراجە ."
كۆبوونەوه تىكچوو . دەوايە بەلاوى بگەى . دوكتور ئاسلو بە كەيانوورى .

كوتوو كە بىلتىكى فرۆگەد بو حە مەدەمىنى سىراجى بگرنى بو لىمدەن . نەوسش
بە لىنى دابوو . پاش تىكچوووسى كۆ بووسدود خەرىك بوو باشكەر بىئەوه . سەلام
دزكتوريش لەو نا زرنكتر نە بوو . ئاخەرەكەى بىلتى بى كرى . كاك حەمدەمىس بو
سە باخەت ر سەردانى كۆمە دۆستاسى بەرەز لىمدەن نرى . دوكتور ئاسلو ش بەرەز
ئەرانسە بوزبارەتتى بىخكەى دىموكراسى و نارادى . بەرەش لە خەزەت كاك حەمدەن
دا كەرامەوه بو سوقبا .

سه فەری مه چارستان

روژی ۵/ ۸/ ۹۷۴ لێ سوپا جوومه نالپورخانی مهجارستان و داوای فێرام کرد
کە نێمه بودایست . کاتێر تکیان دامی کە ناو وێشان و کاری خۆمی تێدا بووسم
داوای پێش دۆلار و دوو وێشان کرد . مەش سۆ کار بووسم (رۆژنامە بووس) .
کاترا کە جاوی بێگهۆب کوسی : " سایی - سو رۆژنامە بووس نەشی وێرانهی دەر دوه
رێک: نەدا "

کۆمه کاری نە نەنەم هەند و کاتێر هەکە ده کۆرم و رۆژنامە بووسش نەم

- سایی - ساره بووسهێرید .

کاتێر هەکەم لێ نەر دێسی هەلگێر و در ادم . کۆمه شێنا نەریگی دێگە دەبووسم
و دێسه بووسه .

- سایی .

کۆمه دەجمە لای نەتێر .

- نەر نە . دەر چوه .

لێو چەنەن کەمێد نەدا بووم . نەتێر دێامە دەر . چیرۆمه پێش و کۆتم :

- دێو نەنەم نەر . دێمەوی حەبات نەسم . دێلس لێرە نەد . دێمەوی نێمه

نەداست و گارم نە نەر نەر محمد نەند - فێرام سادەسی

نەتێر کۆبی نەسا نەرای نەسی . سەح دۆلار هەکە شێان وێ دامەوه و فێرام وەر

گێر و جوومه نەر هەکە خاند . سوار بووم سو بودایست . لێ نەر هەکە خاندی بودایست

نە نەر سەم کۆب : هان بووم لای نەر نەر محمد و دەمەوی نەسم . نەدا نەمە زوورنە

و سایی سو سەنەت فەسەم کەمان هەسا سواران کردم سو سالا سو اکاک نەر نەر لێوی

بوو . سایی سو بووم لێ کەل نەوان خوار د . نەر نەدا لێ نە هات . بووی سایی

و نەری کۆر دێسا نەنەم کرد و سایی سو نەدی حەری دێمو کێر و حەری بوود و سایی

کۆبوونهوه کهمان کرد و لای شیوارده ماشینیان هینا بردیانمهوه بوداپست و سه باسی
که راهمه وه بو سوفا .

که هاتمهوه سوفا نامه ی ماموستا هینمی ره حه مته م بو هاتبوو . سه با رت سه
شیرینی نامه که و بو رازاندنه وه ی ئه م به رگدی بیره وه ریه کانه م . وا دهقی نامه که بلاو
ده که مه وه . :

" برای به ریز و خوشه و یستم کاک که ریم . نامه ی روژی ۱۸ ای مانگت روژی ۲۱ گه
ده ستمان . هه زار شاهه رین بو چه رت . برا خه م که م بوو خه می عمل کردی
که مال بت بو نووسیم . شه ویش نت نووسبوو . بو چی عمل ده کرتی ؟ سه
جه لال (۱) م کونه پاش هه موو نو یزان بو ی بیارته وه . ده ما تازه دوعای مه مانان نا
گانه باره گای باری ته عالا . حه میف به لاوی نه هاتمه شه و لاته و شه و عیادت و نو یزو
روژوانه م به خوراسی کرد . شه مه که هاوینی شه و سالم لته ره نه حه مبول کرد . هه زاران
سال ده توانم له سه ر کتی جه مننه می رای بو یترم . مازاسی که ماح ده کا . ته پ و
توژیکه هه ر باسی مه که . له به ر موبه ریدد وه ک بارته نارنه دهرتوم . شه ما به شه
تو شه و حالته وه به ک ده قیغه بیکار دانانیشم . هه ر دسووسم و ده خوشمه وه .
به بانان ره حمان شه که ر سکار بوو تاقه ت دینی . به شه کانی شوکارمانسی سو
ده خوشمه وه . شه ویش تابی ده کا . تا شه نا یتر له ۱۵۰ به ره مان هینا ونه هه ر
خه می خومان . به راستی شه تکی ره ریغه و من بو خوم زور که لکی لی وه رددگرم .
خولا سکا روژتک شه وانه چاپ بکرتن . جا ده زانی شه وه ی موکریان جه نده ده ولسه
مننده . شایم به خومه که هینشه نه که سومه پینج شه ی وا که شه م بیستی و مانای
نه زانم . شه ویش له سه به ی کرمانجی یا ناغابه تیه م . زور که م وه دهر ده که وم شه ویش
نه نیا بو کوری رانیاری با کن کاک شه و (۲) جار جار هه ش ماموستا (۳) که م شه زارم
ده کا . به لای کاکه زور به نا سوود سه ی جوومه کن نا واته کانی بی شه وه مان . چوار روژ
ده کدل کاک حه سن و نا سگه ر و له خومه ت عه نی دا رام بوارد .

---

۱ - مولا عوماسی میراوه بیه . که سالی ۱۹۷۹ به ده سنی پاسداران شه عدام کرا

۲ - بو سفی ره رواسی به

۳ - ماموستا ره میحی به

به داخده چایده مسمکاسیان بی به گمشتموو . بوم یازدن . قهرار واسوو شهوانش
 سو هدموو لاندکی سترن . لهدر بک حالی هدموان باشد و تا خصمدم همد لهنکد و
 لوژمان سه . کوزل و موتهکان (۱) اوده زعمان باش نهماوه . مایی ناواره (۲) به دیداری
 کدردن کسلی خوئی شاد و شوکر بوتهوه . جا نارائیم ح خه می له دلی دا حاوه .
 شکدر شهونده بدل و ست بدیان له رهحمان و جهلال زور رازیم . چم به دست
 ما له ههر دووگمان شسانمکم دروست دهکرد . جا بزانه چیان لی پیددا دموو .
 له بیرته ده لئین کابراهکی وهک من پیر کچیکی به زامن هبتا ، به لام معلوم بوو
 دورا بدوویستی و سن بدانده . کابرا دستکی نهکرد و سر یوشی کرد . به لام بییانی که
 جووه نه ماشای کرد حاسم خهریکه کوئی کون دهکا . کابرا شمانی بی نهما . دهرههل
 سوو کوئی : شهوهی دموو له مائه باست کوئی گهی . لئرهی کون دهگهی . شهوهی -
 دموو لئرهی کون کدی . له ونه کون کردوه . خالمدش شهوهی دموو سالی جهفنا
 کرد یای . شسما دسکا . دووچهرههی کریوه بو هدموو جیکسدهک به دوو چهرههات
 و جو ددهکا . شسما کد دوکنور (۳) نهماوه . براژنه روناک (۴) همد . بهخنی هاری
 هدر دساری . فسدی ساکا ما مسد (۵) فقیره سرنک سوورننهوه ولسونال وچاوکالی
 نهو و لانا به بیسی برانی چمد به سدلقمیه . رهنگدی شکدر شهوهی خویندهوه .
 سوورد بی و بلی : کابرا سوسی سدلقدم .

کاکه گمان له معرم دموو بوت سووسم خانوکههی نهو سالمان دهوری چولید . نهبری
 ودلاهی سهره رای نهو هدموو کدرماند شهوانه که نینکی کرد ده بینه چدق و
 لووریک شهو سدری دمار سد . شهواند که نازی و تولدکان چدق و لووربان دی شهو
 سهردم وسر دندوه که نادی به ختر بی دوکنور قاسملو روژی ددخویندهوه :
 فعال بتهی هاریدر ابرا — نکیرد جز سکا هازندرانی

۱ - مدلا سمد رهشده کوتلند

۲ - مدلا ندولای حد ما کی به ۳ - دوکنور قاسملو

۴ - حیرانی جهمددهمی سراجی به

۵ - جهمددهمی سراجی به

مال هر يو خوي نصور موان له و صدهي تریشان کرد بوو . يو خوت دهراسي من وهکي
 دى خهوم نيه . کمر ما و چمن و لوريش له وي راوستي . سلاوي برازنه خهجيح دهکستيم .
 چاوي مندالهکان ماح دهکهم . ديسان هيووا دهر دهرم که کهمال ساخ و سلامت بيته
 دهر . به داخهوه ديوانهکهم هرر وا دى وه درنگي دهکوي . دسا هه موو شتي تهواو .
 بوه . نوره ي وصهر ناگهوي . کاغزي سر به خو يو ماموستا (۱) دضووسم و شتي
 يو دصيرم . جاري دهستي ماح دهکهم . دوکتور (۲) چاکه و سلاوت لي دهکا و هيسح
 وي ناچي که وا زوو دهرچي و دهر باز بي . برات هين .
 لهو ماومهدا که به شيک له برادمراني شيمه ، لهسر موافقهتي بارتی چوو بوونه
 کوردستان . شه دامينيکي حيربي شيمه به ناوي فعتي برابيم به تاوانتيکي پووح له لاسي
 شورشوه کيرابوو . هرر چضد مه لا نهولا ههولي دابوو . بهريان مهدهدا . ديار سوو
 لهو ماومهدا که دوکتور فاسلوو له دهرهوه بوو . بي شوهي له کهل کومنه ي ناوشدي
 باسي بکا . پيوشدي له کهل نياده ي شورشي گوردستاني عبراتي پاراستوو . له نامه
 بهکدا که ۱۹۷۴/۷/۱۰ له ريکاي شورشوه يو مه لا عهولاي نوسوو دهلي : " .
 . . . براکيان نامبهکم يو جمابي مه لا مستهفا نوسيوه و نامبهکشم يو کاک شدرسي
 ناروده هيووا دارم له پارمعتي به شيوه دريخي نهکمن . هرر وهها يو کاک شدرسي
 بهريز مهسهلهي فعتي برابرم نوسيوه . شهکمر تا شينا بهريان نهداي هيووا دارم کاک
 شدرسي شمري بهرداني بدا . . . " مهداخهوه نامه ي دوکتور فاسلووش هسح کاري نه
 کرد و فعتي برابم تا ماوه بهکي زور هرر له زينداني خهلان دا مابهوه

۱ - مهيهست کاک حمصني قزنجي به

۲ - مهيهست دوکتور سولتاني ومتهميشي به

هاتنی دوکتور قاسملو و کاک حه مه ده مینی سیراجی بـوـوـفـیا

ئە سەر بێشمارێ دوکتور قاسملو سەندەری ئیبراھیم و پەرزەت و ئە سۆنما مامەت
 ئۆزێ ۲۳، ۸، ۱۹۷۴ دوکتور قاسملو و کاک حەمەدەمەسی سیراجی هانە سۆنما .
 کاک حەمەدەمەسی سەندەری خۆیان و لێکۆڵسەندەری کۆمەڵەبەدەری لاسیرک و هەلسەنگا
 سە سار و دوخی کۆردەسەن دوکتور قاسملو کۆسی : " ماوەسە کە لە مال و مەدالەم
 دۆزەم و خەراپە خەتەر بە دەستەم و ئە سەندەری سەندەری خۆم بە خەسارێ دەراسم و دەمەوێ
 مەزەنگە ئە دەردەوێ بێشمار . مەزەنگە سۆنما و ئە کاک حەمەدەمەسی سیراجی بەرکەتێ
 لێمەدەوێ . خەتەر مەزەنگەم ئە خەتەر سۆنی ."
 کاک حەمەدەمەسی دۆزێ نەنگەکی و سە و کۆسی : " ئەگەر خەتەرێ ئاوا و هەسۆ
 سۆجی ئە کۆمەڵەبەدەری ئیبراھیم کە سە ئیبراھیم کۆمەڵەبەدەری ئۆزێ سۆنما .
 سە ئەگەر مەزەنگە سۆنی خۆیان دەر سەسەد . ئەو خەتەر و بەرکەتێ سۆنما
 دەردەوێ . ئە خەتەرێ خەتەرێ سۆنما . وەرێ سۆنما ئیبراھیم سۆنما .
 سەندەری سۆنما دەردەوێ ئە کاک حەمەدەمەسی سیراجی . ئە کاک حەمەدەمەسی سۆنما . سە
 کۆمەڵەبەدەری سۆنما .
 سۆنما سۆنما حەمەدەمەسی کۆمەڵەبەدەری و کۆمە : کاک حەمەدەمەسی سۆنما
 سۆنما سۆنما کۆمەڵەبەدەری ئە دەردەوێ سۆنما .
 دوکتور دەمەسی کۆمەڵەبەدەری سۆنما و سۆنما . سۆنما دەمەسی سۆنما
 سۆنما کۆمەڵەبەدەری سۆنما . سۆنما سۆنما سۆنما :
 سۆنما سۆنما سۆنما کۆمەڵەبەدەری و سۆنما کۆمەڵەبەدەری سۆنما .
 سۆنما سۆنما سۆنما سۆنما سۆنما سۆنما سۆنما سۆنما سۆنما سۆنما
 سۆنما سۆنما سۆنما سۆنما سۆنما سۆنما سۆنما سۆنما سۆنما سۆنما

پاش شوه که همدلی من و کاک حمده مېسی سیراجی سو که راهووی دوکتور
قاسملو سو عراق ندرنجی نهیوو . دوکتور شو نامه ی بو کومستهی ناوه سدی
نووسی . که وا لیرد دا به شیکی نامه که بلا و ده که مه وه . "

" ۱۹۷۴/۹/۱ — سو کومستهی ناومندی حمیزی دیموکراتی کوردستانی شران

برایانی به ریز ! پاش سلاویکی بر ایانه

به داخوه همل و مدرجی سیاسی وهز عیکی شو تووی پنگ هبناو ده ناچارم ماوه
به که له نیوه دورم . له بهر شهوه به پیوستی ده زانم بیرو رای خوم له سدر
هندی گیر و گرفتنی حمیزی پیتان رایگه مینم .

۱ - هزی نهاسی سدر کهوتنی شیخه لهم چهند سالدی دوا سدا به تاسستی پاش
کوفرانسی سته م کاری دهسته جهعی و تهتمیقی شوولی حمیزی به تاسستی
سانرالمرمی دیموکراتی له ساوهوی حزب داسوو . سوید هموا دارم که له دوا -
روژش دا پاراستنی شوولی حمیزی به تاسستی به گنتی ربردگانی حزب سدر
نفرکی نهاسی خوتان دانین و به هسج جور ریگا به دسین نهو بدکنی به که پاش
سالای سال له حمیزی دیموکراتی کوردستان دا پنگ هانوه تنگ چی .

له سدر ندم نهاسه چمد پیشمیارم همیه بو داند شکردنی کار له ماو شکرد
نمدامادی کومسدی ناومندی که له مدرکز دهمننه وه . دیاره ندو بسن سارا سدر
هسنا شو وهخه به که ندم مدرکز پینته له جیگای خووی ما بینه وه .

الف - کاک کدرسم و دک جیگری سکرتری کشتی دیاری بگری . هموا دارم سدر
بارمدنی هموو سرادهران له پنگ هبنانی هاو کاری و هاو دمکی له ناو سرادهران دا
سدر کدو نووی .

ب - کاک محمد امین به مهشولی کار و باری شیران دیاری بگری و مه ستولید
تی پتوهنده گانی دهره ووشی همی .

ج - کاک دوکتور سولنان هدر مهشولی ماتی منمنته وه .

د - دهسدی سو سدرانی روزنامه ی کوردستان برسی نی له جوار شمدامسی
کومسدی ناومندی و کاک جهلال . مه شولی ندهمی " کوردستان " هدر ماموسیا
همسی سی .

بررام واد نځگر برادران دغو بش ساراند تمول ځکن و دسوراند و ســـ
دسد جدیدی لد سځوځای حیرتی دا بدندار س سدر گدونسی ربارمان لد دوا روژ
دا ودهست دهکوی.

۲- راپورسی کاری ښخ لدو سندرندا لد دهرهوه به تهفیل لد لائن برادران^و
بش کش دکرځی. م پیم واد که ښم سدهره قازانجی روژ بوو. هندی نهتهجهی
موسندی سدهره ځکه مان لد دوا روژدا دهر دهکوی..... شتر - لاو
لد هدمو برادران دهکم وچاوی هدمو بیان ماح دهکم و هیوا دارم شه دووری به روژ
به کشی و هدر چی رووتر چاومان به بدکتر بکهو پتهوه. " براتان ع - رحمان
باش سووسی شه نامده برارمان دا دوکتور و کاک همهدهمی چند بیروت.
دلکوو بنواس لد بیروت دهره ښک بدورسده که نځگر پتوست بوو. ناوسدی
حیرت بو بیروت بکوپر پتهوه. لد سدهری ښووش دا چوو بوونه نالور خاندی
گوزاری به مدنی دسوکراتی و داوا مان کرد بوو که دهنده کی نوښدراستی حیرتی
دسوکرات چند ندهن و چاوی به رسدراستی ندم ولاند سکوی. بالنوزی به مدنی
دسوکراتی کوسووی: باش مانکنک ولام ددهسدهوه. بیوست بوو جارگی ترش
سدر لد بالنور خاندی به مدن بدسدهوه.

سما که یاسی بیروت خانه کوزی، ما نهم چند وشمش لد گدل دوکتور قاسلو
بکرمدهوه. ناسان کرد کد لد بیروت چوید لای جدلال نالدهمانی.

س برسم: مام جدلال ښستا لد بیروت ح دهکا؟
دوکور کوی: نوښدری مدلا مستدفاه.

کرم سسومانه که نوښدری مدلا مستدفا عدریز شخ ردراده
دوکتور کوی: مام جدلال معاوسی شهوه.

کوم: ښم جار تگاه له زمانی مسوده به مام جه لال بلی: بو شه نامی ژنر
ددسی عدریز شخ ردرای. هدر نه سمشد.

کوی: بو نهمه. نځگر روژف روای به ماسدلمنک هدی. لد ښواو شه دا
صخ کارنک خدمت ممد.

گمراڻه وه بۆ به عدا

روژی ۱۹۲۴/۸/۳۰ دوکتور قاسملو وکاک حه مده مینى سراجى به ره و بیروت گهوتته ری. منبش روژی ۷۴/۹/۵ گه راهوه بۆ به عدا. براده رانی حیرى به خیری هاتسوه فرۆکه خانه و به دیداری باکتر شاد سووینه وه. پاش دوو روژ کاک سیراجى به کۆلێک کلبه وه له هاز سه هه ره کهى که شهنه وه به عدا وه فعلی ماموستا هتمى به دیداری مالد و مندالی شاد و شوکر بۆ وه.

پاش گه راهوه م. نامه دکم بۆ مه لانه ولا نووی. و داوام لیکه که کات و نوبى دیداری بکا. تا کومنتى باوسدی گۆ سنه وه و روودا وه کانی تازه لێک دانه وه و له سه هتمى مه سه له بریار دات. زۆری شمداماسی کومنتى باوسدی شه ده م له کوردستان سوون.

روژی ۷۴/۹/۸ له گهل کاک حه مده مین جیوسه مازدکای حیرى کومنتى سراجى و چاومان به کاک عدیز محمد کدوت. پاش ماسی روودا وه کاسی ولات. کاک عدیز ناموژکاری کردی که وه زعی حومان و سى لاسی بیارنرس. گوئی: "هدنا لێتان گهرش له عراق به مینه وه باشتره. لیره له ولاتی خرتان سیرکن. ده توانی ورده بیروندیهک له گهل ولات داسه زرتین. لیره ههلقه مده ریش دوور ده که وه وه شه ته شمه رمان نامبته."

سێ لاسی شمد سمارت به وه رعی کوردستان به عسی نارحمت کرد سوو. له سانوو ده که ران که تیمان هه لپچین. دوکتور قاسملو له سه فدی خویدا له سوید له گهل روژنامه ی "نائش سلادت" و نووو بیژى کرد سوو. له شه کاسی دا وه ک روژ- مامه که سلوی کرد بۆه. سه ک هدر ده فاعی له ساسی پارتی کرد سوو. به لکسوو ما زاده سه ک ساسه تی حکومته ی نمرانسی له سه ر مامه تی به شوژی کوردسانى عراق به په سد داناسوو. به عسی له وه نووره سوو.

تاقی کردنه‌وهی میژووی له عیراق به تاییهتی پاش شۆرشى ۱۴ ژوئیهی ۱۹۵۸
نیسانی داوه که گیر و گرفتی کورد له ریکای شهروهه چاره سه ناکرئ و دهیی لسه
ریکای ناشنی و وتوو ویزه‌وه‌حمل بکرئ.

حیزی دیموکراتی کوردستانی ئیران ساتی ۱۹۷۰ پئ خوشبوونی خوئی بهرامبهر
به ریک کهوتنه‌کانی ۱۱ مارس ده‌بریز له مانگی ماری ۱۹۷۴ ییش دا به هه‌موو
هیزه‌وه لایمکری ریک کهوتنی حیزی به‌عی عهرمی سوئیالیست و پارتی دیمو-
کراتی کوردستان بوو. نه‌وه‌دهی له توانای دابوو بو ئه‌و ریک کهوتنه هه‌وتی دا .
سیاسهتی حیزی ئیمه دۆستایهتی له گهل هه‌موو هیزه نیشتمانیه‌کانی عیراق بوه .
ئینشاش به‌و ئه‌سه‌هه وه‌فاداره .

دیاره وه‌زعی ئینشای کوردستانی عیراق ناتوانئ سهرنجی حیزی ئیمه بو لای
خوئی رانه کیشئ. حیزی ئیمه‌دزی شه‌ر له کوردستانی عیراقه و زور نیگه‌رانسی
ئه‌وه‌یه که دۆژمانی گه‌لی کورد، ئیمپریالیزم و کۆنه په‌رستی، به تاییهتی ریزی
دزی گه‌لی هه‌مه ره‌زا شا له‌م وه‌زعه دۆژمانجه میژوو‌بیه‌کانی خه‌لکی عیراق و دزی
هه‌موو هیزه پیشکه‌وتنه‌کانی ئه‌م ناوچه‌یه گه‌لک وه‌ر بگرن. حیزی ئیمه له‌و بر، ایه
دابیه که مه‌سه‌له‌ی کورد له عیراق له ریکای شه‌روهه چاره سه ناکرئ و ریکای خه‌لی
سیاسی هه‌یه .

ریک کهوتنی ستراتیژیکی دزی ئیمپریالیزم و کۆنه په‌رستی له ناوچه‌ی روژ هه‌لا
نیوه راست دا، پشینیوانی گه‌لی عهرمب له ئامانجه ره‌واکانی گه‌لی کورد، هه‌ر
وه‌ها پشینیوانی گه‌لی کورد له جوله‌وه‌ی دزی ئیدپریالیستی گه‌لی عهرمب، ریکای
راستی چاره سه کردنی ئه‌و گیر و گرفته‌نامه‌یه که ئینشای بوون به هۆیه‌ه‌شی‌وی
وه‌زعی نیو خوئی عیراق، نه‌گه‌ر هه‌موو گیر و گرفته‌کان له روانگه‌ی ریک کهوتنی
دریز حایه‌ن له نیوان ئه‌و دوو جوله‌وه‌دا سه‌یر بکرئ، ئه‌و دهم ریک بو چاره سه
کردنی گیرو گرفته‌کان به هاسانی په‌یدا ده‌کرئ.

حیزی ئیمه له‌و بروایه دابیه که ده‌ست په‌یکردنه‌وه‌ی وتوو ویز ریکه‌یه‌که له
گهل ئامانجه نیشتمانیه‌کانی خه‌لکی عیراق به‌گشتی و گه‌لی کورد به تاییه‌تسی
باشتر ریک ده‌که‌وی و ده‌بیته‌ سه‌ددی سه‌ر ریکای نه‌خشه‌کانی دزی ئینسانی

شیمپریالیزم و کۆنه پهرستی و به تایبەتی رێژییمی دژی گەلی شا له رۆژ هەلاتی
نیۆه راست دا .

ئێمه هیوا دارین تهواوی هیژه نیشتمانیه گانی عیراق که دلسۆزی قازانجی گشتی
گەلانی ئەو ولاتن ، بۆ چاره سر کردنی سیاسیهی وه زعی هاتۆزی ئیستای عیراق
برایانه تێ بکۆشن و نایێ ئەو راستیه له بیر بمرنهوه که بهرامبەر به خهڵکی عیراق
به عمره و کورد و که مابتهیه کانهوه ، بلکه زیاتر له وهش ، بهرامبەر به گەلی
کورد له ههموو بهشه گانی کوردستان و جولانه وهی رزگاربخواری له رۆژ هەلاتی نیۆه
راست به گشتی مه سئولیهتی میژووپی پان ههیه .

ئێمه هیوا دارین ههتا زووتره ههموو ئەو هیژه نیشتمانیه بۆ چاره سر کردنی
ئەو گیر و گرفتانه دەست به کار بن و رینگه له هیژه شیمپریالیستیه گان و کۆنه
پهرستیه گانی ناوچه به گشتی و رێژییمی کۆنه پهرستی ئیران به تایبەتی بمرنه وه .
که دهبانه وهی له ئاتۆزی باری ئیستای عیراق به قازانجی ئامانجه دژی گەلیه گانیان زیاتر
که هک وەر بگرن . به بروای ئێمه ئەوه ئهرکی ههموو هیژه نیشتمانیه گانی عیراق ،
ههموو هیژه گانی دژی شیمپریالیستی رۆژ هەلاتی نیۆه راست و ههموو هیژه پیش
کهوتوه گانی جیهانه . کومیتهی ناوهندی هیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران»
پاش کۆبوونه وهی کومیتهی ناوهندی که مه لاههولا دهچیتتهوه کوردستان و لای بنکهی

سرکردایهتی شۆرش ، چاوی به کاک دهکوهی و بهسی دهر کردنی بهیان .
نامه که دهکات . کاک دهلتی : " بێدەنگیتان باشتره و ههچ بلاو مه که نه وه .
مه لاههولا بیر و رای کاک . بۆ من نووسیوو ، به لام بریاری کومیتهی ناوهندی
بوو ، به یانه که بلاو کرایه وه . پاش بلاو بوونه وهی به یاننامه که به عس نارازی بوو
که په لاماری شۆرشی کوردمان نه داوه . مه لاههولاش له نامه هک دا بۆی نووسیوم :
" . له سر به یانه که . . مالتی پیروت (مه بهست باره گای بارزانی به) به تیکرایی
پێیان باش نیوو . به تایبەت له بهر ئەوه هێنده گشتی به و ناوی دیارالبشری نێدا
نیه . له به خێر هاتنه که میان دا فەرقتی که مم له چاو جاران ههست پیکرد . جوابی
منیشیان هێنده و مدرنگ خست که به دووری نازانم بۆ مانگی داهاوو . . . . . " .

لە دەلامبى سامدى مەلا ئەنە لا دا ، بوم بوسىدودە : " لە دەر چاۋ كرتى فارانجى
حىرەت لىد وىكايىسى بە خىرەرى سى باشقىدە . راستد نەو نىيامامدى ئىمەد ھىج لايەكى
رازى نە كىردە ، نە لام فارانجى نەو بوو لەو كاندە ساكىدا كە كەس ھىج مالى ، ئىمەد
نە دوۋكەس و بىوۋەدە ئىسى رۇز كەورەمان كىزىدە . ھەر بۇندەش لە سو خەد لىك دا
پىرسىزى ھىزىسى ئىمەد رۇز چۇتە دەرى . "

بە راستىش ھەر واسوۋ - دەستاسى ئىمەد لە دەر سىياسەتى ئوسولى و سى لايىمىسى
لەو بارو دۇخە ئالتۇزىدا ، بە چوونە زىر مازى ھەدەشە و داخوارى بەك لايى . ئىمەد
و حىرەتكەى ئىمەدى لە سو خەللىدا نە كشتى خۇشەۋىست كىرد بوو .

كۆپۈنەھەدى كۆمىندى ناۋىدى برىبارى دا كە لە مازەى كۆپۈنەدەمان لە كەل
رەستراستى ھىزىسى تودە و ئىكچۈۋى كۆپۈنەھەد . سامەبەك سۆ حىرسى كۆمۈۋىستى
نە كىمى سۆتتى و حىرەتكەسى و لاتاسى سۇمبالىنى بىۋىسى و لە سىياسەتى خومان
و سۆ چىۋىسى رىئەتراستى ھىزىسى تودە ئاگا دارمان ئىكەس . سامەكان بە رەھانى رىۋىسى
سۆزىران و بەداخەدە لىرەدا جىكاي چاپكردنمان ئاستىدە .

هه تویتستی حیزبی بهمن

پاش بلا و بوونهوهی به باننامه‌ی حیرسی دیموکراتی کوردستانی ئیران له سهر رورداوه‌گانی عیراق، که به قسه‌ی بهمن شوژی کورد به لامار نه‌درابوو . حکومطنعی عیراق که ونه لالوتی لیتمان . له پیتشدا بو سه‌مه‌ری کوردستان بپوله‌ی پیتش بی . نه کرتیمان دمه‌بانی . روژنامه‌که‌یمان بو چاپ ده‌کردین . کتیب و ماملگدانان بو چاپ ده‌کردین . به لام شه‌مجار نه‌ک هه‌ر شه‌وانمه‌ان هه‌موو لی برین . به‌لکرو سی سوح و تاوان و به‌لکه . پیمخ شه‌دای حیرسی دیموکراتیان له شاری کورد کرب و تاوانه‌گی زور سی سهر و شویتیمان کردن . هه‌ر چمه‌د برادهری سهر برسی سوسدی هاواری ده‌کرد و ده‌بیرسی که سوزا ئیمان بزانی . کارای به‌منی سهر برسی سوسدی له که‌ل شه‌د ده‌سکوت : " بشری سازام . چون شی وادنی برادهری نینه بکریش " جا وهره سروای پی بکه . پاش ماوسه‌گی زور برادهریگی کورد له رهندای کدرک‌ک نازاد ده‌کرتی و وه‌ک پهاوان شه‌دیری بو هیناس که وا سمح کوردی ئیرای له رسدا . سی کدرک‌ک دان و ده‌برمان که‌ون . شه‌و جار که به کارمان ده‌کوت : برادهرای ئه‌بمه‌ و له به‌ندبخانه‌ی کدرک‌ک دان . " عه‌جیب . بشری ممبر هه‌چی .... " کرتنی شه‌و برادهرایه هیندی نیکه‌رانی بو ئیمه‌د پیتک هینا . چمه‌د کدی له برادهرای کومته‌ی ماوسدی هاننه‌د سهر شه‌و سروایه که به‌خدا مه‌چی پیتس . به لام مه‌سه‌له‌ نه‌ضا ده‌ر چووسی شه‌دایمانی مه‌ سئول نه‌ بوو . نیربگی ۲۸ کدی له شه‌دایمانی حیزبی و مال و مندالمان له کوردستانی عیراق بوون . نه‌ده‌کرا ئه‌وان به‌رد لا بکریش و شه‌دش بوی ده‌ر چین . بئجکه‌ له‌وه‌ چوو‌نه‌ ده‌رمان له عیراق . سه‌ جارنک له ولانی خۆمانی دوور ده‌ خه‌سه‌وه .

مامه‌ده‌کم به دوکتور ناسلو نروسی و له کرتنی برادهران ئاکادارم کرد . دوکتور جیرانی مانگی نوامهری ۱۹۷۴ مامه‌ده‌گی بو نروسیم ز سهارت به وهرتی شه‌د له

له عیراق نووسیبووێ : "..... براده‌رانی کۆمیتەی ناوێندی له دهرهوه لهو
 برهوايه دان که ئێوه له به‌غدا نه‌مێتن. من له گه‌ل ئهو نه‌زه‌ره نيم . پيم وايه هه‌ستا
 بتوانن و ئيمکان هه‌بێ به‌و شه‌رته‌ي له بێ لایه‌نی دهر نه‌چن هه‌ر له‌وێ بن. به‌لام
 ده‌بێ فیکر له‌وه بکه‌مه‌وه ته‌که‌ر وه‌زع له وێ باش نه‌ بوو . يه‌ک دوو براده‌ر بتوانن
 بچه‌ ببيروت . گرته‌نی له‌تيف و براده‌ران خۆي هۆشداريکه . ته‌نانه‌ت ته‌که‌ر به‌شێن
 هه‌له‌به‌ کافي نيه . به‌ راستی ده‌بێ زۆر ئيحتيات بکه‌ن. ته‌ نيا‌ئو که‌سانه له به‌غدا
 و له ناوچه‌ی حکومه‌ت به‌مێن که پێويستن و که‌سی تر له‌م ناوچه‌يه نه‌مێتێ . . . ."

براده‌رانی ديکه‌ی کۆمیته‌ی ناوێندی به‌جکه له کاک هاشمی که‌ريمی له سه‌ر شه‌و
 باوه‌ره بوون که پێوه‌ندی له گه‌ل به‌عس نه‌ په‌چرێنين و هه‌تا بکه‌رێ له عیراق به‌مێنه‌وه .
 رۆژی به‌ست و چواری مانگی ئۆکتوبر چوومه لای کاک عه‌زیز محمد که تازه له
 سه‌فه‌ر هاتبووه . ئه‌حوالی براده‌رانی په‌رسی و منيش با‌سی گرته‌نی براده‌رانم کرد .
 بانگی دوکتور ره‌حيم عه‌جینه‌ی کرد و گوته‌ی : " ته‌ليفون بۆ نه‌عيم حه‌داد بکه‌و
 داواي لێ بکه‌م براده‌رانی حه‌زيبی ديموکراتی کوردستاني ئيران له که‌رکوک گه‌راون
 ئازاد بکه‌رێن . "

ئازاد بوونی براده‌ران درێژه‌ی کيشا و په‌نج مانگه‌ به‌ بێ تاوان له به‌نده‌بخانه‌سه‌دا
 مانه‌وه . گرته‌نی ئه‌وان با‌سيکی خۆشه‌ی بۆ ساز کردین که چار وبار ده‌به‌و نو‌قلی
 مه‌جلیس و دانیشه‌تی خۆمانه‌مان . لێره‌ش دا بۆ حه‌سانه‌وه‌ی مێشکی خۆبه‌نه‌ری به
 رێژ زه‌بندووی ده‌که‌مه‌وه . ئه‌و براده‌رانه‌ی مألایان له کۆبه‌ بوو ، پێنجیان گه‌رايون
 مه‌لا ره‌سول و سه‌ید ره‌سولیش له سه‌رێ له کوردستان بوون . کاک حه‌مه‌ده‌مینه‌ی
 سه‌راجی ده‌به‌ويه بچێ سه‌ریان بدا و یارمه‌تیا‌ن پێ بکا . کاک حه‌مه‌ده‌مینه‌ی سه‌فه‌ری
 کرد بۆ کۆبه و بۆ سه‌ردانی ما‌ل و مندا‌لی براده‌ران . ده‌چیته‌ ما‌لی سه‌ید ره‌سول و
 و ده‌لتی ژن و مندا‌لی براده‌ران با بێن چاوم پێ‌یان بکه‌وێ . ژن و مندا‌لی براده‌ران
 له کاک حه‌مه‌ده‌مینه‌ی وه‌کو دمه‌ن و به‌ خێر هاتن و چاک و خۆشی . پاشان کاک حه‌مه‌ده‌مینه‌ی
 ده‌لتی " ناره‌حمت مه‌من ، براده‌ران ئازاد دمه‌ن و ئیستاش ئه‌وه من هاتووم ج ناگوز-
 یری و په‌یداویشه‌کتان هه‌يه تا بو‌تان چێ به‌ جێ بکه‌م . "

ژنه‌کان چا و لێک ده‌که‌ن و له قاقای په‌یکمه‌ن ده‌ده‌ن

خیزانی مهلا ره سووی که زنیکی کهمخودایانه و زیر و قسه زانه ، ده لسی :
 " کاک حمده مین جا کوا نئو ئیحتیاجی نئو هه موانهت پی دابین ده کری"
 زنه کان له قاقای پیکنین دهنده و حمده مین تازه تیدگا که چی گو توه و
 نهوان چونیان لیک داوتوهه .

به لای لابه لا

ئیمه لهو حاله پهریشاندا ، ههولمان دندا که بی لایهنی خومان بیاریزین و-
 هر لهو کاتهش دا له گهل کوره ئهده بیهکان و روژنامه و کوری زانیاری پیوه نسی
 درتایهتی و هاوکاریمان بهر قهرار بوو . نازه تاریک و روون دیوانی شیعیری
 ماموستا هیمن بلاو ببوو . دوکتور قاسملوو پیشه کیهکی جوانی بو نوسیوو .
 له پر کابرایهک به ناوی دلشاد مریوانی و تاریکی له هر پیشه کیهکی دوکتور
 قاسملوو له روژنامه ی هاوکاری دا بلاو کرده وه . وتاره که نهک هر پیوندی به
 پیشه کی دوکتوره وه نه بوو ، به لککو بیشرمانه دوکتور قاسملوو په لامار دابوو ،
 هاوریانی دوکتوری به یاخی ناو بردبوو ، نیوه روکی شیعه کانی هیمنی شیواند
 بوو به قسه ی هاتهران پاتهران له خووه ریبازی حیزبی دیموکراتیسی به یاخی
 بیون ناساند بوو .

ناچار دهبوایه وه لایمی بدرینه وه . ماموستا هیمن نئو شه ره چهقی به ستوی من
 دابری . هاوکاری بازاریکی به بره وه ی پهیدا کرد . چند وتارم له هر شیعه کاه-
 نی هیمن و تینه گه یشتنی نئو براده ره نووسی و ئه ویش وه لایمی دهبایه وه . نوو-
 سرائی دیکهش که وتنه قهزاوت و بیرو را دهر برین . کاکه حمه ی مه لا که ریمی
 له موسکوه و تاریکی نوسیوو ، بو چوونه که ی منی به راست دانا بوو . کاکه ی
 فلاحیش هر وا به و تاریک بو چوونی دلشاد مریوانی به هه له و بی جی لیک
 دابوو . نووسینی ئه م وتارانه ، له م کاته دا که چاپکردنی روژنامه ی کورد-
 ستان ئووشی ته گهره ببوو ، بوو به هوی ته بلیغاتیکه ی به هیز بو حیزبی دیمو-
 کراتی کوردستانی ئیران . له لایه کی دیکه شه وه دوکتور قاسملوو و مه لاعه و لا
 ره خه میان له هر ئه م شه ره نووسینه هه بوو . دوکتور قاسملوو له ئوروپا وه بسوی

سال ۱۳۰۱ هجری قمری بمطابق ۱۹۱۹ میلادی در روز پنجشنبه در شهر تبریز
 در محله کهنه بازار در کوچه کهنه بازار در خانه شماره ۱۰۰۰
 متولد گردید. پدرش آقا میرزا محمد علی و مادرش خانم
 آقا میرزا محمد علی است. در روز ولادت در خانه
 آقا میرزا محمد علی در کوچه کهنه بازار در
 شهر تبریز متولد گردید. در روز ولادت
 در خانه آقا میرزا محمد علی در کوچه
 کهنه بازار در شهر تبریز متولد گردید.

برات میبند
 ۱۹۱۹ - ۱۳۰۱

دفتر ثبت

فصل اول در بیان کلیات

مقدمه و بیان اهمیت علم

شاید از آنجا که این کتاب در دسترس عموم قرار گرفته است

بسیار از آنرا در دسترس عموم قرار گرفته است

و این کتاب در دسترس عموم قرار گرفته است

و این کتاب در دسترس عموم قرار گرفته است

و این کتاب در دسترس عموم قرار گرفته است

و این کتاب در دسترس عموم قرار گرفته است

و این کتاب در دسترس عموم قرار گرفته است

و این کتاب در دسترس عموم قرار گرفته است

و این کتاب در دسترس عموم قرار گرفته است

و این کتاب در دسترس عموم قرار گرفته است

و این کتاب در دسترس عموم قرار گرفته است

و این کتاب در دسترس عموم قرار گرفته است

و این کتاب در دسترس عموم قرار گرفته است

و این کتاب در دسترس عموم قرار گرفته است

و این کتاب در دسترس عموم قرار گرفته است

...
 ...
 ...

و کوشش کرده اند که در این زمینه نیز در صورت امکان با همکاری سایر
 من و دکتر زلف و ملا بازاری که در آن زمان در ایران بودند
 به نام پانزده تن که در این حاکمیت خود را تشکیل دادند و در آن
 کردن در دست به کار گرفت به دولت را که در آن زمان در دست
 ۲. پیرسل پستان ۳ = مستقیم قازاق ۴ = قاندر قازاق و محمد که سر
 من در ملا بازاری و دکتر زلف که در آن زمان در ایران بودند
 برادر کوچکتری که در آن زمان در ایران بودند (دائمی ۱۱۰)
 حالتی که در آن زمان در دست به کار گرفت که در آن زمان در دست
 دشمنان خود را که در آن زمان در دست به کار گرفت بود
 کات صدق بود و وی که در آن زمان در دست به کار گرفت که در آن زمان
 در آن زمان در دست به کار گرفت که در آن زمان در دست به کار گرفت
 پیوسته بود و در آن زمان در دست به کار گرفت که در آن زمان در دست
 در آن زمان در دست به کار گرفت که در آن زمان در دست به کار گرفت

به نامش خودگی نای را بگه بی فرد بیرونه بانی که همه کوشش منه زنده ای بی کار چاره روانه کوهه چی ...
 زوتره کشا و با که نکند و موثر ادرتری بو چون به هم کوفه لهه نه به کافه بانی ناستی تا که سرکه کشا
 و قدر بنیک له تا اواره چیه کانی سه به امیرای لیزیم بگریو و لهه لویه مار به سریک له دورنای
 ناستی و تا ساشا برست و میره لهع باریک ماوه نه وری به از رنگانه کانی شه رکه له شه ی برا
 کوشی که ملی عمراق که نکند و درت ۱۰

حزبی و میوکرائی کوردستان به مستی کوشش لهه شسته می یاری و میوکرائی کوردستان لهه له و به چی
 نستا را به سه راهی توان چیکتا تا ز چاهه بانی نه ته وه له مان ده زانی و کلسوا داره بکه کوشی
 لهه شته می یاری همان ده رفی و بو بنگر شان و هه ول و ته ته لیلی رولد کوشه کانی و لای لهه شتا
 چه ساینده لوقو نوس کوردستان و بنیک لهنیانی مال و کوریکه بنینه می یاری و کوشه ساینده می و
 و به ساینده به به چکا به کاف کوشی و میوکرائی لهه زه نشتانی و بنیش که و توره کانی عمراق .

حزبی و میوکرائی کوردستان سیاسی ره که ز به رستانه ی حکومتی کانی ایران و تدر کباب و موریا
 که به دنیای میرو له وری را کورد که انان به کاران لهیاره زوره توشی میوم و که کا و به هه میر
 هنرو توانا و شنگیری لهه بانی عمارانه نه دست که له تارمانه و کا بو وه و ته لهنیانی سه به چی
 و میوکرائی له و ولاتانه دا .

بیره رای به ده رفی که نه زانین پرچول بگر لهه لوستی انانی یاری و میوکرائی کوردی موریا ارا ایله
 که له کاف لهری و به لاماری در نه انه ی حکومتی به کوشی گیارا و ایران بوسه رکه می کوردان له کوردستان
 ایران له سه زبان و هه جاب هاتون و هه کما امتراض خندان له دنیا را به زر کورد بوسه
 نه له سه زبان و برمان به و حقیقه ته به له ها و کاری و تعداد خیران هه چی و میوکرائی
 که له که تان ژانسی لهه ره که هه می سه رکه و تین و هه می سه رکه می ژانگابون مانه له له و
 حیزه و میوکرائی کانی کوردستان را وای که من که ز به تر لهه نوکات و نه مانیک کیش ژانگابون نه و
 یاره تی به کتر بون بو نه و می که می کوردان لهه هه یار چه کانی کوردستان به مانه ره و کانی
 حوی کجاست و سه کی می سه سن جهی حوی له نا و ک لای اناری چه نیکه نه .

سه رکه می کوشش لهه شسته می یاری و میوکرائی کوردستان

کهمدی نالقی برانی کورد و هه ره ب و ک ما به تیه کانی معیارتا بو بنیک لهنیانی
 میوکرائی سه رکه و میوکرائی

به هه تری رای ق حیزه و میوکرائی کانی کوردستان بو لهنیانی نه وای مانه ره و کانی
 نه ته وه زوری کراوه که انان لهه هه یار چه کانی کوردستان .
 نه می و سه ره ب نیک بو شه لهنیانی رگی لای رنگا کورد کوردستان

ده سه کی نوسه رای ق حیزه و میوکرائی کوردستان

ام ریاضه العرفه الشامه سیزده اسبقاً از اردستانی

تسه ایوبه

از ایوبه انصاری سبب اندهی قرار از اردستانی ازین امر احراز شد که در این کتابه استقامت کرده
سنگ رسیده و در همه من اجتمه اسبابی برزیده اند که انصاری در انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری
باز ایوبه در همه انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری
انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری
بانه در روز شاهه در اندر کوه حزینم از اجزای و انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری
در توانم در انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری

ایمان انصاری

انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری
انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری
انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری
انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری

انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری
انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری

ایوبه انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری

انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری

انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری

انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری

انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری

انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری

انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری

انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری انصاری

بجز آنکه گوشت را در روغن کوبند

چنانچه خوا

ماده نهم

ماده نهم (گوشت را در روغن کوبند)

ماده دهم

گوشت را در روغن کوبند و گوشت را در روغن کوبند و گوشت را در روغن کوبند

ماده یازدهم

گوشت را در روغن کوبند و گوشت را در روغن کوبند و گوشت را در روغن کوبند

ماده بیستم

گوشت را در روغن کوبند و گوشت را در روغن کوبند و گوشت را در روغن کوبند

ماده بیست و یکم

گوشت را در روغن کوبند و گوشت را در روغن کوبند و گوشت را در روغن کوبند

ماده ۱۰۰ (تفسیر)

۱- کتبی که در دفتر ثبت قرار داده اند، در صورتیکه در دفتر ثبت

خسبته (همه موجوداتی که در دفتر ثبت قرار داده اند) در دفتر ثبت
مطابق سبب و اسناد ثبتی که در دفتر ثبت قرار داده اند، طبق سبب و اسناد ثبتی

ماده ۱۰۱ (تفسیر)

کتاب در ثبتی که در دفتر ثبت قرار داده اند، در صورتیکه در دفتر ثبت
مطابق سبب و اسناد ثبتی که در دفتر ثبت قرار داده اند، طبق سبب و اسناد ثبتی
مطابق سبب و اسناد ثبتی که در دفتر ثبت قرار داده اند، طبق سبب و اسناد ثبتی
مطابق سبب و اسناد ثبتی که در دفتر ثبت قرار داده اند، طبق سبب و اسناد ثبتی

۲- کتبی که در دفتر ثبت قرار داده اند، در صورتیکه در دفتر ثبت
مطابق سبب و اسناد ثبتی که در دفتر ثبت قرار داده اند، طبق سبب و اسناد ثبتی
مطابق سبب و اسناد ثبتی که در دفتر ثبت قرار داده اند، طبق سبب و اسناد ثبتی

ماده ۱۰۲ (تفسیر)

۳- کتبی که در دفتر ثبت قرار داده اند، در صورتیکه در دفتر ثبت
مطابق سبب و اسناد ثبتی که در دفتر ثبت قرار داده اند، طبق سبب و اسناد ثبتی
مطابق سبب و اسناد ثبتی که در دفتر ثبت قرار داده اند، طبق سبب و اسناد ثبتی

۴- کتبی که در دفتر ثبت قرار داده اند، در صورتیکه در دفتر ثبت
مطابق سبب و اسناد ثبتی که در دفتر ثبت قرار داده اند، طبق سبب و اسناد ثبتی

۱- لیسیدار اینی دراز هر سه روز در روزی که در دست راست یا چپ است
پیروی کرم تم خیار تر هر روز هم گذرانند و پخته کرده در دست راست یا چپ است
هر روز در لادرا

۲- مویز و سیب قرمز که میزنند و در دست راست یا چپ است
مانند آن که در دست راست یا چپ است و در دست راست یا چپ است
تیز در آن که در دست راست یا چپ است و در دست راست یا چپ است
هر روز که در دست راست یا چپ است و در دست راست یا چپ است
در دست راست یا چپ است و در دست راست یا چپ است
کردنی مادریت در دست راست یا چپ است و در دست راست یا چپ است
تیسر که در دست راست یا چپ است و در دست راست یا چپ است
و دست راست یا چپ است و در دست راست یا چپ است

۳- کرم که در دست راست یا چپ است و در دست راست یا چپ است
تا بود در دست راست یا چپ است و در دست راست یا چپ است
خوردن صبح که در دست راست یا چپ است و در دست راست یا چپ است

۴- هر که در دست راست یا چپ است و در دست راست یا چپ است
و در دست راست یا چپ است و در دست راست یا چپ است
حق که در دست راست یا چپ است و در دست راست یا چپ است

۵- هر که در دست راست یا چپ است و در دست راست یا چپ است
که در دست راست یا چپ است و در دست راست یا چپ است

چه کاره اند که گوید که بی آنرا که در آن وقت دارم بود نه بیعت به ۷۴ م بر هر یکی
به عاقبت و نام او در هر دو رتبه از دیگران و تنظیم هر یک خصوص در آن بیعت
هر دو در رده و کار می کردند .

۶ - کدوم بر حال پیروز می آمدند که با آنکه در آن زمان بود که هر یک از
عده و از آن یکی پیروز می بود در آن زمان که هر یک از آن کدوم که نه است
و کدوم در پیروز می بود در آن زمان که هر یک از آن کدوم که نه است
به نام آن که در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم

۷ - کدوم در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم
هکیم آن است و فانی در هر دو کدوم است. آنست که در هر دو کدوم در آن کدوم
بگفته اند نه و در پیوسته در دست کرده کاغذ

۸ - که گفته اند در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم

۱ - و در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم

ب - هر دو در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم

۲ - هر دو در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم

موردی که گفته اند

که گفته اند در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم

در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم در آن کدوم

بره بر دهنه و چشم کاک که هم صاف میشدند

کاک که گشت روز با سه و چهار روزی دست کاکت و برای مایع کردن موی نه ده گوشه و چهارم
خوشه صبح رسد الاکان شده و سه لا ^{مختصین} کاکت که راه بر سر له عالم با سینه خرابیم
کاک که گشت نه میده هم دیوی را در روی نرم نوزده و نه ده هم کرد و ده به بیابوس میسین کاکت

تا شرم له در روز دو قه می نام و خوبت که دل بلام بر آیدان بوسعه شوام حرم ره صحرای
بجم بر نیکو له در مالک حاسم گرفته و لاله گل خوشه جوان و شیرین سه و نه که م ده ترین بلام
دانه که م بر یکا که هم و بر هر روز دست کاکت که در که و تاره و شیرینی بی نالی کرد و هم خورده طبیبی

سیاره که می تو بام

کاک که گشتان همه و گشت له سه و چهار تنوی دستین قوم ده بر بر سه و سه که نام له موزه بو
قه لادزه نا هاتری و کاکرت باوه ته ده تک سی (۱۱-۱۱) له ره مضن) بیچی بی کزده لا در نه کاکرتی
یکوله م پینه ردیسی نه می که رسد به قوم و خوله لاله عار که ای بیرویش ما مشوره روت ناکا
چنه باره که با زری لاله عار همان خونه چرما کینه کانی سینا ده به خدا کاکت بی که خولی
تانه زنی بر تر سینا نه که راه ده که نه کاکت که که ل خوش دانی سینا و بر نیز زوری نه که و سینا
همینه ایند حریقت آواتر و له خدمت هم دوست له عید له سه لای تا بر سه هم به

عید

به ریز کوه عیته جزئی دیو کراتی کورستان ایران

لد چه ندر ساله دواي داگنه زنداها تومه دره دهه دیت به سر به زری دور
لا ماته رس کار به ده ستانی ده سنگای ایضاً به زین سال و مند الانی خرم اوله
بدم به لام ماته رس سوران ساری امیت و ترانه لم نه و امکان و در فته سی بی بیم
ده دهه ر لایک دم دیت له دم بون و به ری و شوشین باگت کردن و ده لردانیم
یوم رون بوکه جا ریکه تریش زنه ان و سنگی ساری امیت زاری بر به شش کرد و ده
نه ده به باشم زانی ده و ده ده که نه نه له بقه نه ده کم کیشنه زغان و چاله ریش
نگه تی بیهاد به شش نه بر ایا نام که له ریز به قین و بینه به رامبه ری و دیگر که رانی
کور رستان گبانی خردیان به قف دکهن . نه وه بشانازی و سه زبلندی خرم ده بدر
به دسته لاتی کوه عیته ن ناندی جزئی دیو کرات کورستان ایران داریم تا اینستی سترام
به دسته لاتی نادر چیزه ریکت و یکت و شورش گیره بوکا رو اینستی به بوسیت گبان خرم
به قف بگکم هیوادارم له ده رگرتیم دا دسوزی بکری . له نیوانه ده - ص ۰ ع

۲۵ / ۱۱ / ۱۹۷۱

پروکسیته و ناوه ندى مارشس د پيوکراتس کوردستانس هيراق

برايانسي به ريسز !

زير به داخه وه که و سه به ره مان بېست که ده سته به : نوکه رو به کرکيوارو شېهرمانيز

هه ونس خوشستو سه رو بارزانجان دايه و خه ند پيشه رکه به : شه هيد کراي .

نسه به ناوړ حيزي د پيوکراتس کوردستان وه هور که نى کورد له جوردستانو ئيران دا پېزارو و

نوروه پس حومان براهه ر به وکرده وه نا با وانه ده رده برين و هه رله و اته ت دا حوشخانين

که کهم پهلانه سه ر نه که و نوبه و سه روت بارزانو سالسه .

هيولدارين خه باتو به سگرتوي که لاني هيراق به کورد وه ره به وه هه ر سه رکه و نوبس و

به مان ناوه ي ۱۱ مارسي ميوزيسی که نيشانه و دستکه ونس شه و به سگرتنه وکسي ريکاي دوزستاني

جور لانه به ي تازا د بخوازي که لي کوردن به ند به ند بته سي .

کوبيته ي ناوه ندى حيزي د پيوکراتس کوردستان (ئيرا)

۱ / ۱۰ / ۱۹۷۱

برای به رزگاک که هم حسامی   صبرای سلاو و هیوای سه رکه و تن .
 ریکخراوی روزناتک ایرانی کوردی نیران کتبی * کاروانتک له سه هبدانی کوردستانی
 نیرانی * به که بف خونتی به وه وه رکرت . نوز سینی کتبیکی نه و خو به لای نیمه وه
 هه ویکتی بانر وه نکاویکی به که لکه یو ناساندنی نه هبدانی ریکای رزگاری
 وه بهر خسته وه ی رجاز و ناما تاجهان . نیمه له و لیبشگاره جوانه ی نیروه پوزنهای
 ده که یین ره تر به حالی خوبان له بلور کرده وه ی نه و نوز سراوه دا تیکوتاشین
 له و طاره به دا زور له هارالان و دوستانی فارس و تازه ری دا وایان له نیمه کرده
 که به سبک له و نوز سراوه وه رکبر دشته وه سه ر فارسی . به کپری ی هه له سه نکاندنی
 نیمه ته رجه ده ی فارسی نه و کتبه زور به هه راوی بلورده بیته وه و نه خیند رسته وه .
 هه ر یبه ریکخراوی نیمه به سبک له و کتبه ی نیوهی وه رکبر اوه نه وه سه ر زبانی فارسی
 و نیستا ناماده ی جا به . حا به پیستان ژانی پشه کی ناگادارتان بکه یین و
 نیازه تان لی بخوانین . یو ناگاداری نیوه - له وه شانه که لاطان وایوه یو
 خزینه ری نه پیگره کوردی نیوه جیکای نیستاماده به کی زیاتره ته رجه مه مان کرده .
 ناشکرا به ته رجه ده که به یی ده ست ابدان ورشه به ورشه . نیوهی نامیلکه که واده یی *
 * به سبک له کتبی - . . . . . وه رکبر اوه بلور کرده وه له لایه ی ریکخراوی . . . . .
 نوز سراوه که سه رده تا به کی ده یی که ییرو وایوه ری ریکخراوی روزناتک ایرانی نیما یاس
 ده کری . له هه ره شعلیک به ییوسلطان ژانیهی که روون که ره وه به ک خشک باهینه سه ر
 نوز سراوه که له و گاره تان له نیوه به وانتهز دا کرده .
 جاوه ریوانی وه لام ده بین به نوزین کات .

ریکخراوی روزناتک ایرانی کوردی نیران

۳ / ۱۹۷۶ / ۸ / ۲۰

کمیته‌ی تازه‌ی حیضی و پیو گرفتاری کردستان له کوپونه‌ی ده‌ی حاکمی ره چه‌ری سالسی ۱۳۰۱ ی خوی پایی بامرو گزیده‌ی بیرو باوره له سه‌ریجه شفی همه لسورگندسی کار و باری کومپته‌ی تازه‌ی ندی بریاری دا :

۱ - کومپته‌ی تازه‌ی ندی نگیستا به کم‌جوره که بیویست بووه سه‌رنجی نه دلاوه ته سه‌ر کار و نیکونگنسی حیضی سو زندوون کردنه وی ریگراوه کلسی کومپته‌ی له کرد حفسی شیردا - له سه‌ودوا بیویسته کومپته‌ی تازه‌ی ندی بوره ی بیگنا - نانیس حوی له سه‌ه جو ساریکه بووه کم‌جوره ته‌رخان بگا .

۲ - سه‌روه‌ها کومپته‌ی تازه‌ی ندی له سوپونه‌ی خوی دوویخته کرده ود که ده‌سی‌سه جو هیزبکده وه نسوگوشی بوئده وه له دواوردا حیضی شجه به‌رله همه جو شنهک پشت‌ده سلور به همی خوی و پشخوئی مبلله‌نه که مان بیسی - بوجسی به‌جی گرفتاری له سه‌به‌سه د باره پنم‌ونگرندسی بیوه‌ندی حزب ده‌گه‌ل مبلله‌نه که مان به‌گیک له‌ده‌رکه کلسی ۹۹ ره گسرنکی کار ره کان و ته‌د امانی حیضی .

۳ - بیویش‌خسسی کاری نه شکیلتسی بیویسته نوسولسی حیضی به‌ته‌والی له کارتی‌کونگنسی کومپته‌ی تازه‌ی ندی دا زالیسی . کومپته‌ی تازه‌ی ندی به‌ناچه‌سی بیویستی به‌جی‌که باندنی شه‌ده سلانه‌ی پیروه وی حزب که ده‌لسی : " نه‌د ام په‌پروه ریگراوه که مایه‌نی نه‌د امان پیروه یزیمه ی نه‌د امانه و له‌ناو حزب دا بو همه‌جوره نه‌د امانی حزب‌بی‌ساواری به‌د د بیلسی همه به‌ده‌ده‌رگی سه‌رنجی کومپته‌ی تازه‌ی ندی و همه‌جوره نه‌د امانی کومپته‌ی تازه‌ی ندی دا مانا .

۴ - کومپته‌ی تازه‌ی ندی به‌بیویسته‌ده زغی همه‌میوه‌ده نه‌د امانی کومپته‌ی تازه‌ی ندی که کاری نه‌شکیلتسی له شیران دا ده‌گه‌ن سه‌هاوکاری و حضورتی سئولسی نه‌شکیلات کاریکن و کومپته‌ی تازه‌ی ندی دواوله‌ده جو جوره براد دران و ده‌کاک به‌گیک‌بیک برایشه‌هاو کاری کن و ری و نویسی به‌ره‌وییش‌پردنی کار به‌چه‌شنهک دسه‌زیس‌گه‌نیا بده‌سپنی کاری و به‌ره‌وییش‌چوونسی کاری حزب نه‌ده‌سی و نه‌فشی کاریکی نوسولی جوره‌یوه بردنیس کاره‌کان د ابعه‌فیس - سه‌روه‌ها کومپته‌ی تازه‌ی ندی دواو ده‌کاک له‌سه‌نلو‌ده‌د امانی شوچه‌ی نه‌شکیلتسی له کردستان عراق دا بیویک هیئتی ده‌بایس‌نده‌فیس‌کاری دروست شه‌و شوچه‌ی به‌چولار- بیوه‌به‌کسی نوسولی دایسی .

۵ - همه‌جوره نه‌د امانی گزیده‌ی تازه‌ی ندی بیویسته له‌سه‌ودوا زیاتر وجدی نریو به‌جی هیئتی شه‌رکه کلسی حیضی نی‌یکوتیو له‌کارو باری نه‌بلیمانی و نه‌نکیانی حزب به‌ته‌د ارس . کومپته‌ی تازه‌ی ندی به‌ناچه‌فیس پارم‌نی دا، به‌روزنامه‌ی " کوردستان " به‌ده‌ریکی ده‌سالی ده‌مانا .

۶ - کومپته‌ی تازه‌ی ندی رده‌ی برنده‌سه‌ری‌تی‌گه‌پشتی سیاسی هیئتی له‌سه‌د امانی کومپته‌ی تازه‌ی ندی به‌کلسی سه‌رغسی و له‌سوپونه‌ی ده‌گه‌نه‌د امانی کومپته‌ی تازه‌ی ندی به‌جی‌که و به‌ریز-پاری به‌گرسنگه‌که‌به‌فیس ده‌سی‌سه‌هه جو حزبه‌وه جوره‌رگزندسی پایه‌ی نس‌گه‌پشتی سیاسی و کوه‌لاپه‌نی خوی نیکونگنسی - به‌حس‌گه‌بلف‌فیس شه‌ده‌رکه‌بسه‌به‌کتی بیرو باوره‌ی نه‌د امانی کومپته‌ی تازه‌ی ندی له‌سه‌رگیز گرفته‌کلسی ده‌سالی پارم‌نی ده‌کاک .

۷ - کومپته‌ی تازه‌ی ندی به‌بیویسته ده‌رغسی له‌سه‌ودوا کارتی‌کونگنسی خوی وه‌ل‌به‌رترین نوراکی حزب و همه‌روه‌ها کار و نیکونگنسی له‌د امانی کومپته‌ی تازه‌ی ندی به‌ریک و پیکی له‌کوپونه‌وه‌کلسی خوی دا به‌راور بگا .

۸ - رایپرئسی بوری سیاسی له‌بازه‌ی بیوه‌نده‌به‌ساجیه‌گسه‌وه له‌آپه‌ن کومپته‌ی تازه‌ی ندی به‌سه‌د کرا .

۹ - له‌بازه‌ی لاده‌وه‌کانه‌وه بریاردارا که شه‌وله‌نیشیان بو حزب همه‌به‌وه‌لا م‌نه‌یا ربکی چاره‌سه‌رگزندسی سه‌سه‌له‌که کارتی‌کونگنسی حزب و بیویسته به‌ریگی اصول همه‌ولس‌گرفته‌وی شه‌وه‌بدوری که له‌وه‌ده‌به‌گه‌ریه‌وه و بو شه‌وه‌به‌سه‌گال‌شارش و جبه‌لیال دلمان‌گه‌سه‌دوری له‌لاره‌وه‌کوه‌بگی‌وه‌له‌گ‌لیان دلفین‌سه‌گه‌نوسویان له‌سه‌ر بگی و بیان گزیده‌وه .

سید محمد علی
بدر و تقاضی

گورستان ایزد
بوا سوره کائنات در روز

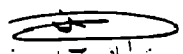
شماره ۱۱۱
شماره ۱۱۱

سپهریک تبریز

نشانده به زر کعبه بکام ساجیان در تاریخ ۱۳۰۴ هجری قمری
کاروان خندق در تاریخ ۱۳۰۴ هجری قمری
مدار دار آید که نامه اسلحه که می (ملا توفیق) در تاریخ ۱۳۰۴ هجری قمری
ناروغانی به خندق تا لکه جاز طایفه نسلات و نام زراد را می

محمد انور

تبریز

غیاث الدین

محمد انور

محمد انور

محمد انور

دو حالتی که به یاد آورده شده در ۱۳۰۴ هجری قمری
که حالتی که در ۱۳۰۴ هجری قمری
و در ۱۳۰۴ هجری قمری
محمد انور

پوهه گه س. س. سیاسي، نارینه دپوکرانسی کوردستان

سازگه گه بس برابانه شان پهنکه : ده که یی .

برایانسی به ریز !

به پهنستی ده زانین پس شان رابگه به سین که نه مروحنه به رمان بوهاک گنه سسوز له ده و به ر
گان قادر میرزا که ده نه ندانسی کچته ر نایه ندی حیزسی گنم ده گه ل که ندانسی به ر پرسیاره ناوی
محمد نه جات له تپه س هیرو، خه مانه وه گویان و نازد راون پوهه گه بسی سیاسی .

له وکاره ز مه رننده ی هیزمان زوریسی س یوه جوگنه :

۱- براده رده گانسی گنم ده ر دیوکیان و ده نه ز لقی جویان پس یوه .

۲- له م نوره و ده په پاس سه نه ندانسی کچته ی ناره ندی نه گان ره سول مه لاره همان پولار

شیوه زوری واره که به بسی ی راپورتنی ناو برار شه لوستی براده رانسی مه گه بسی سیاسی

نیمه ت به سینه نس حیزسی نه زور پاس یوه .

۳- گان قادر میرزا که ده له صوله چانسی ده ی و هه مینه ده گنل به ر پرسیارنسی لقی جوار سه -

شاپه نس گان خسی خدانسه و گان هدیو سوزان پوهه ندی ده به . حاکمین و هه شیوه به نارده نس براده ران

نه یوه گه لاله بوگنسه حکای سه ره سور ماشه .

به داحه و ده خه نه خار له و به رینه برادرانسی نه نه له تپه ن کاره ده ندانسی هیزه گانه وه -

گراین .

برایانسی به ریز ! ده به رنه و ده نه نیمه دنناین که نه ندانسی حیزسی گنم له سیاسی

حیزب ناندس و سیاسه نس حیزسی گنم : نه مینه له ده یوه پارگه و هه سورد و هه سله حه تی شورت و

پارتسی دپوکرانسی کوردستانسی له به ر حاکو گستره و ده رگیز ده ی قازانجسی جویانه و یخورتی

کوردستانسی هیزان نه یوه تمان واپه سیاسه نس گرن و نازار دانسی له ندانسی حیزسی دپوکرانسی -

کوردستان سزمت به جیوه نه و زنگان خواری که نسی گره تاگا و ده مینه هوز پس خوښوونی دوتانسی .

چاپه گنه دا و اتان نس ده گه یی :

۱- ده مریکس دندت به بسی نه ندانسی کچته ر ناره ندر حیزسی دپوکرانسی کوردستان

گان قادر میرزا که سه ده ندانسی دپوکرانسی حیزب محمد ناندت به ریدرین و په رینه و ده حکای

خه یان .

۲- ده رنیکسی واپه ن گه لسه هه و دوا به ر پرسیاران ونسه ندانسی حیزسی نه نه له تپه ن

هیزه گانه و ده نازار نه درین زنگه یی .

پوهه ی سیاسی حیزب دپوکرانسی کوردستان ! (نوران)

القائمي ٧ / ١ / ١٩٦٢

الرفاهه اعطاء المكاتب لسيارة ليومين لغيرها كما وردت سابقا في ايامه

مما يطرأ عليه الحزن

كما اننا استلمنا امر رسالة منكم قبل فترة من الزمن مما جعلنا

نحس اننا كنا نرتقب بشوق لاجاب نطوحيتم. ودمع عطفك ملاصق

علم الرقيب صانع حول سنة الف على اننا كنا ننتظر

فليس في يومنا من نظم النسيب والادب الا ما كنا ننتظره واليوم الحافل

مشوكة كذبح الفل من المذلة في هيبتنا فقد من بعضنا

موت غدا يومه ما علينا ثم اياد نضبه حبه وطبقنا في اهدبا

مراجزر. سلة تقديم معه ماله مولودنا معه. لم نزلنا جالسا

نظمه في المفاخر معه على ان هاجع قاطع من طرفكم

نعتت انكم قد اهلوا له من اهل الرفاهه وجره من عطفنا فيلم

المصالحه لكم باليه ووجه استغفونا على ما

صنفه الموتر الكلا في انما في المنطق الغريب في العو والحق

المذموم من لينا استمر. ولعمري. اننا كنا في المذموم. انظر في المذموم في

مصر. ثم الاطار. ودم سكة لعمري في المذموم في المذموم في المذموم في

لنا لينا جده. انما يكونه. انما يكونه. انما يكونه. انما يكونه.

من ارساق اهد المذموم به زجر. نرجبه رسالة. على انما يكونه. انما يكونه.

نعتت انما يكونه. انما يكونه. انما يكونه. انما يكونه.

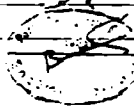
ما هو قديم ما انما يكونه. انما يكونه. انما يكونه. انما يكونه.

موتهم هلام. انما يكونه. انما يكونه. انما يكونه. انما يكونه.

انما يكونه. انما يكونه. انما يكونه. انما يكونه.

انما يكونه. انما يكونه. انما يكونه. انما يكونه.

انما يكونه. انما يكونه. انما يكونه. انما يكونه.

یو مکتب سیاسي: پارټي د ډيموکراټي کورډ - سوریا -

سار وېگي گرم وېر پايانه *

نامه د ۱۹۰۳/۱/۱۷ تان که پېنت * له باره یی م و مه مه لانه وه که باستان کړد پوه به داخه وه تا
څېست له به رښېد پت خو نه مانتیا نه وه نگاهان یو بېباوین یی * با م وه سر پلېنې که بنا ډکراوه کاتر شمسه
به ښه ناگه ن تا پشیمانې که لکبان لر و رېگین *

زورمان پر خوشه که عد و و ته قد لاز ښوه که پشېته م نعام و و و نه له نامه که تان د * رده که و د -
به م زمانه کوڅره که تان د به ستن * ښه داوا ز سر رکه پشنان یو د ه که یی و هیواد این به ستنی م و
کوڅره به سه ره تاپه - یی یو به م گرتنه وه و په که تر عد موده مته و کچه له سیاسې پشکه وڅوه کاتر کورډ له
سوریا و پارټې به تان پشمانې له بزگی پته و و پڅکرتوید اېو وه د د هیاتر نامانجه کاتر که لر کورډ خد بات بکا *
له باره یی پشماره کاتر وه * دپاره ښه به دله وه ناپه شکر و پشیمانې له هیو ریکخوا پکر م سپی و خه -
بانکه رز کورډ له ه هیو ښوونکې کورډستان یی و به سد اړیو پ له کوڅینه وه کاتان دا به د ه رف ت د ه ژانین یو
زبانر تین که پشمن و لپ نه زېت پوښه وه له که لېان دا * به نام داخمان ناچې که له به رښېد ز شروفی تاپه یی
خیوان لېره و هه روه ها شروفی ښه مرله سوریا تا توانېن ښه رېو م و کوڅره به بنهرین * له که ن شه وه سدا
ښېد یی ته زه ری برابانه مان هه به که هیواد این یی سود ته یی :

شمار یی سه ره کی که یو کوڅره که تان هه لېژا دوه کولانې تېدا تپه که شمار یی پشکه وچواته و پېرزوه *
به لام تاپا با شتر نه کوڅره له ژر شمارت د ډیموکراټی و وه د دست هیاتانې مافه ته ته واپه تپه کاتر که لر کورډ دا
به مشرتا تا پشمانې زباتر کومه زانې خه له له د ه ورت حزب کو بکاته په ؟ به پراوی ښه گرتگین م رکی سه رشانی
هه مېمان له ه د ن و مه رجر ښمادا م و په که له ناو خود ا هه و بده یی هه رجه ند ز پشمانې کچه لانس
خه له یو ناز حزبه کاتان را بکښن و نا کور و د وښه ره کر له ناو په رین ډوله د * ره وه مرهه و بده یی بسو
راکښانی پشمانې و د پستاپه تر خېزه پشمانې و پشکه وڅوه کان و به تاپه یی حزب و ریکخوا وه پشمانې کاتر
کسورډ *

پشمانو د پوهه یی ښه مېرند امکان د یی به جر کرا *
جاوېکې تر سه رکه پشنان به ظاوا - ده خوازیی *

پېرزو سیاسي

حزب د ډیموکراټي کورډستان (تهران)

نه گهه بی سیاسی پارتیسی د پوکراسی کورد شعفی میران

برایمی به یز ای یان سلاویکی برایمه به دوی نامه ی زلمره   دا که به داخه وه
میغافه لاسر که مان بی نه که پندجه وه   به پویسی ده رشین جازیک دیکه شنه ویغشفه ی
خواره وه مان پشه پنه به رچلو و دلوانان لی بکه ین به گهلمیکی برایمه ی نه ونو که پهنه جوب پنه پتر
بیوسی حایپوهندی و برابه بی سوان د پوهیسی نیمه چلره سه ریان بکه ن *

۱ - سه زوه که خوجان ده رشین ماره په که له لایه ن هندی کلپه ده شعفی هورفه وه چه ندکه سیک
به ده لاو گومان لیکلوی تیرغسی له لایه ی زیده سه لاسی هورفی کورلپوه وه له گندی لپدره سه -
له ریان پو کزله ده وه و به کدرکوبن و بونه کورلپوهیسی هپسی نیمه و براده رانی نیمه
په یو درده وه هیزده کین وه ده سنجان له پشغی ده دیی * وای لی هغافه که کلپه ده شعفی
هورش نه که ده رگه ل و پل لسی چلپه ده میان له لپدرلپدره نین یو که وه دیی هپسی نیمه به یان سلاو-
بکه نه وه به لکو هندی له کلپه ده شعفی هورش به نامکرا مایه ی به پنه کلپان ده که نزل له
کلیبکه که نه ده نامی هپسی نیمه له کورد شعفی میران به بی تپمازه ی کلپه ده شعفی هورش
نوموس ده کلپه یو پلرنگاری خوبان سه لپگن لپوهه رله لایله راشده و خوله لایه ن به زوه -
به رسی هپسی نیمه رگه چه کبان ده دغسی و له سه رهمه ری کورد شعفی میران به چه -
که ده ده مسمومیه وه و به پشمنه مهوری هورش له دیی هپسی نیمه ده دین *

سه رجه نه ده جوالده ی چه نه که سیک به ره لوده شی ده شی که له نلوگه لی کورد و
له کورد سنان پوکراسین نلو و نلو و کبان نه ناموسی سه پسی هپسی نیمه لایه نکه به لایه ن وه
چپگی سه رجه له ناموس و به هغافه کلپه ده شعفی هورش و که سه راسه ده کپنه وه و
پو لایه ن کورسی سه پسی رنگارنگوای هپسی د پوکراسی کورد شعفی میران مان ده دین و
پشمنه کبان لسی ده کپه *

۱ - مان وای لپه لپوه خوجان به یو بیوس نالسی دپوهه کسی و لایه نپوهیسی جوالده ی رنگارنگوای -
مان چپشپوه و له یلپوهه هغسی کپه نه وه مان کپه و به کپه وه شوجان ده رگه چوه که سارکزیسی
دپوهه کسی و چه ماضه ن ناموسی و هک هغسی بی سه پسی به کلپه له شی کات و ده و -
رنگارنگا یلپه بیسه به ره گرهش جوالده ی رنگارنگوای که لسی کوردنه کپوه و له ده و اوای پاکه *

۲ - سه دروا به دوی تم سیه نه له ناپینه هغسی کورد سنان و به لپه دی زیده سه لاسی
پهنه رگه له دیی له ده نامی هپسی نیمه هندی لاکو و کپه وه ده پندین که به شی جیره که ل
گهسی برایسی د پوهیسی نیمه وه که به کپوهیسی نامیسه کلپان رهمه که *

که ده ش چه نه مسمومیه

الف - وده ی نامه ی لپوهه یی هپسی نیمه یو که سه لسی جه دالله له ده نامی

نه گهه بی سیاسی و نه مهوری گسی ۱ *

نیمه له گانچکه اکه هه یوه که رلهردوو سیاسته سی خومان له هه برابه سی و له به رچلو .
 گهره سی تاریخ و هه هه هه سی فهرش و پارسی د پوکرانی کورد مستقی عراق و هه و هر
 کورد سی هلو یوه ندی دوز حزب د ریزه سی د ده یه هه رله و گنده هه دا لغتو هین له دنا هسی
 حزب و گه سی کورد له کورد مستقی ایران قلع بکه یه که رله برابه سی پارسی و هر هه
 ناگهان له و کورده وه ناله پارته و له و تیزه ناله وه و هه هه هه سی دزی هه سی نیمه
 . نیمه و لری سی هه بهرن . چونکه هه تیک ناگرا هه به سی ناگرا یی هه رگزه سی فهرش و رله را -
 به سی پارسی هه هه که س لغتو سی له کورد مستقی عراق له به ریه یی هه تیزه سی راکی هه .
 له کونایه دا هه هه لری به گه یه یه برابه هه و هه هه لانه چاره هه رکه ن و وه لاسی
 ناله گمان به هه هه .

هه هه رکه هه سی یوه مان له هه هه به گه سی کورد دا ناله

یو یوه سیاستی

هه سی د پوکرانی کورد مستقی (عراق)

رویه یو به ریزه سی نا پارسی

هه یو یو پارسی د پوکرانی کورد مستقی

پسو / پرووی سیاسی حیزی دیکھوتائی کوردستان لیوان

سبب و یکی شسور کورمانہ

نومبر اووان / شمارہ / ۱۱۳ نمبر ۱۶ / ۳ / ۱۹۷۳ تہ پشت وہ به پیوستہ لغز این ہم موروی

حورامه وه افشان بسده بنسومه -

- ۱- وکوحارانی پیشمونر ناگادارسان کردون هیند یک برادمری کوردستانی لیوان له نارجمگانی شورنر دوزین و نیند یکیان جمکی شسورنسپهان بیبه و شپسه به واحیمان زانبوه که پارسمنسی لیوان وه همو هوانسکی کوردستانی لیوان و یازجمگانی تری نورددستان بدین که دینسه نارجمی شسورس به لام شپسه ناگادارنپس له جالاک لیوان وه دمرکردنی بیایان ت همرچمنده لیوان باسی لئوه لئکن که بهرو رایان له گل حزبی دیکھوتائی کوردستانی لیوان نمرز و جیاوازی همبه و شپسه همینه سیاستان لئوه بوه پشتگیری هی تانمیت نئکین که بهویبت ریزی یارتیگی برادمریت بدات نه برنئوه نپستانر رأی شپسه وابه که حزبی دیکھوتائی کوردستانی لیوان همی بدات مصونو برایانه کوبکاتئوه به هی تئوانا و همسو بائسه سرریگی راستی یکیتی حزب و نپس کردن و شپسه تر نم روهه هموبارصتیه نئده -
- ۲- دمراری آروانی عدم تمریر هی جی کرا بهو نسبهمی که پیوست بووله پیش نپستانر زور ناسان بوجی جی کردنی لئمر هموان منارسون ماسی بگردایه کانتیه که نه ممکنی همسکری هدم همرسی و مرکرت و ماوهی مانی (عوم س) نه دور دنیقه زیاتر نپسه و خوبی دانی بهوه دانا که مضمنی کردوه لئو کاتئهدا -

نپترو پینسومه

شماره ۱۶ / ۳ / ۱۹۷۳

لاجان راهه لیهو خوتان بهر و بیوس نالی دوه بهره کس و لاوا بیوسی جیوانده وی رزگرنه خواهی مان پینشو، و له پاره وه نهی کزنده و خان هره و به کزنده و ده ش بوخان دهره چوه که سازگرنی دوه بهر کس و چه مامسه ت داتانین و بیگ نسی ری، خه بیسی به کزنیو له هیچ کات و دهره لیکه دا پاره نسی به پاره ره کس جیوانده وی رزگرنه خواهی که نسی کزنده و له ده و دواش پانگا .

پارسی نسی له نامه که خوشمان ده - زین حیدر پکیان خلو نسی ره بره بیه کس خلیقن بین له پیش له وه دا بیجه هوس کوهیسی خه بیسی حیسی لیکه ده بیجه هوس دل لیلی و دل لیلی کزنده لانی خه لکس کزنده بیسی لیران له هوش و نهان به خلو بیوه ندی و پده و بیوسی برابه نسی و هاوکاری لیکه ده که به بی لیکه له کاتیکه که هه بیوه له رلیردور سیاهه نسی خوتان له سه برابه نسی و له بهر چاواگر نسی قازنج و ده - سه له نسی هوش و پاریسی دهره کزنی کزنده نسی میران و پده و هوش کزنده نسی خلو بیوه ندی دوه حزب دویزه نسی ده ده بین هه رله و کله لیران لیکه نسی له داخلی حزب و که لی کزنده له کزنده نسی لیران لیکه نسی کسه رله برابه نسی پاریسی و هوش خاکیان له و کزنده وه ناله پاره و له و قازنوه نله وه و هه لهره نسی دهره حیسی لیکه نسی و لی نسی خه بهرن .

۱ - له نسی به جسی کزنده وه ره نسه کان حیاطان ده که بین و هوس لیران که خلو بیوه ندی و برابه نسی دوه حیسی لیکه بوز به بوز پده نسی و کزنده بیوسی و قازنوه چه نسی به ده که نسی له زان و به ره لا و نسی ناسنج و بی و بوز ره ناسنج نمان به بیوه ندی برابه نسی لیکه نسی بگه به نسی .

له که ل سیکلی هوش کزنده .

بیوس سیاهیسی

حیسی دهره کزنی کزنده حیاطان (لیران)

پینسه بر سه بزه کزنده نسی

حزبی دیموکراتی گوردستان (تیران)

پوځی سیاسی

زماره : ۳۳۶

نؤن : ۱۱۷۹/۳/۲۱

پوه ریږه ځکه سر سیاسي کارنر - په وراڼس کورده ستان

سراپا سر به ریږه یا

دوشی نه دسی برانده تان چر نه بره ځکه یی و حیوانان سره دتس و
چا سره دتس ځکه په .

نه به ځکه وه ځه وه زه می نور ځانونه سر بوداره سر سره سر
چر و برته تانس سرراون حوزیسی ځکه نه کورده ستانسی سررا :
به په ستان زانسی سر و انسی سر ځکهون ځان سره ځکه نه به
و تان وه سره سره سره سره سره ځان . ځکه نه ستانسی ځکه
ځکه نه په باره وه ځکه نه په باره نه په ت سره تان .
سره دتس ځکه ماڼ تارانه

۲۰۰۰
۲۰۰۰

حزبی دیموکراتی گوردستان (تیران)

دستورم نه ساسه چند پيشه نيابرم هديه بودا پيشه كرماني كار كردم و دود ننداماندي
كردن . كه كه سر كزده خيسه و ... دمايه نمود پيشه نيابران هتمانك و در خسته ييكه
نم - كه خسته ييكه كه خيالي خوي ما بيشه و ن -

الف - بخت دريم بخت خوي كوي سكرتيري گشتي و ياري مكري . هيلدارم و يار سمي
دستور داده ان كه يك هذيان خيالي ها كار و ده و دد تكي لانا و سرده راز و داسه كه و تويي .
ب - كات محمد اعيني چند سكرتوري كار و ماري نيابان و ياري مكري و دستور ليني بيرونه ييكه
ده - روي هدي .
ج - كات دستور سكرتور هدي و سكرتوري مال كميته و د .

د - بيشه ي سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري
سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري

بردم نه ده يه نه ده سراده ان كه ديشه نيابان قبول : بكن و در سكرتوري و بيشه
د تيد شاني خيري را به سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري

ح - رايچون كاري نبي نه ده ي نه ده سكرتوري را نه ده روه و به تر فضيل م لاين مراد
پيشه كوي ده كوي . من بيم و ايه كه نه ده سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري
نوسبتي سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري

تير سلا و نه ده سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري
هيلدارم نه ده و در سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري سكرتوري

برهان
ع - لا

نیو ناخن

		پیش دستپیک
۱	ل	پیشه کسی
۵	=	بادانه وه یطک بو دواوه
۱۲	=	گه رانه وه بو نیو کوری تیکوشان
۲۵	=	شه نداسی یه کیتی نووسمرانی کورد
۲۷	=	کونفرانسی ۲ ی حیزبی دیموکراتی کوردستانی شیران
۳۲	=	سه فه ر بو باره گای بارزانی
۴۱	=	چوونموه بو حاجی شوهران
۵۳	=	رادبوی شورشگیرانی شیران
۵۸	=	کومه لئی رزگاری کوردستان
۶۴	=	سه فهر بو ئورویا
۶۸	=	به قهه زهرریکی ون نابیی - ۰۰۰
۷۰	=	قه سه سه کردنی بارزانی
۷۱	=	تیکوشان بو پیکهینانی ریکخراومکانی حیزبی
۷۷	=	جاریکی دیکمش مام عمولاّ وحه سه نی شردمهالی
۸۰	=	پهوضدی له گه ل و لات
۸۳	=	کاروانی شه هیدان
۸۶	=	یادیکی شیخ له تیغی حه فید
۸۸	=	سه فیری " کویت "
۹۱	=	پیکهینانی کلاسی کادری حیزبی
۹۴	=	سه فه ریک بو گه لآه

۹۶	=	هه ٿوٽى ڪادرمڪانى شورى ڪوردستان
۹۹	=	نوسراوهڪانى عبدالله محمد امين ٿامير بمٿاليونى شار باڙير
۱۰۵	=	يارمٽى شورى به ڪوردهڪانى ڪوردستانى ٿيران
۱۱۵	=	نهوروزى ۱۲۵۲-۱۹۷۲
۱۱۸	=	سه فسر بو ٿورپا
۱۲۴	=	له مائى مام جه لال
۱۲۷	=	گيره شيويٽى لاندهران
۱۳۳	=	له بارهڪاى لقي پينجى پارتى
۱۳۵	=	ديسان يعدم
۱۳۸	=	ڪونگرهه سى يهه حيزبى ڊيموڪراتى ڪوردستانى ٿيران
۱۴۲	=	پاش ڪونگرهه سى يهه
۱ ۶۶	=	سه فهرى مه جارستان
۱۷۰	=	هاتنى دوكتور قاسمى و ڪاڪ جه مه ڊميتى سيراڃى بو سوفيا
۱۷۳	=	گهرانهه بو به غذا
۱۷۷	=	هه ٿوٽى حيزبى به عس
۱۷۹	=	به لاي لابه لا
۱۸۱	=	به لگه نامه ڪان

بەر هه مه نووسراومکانی نوو سەر

- ۱ - کاروانیک له شه هیدانی کوردستانی ئیران
- ۲ - وه لامیک گوردی و فارسی
- ۳ - له دهووری ریکخراوی لاوانی حیزی دیموکرات کو بینه وه
- ۴ - رهخه وه لیکۆلینه وه له سەر کتیبی " حوسینی ممدنی "
- ۵ - چمند قسه یهک له گهل خبات
- ۶ - کورد و فه رهه نگي بیکانه
- ۷ - لیکۆلینه وهی " کورته باسک له سەر سوسیالیزم) کوردی و فارسی
- ۸ - تاییه تی کونگره ی شه شم
- ۹ - رینویسی شه ری پارتیزانی
- ۱۰ - کو ماری دیموکراتی کوردستان یا خود موختاری
- ۱۱ - له بیره وه رهیه کانم (بهرگی به که م)
- ۱۲ - یادی هیمن
- ۱۳ - له بیره وه رهیه کانم (بهرگی دووهم)
- ۱۴ - له پینا و چی دا ؟
- ۱۵ - له بیره وه رهیه کانم (بهرگی سییم)
- ۱۶ - له بیره وه رهیه کانم (بهرگی چوارهم)

ئهو بمر هه مانه ی نووسر کردوونی به کوردی

- ۱ - دایک - ماکسیم گورکی
- ۲ - ژیا نا و کرده وه کانی لینین
- ۳ - شهفانه کوردی به کان رو دینکو
- ۴ - زهوی پچوک - بریژنیف
- ۵ - مه سه له ی کورد له پارلمانی سوید
- ۶ - قانونی بنچینه ی ئابووری سوسیالیستی
- ۷ - کو مه له چیرۆکی هه لێژاره - له شه ده بی بیکانه

- ۸ — ھە مە چكۆل (ئىنچە مە مە د) — ياشار كە مالّ
- ۹ — ئوسولّى سەرە تايپە كانى فە لسە فە — ژورو پولستىر
- ۱۰ — نامەى گوللە باران كراوھكان
- ۱۱ — كورته ميژووى كوتمارى بولغارستان
- ۱۲ — ئازادى يا مەرگ — نيكوس كازانتزاكىس

کادرمکانسی حیژیسی بیهوگرات له ئیداره‌ی توتنی شاری کۆیه چه‌مه‌الی ده‌گمن .

اموستا همین و نوسهر له گیل کادره کاسی حیزری دیموکرات له کلاسی کادر دا

مام علی رحممتی که : " ۱۲ تیمامی وه لاناوو، ببوو به کورد "

نار کریم حبیبی

۱۹۶۶

نیش نورمحمد

زمره ۹۱

روڈی، پتہ نندم ۹۱/۵/۹۷۱

له‌باره‌ی «بیره‌وه‌ریه‌گانی کاک که‌ریمی حسامی»

نووسینی: جه‌عفهری شیخ الاسلامی

وه‌ی من په‌ی سه‌فای یاران هام ده‌م
نای په‌ی نه‌و سه‌یران ماردم و که‌ل ره‌م
یاران گرین شین وه‌توونای تووندا
هر خه‌یال مه‌نده‌ن نه‌توی ده‌رووندا

مه‌وله‌وی تاوه‌گۆزی

تال یان شیرین، ره‌مه‌کی یان سه‌رنج راکیش، تاکی یان کۆمه‌لایه‌تی، هه‌موو که‌س
بیره‌وه‌ی تایبه‌ت به‌ خۆی هه‌به. هه‌وایه‌ مه‌سنه‌وی هه‌فتامه‌نی به‌ نووسینه‌وه‌ی
بیره‌وه‌ریه‌گانی راناگا؛ به‌لام بیره‌وه‌ی گاتینگ نرخی شیاوی خۆی پینه‌دری که‌ تۆمار
بکری و گه‌ل لینی ناگادار بی.

تۆمارکردن و نووسینی بیره‌وه‌ری و ژنامه له‌ لایه‌ن مرۆفه‌ هه‌لکه‌وته‌گانه‌وه، له
میژ ساله‌ باوه. له‌ نه‌ده‌بیاتی کوردیدا پین‌وانیه‌ زۆر بز زوو بکه‌رنه‌وه. باشترین
نوو‌سراوه‌ له‌و بواره‌دا، که‌ بکری له‌ زۆر بارانه‌وه‌ بایه‌خی پندری و من دبیتم، (له
کۆی‌وه‌ بز کۆی)‌ی مامۆستا هینعی ته‌مه‌ که‌ له‌ دیوانی (تاریک و روونی)‌ی دا
هاتوه. له‌م سالانه‌ی دوایدا چه‌ند که‌سینک ته‌و شیوازه‌ی هین‌مان یان وه‌به‌ر دل که‌وت
و ژنامه و بیره‌وه‌ری خۆیان نووسی. نه‌وانه‌ هه‌رچه‌ند مریشکی که‌سیان له‌ ئاو
نه‌کرد، به‌لام به‌داخه‌وه‌ نه‌وتوش نه‌بوون که‌ خۆنه‌ری کورد به‌ هیندیان بگری.

دوو سالی‌نک له‌مه‌وه‌به‌ر که‌ رنگای ده‌ریه‌ده‌ری به‌ره‌و نه‌م لایه‌م داگرت، بیستم که‌
به‌رگی به‌که‌می (بیره‌وه‌ریه‌گانم)‌ی کاک که‌ریمی حسامی ده‌رچوه‌وه. نه‌وکات،
لانی‌که‌م نووسه‌رم تا راده‌به‌ک له‌ دووره‌وه، وه‌کۆو سیاسیکارنکی له‌ میژنه‌ و،

نوسه رینک به هزی کتیه کانی (کاروانیک له شههیده کانی کوردستانی ئیزان) و (دابک) و (کۆمه له چیرۆکی هه لێژاره له ئه ده بی بینگانه) و..... ده ناسی. بیرم کرده وه که بیره وه ریه کانی ده بی بز مه مانان تزی به سه ره اتی نه بیسراو و ناگاداری تازه و نه زموونی به که لک بی. خۆیندنه وه ی ئه و کتیه ش بوو به سه ریاری ئاسه گه لی ئاساوم. هه تا ئه وه یکه له سایه ی ئاسه دارانه وه، ئه م ئاسه م هه ناسه ی وه به ره ات. له باتی به رگنیک، به جارنیک سی به رگی ۱ و ۲ و ۳ (له بیره وه ریه کانم) ژووری ته نیایی و غه ربی یان ئاره دان کرده وه.

(له بیره وه ریه کانم) خۆیندنه وه. چوو. و زمانیک؟ چیرۆکی میژوویی؟ لیکۆزلینه وه یه کی میژوویی؟ نا. هه چکام له وانه نه، که چی هه مووی نه وانه شه. به سه ره اتی مرۆفیکه، به سه ره اتی کوربه زه حمه تکیشینی کورد که له سه له کانی نیوان شه ری به که م و دووه می جیهانه وه ده ست پنده کا. به سه ره اتینی پهبیج و په نا، تزی کاره سات و رووداوی سه یر و سه مه ره و تال و شیرین. خۆینه ره ده گه ل خزی ده با، وه پیکه نیی ده خا، ده یشینی، ده یگرینی. له توێژ و چینه کانی چزا و جزوی خه لک، وه کور ره شایی، جوتیر، ئاغا، شیخ، مه لا، رنگر، شۆرشگیر، ژاندرمه، خۆفرۆش، ..... به نۆیه ی خزیان ده له یزن. به و چه شنه له رومانیک ده کا. که سایه تیه کانی به سه ره ات، شون و کاتی رووده وه کان خه یالی نین و راسته وخۆ نابراون. که وابوو وه چیرۆکی میژوویی ده چی. به لام هه ره وه کی نوسه ره خزی له پشه کی به رگی دووه م دا ده نووسی: «هن چیرۆک و رومانم نه نووسیوه که به خه یال پاله وان دروست بکه م. ژیان و به سه ره اتی خۆم نووسیوه.....»، ئوسلوویی چیرۆک نووسین له گۆزی دا نه و ته نیا بیره وه ریه کانی نوسه ره که وه کور چیرۆکی شیرین خۆ ده نوینی. له گه ل ئه وه شدا هیندیک جار بیره وه رنکی نوسه ره، له کورته چیرۆکی ژیکه له ی میژوویی ده چی. له لابه لای ئه و کورته چیرۆکانه دا، داب و نه رینی چهن دین سال له مه وه ره ی کۆمه لی کورده واری، دزی و فزی ئاغاوات، راوه رووتی شیخ و مو شایخ، مله پوری و که له گایی ژاندرمه، خه بات و به ره ره کانی گه ل ده ره که ون. نوسه ره ده گه ل ئه و دا که له و باره وه زۆرشتی تازه مان بز توه ار ده کا، کاتی پیاوه تی و نیشتمان په ره ری له ئاغا و شیخینی وه به یردینه وه، خزی

لی'ناپوئری' و ده‌ینوسی'. به‌رگی به‌کم به‌تایبته، وه‌گور ئاوئنه‌به‌کی ئه‌وکاتی به‌شینکی کۆمه‌لی کورده‌واری، کم وئنه‌یه. ده‌ئین: بیرى مندالی زور تیزه. هی کاک کهریم وه‌کی نیشانی داوه، به‌کجار تیزه و به‌راستی ده‌هیزی له‌ بیره‌انه‌وه‌ی ئه‌و بیره‌وه‌یه شیرانه‌ شیای پی‌هه‌لگوتنی تایبته.

نوسهر هه‌چه‌ند له‌ پشه‌کی به‌رگی به‌کم‌دا نووسیویه‌تی: «ئه‌ز ئاهه‌وی میژوو پینوسم، له‌ توانشم دانیه.....» به‌لام هه‌روا که‌ پاسی ژبانی خزی و بیره‌وه‌یه‌کانی ده‌کا، له‌ راستیدا خه‌ریکی تزه‌اکردنی میژویه. له‌ دوروه‌ یان له‌ نزیکه‌وه‌ ئاگاداری هه‌لومه‌رجی سیاسی ئیزان و عیراق تاراده‌به‌ک و کوردستان (گه‌رمین و کورستان) به‌ تایبته. بووه. ئه‌وه‌ندی پئوه‌ندی به‌ ژبانی خزیوه هه‌بی رووداره‌کان ده‌پشکنی و ته‌نانه‌ت فاکت و به‌لگه‌ به‌ده‌سته‌وه ده‌دا! له‌وانه‌ن: کۆماری مه‌هاباد و کۆدیتای ۲۸ ی گه‌لاوئزی ۱۳۳۲ ی هه‌تاوی ئیزان، راپه‌رینی وه‌رزێانی موکریان، راپه‌رینی ۶۷-۶۸ ی زاینی کوردستانی ئیزان، شۆرشى بارزانی‌وه..... ئه‌و باه‌ته میژویی‌یانه له‌هه‌موو به‌رگه‌کان‌دا کم تا کورت جینی تایبته‌ی خزیان هه‌یه، تا ئه‌وه‌یکه له‌ به‌رگی سینه‌م‌دا، ژبانی تایبته‌ی نوسهر زۆتر له‌ بیانویه‌کی ده‌چی، بز ئه‌وه که‌ بتوانی له‌و رینگه‌یه‌وه گرتگترین رووداره‌کانی راپه‌رینی چه‌کدارانه‌ی ۶۷-۶۸ ی زاینی کوردستانی ئیزان و له‌و پئوه‌تدیده‌دا هه‌لوئستی هیزی چه‌پی ئیزانی و شۆرشى ئه‌وکاتی کوردستانی عیراق و، تا راده‌به‌ک ده‌وله‌ت و هیزی چه‌پی عیراقی روونبکاته‌وه. تا ئیستا زور جار له‌سه‌ر ئه‌و قوناغه‌ی خه‌باتی گه‌له‌که‌مان نوسراوه، نووسینی کاک کهریمی حسامی له‌وباره‌وه شتیکی نوی‌یه. هه‌ر ته‌نیا نامه‌کانی ربه‌راتی جوولانه‌وه، بز خزیان زور راز ناشکرا ده‌که‌ن که‌ خه‌تی خزیان ده‌قاوده‌ق چاپکراون. جیا له‌ باه‌خى میژویی، راگرتی نامه‌گه‌لی کاک سوله‌پمانی موعینی و کاک سمایی شه‌ریف‌زاده و..... که‌ ئه‌وه‌ی فیداکاری و له‌ خزیروویی بز رۆله‌ به‌شه‌ره‌فه‌کانی کوردن، جیگای سوپاس و ریزه بز نوسهر. به‌ به‌روای نوسه‌ری ئه‌م دیزانه، به‌کینک که‌ گه‌ره‌کی بی' دیسان به‌ شیوه‌ی زانستی، میژویی ئه‌و قوناغه‌ تزه‌مار بکا، بیره‌وه‌یه‌کانی کاک کهریم، ده‌توانی بکاته به‌کینک له‌ پاشترین سه‌رچاوه‌کانی خزی.

«نهوانی که بی‌ثیمان ده‌ژین
 له بهره‌کەتی (هیاوا) بینەشن-
 بەلام، دەبێ بە کێ و بەچی ئیمان هەبێ؟
 هیندبێه‌کان دەلێن: بە (راستی).»
 جلال برگشاد- رۆمانی (بابەگ)

له نووسیندا، بەتایبەت نووسینی بیرەوهری، گزنگترین خاڵ که هه‌بوونی ده‌سته‌به‌ری سه‌رکه‌وتوویی نووسه‌ر، وه‌پشت گۆی نه‌خستنی (راستی) به‌هیچ کلۆچیکه‌. کاک که‌رم حسامی له‌ناوه‌ینانی هیچ شوین و که‌سینک که‌ پێوه‌ندی به‌ بیرەوهریه‌که‌وه‌ بووی خۆی نه‌پاراستوه‌. به‌سه‌دان که‌س ناوه‌یناوه‌ که‌ ئیستاش هه‌ر ده‌ژین، له‌و رووداوانه‌ی که‌ باسی کردوون ناگادارن. زۆرکه‌س مارن که‌ ناویان نه‌هاتوه‌ و راسته‌وخۆ پێوه‌ندیان به‌ بیرەوهری نووسه‌روه‌ نه‌بووه‌، به‌لام به‌و رووداوانه‌ ده‌زانن. ئه‌وه‌ زۆرتر دل‌نیامان ده‌کا و هینده‌ی تر بایه‌خی نووسراوه‌که‌ی به‌ره‌و ژوور به‌ردوه‌.

هه‌روه‌کی پینشت‌ر باسم کرد، نووسه‌ر نیشاتی داوه‌ که‌ هیزی له‌بیرمانه‌وه‌ و زه‌ینی زۆر تیزه‌، به‌تایبەت بیرى مندالی، به‌لام دیسانیش سه‌یر نیه‌ که‌ زۆر شتی هه‌ر به‌ پینوست نه‌زانیبی باس بکا. مامۆستا هینن، وه‌ختی خۆی له‌بیر نه‌های. له‌وانه‌شه‌ هیندینگ شتی له‌و پاره‌وه‌ ده‌نووسی: «..... ژبانی هه‌مروه‌که‌س ده‌می وای تیندا هه‌یه‌ که‌ رووی تابه‌ بۆ نیزیکانی خۆی یگنیرنه‌وه‌، ته‌نانه‌ت ده‌په‌وی له‌بیرخووشی به‌رینه‌وه‌! هه‌رچه‌ند به‌ دوورنیه‌ ژبانی کاک که‌رم‌پیش ده‌می ئه‌وتۆی تیندا بووی، به‌لام دیسانیش زۆر به‌سه‌ره‌اتی سه‌رده‌می هه‌رزه‌کاری خۆی و رووداوی تری نووسیه‌ که‌ هیندینگ که‌س ناوێرن باسی بکه‌ن: زۆر که‌سپیش هه‌ز ده‌که‌ن ئه‌و راسته‌قیانه‌ی ژبانی هه‌ر مرۆفینگ، تاسه‌ر له‌بن چاکی عه‌با و چارشینو و رواله‌تی فریوده‌رانده‌ا حاشا به‌دری. به‌ بروای من نووسه‌ر له‌و بواره‌شدا به‌لگه‌به‌کی تری بۆ راست‌بوونی نووسپه‌کانی به‌ده‌سته‌وه‌ داوه‌ و گۆی سه‌رکه‌وتنی رفاندوه‌. له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌شدا، له‌ هیندینگ شوین بایه‌تی ئه‌وتۆ نه‌نووسراوه‌ که‌ وێ ناچی نووسه‌ر له‌بیری نه‌بووی و باسکردنیشی بی‌شک قازانجی له‌ زبانی زۆرتر ده‌بوو. بۆ وینه‌ له‌ به‌رگی

به‌گم، ل ۱۱۷دا، کاک که‌ریم ژن دینی (تعریش به زن به ژنه). له لاپه‌ری ۱۷۷دا، کوت و پر ده‌نوسی: «من نه‌و‌دهم خیزانم نه‌ما‌بو» پیشتر له هیچ کوندا باسی نه‌وه ناکا که چی به‌سەر خیزانی هاتووه. به دوورنیه هه‌لوه‌شانه‌وه‌ی نه‌و ژن و میزدا‌یه‌تی‌یه هه‌ر به هزی (ژن به ژنه) وه بو‌ویی. له‌و حاله‌دا باسکردنی نه‌و بابه‌ته دیتوانی بیانویه‌ک بی بز کورته لیکزلینه‌وه‌به‌کی، یان هه‌ر وه‌بیر هینانه‌وه‌ی نه‌ریتیکی چه‌وتی کورده‌واری که نیشتاش باوه. دیسان له ل ۳۰۹دا، له نه‌کاو ده‌نوسی: «تازه ژنم هینابوو.....» به‌بی نه‌وه که خوینهر بزانی کە‌ی و چۆن هینا‌ویه‌تی. نه‌و بابه‌ته لای خوینهر کاتینک وه‌کوو ره‌خنه‌به‌ک خز ده‌نونی که ده‌بینی نووسەر ته‌نانه‌ت هه‌زلی‌نکردو‌ویی ناسایشی نه‌بواردوون و باسی‌کردوون.

له هیندینک شوین، به داخوه نووسەر باسی رازی خه‌لکی تری کردووه که پین‌وا‌به نه‌ته‌تیا قازانچی نیه، به‌لکرو بی زه‌ره‌ریش نیه. بز نمونه باسکردنی مه‌سه‌له‌ی پاسپزتی خیزانی د. قاسملو، که چ نازنا‌ویکی هه‌بووه یان چی به‌و پاسپزته کردووه، (به‌رگی دووه‌م- ل ۶۹). کاک که‌ریی حسامی له میزه وه‌کوو نووسەر و وه‌رگیز ناسراوه و مانی خوینهر که چاره‌روان بی نووسینه‌که‌ی له رده ئیرادی خه‌تیش بی‌به‌ری بی. له‌چهند جینگا رووداوه‌کان پاش و پینش کراون.

بز نمونه، ده‌بوو باسی (مه‌مه‌ده‌ جە‌یران) ل ۳۰۱، له‌پینش باسی (پایزه‌ بۆر) ل ۲۹۹- به‌رگی یه‌که‌مدا بیته‌ گزری. چونکه له ل ۳۰۱دا ده‌نوسی: «مه‌مه‌ جە‌یرانی گزراتی بیژ گیرابوو.....» به‌لام له ل ۳۰۱دا ده‌نوسی: «مه‌مه‌ده‌ جە‌یران گزراتی بیژنکی ناوچه‌ی سه‌رده‌شت بوو، رۆژنک ده‌ژورنیان کرد.....» نه‌وه له ئیراده‌کانی دوویات‌کردنه‌وه‌شه، که له‌و باره‌وه‌ش نمونه که‌م تا کورت وه‌به‌رچاو دین. بز وننه له به‌رگی دووه‌م، ل ۶۵دا ده‌نوسی: «بینجگه له‌وه ژنه‌گه‌شی هینابوه به‌غدا (د. قاسملو)..... پینوه‌ندی به‌ حیزب و تینکۆشانه‌وه نه‌ما‌بووه» نه‌و به‌رگه‌به دیسان له ل ۶۹دا هاتۆته‌وه. له لاپه‌ره‌ی ۷۷یش‌دا دیسان دیزنکی له‌و به‌رگه‌به نووسیوته‌وه. دوو، سی هه‌له‌ی نووسینم وه‌به‌رچاو هاتن (مه‌به‌ستم هه‌له‌ی رینوس یان ریزمانی نیه) که نووسەر له بی‌ری چوه راستیان یکاته‌وه. بز وننه له به‌رگی ۱، ل ۱۸۱، ریزی ۱۷دا، له باتی گوندی (ئالیابوی)، (مه‌مه‌لیان) نووسراوه. هه‌روه‌ها له به‌رگی

دهنگی کاک کهریم ده چور. سالی ۱۹۸۰ که کاک کهریم بهر برسی تشکیلاتی ح.د.ک. ن له مه هاباد بوو، رژژنک گیروگرفتیک له (مهیدانی ناردی) پینش هاتبوو. کاک کهریم وه کور همیشه گهشتبوه چی و خه ریکی قسه ویاس ده گه ل خه لک بوو. (یوسف غول) که له پشت کاک کهریم راوه ستابوو، قسه به کی کرد.

کاک کهریم خیرا وه رسووراوه و گوتی:

- نه وه کی بوو؟

- نه من بووم.

- بز ناوا قسه ده که ی؟

- چو نم قسه کردوه قوربان؟

که کاک کهریم ده دیدیت هر بهو دهنگه قسه ده کا، زیاتر تووره بوو و تیی راخواری: «..... نه وه لاسای من ده که به وه؟»

(یوسف غول) که هر وا ده کشاره، ده یگوت: «من و کاری وا؟»

